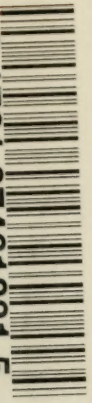
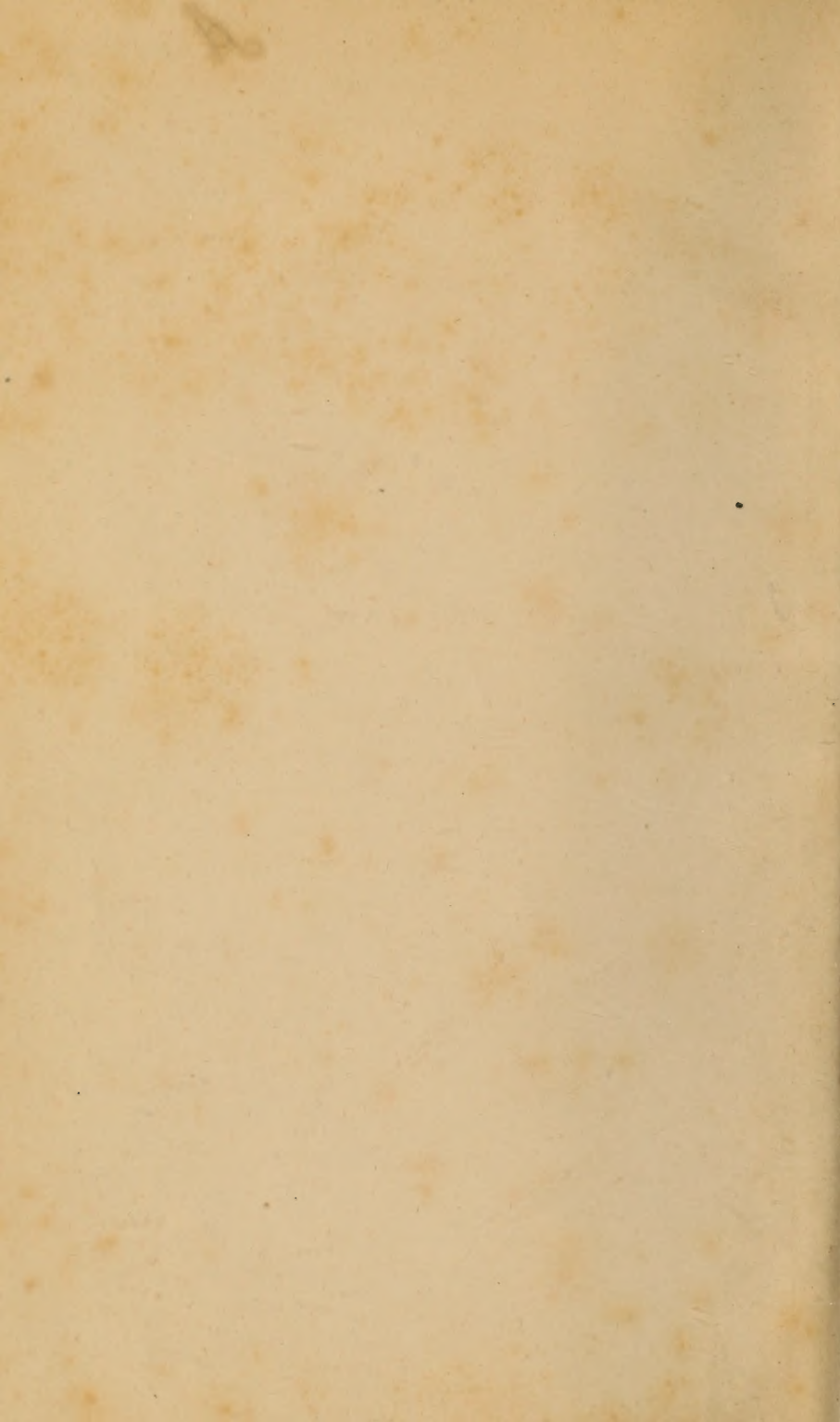

3 1761 07461831 5

A. Ludvigsen

Udvalgte Komedier

af

Thomas Overskou.

Andet Bind.

En Valgdag. — Pak. — Sandens Overmand.

Med Overskous Portrait og Biographi.

Kjøbenhavn.

Andr. Fred. Høst & Sønns Forlag.

1878.

PT
8160
08A19
877
Bd. 2

En Valgdag.

Dystspil i tre Acter.

(1853.)

Personerne.

Christoffer Minké, Capitalist;
Birgitte, hans Kone;
Enrico,
Emeraldine, } deres Børn.
Frederikke, Minkés Datter af første Ægteskab.
Carl Werner, Procurator.
Stofberg, Urtekræmmer.
Svik, Particulier.
Brall, Redacteur af „Basunisten“.
Lars Kraas, Værtshuusholder.

Handlingen foregaaer hos Minké, i et smukt meubleret
Bærelse, med Dør i Baggrunden og paa begge Sider. Til-
venstre et Bord, hvorpaa en Mængde Blade; ved det staaer en
elegant Gynge stol. Tilhøjre en Sopha og et Skab.

Forste Act.

Forste Scene.

Frederikke (siddet paa Sophaen og seer i en Adresse-Avis); Werner (med en Palle Papirer under Armen, træder sagte ind og kaster sig hen bagved hende.)

Werner.

Frederikke!

Frederikke (farer op).

Oh! — hvor De forstrækkede mig.

Werner.

Hvad Pokker, studerer De nu ogsaa Bladene?

Frederikke.

Ja, paa Embedsvegne. Jeg bestyrer jo Huusholdningen, og vilde nu see i Adresse-Avisen, hvad Tid vi kan komme til at spise til Middag i Dag.

Werner.

Staaer det i Adresse-Avisen?

Frederikke.

Det tænker jeg. Fader vil, som De veed, stille sig til Rigsdagsvalget, der skal gaae for sig i Dag

og i Betjendtgjørelsen derom er der vel, ligesom ved Comedier, averteret, hvad Tid det omtrent er forbi.

Werne (leende).

Det lader sig ikke godt bestemme, siden man ikke holder Prøve.

Frederikke.

Nu vil De gjøre Dem lystig over mig. Fader var jo paa Prøve i Casino forleden Aften.

Werner.

Saa, men Forestillingen bliver givet med saa betydelige Forandringer og Tillæg, at den aldeles ikke ligner Prøven.

Frederikke.

Min Gud, hvordan vil han komme ud af det? — Jeg vilde ønske, at det Balg var forbi.

Werner (lægger Papirerne fra sig).

For at De kunde komme til at spise ved sædvanlig Tid?

Frederikke.

Hvor kan De spørge? Det er min Fader, som jeg ønsker al Glæde og Velsignelse; men om han nu ogsaa bliver valgt, saa er jeg bange for, at det aldrig gaaer godt. Oprigtigt talt: jeg troer, han duer ikke til det.

Werner.

Og jeg veed det; derfor har jeg ogsaa ladet mig overtale til at stille mig imod ham.

Frederikke (meget forstræffet).

De? — Hvad tænker De paa? Det er Deres Hensigt, at bede ham om min Haand, og De vil

være Den, som hindrer ham i at opnaae, hvad han anseer for sin høieste Lykke! Kjære Werner, dersom De virkelig elsker mig, saa lad det være, lad det være! Hvorfor vil De gjøre det?

Werner.

Jeg kunde blive staaende ved at svare: just fordi jeg elsker Dem, fordi jeg vil staae Dem for den Nummer, at see Deres Fader gjøre sig latterlig; men jeg vil ærlig lægge til: ogsaa fordi jeg elsker mit Fædreland, og ikke kan taale, at en Mand, som — tilgiv mig — er uden mindste Kundskab eller Begreb om, hvad der er til Fædrelandets Vel og Bærdighed, skal have Deel i Folkevilliens Beslutninger, naar det gjælder at værne om dets Ret og Hæder, eller at byde over dets Borgeres Frihed og Formue.

Frederikke.

Det er vistnok meget smukt, men et saadant Skridt sætter vor hele Fremtids Lykke i vove. Hvorfor ikke overlade det til en Anden?

Werner.

Det skulde være mig særdeles fjært, om jeg kunde; men Skjæbnen, kjære Frederikke, Skjæbnen vil, at det er mig, som skal gjøre det. Jeg har længe med Uengstelse bemærket, at Deres Fader, siden han begyndte at optræde som Klubtaler, mere og mere har sat sig i Hovedet, at han er sødt til at glimre som Folkemand, og det har gjort mig meget ondt at see, hvorledes Deres Stedmoder ikke blot har styrket ham i denne Daarsskab, men grebet enhver Leilighed til at

stikke sig frem, for at gjøre Navnet populairt og bane ham Veien.

Frederikke.

De kan troe, det har ogsaa bedrovet mig.

Werner.

Seg har følt, at jeg skyldte baade Dem og ham, at søge at bringe ham fra denne Idee, men jeg har ladet det være, blot af Frygt for at lægge Hindringer i Veien for vor Lykke. Seg bebreider mig det; thi derved er Sagen nu gaaet for vidt. Han er ikke alene virkelig optraadt som Valgcandidat, men har allerede meget rigtigt gjort sig latterlig.

Frederikke.

Min Gud! hvorledes?

Werner.

Der er i Valgdistriktet en Mængde fattige Haandværkere og Smaahandlere; dem har han frik væt lovet, strax at skaffe en fuldstændig Næringsfrihed, der paa eengang skal forvandle dem allesammen fra Prakkere til Matadorer.

Frederikke.

Og det kan han vel ikke?

Werner (leende).

Det lader han nok være. Smidlertid vil det give ham en Mængde Stemmer, thi Urtekræmmer Stokberg og en vis Hr. Svik løbe fra Dør til Dør og forskjiffe Tosjerne, at de bare behøve at stemme paa Hr. Winkle, saa skal Næringsfriheden med tilhørende Rigdom og gode Dage strax have den Vre at indfinde sig.

Frederikke.

At Stofberg gjør det, er ikke saa besynderligt; han er i Klubben bleven en stor Beundrer af Faders parlamentariske Talent; men den Anden, denne Hr. — hvad er det nu han hedder?

Werner.

Svik, af Métier en gammel Nagerkarl.

Frederikke.

Hvad han tager sig det saa ivrigt for, kan jeg slet ikke fatte, thi Fader fortalte endnu igaar, at endstjondt Svik, tilligemed Stofberg, har stillet ham, har han aldrig seet ham.

Werner.

Deres Agitationer have slaat an. Desuagtet var det endnu min Hensigt, ikke at httre et eneste misbilligende Ord, som kunde lægge mig ud med ham. Jeg haabede, at min Ven, Kammerraad Dreier, som stillede sig imod ham, skulde ved sin store politiske Anseelse afstrække ham fra at optræde, saa at jeg kunde blive udenfor Sagen.

Frederikke (ivrig).

De kan troe, det vil han ogsaa.

Werner.

Nei han vil ikke, det er hele Ulykken. Han er iforgaars bleven udnævnt til Landsfoged paa Færøerne, og skal strax reise for at tiltræde Embedet. Den anden Candidat er aldeles ikke Taler, saa Deres Fader let kan squadronere ham paa Flugten. I denne Forlegenhed har endel Vælgere opfordret mig til at stille mig. Kunde jeg, da der ikke mere er Tid

til at søge en Anden, afflaae hvad jeg selv maa erkjende for Bligt, ikke blot imod Fædrelandet, men i Sandhed endnu mere imod ham selv?

Frederikke.

Seg hæver for det Dieblit, da han faaer det at vide.

Werner.]

Om, vær nu heller ikke altfor forntyt. Gust, jeg er ingen almindelig Elster, men en Procurator som Elster. Deres Fader har mig at takke for adskillige ikke ubetydelige Tjenester, og om nogle Dage vinder jeg ham en Arvesag, hvorved der hænger en tredive tusinde Daler, som ikke enhver Procurator skulde have skaaret ned til ham.

Frederikke.

Seg er bange for, at han bryder sig mindre om Sagen, end om Valget. Han tilgiver Dem aldrig.

Werner.

Alligevel maa det voves. Træder jeg tilbage, er han saa godt som valgt, især da Almuens Indlingsblad „Basunisten“ i Dag, just i det afgjørende Dieblit, har udblæst hans Roes i de allermestbasunistiske Toner.

Frederikke.

Det er ikke muligt; Redacteuken kjender jo Fader.

Werner.

Men De kjender ikke Redacteuken. Den første Adkomst til at feteres af Hr. Brall er, at man feterer ham, og Deres Fader har neppe ladet det mangle paa at vise ham sin Beundring.

Frederikke.

Eller min Stedmoder paa at vise ham sin Opmærksomhed; nei! Nu kan jeg begribe, hvorfor hun igaar sendte ham en Sølvs Theepotte, som et Udtryk af hendes Henrykkelse over hans Digt „Ovindens Hjerte“.

Werner.

„Bajunisten“ for i Dag bringer hans Taksigelse i en Lovtale over Deres Faders Hoved.

Frederikke.

Men troer De virkelig, at saadanne uforkammede Smigrerier have nogen Indflydelse?

Werner.

Paa Mængden af Værjerne? meget større end deres egen junde Fornuft. De veed meget godt, at saadanne Blades Ytringer som oftest kun ere Enkeltmands Mening, der oveniljøbet ikke sjældent dicteres af Venstabs, Fjendstabs, Frændstabs, Bekjendtskabs eller andet Skab; de indsee fuldkommen, at Discussionerne i Almindelighed slet ikke gaae dybere end det politiske Randestoberi, de selv kunne jibde og drive paa en Aneipe; men — det staaer paa Prent; derved bliver det strax den offentlige Stemme: Folkets Røst; og hører man Folkets Røst, kan man jo aldrig gjøre bedre, end at stemme i med af fuld Hals; det er liberalt, og — endnu mere — det er saa forbandet mageligt: man har intet Ansvar! Kommer der noget Fornuftigt ud af det — godt! man har været med at gjøre det og stikker Næsen i Sky; falder det ud til en Dumhed — ogsaa godt! der er saa Mange

om den, at den ikke tvinger paa Noget. Det var Folkets Røst, Gud bevares! Folket har gjort en Bui. — jeg vidste nok, at det blev en Bui, men jeg boiede mig for Folkets Røst; lad Folket tage Buken paa sig, jeg har saagu ingen Deel i den. Seer De, det er sørgeligt, men det er sandt — og nationalt.

Frederikke.

Min Gud, paa den Maade maa Fader jo have Seiren saa vis, at De gjør bedst i, blot saa vidt muligt at afværge dens onde Folger. Ved at stille Dem imod ham, vil De kun paadrage Dem hans Hjendskab, uden at kunne forhindre hans Valg.

Werner.

Siig ikke det. Husk bestandig: jeg er Procurator; kold, rolig, ikke ivrig for at tage Leiligheden, men altid færdig til at bruge den, naar den lader sig blot saa meget som skimte, ængstlig for at overtræde Rettens og Grens Grændse, men dristig til ethvert Trif, som ligger indenfor den. Vas paa, Frederikke, jeg gaaer af med Seiren, og — Deres Haand skal være dens Løn.

Frederikke.

Deres Kjærlighed begynder at give mig Mod, og — Lys! (løber hen til Døren paa venstre Side og lytter) Det var Faders Stemme! — Nu falder det mig først ind: De vover at komme her i Dag, da —

Werner (tager Papirerne).

Hvorfor ikke? Jeg er her ganske trohjertig for at underrette ham om, at jeg har fundet nogle Papirer, som sørøge Arven, og — (hvittende) for at søge at lokke

ham til at træde tilbage, saa at Sagen kan endes uden større Opsigt, end den allerede har gjort.

Frederikke.

Det er umuligt.

Werner.

Det troer jeg selv, men jeg skylder ham Forsøget, og — Tys!

Anden Scene.

De Forrige. Winkle

(i Morgendragt, kommer hurtigt fra Døren tilvenstre).

Winkle.

Kikke! -- Bladene, mit Barn! -- Naa, her -- løber til Bordet og rager iblandt Bladene. „Basunisten“ for i Dag -- søger hvor har Du gjort af „Basunisten“? vender sig Procurator! (omfavner Werner) min bedste Ven! -- Undskyld! -- ja, De begriber: naar man herinde har saa meget, man skal af med, som jeg i Dag -- man er i Spænding -- Kikke!

Frederikke.

Ja, Fader!

Winkle.

Sorg for, at der bliver lavet mig lidt Salep, Havresuppe eller saadant Noget, der kan gliite paa Stemmen.

Frederikke.

Paa Diebliffet.

(vil gaae ud i Baggrunden.)

Winkle.

Og hør, Barn! see efter om Skrædderen har

bragt mig den ny sorte Kjole, som han skulde vide ud i Vermegabet, saa at jeg frit kan —

(gesticulerer.)

Frederikke.

Den er allerede kommen.

Minke.

Prægtigt! Sa saa tag Dig bare af min Stemme.

Frederikke.

Det skal jeg. (ved sig selv, idet hun gaar) Min Gud, hvorledes vil det løbe af!

Tredie Scene.

Werner. Minke.

Minke (ryster Werner).

Naa, lille Procurator! det staaer ypperligt! ganske fortræffeligt! Dreier har trukket sig tilbage. Jeg tør, uden at være ubesluden, sige, det er en Lykke for Fædrelandet. Mit Maal er kun eet, men det er grandiozt: Fattigdommens totale Tilintetgjørelse! Dertil har jeg en Masse Idær — aa, jeg veed saagu ikke selv, hvor jeg skal hen med dem allesammen. Vige godt! de skal bringe mig Belsignelse, for jeg skjænker dem til de Fattige. (staaer Werner paa Stuberens) Hæ hæ hæ, min gode Ven, jeg venter mange Glæder i Dag, mange!

Werner.

Gen kan jeg strax staae Dem til at begynde med. Af disse Papirer, som jeg ganske uventet har bragt tilveie, vil De see, at De i Boet kan gjøre Regning paa halvtredietusind Daler til.

Minke

(seer ihattigt paa dem, og taster dem ligegyldigt paa Dordet).

Naa, det var jo rart.

Werner.

De vil ikke løbe dem igjennem?

Minke.

I Dag? bedste Procurator, hvad tænker De paa? i Dag tilhører jeg kun Fædrelandet; alle Egennyttens Specialiteter maae vige for mit Hjertes Generalisøvelse, den: at trænge ind i Rigsdagen, for at opløste min Klost, og holde ved lige til Fattigdommen bliver affstaffet, lige til, som han sagde denne franske Konge — den Fjerde, hver Mand har en Gaas i sin Gryde.

Werner.

Ah, De vil vælges til Rigsdagsmand for at faae Forsikkring paa at blive udødelig?

Minke.

De mener, jeg bliver udødelig ved at opnaae det Resultat?

Werner.

Det just ikke; men at De aldrig døer, dersom De kan vedblive at være Rigsdagsmand, til De opnaaer det. — Var det Dem — jeg sætter blot saa, — var det Dem i Grunden kun at gjøre om et Navn, om Anseelse, overhovedet om Opsigt, Blæst, jaa veed jeg nok, hvordan De kunde komme til det paa en lettere Maade.

Minke (ivrig).

Tal, min Ven, tal!

Werner.

De er vis paa en Mængde Stemmer.

Minke (levende).

Na, jeg er vis paa —

Werner (rolig).

De fleste, dem alle, paa Valget; naturligtvis. Men netop derfor; — De er en fiin Satan, De forudsæer med ægte diplomatijsk Smuhed, det er umuligt, at De kan realisere de Forhaabninger, som have bragt Dem i en saa uhyre Folkegunst, og De siger: jeg hæver min Anseelse, idet jeg stiller mig an som jeg lader den falde: — jeg træder tilbage.

Minke.

Seg træder tilbage? — Men, bedste Ven, saa kommer jeg jo ikke ind i Rigsdagen.

Werner.

Det gjør De ikke, men — De bliver overmaade glimrende udenfor den.

Minke.

Sa men, jøde Ven, at blive Rigsdagsmand, det er jo det Gæste, jeg har stillet mig for.

Werner.

Det veed jeg meget godt; men naar Sagen — som De dog vel ogsaa stiller Dem for, —

Minke (samler sig).

Naturligtvis, naturligtvis! det var egentlig Sagen, jeg meente.

Werner.

Ikke gaaer igjennem, saa staaer De flettere, end om De ikke havde stillet Dem.

Winke (betæntsom).

Det er sandt, men — (rust) Den skal gaae igjennem;
— nu har jeg en Idee.

Werner.

Ogsaa til at faae den til at gaae igjennem? det
var som Fanden!

Winke (suffisant).

Sa — og min Idee er sikker! — Jeg dauner et
Parti.

Werner.

Deres Ideer staae for Dem med en forbausende
klarhed. Er det Dem blot ogsaa rigtigt klart, hvor
ledes De skal faae dem udforte, og navnlig denne?

Winke.

Haa! Intet er lettere! Har Godseierne, som er
jaa jaa, kunnet faae Parti, jaa kan de Fattige, som
er jaa mange, min Sjæl da sagtens faae det. Lad
mig bare lukke Rigsdagsmændenes Dine op, jaa skal
De see, de gaaer allesammen over i Fattigpartier.
Kjære Ven, husk dog paa, det er saagu det, det har
det meste i Ryggen.

Werner.

Det var mærkeligt. Jeg troede, det var juist det,
som slet ikke har noget i Ryggen.

Winke.

Hvor vil De hen! det Halve af Landets Befolk-
ning. De er da nok jaa fiin, at De kan indsee:
endogsaa flere end de halve Bælgere vil regne sig til
de Fattige, naar de hører, at jeg har sat mig til
Opgave, at hjælpe de Fattige til at blive rige.

Werner.

Det er det, der skulde gjøre det. De faaer da ellers jelsv meest i Ryggen: thi De sætter Dem vel i Spidsen af Fattigpartiet?

Winke.

Det maa jeg. For det Første: jeg kommer frem med Forslaget, og for det Andet: jeg kjender de Fattige som Ingen. Førend jeg satte mig i Ro som Capitalist, har jeg i 23 Aar drevet en høiere Høkerhandel. Jeg undseer mig aldeles ikke ved at være det bekjendt, og skal aldrig foragte Kjældereren, hvori jeg har samlet min Rigdom. Desuden, der kan jo ogsaa være dannede Kjældermænd.

Werner

(staaer ham paa Stulderen).

Her er jo Bevist!

Winke (med et læstet Burt).

Ah, — hæ, hæ — taffer, taffer. I den Stilling har jeg fra første Haand gjort mig bekjendt med hvorledes de Fattige bliver optrukne, hvorledes Næringstvangen skummer Fløden af deres Slid og Slæb. Jo, der kan ikke være Spørgsmaal om, jeg bør ind i Rigsdagen.

(Kaster sig hovmodig i Omgestolen.)

Werner (sagte).

Jon er neppe reddelig. — Et Forsøg fra en anden Kant. (hoit, idet han griber hans Haand og rister den) Hr. Winke, det smertes mig, at en høimodig Opoffrelse, som gjøres med en saa glødende Enthusiasme, skal see sig forstødt.

Minke (springer op).

Forstodt! -- Bedste Ven, hvad siger De? --
Forklar Dem!

Werner.

Distriktets Intelligents er stærkt imod Dem.

Minke.

Det kan jeg begribe, for jeg har aldrig villet have
noget med Intelligentsen at gjøre. Men hvad siger
det, naar jeg har de fleste Stemmer?

Werner.

Den vil spille dem fra Dem ved listige Inter-
pellationer.

Minke.

Ho ho! der skal den have det. Nei, nei, min
Ven, jeg svarer ikke Intelligentsen paa en eneste, men
siger hver Gang med Begeistring: Lad det Spørgs-
maal staae aabent! ikke det skal binde min kraftfulde
Haand, som jeg kun helliger til at frabriste de lade
Rige den Lykke, den Velsignelse, den Frihed og den
Velstand, som de i oprørende Hovmod, under Mar-
tusinders Lob, have forholdt de virksomme, de hæder-
lige, de lidende Fattige! -- De skal see, om det
bliver applauderet: hæ hæ hæ!

Werner.

Ja, ja! jeg har søgt at berede Dem en smuk og
piquant Udvei til at trække Dem tilbage --

Minke.

Aldrig, min Ven! -- Hvordan skulde jeg falde
igjennem? Dreier, som var den Eneste, jeg kunde

være en Smule bange for, han er væk; jeg har de fleste Bælgere for mig, Bladene for mig —

Werner.

Ikke alle. Endnu i Aftes har et gjort Deres Tale ved Brovevalget latterlig, og kaldt det en gal Mand's Phantasier over Ideer, stjaalne fra Rousseau.

Winte.

Det har loiet! Jeg fjender ikke denne Rousseau, jeg har aldrig seet ham, det kan jeg forbande mig paa, hvor skulde jeg have faaet hans Ideer fra? — Bladet kan ellers være røligt; det skal faae Noget at gjøre sig lystigt over, for jeg lader det ikke blive ved det. Nei, jeg opfordrer det fra Tribunen offentlig til at stille mig Ansigt mod Ansigt med denne Hr. Rousseau — og kommer han frem, saa vil jeg spørge ham, om han virkelig er saa gal, at han vil gjøre mine Ideer til sine.

Werner.

Han kommer ikke, han kommer ikke; men alligevel, lad det for Guds Skyld være, thi ellers —

Winte.

Nei, nei, jeg kalder ham frem. Er det ham selv, der har pralet af, at jeg har stjaalet Ideer fra ham, saa skal han gjøre Afbigt, eller jeg lader ham stævne som en Løgner eller Calumniant. — (gaaer hurtigt op og ned) Saadanne Blade, kalder De dem for Blade? Nei, „Basunisten“, det er et Blad, og det har jeg med mig! De skal see — (løber hen til Bordet og rager iblandt Bladene. jeg vædder, det har en Artikel om mig.

Werner (sagte).

Nu brister det!

Winke (faaer et Blad i Hænderne).

Ah, her skal De see — „Basunisten“ for i Dag. Det er et Blad! Pas paa — jeg har endnu ikke læst det; men jeg veed, jeg er i det. — „Ankommen Tastenspiller“ — „Fattigmaaltid“ — pas paa, der har bestemt min Kone været med! — rigtigt! tænkte jeg det ikke? — „Fru Winke: en Skinke og tre Gaas.“ Charmante Kone! hvilket Hjerte for de Fattige! og Gaven — hvor betydningsfuld: en Skinke for mig, en Gaas for hver af Børnene, — ja for sin Steddatter regner hun ikke ved saadanne Leiligheder. — „Danmarks Stilling imod Udlandet“ — „Nyt Kuffenbageri“ — Ah, her kommer det! — „Balgsjagen“ — Hvad jagde jeg? der har De mig. (aarer) „Manden Winke har stillet sig; han, hvis hele Liv har været indviet Bestræbelsen efter at sonderbryde den Lænke, som de Riges sjældnige Egoisme har smedet om de fattige Familieforsørgeres travle Hænder, han, der ved sin sunde, frodige Tænkning, sin glimrende, ideerige Svada er kaldet til at nedhvirvle alle Hindringer, som af et underfundigt Parti lægges for Opnaaelsen af en almindelig, en ubegrændset og en i Sandhed fri Næringsfrihed, han, Almuevennen i Ordets dybeste Betydning, han, den djærve Mand, har stillet sig, det er at sige: han vil blive valgt. Vi accentuere denne Hædermands liberale Mand — Accentuerer! han accentuerer min liberale Mand — ha! — „og vi skulle, med al vor Kraft, med hele

vor journalistiske Værdighed, udtale som vor fuldeste Overbeviisning, at Ingen kan bedre repræsentere Folket, end han, der er født i Folket, diet i Folket, har levet i Folket og vil døe i Folket!" (begeistret). Det vil jeg, Du Englemænd! det vil jeg! Jeg har levet af Folket og jeg vil døe af Fol — i Folket! Mage-løst!

Werner.

Man kan ikke negte, at det er godt beregnet paa sit Publicum.

Minke (høvedende).

Hvad! — Stille, her er mere endnu. (laser) „Det er med en os fast forstenende Forbauselse, at vi i dette Dieblis erfare, at der imod denne folkeelskende og folkeelskede Notabilitet pludselig har stillet sig en Mand, —“ Hvad for noget! — „stillet sig en Mand, om hvem man i den politiske Verden slet intet veed, en Frihedssjende, en Aristokrat —“

Werner.

Det veed man dog.

Minke (bliver ved).

„En Reactionsmand, et parlamentarisk Mul. En saadan Ubestedenhed fortjener den haardeste Revselse!“ (til Werner) Det gjør den! — hvad? — (laser) „Den vil ikke udeblive. Enhver fornuftig Bælger vil strax udtale sin dybe Indignation, naar han paa Tribunen seer ham, hvis Navn for første Gang her træder ud fra Auctionsplakaternes og Avisbekjendtgjørelsernes Trivialitet, ham, Ubetydeligheden Procurator Werner.“

— Hvad! De! — det er Dem, som — vil —
stille —

Werner.

Sig imod Dem; til Deres Tjeneste, ja.

Mintze.

Min Tjeneste! — De vil — røde mig ud af
Rigsdagen?

Fjerde Scene.

De Sørige. Frederikke

(med en Presenteerbakke, hvorpaa der staaer Kopper og Glas).

Frederikke

(standser forstrækket indensfor Døren).

Min Gud, han veed det!

Mintze

(gaaer heftig frem og tilbage).

Derfor skulde jeg trække mig tilbage? — So vist!
— Jeg skal vise Dem, hvad „Basunisten“ saa træf-
fende siger: Min Squada er kaldet til at nedhvirvle
alle Hindringer. De skal høre en Stemme!

(Staaer i Bordet.)

Frederikke

(iler angst hen til Mintze).

Fader, her er Salep og Hindbærssaft.

Mintze.

Godt, mit Barn! Jeg ruster mig til en frygtelig
Kamp. dreier hurtigt, og sætter Glasset fra sig, hvorpaa han gaaer et
Par Gange frem og tilbage. Mintze, hold Dig sammen! det
er Afgjørelsens store Dag; den maa mødes med Mo-
lighed. (standser; med indædt Gærme) He he he! det var det,
der skulde være en smuk og piquant Udvei?

Werner.

Og som virkelig ogsaa er det. Kan De trække Dem tilbage paa en mere smuk og piquant Maade, end naar jeg giver Dem Veilighed til høimodig at erklære, at De viger af Godhed for en prøvet Ven og elsket Svigersøn?

Frederikke (forstrøffet).

Min Gud!

Winte.

Svigersøn!

Werner.

Ja; jeg elsker Deres Datter, og har været saa lykkelig, at modtage Forsikringen om hendes Gjenfjærlighed.

Winte.

Du elsker ham?

Frederikke (forvirret).

Ja.

Winte.

Ikke videre! stutte sig foran Werner med forslagne Arme.)
Seer De, nu har jeg Deres politiske Billie her i min Haand. De elsker min Datter — vel, hun er Deres, men — De træder tilbage.

Werner.

Min Kjærlighed til Deres Datter paalægger mig Agtelse for Dem, og just den byder mig at svare: jeg træder ikke tilbage.

Winte (udbrændende).

Herre!

(gaaer heftig op og ned ad Gulvet med forslagne Arme.)

Frederikke (hviskende til Werner).

Men for Himlens Skyld, hvad er det, De gjør?
Werner.

Rolig, kjære Frederikke; stol paa mig!

Minke (standsor: ved sig selv).

Jeg er atter mig selv. (med Haanden i Barmen og forurolig
Saldning) Herr Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-
Procurator, dersom De cabalerede imod mig af Væ-
gjærrighed, for at skaffe Dem Influenza, saa vilde
jeg tilgive Dem, thi Subbildslighed er en Skrobelighed,
som destoværre tilhører vor Tid. Men naar De —
De, som den offentlige Stemme kalder et parlamen-
tarisk Mul, vover at illudere til, at De gjør det af
Forbarmelse med min Udygtighed, gjør det af Hoi-
modighed, for at afværge min Bestemmelse, da kan
jeg ikke tilgive Dem, thi det er virkelig, som „Ba-
junisten“ siger, en Ubestedenhed, der fortjener den
haardeste Røvselse. Og den skal De faae — (med Vildhed)
fra Tribunen.

Werner.

Jeg beder Dem, at —

Minke.

Kun eet Ord endnu. Jeg kan ikke ønske en Bel-
færdssjag i min Fjendes Hænder —

Werner.

Og vil derfor overgive Deres Proces i en Andens?
Det vil jeg meget fraraade Dem.

Minke.

Jeg skal honorere Dem raisonabelt for de Raad,
De har givet mig, og forlanger ikke flere, men det

imod alle Actstykkerne, endnu inden Kampens Time
adskiller os for evig.

Werner.

De vil indsee, det er umuligt.

Minke (spndig).

Jeg indseer saa meget som muligt, at jeg maa
paastaae, at det skeer.

Werner.

Godt! — Om et Qvarteerstid skal jeg bringe de
Documenter, som ere i min Verge.

Minke (med fornem Kulde).

Godt; vi ere færdige.

Werner.

Det gjør mig ondt, at blive Deres Uven ved at
handle som Deres bedste Ven.

Minke.

Min Herre, vi ere færdige!

Werner.

Men —

Minke.

Herr Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-Pro-
curator Werner, vi ere færdige!

(vender ham Ryggen, gaaer hen til Bordet og tager et Blad.)

Werner (ved sig selv).

Ikke endnu! (sagte til Frederikke, som bedrøvet har sat sig i So-
phaen.) Vær uden Frygt, bedste Pige, vi sees igjen!

(gaaer.)

Femte Scene.

Minke. Frederikke.

Minke (taster harmfult Bladet).

Studenteraristokrati! — hovne af den Smule Latin, der er banket ind i dem! — hæ, jeg havde ogsaa kunnet Latin, — dersom jeg havde lært det. (gaaer hen til Frederikke) Lært! lært! Nei, Talent, mit Barn, — har man et politisk Talent, — og det veed jeg, at jeg har, for jeg føler det — har man et politisk Talent, saa har man alt det, de har „lært“, for Ingenting; (veger paa Banden) det er der. Det forstaaer sig, vil man affectuere det, maa man gjøre sig bekendt med disse parlamentariske Ord og Talemaader, med Politikkens høiere Teknik; men det kan Du troe, at jeg har — trods ham. Klubben Du — den har været min orationelle Tumbleplads; der har jeg faaet min politiske Trefur.

Frederikke.

Åh, den Politik! Det er aldrig faldet mig ind, at tænke paa den, og jeg forudsæer, den vil dog forstyrre den Lykke, som jeg ellers turde have ventet at finde ved en elskværdig og agtet Mand's Kjærlighed.

Minke.

Rikke, det er en stor Tid, da vi allesammen skal stille os ovenover vore Standpunkter, og offere vore individuelle Følelser paa vor statsborgerlige Tilværelses Alter. Du er en offentlig Charakters Datter, og bør ikke være den Sidste. Det er Qvindens skjønne Skald at styrkne Partierne, at sammensmelte Hjerterne,

naar Principerne har forenet Hovederne, og i den Aand har jeg noget nær taget en anden Bestemmelse med Din Haand.

Frederikke (forstræffet).

Kjære Fader, jeg kan aldrig —

Minke.

Stille! jeg har allerede afficeret mig for meget. (Seer Birgitte træde ind og iler hende imøde). Ah, Gitte! god Morgen, min egen Gitte!

Sjette Scene.

De forrige. Birgitte (fra Døren tilhøire).

Birgitte.

God Morgen, lille Stoffer! — Naa, i Dag skal Du til det! — Hvordan har Du det, min Ven?

Minke.

Uagtet nogle imaa Ubehageligheder, fortræffeligt.

Birgitte.

Ubehageligheder! — Hvad! Du forfærder mig! — Stoffer, vil de ikke have Dig? — Gud, jeg aner, det er noget Græsfeligt!

Minke.

Paa ingen Maade, søde Kone; en reen Bagatelle: Procurator Werner stiller sig imod mig.

Birgitte.

Werner? Din egen Procurator? ham, imod hvem Du har vilst Dig saa ædel? som Du har ladet vinde hele tre Processer for Dig, og nu undt den fjerde?

Minke.

Sa, hvad synes Du? det er Taffen, man har! —

So han stiller sig saameend imod mig, og paa samme Tid begjærer han Frederikkes Haand.

Birgitte.

Hvad siger Du? — Søde Rikke, jeg kan da aldrig troe —

Frederikke.

Min Gud, da jeg ikke har det allermindste at gjøre med dette Valgvæsen, saa beder jeg Dem inderligt, at jeg ogsaa maa betragtes, som jeg slet ikke hører med til det, og være udenfor Sagen.

Minke.

Neutral hedder det; Du vil være neutral. Men det gaaer ikke an, mit gode Barn; Du kan aldeles ikke være neutral, siden Du er Statsborgerinde under en fri Forfatning.

Frederikke.

Jeg veed virkelig ikke hvad Forfatning, jeg er under, men jo friere den er, jo lettere maa jeg jo kunne holde mig udenfor det, som jeg ikke vil have noget at gjøre med.

Minke.

Man skulde troe det; det er en tilsyneladende meget sund Bemærkning; men efter de allernæste Anskuelser af udmærkede Politikere, er det lige tvertimod. For Exempel: i den græske Constitution, som er forfattet af den berømte Solon, og skal være saa ganske fortrinlig, hedder det udtrykkeligt: Enhver fri Borger, som ikke i Statskampene slaaer sig til et af Partierne, er æreløs.

Frederikke.

Hvor ukyndig jeg er, saa kan jeg aldrig troe, at Politiet i Kjøbenhavn har givet Tilladelse til, at det er blevet indført i den danske Constitution.

Minke (staaet).

Det er det heller ikke; jeg mener ogsaa kun, at det er et Princip af en stor Statsmand.

Frederikke (grædende).

Men, Fader, Du vil dog vel ikke være saa haard at forlange, at jeg skal være Parti i Klammerier, naar de ikke engang er efter vor egen Constitution?

Birgitte (beroligende).

Nei, lille Rikke, nei; det kommer vi nok ud af. Fader er jo ikke urimelig. Gaa Du og sørg for Frokosten, mit Barn.

Frederikke (bliver ved at græde).

Jeg bryder mig slet ikke om at være Statsborgerinde.

Birgitte

(fører hende hen imod Døren tilvenstre).

Nei nei, søde Barn! gaa nu bare; jeg skulde tale et Ord med Fader.

Frederikke.

Og jeg vil ikke staae under en fri Forfatning, naar jeg derfor skal tvinges til at tage en Anden.

(Gaaer ind ad Døren tilvenstre.)

Syvende Scene.

Minke. Birgitte.

Birgitte

(iler hurtigt tilbage til Minke).

Stoffer! Mand! berolige mit Hjerte! Troer Du, at Du kan staa Dig?

Minke.

Om jeg kan? Mener Du, at jeg er bange for ham? Ja, gjaldt det ikke om Andet, end at føre en Sag om nogle Penge eller en Eiendom, saa kunde han sgu sagtens tage mig; for det vil jeg gjerne tilstaae, explacere Beviser og dedicere Retsbegreber, det er Noget, som jeg ikke kan indlade mig paa. Men her skal Mere til, min Pige; for her gjælder det at føre en ganske anderledes vigtig Sag: hele Fædrelandets, for hele Folkets Domstol, i hele Folkets Sprog, og, jeg vil ikke gjøre mig tykkere end jeg er, men det forstaaer jeg min Sjæl meget bedre end han. Læs Du „Basunisten“ for i Dag!

Birgitte.

Stoffer! Gud! staaer Du i den, min egen Ven?

Minke.

En Artikel, Gitte — brillant! ganske kort, men i en Begeistring — glimrende! Den maa inflamere paa Vælgerne.

Birgitte.

O den søde „Basunist“! — Nei, den Brall er dog en Engel! — Ja, jeg tænkte nok, at han forstod Theepotten.

Minke.

Ja, og det bedste af det er, han er ikke bleven staaende ved at sige om mig, hvad han kunde sige, uden at træde Sandheden for nær; men Werner — Du kan troe, han er bleven feiet af.

Birgitte (sjeleglad).

Nei?

Minke.

Jo! — han dratter!

Birgitte.

Hvor det vil blive yndigt! — Du vil da vel aldrig lade det Menneske faae Rikke?

Minke.

Hvor vil Du hen? Min sorteste politiske Fjende? aldrig! Desuden, her er en anden Omstændighed. Stokberg har Fordring paa min Erkjendtlighed.

Birgitte.

Det veed Gud. — Hvor det Menneske har beundret Dig — det er gyseligt!

Minke.

Ja, og han har arbeidet for mit Valg. Ikke nok med det: han har faaet sin intime Ven, Svig, som jeg aldeles ikke kjender, til ogsaa at tage sig af mig, saa at jeg tør være vis paa Seiren. Jo, han har virkelig Fortjeneste af mig.

Birgitte.

Ja, det er et nysfeligt Menneske.

Minke.

Han har slaaet paa, at han kan lide Rikke.

Birgitte.

Det var et Parti for hende: hun bliver Frue; han er Lieutenant i Borgerfabet.

Minke.

Jeg vilde have talt med hende i Formiddag, for tiden, naar han henter mig til Balget, at kunne overraske ham med hendes Haand som Lønnen for hans Bestræbelser. Disse Anstalter med Werner nøder mig nu til at opsætte det.

Birgitte.

Hvorfor, min charmante lille Ven?

Minke (peger smilende paa Panden).

Diplomati! — Derjom Werner fik det at vide førend Balget, saa blev han mig jo endnu mere antagonistisk. Det ærgrer mig endogsaa, at jeg i Hidigheden forlangte mine Papirer, — det var en Feil. En ægte parlamentærisk Mand bør altid vise sin bittreste Fjende sit sødeste Smil. Det var en stor Feil; men vi maae see at gjøre den god ved at være ret behagelige naar han kommer.

Birgitte.

Naar jeg bare fan, Du kjære Stoffer.

Minke.

Søde Gitte, Du maa! Fra nu af staaer Du midt inde i Partierne; det bliver nødvendigt, at Du lægger Dig efter en politisk Pl. Pas bare paa mig. Du skal see: ligeoverfor ham er mit Ansigt saadan — (smiler udtryksløst) ganske blankt; men paa Talerstolen — jeg ruller min politiske Harmen ud

over ham, jeg kyler min Foragt imod hans Principer, — græsferer ham lige ned i Støvet!

Birgitte

(taster sig henrykt om hans Hals).

Du er en Engel! — Det er frygteligt, som Du har en Ild i Dig; den sprudler fra Dine Læber.

Minke.

Ho ho! da skulde Du høre mig siden for Bælgerne.

Birgitte.

Gud give jeg kunde! Du er rigtig oplagt i Dag.

Minke (bryster sig).

Ja, jeg er hyperligt ved Stemme. Denne Slutning, Gitte: „Ja, danske Brødre, jeg trykker det ind i Deres Hjerter: værer retfærdige imod de Fattige, løser Forismædelsens Baand, sønderslider Barbariets Kjæder, og Danmark skal staae, det skal staae som —“

Birgitte (afbrøder Levende).

Stoffer, lad mig kalde paa Børnene! De kommer heller ikke derhen, og de kunde have saa godt af at høre det.

Minke.

O ja, det er ret komfortabelt for deres Hjerter, at de tidligt bliver berørte af det politiske Liv.

Birgitte

(kalder ind af Døren tilhøre).

Emeraldine! Enrico! kom lidt ind, søde Børn!

Ottende Scene.

De Forrige. Smeraldine. Enrico.

Smeraldine (med en Duffe).

Hvad er det, Moder?

Enrico.

Hvad skal jeg?

Birgitte.

fører dem gestjæstigt hen til Sophaen, sætter sig paa den, og stiller dem foran sig).

Kom nu her, I smaa Engler, saa skal I faae Lov til at høre noget af Faders Tale.

Enrico.

Na, det var rart!

Smeraldine.

Maa min Duffe høre med?

Birgitte.

Naturligviis! Fader taler jo til hele Folket.

Minke.

Tys, Gitte, tys! — Nu vil jeg tage et andet Sted. — „Seg staaer her, fremmed for alle Valg-intriger, uden anden Støtte end mine Vælgeres dybe, findrige Sands for mine Principers Grund-sætninger, —“ Seer Du, jeg har ikke selv bedet om Stemmer, saa jeg kan meget godt sige det, og det gjør en ypperlig Effect.

Birgitte.

Mageløs!

Minke.

„Seg siger det med Stolthed, jeg staaer her alene med mine Meninger, jeg staaer her paa mig selv; —“

Birgitte (henrykt).

Nei, hvor det er storagtigt!

Minke.

„Men jeg staaer her som en fast, en uroffelig Kæmper for dette foragtede, haanede, fortrykte, traadte, nedstampede Folk!“ — Her kommer Hurra.

Birgitte.

Troer Du?

Minke.

Seg veed det. Det har Stofberg lovet at sørge for.

Birgitte.

Det fortryllende Menneſte! det er nydeligt. — Na, ſiig det Sidſte engang endnu, ſaa ſkal vi gjøre Hurra. — Pas paa, Børn!

Minke.

„Fortrykte, traadte, nedstampede Folk!“

Birgitte.

Hurra!

Birgitte og Børnene.

Hurra!

Minke (eſterat have bukket).

Læg nu Mærke til, Gitte, nu ſvæber jeg, lige ud af Hovedet, over i en Tinte til Werner, ſom ſkal tale bagefter mig.

Birgitte (levende).

Stoffer, det ſkulde Du ikke lade ham komme til. Søde ſødeſte Mand, tal endelig ſidſt!

Minke.

Gaaer ikke an, min Engel. Seg begynder med

M, han begynder med W, og Valgloven siger, at vi skal træde op efter Abeceten.

Birgitte.

Siffet Indfald! — hvor det er dumt!

Minke.

Det skal Du ikke bryde Dig om, for min Fiinte fordærver ham det Hele. — Hør nu: „Sikke alle, der betræde denne Tribune efter mig, ville, som jeg, hylde Folkets Majestæt; nei, de ville trykke et Judas-kys paa dets Læber; men det fornuftige, det oplyste Folk vil støde dem fra sig, og dets dybe Foragt skal være deres Trædskheds Løn!“ (brytter sig) Hæ! hvad?

Birgitte (veiser sig begejstret).

Stoffer, det er — jeg kan ikke sige, hvad det er! Du er et stort Hoved! — Børn, betragt dette Geni, vær stolte af, at det er Jeres Fader; det er en Mand — bliv som han!

Smeraldine.

Seg ogsaa?

Minke

(lægger sin Haand paa hendes Hoved; patriarkalsk).

Nei, mit søde Barn, bliv, hvad Din Moder er, en ædel, for det Store, det Folkelykkeligjørende luende Danneqvinde, og Du har opfyldt Dit Kald.

Smeraldine.

Saa saa skal jeg nok.

Minke.

Buh, det har bevæget mig, dette Optrin. Seg vil et Dieblif tænke over min Tale, og med det samme tage et Glas Madera.

Birgitte.

Gjør det, min egen lille Stoffer!

Minke

(stiller sig imellem Birgitte og Børnene, og trykker dem op til sig).

Seg er en lykkelig Mand; jeg har en Familie, som fatter mig, en Formue, som ernærer mig, et Fædreland, som jeg kan virke for; jeg mangler Intet, uden mit Folks Erkjendelse. (Gaaer til Døren tilvenstre.)

Birgitte.

Og den faaer Du nu!

Minke

(standser og vender sig; med mild Værdighed).

Ja, Gitte, den faaer jeg. (gaaer besteden.)

Tiende Scene.

De Sarrige (uden Minte).

Birgitte.

J kan troe, Børn, i Dag bliver Fader en stor Mand.

Enrico.

Hvorfor det?

Birgitte.

Sh, for den heilige Tale han holder, og saa det han lover at gjøre.

Enrico.

Kan jeg da ikke med blive en stor Mand, for jeg kan det Samme? Nu skal Du see! (declamerer) „Seg er det foragtede, det traadte og det trykkede Folk, og her staaer jeg uden Støtte, og jeg staaer her som mig selv!“

Birgitte (tager ham om Halsen).

Engleunge! Du har Talent, ja Du har et uhyre Talent! (der bantes) Vær saa artig!

Tiende Scene.

De Forrige. Stokberg. Svik.

Birgitte (iter dem indse).

Hr. Lieutenant Stokberg! — aa Tjenerinde! —
Formodentlig Deres Ven, Hr. Svik?

Svik.

Til Deres Tjeneste.

Birgitte.

Saa det kan De sige med Sandhed. Maa jeg takke Dem mange tusinde Gange for alt det Rønderi, De har med min Mand's Balg?

Svik.

Seg vær. Seg gjør ikke andet, end hvad et patriotisk Hjerte befaler.

Birgitte.

Na, De er altfor god. Seg vil lade min Mand vide, at De er her. De undskylder, han er ved at tænke, men det lader han gjerne være, naar han hører, at De er kommen. Smeraldine, nei for Din Faders parlamentæriske Ven, søde Smeraldine! — Enrico, giv ham Din lille Haand, mit Puds! — Det er to søde Navne, jeg har faaet til dem; ikke sandt? Ja, men det er ogsaa jaadan to yndige, velopdragne Unger! — Seg har den Ære!

(gaaer med Børnene ud tilvenstre.)

Ellevte Scene.

Stokberg. Svik.

Svik.

Naa, ligner Manden hende, saa leverer vi saagu Folket en Repræsentant, som det kan have Fornoielse af. Menneſte! hvad har De bragt mig til? De har faaet mig til at ſynde rædſomt imod min ſtatsborgerlige Samvittighed.

Stokberg.

Har De maaskee gjort det for min Skyld?

Svik (vidende).

Nei, jeg har gjort det for min. Men havde De ikke været, saa var jeg aldrig kommen i den ſkrækelige Nødvendighed, at maatte træde Afgtelsen for mig ſelv under mine egne Fødder: nei, jeg kunde have fulgt min Overbeviisning, og hysfet af den jammerlige Candidat, ſom jeg nu ſtiller. (vidne) Jeg lægger paa Deres Hjerte ſom en brændende Glød, at De ſkrydede og jagde, det var kun i en lille Forlegenhed, at De vilde laane mine to tusinde Rigsdaler.

Stokberg.

Havde jeg faaet dem, derjom jeg havde jagt, at det var i en ſtor?

Svik (ivrig).

Egu ikke uden Sikkerhed.

Stokberg.

Seer De; det vidſte jeg, og da jeg nu ikke havde den, men maatte have Pengene —

Svik.

Saa bedaarede De mig — ja! og myrbede der-

ved min politiske Selvstændighed. To tusinde Daler har jeg laant Dem, og ikke kan faae dem igjen uden jeg skaffer Dem i gode Omstændigheder. De tager mine Penge, og lægger hele Om sorgen for Deres Velsærd paa mine Skuldre. Sikken Situation! For at hjælpe Dem til et rigt Parti, har jeg maattet gaae paa Hverving, og arbeide med Hænder og Fodder lige luft imod min egen Overbeviisning! Denne sorgelige Anstrængelse er bleven mig en Pligt imod mig selv.

Stokberg.

Dg De har ærlig gjort Deres Pligt — imod Dem selv.

Svik.

Det kan jeg rose mig af; men nu skal jeg meget bede, at De heller ikke forsonner Deres.

Stokberg.

Hvad mener De?

Svik.

Oh, at De skaffer mig Sikkerhed for mine Penge, ved at faae hans Lofte, inden han gaaer til Valget.

Stokberg.

Jeg maa dog først gjøre mig elskværdig for Wiggen.

Svik (forfærdet).

Lieutenant! har De ikke gjort det endnu?

Stokberg.

Jeg har nærmet mig — ladet enkelte Ord falde, men —

Svik.

Na, mine ulyksalige to tusinde Rigsdaler! —

Men hvorfor Fanden har De ikke gjort Dem elskværdig for længe siden? De vidste jo dog, at De skulde til det.

Stokberg.

For Pokker, jeg kan da ikke gjøre mig elskværdig strax, naar jeg faaer Lyst til det.

Svik.

Jo, det kan De meget godt, naar De bare vil forestille Dem, hvor vigtigt det er. Jeg siger Dem, jeg vil nødigt sætte flere Benge til paa Dem ved at putte Dem i Slutteriet, men faaer De ikke Pigen, saa skal De min Sjel derind. Tænk paa det, og gjør Dem saa elskværdig, saa skal De see: det gaaer glat. Er det ikke nok, at jeg baner Dem Veien til et Parti, skal jeg kanske ogsaa paa Deres Begne gjøre Pigen forelsket?

Stokberg.

Ha ha ha, vilde De have Uleiligheden —

Svik.

Gid jeg kunde, o Gud give jeg kunde!

Stokberg (griber ham om Armen).

Uds!

Løbte Scene.

De Forrige. Frederikke.

Frederikke.

Fader beder Dem, at De vil trine ind til ham.

Stokberg (meget artig).

Med særdeles megen Fornøielse.

Svik (til Stokberg).

Det er Frøken Minke?

Stokberg.

Ja.

Svik (bitter).

Glæder mig overordentlig, at have den Ære at gjøre Frøkenens Bekjendtskab. Na, jeg har hørt meget tale om Dem — ja! — og med uhyre Beundring. Jeg skal sige Dem, her har De i min særdeles agtede og elskede Ven et Slags Tilbeder, som —

Stokberg.

Jomfru Minke vil vist have bemærket den Afgtelse, jeg bærer for hende.

Svik.

Men i jiu bly Huuslighed kan hun neppe have bemærket den Afgtelse, som Verden, og især jeg, bærer for Dem, min Ven. — Na, en prægtig Fyr; et Hjerte — hæ hæ hæ, ja lykkelig den Pige, som faaer jaadant et Hjerte! — og, fremfor Alt, solid, har Gryn, en af vore største Urtekræmmere — ja! — (sagte) Bliv nu ved!

Stokberg.

Min gamle Ven leder mig paa en Tanke, som længe har været mit Hjerte dyrebar. Det er Dem bekjendt, at Deres Hr. Fader betragter mig med nogen Godhed, som let turde gaae over til faderlig Kjærlighed —

Svik (hviskende).

Det er meget godt. Til det igjen.

Stofberg.

Og jeg har det Haab —

Svik (sagte, puffende til ham).

Naa, frem med det!

Stofberg.

Jeg siger, jeg har det Haab —

Svik (som før).

Saa heraus med det!

Frederikke.

Glemte jeg at sige Dem, at Fader venter?

Svik (hurtigt).

Nei De gjorde ikke, men det er det Samme. Jeg har den Vre at stille Deres Fader, og da vi slet ikke kjender hinanden, sandt min fortræffelige Ven det passende, at forestille mig for ham, for at han i det mindste engang kunde see mit Ansigt. Men jeg vil meget heller have den Glæde, at see min Ven —

Trettende Scene.

De Forrige. Werner.

Werner

(med en Palle Papiere, til Frederikke).

Her har De mig igjen.

Svik (ved sig selv).

Saa! der røg det skjønne Dieblif! Na mine to tusinde Daler!

Werner.

Jeg vil bringe Deres Fader disse Papiere.

Stofberg.

Ah, Hr. Procurator Werner? De her i Dag, og De træder op imod Hr. Minke?

Svi!

Menneskeveemmen? den aandrige Taler? Hæ hæ hæ, det nytter Dem ikke.

Stofberg (suffisant).

Ti mod Gen, De falder igjennem.

Werner.

Meget rimeligt; imidlertid, man gjør hvad man kan. For Resten, siden jeg træffer Dem, tillad — et Ord.

Stofberg (opblæst).

Kan det være Dem en Fornøielse —

Werner (tager ham tilside).

Jeg har i afdøde Madam Brafs, den rige Bryggerentes Bo, som sikkert om nogle Dage vil blive tilkjendt Minke, fundet en Obligation fra Dem paa 1200 Rigsdaler.

Stofberg (forlegen).

Saa? — ja rigtigt — jo.

Werner.

Jeg vilde have taget den med til ham, men der laa nogle Papiere ved, som først skulde ordnes.

Stofberg (smidig).

Høistærende, det vilde more mig, at gjøre ham en Overraskelse med disse Penge. Kunde De derfor vise mig den Artighed, blot i en Ugestid —

Werner.

At lade Obligationen bero? — De er jo en formuende Mand.

Stofberg.

Sa Gud bevares.

Werner.

Dg for at De ikke skal troe, at vore meget forskjellige Balganskuelser gjør mig uvillig imod Dem — o ja!

Stofberg.

Særdeles forbunden!

Werner.

Men jeg maa da bede Dem, at underrette min Fuldmægtig om vor Aftale; ellers sender han Obligationen herhen, saa snart han har ordnet Papirerne.

(gaaer hen til Frederikke og taler jagte med hende.)

Stofberg.

Med megen Fornoielse!

(vil gaac.)

Svik (seer det).

Urtefræmmer! — er De gal? vi skulde jo —

Stofberg (tager ham tilside).

Hys! Fanden er løs! Han spinder paa, at faae den anden Candidat til at træffe sig tilbage, og saa tager han alle de Stemmer, der er imod Minke.

Svik.

Død og Plage!

Stofberg.

Seg troer nok, at jeg kan forhindre det, men saa moa jeg sthynde mig. Gjør Visiten alene.

Svik.

Ja men — jeg har ingen No paa mig, førend jeg faaer at vide —

Stofberg.

Jeg skal snart være hjemme hos Dem med Bested.

Svik.

Na skynd Dem! Jeg gjør det af med et Par Ord, og kommer strax.

Stofberg.

Godt, godt!

(Løber ud.)

Svik (ved sig selv)

Na mine to tusinde Rigsdaler! (butter) Tag ikke ilde op, Hr. Procurator! (skynder sig ind ad Døren tilvenstre.)

Fjortende Scene.

Frederikke. Werner.

Werner.

Virkelig? — Stofberg —

Frederikke.

De kom netop som De var kaldet, for at frelse mig fra en formelig Erklæring.

Werner.

Jeg troede, at min Opgave indskrænkede sig til, først at støde Deres Fader fra Balget, og siden at forjone ham; skal jeg nu ogsaa overvinde en Medbeiler, der kæmper for at skaffe ham en Lykke, som jeg kæmper for at berøve ham? For Pokker, Sagen begynder at blive vanskelig.

Frederikke.

Seg veed nok, hvorledes De let kunde vende den til Deres Fordeel.

Werner.

Naar da?

Frederikke.

Bed ganske at opgive den. De hørte jo den sikke Tone, hvori de paastod, at han vilde blive valgt, og De falde igjennem.

Werner (munter).

Ah, hvad Anelse har de om den hemmelige Tryllemagt, som overstygger mig? — Kjærligheden! Deres Kjærlighed! Den skal forklarende gennemstrømme min politiske Svada, saa at jeg ikke blot griber Forstander, men henriver alle Hjertes.

Frederikke.

Hvor De er letsindig! Tilstaa, ved den Sag er Intet at gjøre.

Werner.

Seg? en Procurator! Gud bevares! Der er meget ved den sletteste Sag at gjøre, saalænge den ikke er tabt, og selv da kan der for et godt Hoved være Et og Andet at gjøre ved den, hvorved den bliver næsten saa god som vunden. Lad Dem blot ikke fraløkke et Samtykke, og — Procuratoren skal vinde Dem.

Frederikke (smilende).

Han er vis paa det?

Werner (overgivet).

Skal han for Deres Fodder aflægge sin Gød?
(træler.)

Frederikke

(seer Svik, som træder ind).

Ah!

(løber ud af Døren i Baggrunden.)

Femtende Scene.

Werner. Svik.

Svik (bliver staaende ved Døren).

Na mine to tu — Om Forladelse, Hr. Procurator.

Werner.

Gjør ikke noget, bedste Hr. Svik.

Svik.

Ja jaa! Det skal De see, dersom Faderen faaer det at vide.

Werner.

Han veed det.

Svik.

Han veed det! Na nu — nu er de Fanden i Bold.

Werner.

Hvilke?

Svik.

Na, det var — nogle Ideer, jeg havde, Noget, som lige med eet blev horte for mig. — See see, jaa De løber af med det nyskelige Pigebarn, den rige Minkes Datter?

Werner.

Det haaber jeg.

Svik.

Maa De haaber kun? (ved sig selv) Om det endnu lod sig forpurre! Jeg maa strax have fat i Urtekræmmeren. (høit) Maa det saa være mig tilladt at anbefale mig? Hæ hæ hæ, De er en lykkelig Mand, ja De er en meget lykkelig Mand, — dersom Haabet slaaer ind at sige, hæ hæ hæ! (iler ud.)

Syttende Scene.

Werner (alene).

Spydig? — Det foruroliger ham, at jeg elsker Frederikke? Hvorfor? — Benskab for Stofberg —? jo vist! en gammel Pebersvend og Nagerkarl? Bah, der gaaer et Lys op for mig. Denne Sver hos Stofberg for Minkes Balg, den latterlige Anstrængelse, hvormed Svik hjælper ham at sætte det igjennem — Det er Frederikke, „den rige Minkes Datter“! Jeg har det: Stofberg er paa Ræcerne, den gamle Blodsuger har Penge tilgode hos ham, og der skal findes en rig Svigerfader til at betale dem — der er Gaadens Løsning! — Om de kom mig i Forkjøbet ved at benytte Veiligheden? — Hm, jeg kunde affkære dem den; dersom jeg fortalte Minke om Stofbergs Obligation, det vilde aabne hans Dine. — Nei, saadanne to Slyngler skulle ikke sige, at en Procurator har brudt et Løfte. — Smidlertid, her gjælder det at være snu! Maa, det er jeg da just ikke saa ilde.

Syttende Scene.

Werner. Minke.

Minke (idet han træder ind).

Nei, lille Gitte, her har jeg mere Plads. (memorerende) „Dg skal jeg tillade mig at stille for de ærede Bælgeres Opmærksomhed, at —“ (seer Werner; meget ventlig) Ah — Papirerne! — Det havde jo ingen Hast.

Werner.

De forlangte udtrykkeligt —

Minke.

Men det var dumt! Seer De, jeg mener, man kan meget godt blive ved at være Venner, fordi man engang ryger sammen som politiske Fjender.

Werner.

Det glæder mig, thi saa tør jeg vel endnu haabe —

Minke (afbryder meget ventlig).

Naar man blot strider med Agtelse for Modstanderens Personlighed, med ædel Skaansel — og, fremfor Alt, uden Intrige eller Sneb for at berøve ham Parti, saa bliver man lige gode Venner for det. (idet han, ventligt fjasende, tager Werner om Armene.) Om Forladelse, charmante Hr. Ven! De er en gammel Talerpracticus, men jeg er Debutant; jeg maa recollidere mig. Derjom De derfor vil —

Werner.

Tage Papirerne tilbage?

Minke (hurtigt, med Eledstthed).

Nei, min bedste Ven! — skaane mig for at see

paa dem i Dag. Om De inde hos min Kone satte Deres Segl for dem, — saa havde vi dem her, og kunde jo ved Veilighed —

Werner.

Rigtigt! jeg forstaaer Dem nok. Jo, det skal skee. (ved sig selv.) Oh, han spiller fiint, han klapper for at komme til at rive.

Minke.

Hvad Dagens Kamp angaaer, jeg er vis paa, at De er af samme Tænkemaade som jeg.

Werner.

Det vil jeg ikke paastaa, men fra nu af — (ryster venlig hans Haand) jeg skal handle, som jeg var det.

Minke.

Tak, min Ven! (aabner gestjæftig Døren for ham) Vær saa artig! vær saa artig! (Werner gaaer.)

Attende Scene.

Minke (strax efter) Lars Kraas.

Minke

(gleder Haenderne af Glæde).

Diplomatisk! — Han blev duperet! — Men Tiden gaaer, Tiden gaaer! (memorerende med stærk Stemme) „Dg skal jeg tillade mig at stille for de ærede Bælgere's Opmærksomhed, at jeg ikke her skal gaae ind paa at sige min Mening —“ (der bantes) Kom ind! — Kan man da ikke være —

Lars Kraas.

Inte fortrydelig; god Morgen!

Minke.

Hvad er der? De kommer her, og —

Lars Kraas.

Ja, jeg gjør; jeg kommer her, for jeg har noget at spørge Dem om.

Minke.

Spørge, spørge! De kan da for Gauden begribe, at jeg ikke har Tid til at høre Dem nu.

Lars Kraas.

Ikke det? Ja saa er det værst for Dem selv; for kan De ikke høre mig nu, saa faaer De ikke mig at høre siden.

Minke.

Hvorledes? Dem at høre? — De skulde dog ikke være Vælger i Distriktet?

Lars Kraas.

Jo gu er jeg Vælger i Gestriftet, og det en Vælger, som kan forslaa noget, for jeg har 23 Stemmer.

Minke.

23 —

Lars Kraas.

23 ordentlige Stemmer, som jeg bruger alle sammen til den, jeg vælger.

Minke (gestjæftig).

Tør jeg bede Dem at sidde ned? maa jeg ikke høre Dem Noget?

Lars Kraas.

Nei; jeg skal ikke sidde og heller ikke have Noget,

for jeg giver mig ikke bort, men følger strix min indvendinge Overbeviisning.

Minke.

Saa bevares! Det er just det, som jeg sætter saa uendelig høit hos Statsborgeren. Tor jeg spørge: hvem jeg har den Ære at tale med?

Lars Kraas.

Lars Kraas, Værtshuusholder, boendes herhenne i den Gamle.

Minke.

Den Gamle?

Lars Kraas.

Den gamle 90, ha ha ha! — Den rige Svig —

Minke.

Min Ven — en fortræffelig, tjenstagtig Mand —

Lars Kraas.

Saamaend. Er jeg engang i Betryk og trænger til en Menneſteven, saa har jeg ham for 30 Procent. So det er en meget pæn Mand. Han har nu ligget an med mig om, at jeg ſkulde vælge Dem, og det vil jeg ogsaa nok, baade med min egen og de 22 Stemmer, som søger hos mig, og som jeg har i min Lomme. Men der er tre Spørgsmaal, som jeg først vil have klarerede, og ſiden jeg ikke er indrettet til at gaae op paa Stilladſet til Dem og impellerere, saa kommer jeg her med dem.

Minke.

Hvorvel Tiden er meget knap —

Lars Kraas.

Det ſkal ſnart være beſtilt. For det Førſte:

Dette med fuldstændig Næringsfrihed, det holder jeg meget af.

Minke.

Ikke sandt, det er en Forholdsregel —?

Lars Kraas.

Deilig! Hvorfor skal Folk ikke have Lov at nære sig, med hvad de har Lyst til? Det er jo saa himmelsknyende rimeligt.

Minke (trykker hans Haand).

De er en særdeles fornuftig Mand.

Lars Kraas.

Men holder De nu dog ikke paa Laugene?

Minke.

Seg? — nei, min Ven, de skal naturligviis stray Fanden i Bold.

Lars Kraas.

Ja men det er sgu meget urimeligt.

Minke (overrasket).

Hvad for noget? Seer De, naar vi vil opnaae en fuldstændig Næringsfrihed —

Lars Kraas.

Saa vil vi have Lov til frit at drive, hvad Næringsvei vi lyster, ja! men min Sjel ikke give Andre Lov til at tage den Smule Næring fra os, som vi har.

Minke.

Men De vil dog indsee —

Lars Kraas.

Nei jeg vil ikke. Alle mine Stemmer er i Laugene, jeg har Næring af mine Stemmer, bare fordi

de fortjener Benge i Laugene; men jeg faaer ingen Naring af dem, naar Laugene gaaer ind og de ingen Benge fortjener i Laugene, derfor siger jeg: vil De ikke have Laugene, saa faaer De ikke mine Stemmer.

(vil gaa.)

Minke.

Et Dieblif! — Sa — det forstaaer sig — man kunde ogsaa — og det meget godt, for det var kanstke i Grunden hensigtsmæssigere — andrage paa en fuldstændig Næringsfrihed, dog saaledes, at Laugene bliver ved at bestaae.

Lars Kraas (levende).

Og at der ikke kommer Flere ind i dem; for saa bliver de mere profentable for dem, der allerede er. Hvad?

Minke.

O ja, det kunde maastke ogsaa være hensigtsmæssigt. Altsaa: fuldstændig Næringsfrihed, med Laugenes Bestaaen, dog saaledes, at Ingen faaer Lov til at komme ind i dem.

Lars Kraas.

Det er der Fornuft i. Maa jeg saa sporge Dem: vil De slaa Værtshuusholderne og Kaffe-skjenkerne sammen —?

Minke (forlegen).

Slaa dem sammen?

Lars Kraas.

Sa, til een Corporation.

Minke.

Seg synes — det kunde ikke være saa galt?

Lars Kraas.

Nei, det er Janden ikke galt. Men vil De slaa Bærtshuusholderne i Kaffe-
stjænkerne, eller Kaffe-
stjænkerne i Bærtshuusholderne?

Minke.

Seg tænker, naar vi slaaer dem sammen, saa er det lige godt, hvilken af dem vi slaaer i den anden.

Lars Kraas.

Hvor vil De hen? Slaaer De Kaffe-
stjænkerne i os Bærtshuusholdere, saa faaer vi Lov at stjænke Kaffe, og det kan vi gjøre strax; men skal Bærtshuusholderne gaae ind i Kaffe-
stjænkerne, saa maac Kaffe-
stjænkerne først have Remedier til det, for de skal jo i Veivet, og derved kommer mange af dem til at gaae i Spaanerne. Det er det, jeg vil have.

Minke.

Det er noget uflart, men vist meget gjennem-
tænkt. Der falder mig kun ind: de stakkels Kaffe-
stjænkere, som gaaer i Spaanerne, hvad skal de leve af?

Lars Kraas.

Mand! husk paa, der bliver jo fuldstændig Næ-
ringsfrihed!

Minke.

Det er ogsaa sandt; der bliver Veie nok aabne for dem. Ja saa kan vi slaae sammen, paa hvad Maade De vil.

Lars Kraas.

Godt! — Da vi er enige om det, saa kommer

mit sidste Spørgsmaal: vil De affkaffe det tydske Sprog?

Minke (forbausset).

Affkaffe det tydske Sprog? Død og Plage, det var et uhyre stort Spørgsmaal. Mener De i Danmark, eller i det Hele?

Lars Kraas.

Bare i Danmark.

Minke.

Dog bare? Det gjør det jo endeel lettere. Sa, kan jeg faae det affkaffet, — Landet er tjent med det.

Lars Kraas (ibrig).

Men jeg er ikke tjent med det. Jeg veed meget godt, at disse Danske nede fra Eideren vil have det ryddet ud; derfor spørger jeg, og Ingen skal faae mine Stemmer, naar han er af det Parti.

Minke.

De holder meget af det Tydske?

Lars Kraas (tørt).

Nei, men jeg lever af det. (try) Sehen Sie: meine bedste Nahrung besteht in deutsche Gesellen, darum daß ich sehrtheiles gut Deutsch sprechen kann, und meine Frau auchso, obenschönt sie sprecht nicht zu gut, som ich mache. — Geht das Deutsche in, mistet ich ja den Bortheil, som ich habe daraus, daß ich das kann. Derfor spørger jeg: vil De affkaffe det Tydske?

Minke (med vigtig Mine).

Seer De — mig faaer De ikke til at tale det, men — af Godhed for Dem, for Dem personlig, vil jeg ikke have noget imod, at Andre gjør det.

Lars Kraas.

Nu er De min Mand! (med et Haandslag) Der har De mine 23 Stemmer. Farvel!

Minke (ved sig selv).

Et Indfald! Om jeg ved ham kunde skræmme Werner til at trække sig tilbage? (høit) Hr. Kraas, aa et Dieblif! (talder ved Døren tilvenstre og i Baggrunden). Lille Kone! Rikke! (til Kraas) Jeg maa have den Ære at forestille Dem min Familie.

Mittende Scene.

De Forrige. Birgitte og Werner (fra Døren tilvenstre).

Frederikke (fra Baggrunden).

Minke

(anstiller sig overrasket).

Ah, Hr. Werner, — det er sandt! Oh, jeg havde reent glemt, at De var inde hos min Kone. — Tag ikke ilde op; jeg vilde bare have den Fornøielse at forestille hende og min Datter en æret Bælger, som bringer mig 23 Stemmer.

Birgitte.

23 Stemmer! — aa hjertelig velkommen. (til Minke) Hr. —?

Minke.

Kraas, Restaurateur.

Lars Kraas.

Bærtshuusholder; jeg beværter bare med Koldt.

Minke.

Rigtigt, Bærtshuusholder, men en gros. (hoven) Hr. Kraas har lovet mig Seiren.

Lars Kraas.

Den skal De faae.

Birgitte.

Na, De er en charmant Mand.

Frederikke (sagte til Werner).

Der hører De; De taber dog.

Werner.

Saa De har 23 Stemmer?

Lars Kraas.

23 gode stærke Ungestemmer, der skal blive brugte, saa de tager alle de andre med.

Minke.

Hæ hæ hæ, hvad siger De til det, Hr. Procurator? — Hr. Kraas, det er just den Herre, som stiller sig imod mig.

Lars Kraas.

Hold Dem fra det; De ryger af.

Werner (med forstiftet Harme).

Det indseer jeg, men jeg gjennemskuer ogsaa det Kneb, hvorved Hr. Minke har vundet Deres Protection, og jo rigtignok ogsaa ganske vist kan sætte sit Valg igjennem.

Minke (ivrig).

Hvad er det for et Kneb?

Birgitte (ligeledes).

Et Kneb, hvorved han ganske vist kan blive valgt! Hvad er det?

Werner.

Na, spil nu ikke eenfoldig! Det gjør mig kun

ondt, at det er opfundet saa forbandet siffigt, at Loven gjør det tilladeligt.

Minke (meget begjærlig).

Dette Kneb — hvad mener De?

Birgitte (ligefødes).

Sa, hvad er det? Gud, hvad er det?

Werner (hidfig).

De troer ikke, jeg veed det? Det ærgrer mig endnu mere, end at De bruger det imod mig. Men De skal ikke have den Fornøielse, at bilde Dem ind, at De kan føre mig bag Lyset. De har interesseret denne Mand og en Masse Bælgere for Dem ved at lade give fri Beværtning hos ham, naar Valget er forbi!

Minke (forbauet).

Jeg har aldrig tænkt —

Lars Kraas (levende).

Sa, men det er min Sjæl godt: saa skal De see, De skal faae Stemmer.

Birgitte.

Stoffer, det er hypperligt!

Minke.

Tak, min Ven, tak. Det er saagu aldrig faldet mig ind, men det er rigtignok siffert, og siden De selv siger, at det er tilladeligt, godt — Hr. Kraas, naar jeg er valgt, fri Beværtning hos Dem for Deres Venner, som stemmer paa mig.

Lars Kraas.

Det kalder jeg en Tale! Nu jidder De i Nigsdagen.

Werner.

Hvad? De havde virkelig ikke tænkt paa det?
Og jeg, som — D, jeg er en Døsmer!

Minke.

Det er Dem selv, der siger det, ha ha ha! —
Søde Gitte! nu kan jeg klæde mig paa med For-
nøielse, — jeg har seiret!

Birgitte (hytter i hans Arme).

Sa, Stoffer, Du har seiret!

Lars Kraas.

Gratulerer! nu skal De see, hvad jeg kan gjøre!

(gaaer.)

Frederikke (sagte til Werner).

Men hvor kunde De være saa uforsigtig! Du
vil De da vel —

Werner

(sagte, idet han trykker hendes Haand).

Sige: Seiren er min!

(gaaer hurtigt ud.)

Anden Act.

Første Scene.

Minke. Birgitte.

Birgitte

(Hjælper Minke Kjolen paa og betragter ham).

Hvor Du er sød! som den Kjole klæder Dig!
Det maa jeg sige: Du seer livagtig ud, som jeg kan

tænke mig en Nigsdagsmand. Hjalp det saa noget med de Niler under Armene?

Minke (prover).

„Tidt har jeg med Veemod kastet mit Die paa Protelariatets blytunge Lidelser —“ Nei, jeg maa have et mere voldsomt Sted. (startere) „Seg har kun een Devise, kun en eneste: Alt for mit Fædreland! Guds, Blod, Liv og Æren med for gamle, gamle Danmark!“ — Jo, nu er den god.

Birgitte.

Alligevel, min uhyre Ven, bare den ikke revner.

Minke.

Nei! — holder den det ud, saa taaler den nok det Lvrige, for det er det Sted, der er meest Bevægelse i.

Birgitte.

Det er ogsaa rædsomt anspændendes. — Det er forstræffeligt, hvad der dog jørdres af et Menneske, naar han vil ind i den Bei.

Minke.

Ja, min Pige, der skal jo meget til, baade for at finde det op og føre det ud. Naar jeg derfor tænker tilbage paa, hvad jeg var, og betragter, hvad jeg nu er, saa røres jeg over mig selv. For en halv Snees Aar siden hangte jeg tidligt og sildigt i Boutiken; det offentlige Liv, Statsborgerens hellige Pligt kom aldrig i mine Tanker. Men Du blev min Kone, jeg spiede Dit Dufte, opgav Kjældereren, levede af mine Penge, levede kun for Dig. Og Du, Gitte,

Du har til Gjengjæld ført mig ind i den offentlige Verden.

Birgitte.

Gud, min Engel, hvor kan Du nu være saa god at sige det?

Winke.

Jo, det har Du, Gitte; den Udmærkelse, jeg vandrer imode, den er Dit Værk. Du bad mig, at gaac ind i Klubben. Jeg gik ind i Klubben — og blev en politisk Charakteer. Der lærte jeg at kjende Bladene, der hørte jeg Discussioner, der vafftes jeg til at tænke over Staten, der opgik det for mig, at jeg havde faaet Geni til at snakke med — der begyndte min Skole; den banede mig Veien til, at jeg nu staaer her som mit Fædrelands næsten Kaarede. Jeg seer paa, hvad jeg var, jeg seer paa, hvad jeg er — jeg røres over mig selv.

Birgitte.

Sa, udmærkede Ben, det har Du saamænd ogsaa Marjag til. Hvad Du er! — Du er en af Fædrelandets Støtter!

Anden Scene.

De forrige. Brall.

Brall.

Har „Basunisten“ ikke i Dag proclameret det for Folket?

Winke. Birgitte.

Ah — Hr. Redacteur!

Birgitte.

Hjertelig velkommen!

Minke.

Seg beer — i Sophaen!

Brall (strætter sig i Sophaen).

Taffer. Naa, hvorledes har vi det i Dag? —
Hjertet banker? he he!

Minke.

Seg kan dog ikke sige det.

Brall.

Bravo! Selvtillid, baseret paa Følelsen af eget
Værd, — det er den politiske Mand.

Minke.

De har havt den Godhed at understøtte mig saa
glimrende.

Brall.

Jordi De har Talent — ja jeg siger Dem: De
har Talent, — og De kæmper for samme Sag, som
jeg: Aristokratiets Undergang.

Minke.

Sa, ned med Aristokratiet!

Brall.

Med med det! Seg hader det i alle Skikkelser.
Det er uregteligt, i vor Tid er der Intet, som har
Berettigelse til at være en herskende Magt, uden
Journalistiken. Smidlertid, naar jeg fordrer Herre-
dommet for den, da er det, — jeg siger det med
Smerte — langt fra, at jeg tør tage den i dens
Almindelighed. Nei, bort med disse spidsfindige,
indbildste, lærde, eensidige Blade; Berettigelsen til

Herredømmet er kun hos den redelige, upartiske, ud af Folket og ind i Folket gaaende Journalistik.

Minke.

Hos „Bajunisten“; siig bare ganske kort, hos „Bajunisten“. De kan saagu godt være det betjendt,

Brall.

Det troer jeg ogsaa. — Naa, hvad siger De om Werner? — Ha ha ha, stillet sig imod Dem — aa! Jeg har længe havt et godt Die til ham; den sarcajstiske Monsieur Selvflog har havt den Fræthed at falde mit Blad „Sludderbotten.“

Birgitte.

Oh Gud forbarme sig!

Brall.

Du har jeg faaet Fingre i ham; han er bleven ordenlig tilrasket — hvad? Han falder igjennem.

Minke.

Det haaber jeg.

Brall.

Det er afgjort. Vi har sagt, vi ville ikke have ham; den redelige Journalistik kan, hvad den vil: han falder igjennem, De bliver valgt.

Birgitte.

Hvor det maa være deiligt, saadan at kunne regjere det Hele.

Brall.

Men ansvarssuldt! Man vil styrte et Ministerium, — eh bien, man gjør det; men er det sleet, og man siger til sig selv: Du har tnuist et Regjerings-system, Du har skabt et andet, Du har bestemt Dit

Fædrelands politiske Skjæbne, — gode Klone, man gysrer ved sin Magt, man frygter, at man dog mulig kunde have feilet, kunde have betyngtet sig med Esterflægtens Forbandelser, og — (reiser sig grandios) Frue, Frue, jeg har mange søvnløse Nætter.

Birgitte.

Ja, men det er dog gruelig ophøiet, saadan at være en Magt i Staten.

Brall.

Over Staten, over den; det er just det Rædselsfulde.

Minke.

Men ogsaa det Kolossale. Styrte et Ministerium — det er stort, det er grotesk!

Birgitte.

Hør, naar De nu styrter det, vi har, troer De ikke, at min Mand —?

Minke.

Gitte, Du forlanger næsten for meget. Minister — ja, naar jeg bare maa blive det uden Portefeuille — godt, saa vil jeg finde mig i det.

Tredie Scene.

De Forrige. Stokberg og Svik (komme hurtigt).

Stokberg.

Om Forladelse! — Ah! Hr. Redacteur Brall! — allercærbødigste Tjener.

Svik.

Frihedens og Borgerdydens utrættelige Talsmand? — Maa jeg genere Dem med min Beundring?

Brall.

Altfor artig, mine Herrer! virkelig altfor artig.

Svik.

Hr. Minke, en Sag af den alleryderste Vigtig-
hed —

Minke.

De forstrækker mig.

Birgitte.

Der er da vel ikke noget i Veien for Valget?

Stokberg.

Hvor kan De troe —?

Svik (støder til ham).

Nei — o nei, det tænker jeg ikke; det vil sige,
derksom —

Birgitte.

Seg besvimer!

Brall (griber hendes Haand).

Lad det være! jeg siger: Deres Mand er valgt!
„Basunisten“ har ikke foreslaaet Candidater for mere
end fem Distrikter, men — de maae vælges. Den
redelige Journalistik udtaler den offentlige Mening;
naar derfor „Basunisten“ siger: disse! saa vil den
offenlige Stemme altid svare: disse! — Mine Herrer,
Fru Minke, mine usigelig mange Forretninger paa
en Valgdag maae undskyldes — jeg har den Ære —

Birgitte (følger ham til Døren).

Til vi sees igjen. Og hils Deres søde Kone —

Minke.

Deres Frue, Deres Frue, og alle de Smaa
med.

(Brall gaar.)

Fjerde Scene.

De Sørrige (uden Brall).

Svit

(til Stotberg, medens Minke og Birgitte følge Brall til Døren).

Nu vil jeg min Sjæl have Sikkerhed for mine to tusinde Daler. Digg, Urtekræmmer, saa skal jeg strax have Dem forlovet.

Stotberg.

Men i Deres Iver har De ikke sagt mig, hvad jeg har at gjøre.

Svit.

Behoves ikke. Her snakker De allerbedst, naar De ikke veed, hvad De skal sige. Hold Dem bare i Ryggen af mig.

Minke.

Kjære Venner, hvad —?

Svit.

Tillad! -- Vi har været Deres Venner — (seer paa Stotberg) Hvad?

Stotberg.

Jeg skulde troe det.

Svit.

Men — vi var det kun, fordi vi stolede paa, at ogsaa De var en tro, en uroffelig Ven — ikke af os; thi vi er altfor uegennyttige til at ønske, æste eller fordre Noget for os selv, — men af Folket, Hr. Minke, af Folket.

Minke.

Men det er —

Svik.

Tillad! — Denne Stolensjastpaa er i Afgjørel-
sens Time bleven roffet — (seer paa Stofberg) Hvad?

Stofberg.

Ja, den er bleven roffet.

Svik.

Frygteligt!

Stofberg.

Overmaade frygteligt!

Minke (rystende).

Men hvordan? — Hvad er det?

Birgitte.

Mine Herrer, for Himlens Skyld —

Svik.

Tillad! — Vi kan ikke sjaane; det er Borger-
pligten, der taler ud af os. Vi kan forraade os
selv, vi kan offere vor Lykke, vor Formue — og vi
gjør det gjerne — (seer paa Stofberg).

Stofberg.

Med største Fornøielse.

Svik.

Men vi kan aldrig forraade Folkets store og hel-
lige Sag!

Stofberg.

Aldrig!

Svik.

Aldrig i Evighed! og derfor siger jeg: sjaane
kan vi ikke; men derimod vil vi forklare os. (seer paa
Stofberg) Hvad?

Stofberg.

Det vil vi, og tydeligt! (til Svif) Forklar!
Minke.

Jeg hæver!

Svif (streng).

De vil sælge Deres Sympathier til Aristokratiet;
De vil gifte Deres Datter ind i Bureaucratiet!

Minke (heftig).

Paa ingen Maade, mine Herrer!

Svif.

Jeg bøies ned af det Ansvar, jeg har til Folket,
fordi jeg har fremmet Deres Valg; viste det sig, at
jeg havde givet Folket i Hænderne paa en Forræder,
det blev min Død.

Stofberg.

Min med.

Svif.

Derfor maa jeg fordre — og jeg tillader mig at
gjøre det i Folkets Navn, — at De inden den hoi-
tidelige Handling aflægger et Beviis paa Deres
Opriktighed.

Minke.

Med Fornoielse; siig bare, hvorledes.

Svif.

Bed at give Deres Datter til en Borger.

Minke.

Det skulde være mig inderlig kjær; men saa
pludseligt —

Stofberg.

Hr. Svif, min Ven! vilde De derhen? ha, det

anede jeg ikke. Tag Dem iagt for hvad De gjør! Lad være at drive en Fader til et ubesindigt Skridt, som kunde blive min Undergang; nei — saa lad ham hellere falde igjennem!

Minke.

Falde igjennem!

Birgitte.

Hr. Stofberg!

Svik.

Hvad mener De, min ærede Ven?

Stofberg.

Derjom han under Omstændighedernes Tryk erklærede sig for en Svigersøn, som — o jeg! Viid, hvad jeg aldrig har ladet Dem drømme om: — jeg elsker hans Datter!

Svik.

De?!

Birgitte.

Saa, det har min Mand allerede fortalt mig.

Stofberg.

Hvad? Skulde min Kjærlighed have frarevet mig Nttringer, som jeg havde besluttet at skjule i min Sjæls Underste?

Svik.

De har Hensigter med Pigebarnet? — Jeg forstenes! Det er aldrig faldet mig ind! Men desto bedre; De hører til Folket, De er Ven af Huset — De er jo Manden! — Hr. Minke, De vil ikke afslaa denne værdige Borger Deres Datters Haand.

Minke.

Har jeg ikke tænkt paa at give ham den? Men der maa jo dog Tid til at forberede —

Svik.

Jeg forstaaer Dem: en Udflugt! (hidfra) Men jeg elsker Folket altfor høit til at jeg vil taale, at det bedrager sig selv, ved at have Dem til en Værdighed, hvorigjennem De kan opnaa det Allerhøieste.

Birgitte.

Søde Minke.

Stokberg.

Nu maa jeg tale! Ikke af lav Egennytte — en saadan Last kan ikke rummes i et Hjerter, naar det er fuldt af Kjærlighed! — nei, men fordi ogsaa jeg i Deres Bægning maa see et Skjul for Forræderi imod Folket. — Jeg knytter mig til min Ven — jeg opgiver Dem.

Birgitte.

Stoffer! — min Ven! — hør ham!

Minke.

Kolig, Gitte! — Mine Herrer, det skulde være min Lykke at oplyde Deres Dunste; men i dette Dieblik, da mit Hoved og Hjerter er saa occuperet — hvor kan jeg —?

Svik.

Saa hør mit sidste, mit store Ord! Det smerter mig, men — jeg frasiger mig Dem: De falde!

Stokberg.

De falde!

Minke (i heftig Bevægelse).

Det kan jeg ikke! Jeg føler, at jeg er kaldet, og

om hele Verden forlader mig, jeg staaer ved mig selv.

Svik.

Naar begge Deres Stillingsmænd slipper Dem? put! De gaaer omkuld!

Minke.

Jeg holder mig ved min Tale!

Svik.

Bah! man gjør Nar af den.

Minke (med Værdighed).

Det kan man ikke!

Svik.

Saa saa! Hvordan begynder den?

Minke.

Jeg henvender mig til Folket, til det af Egen-nyttens grusomt beskattede Folk, for hvis Lidelser under haarde Tryk der gives saa mange Beviser, —

Svik.

Jeg selv har solgt det Smør til ublue Priser!

Minke (forstønet).

Hva—ad!

Svik.

En Stemme fra Folket! Et lille Exempel paa, hvorledes Deres Tale kan vendes mod Dem selv.

Birgitte.

Minke, jeg fortvivler!

Minke (gaaer heftig op og ned).

Hvad gjør jeg! — Timen er nær! Et saadant Fald for en Mand paa min Hoide! Hvad gjør jeg? Mine Herrer —

Svit.

Jeg lider, min Ven, jeg lider skrækkeligt ved at maatte vende mig fra Dem, og det gjør denne ædle Borger ogsaa — (til Stotberg) Hvad?

Stotberg.

Kan De tvivle? En Mand, som jeg saa gjerne vilde gjøre til min Fader!

Svit.

Ja, det er haardt! Men da der nu er kommen en Stemme ind i vore Hjerter, som siger, at De ikke mener det oprigtigt med Folket, saa erklærer vi Dem reent ud, men rorte: vi bliver grusomme imod Dem.

Minke.

Nu vel! nu vel! — for Folkets Skyld! (falder ud af Baggrundsdøren) Frederikke!

Svit.

See det er talt som Frihedens Ven.

Minke.

Det er jeg! jeg er Frihedens sande Ven! Det skal De strax see Bevise paa. — Frederikke!

Femte Scene.

De Forrige. Frederikke.

Frederikke.

Ja, Fader; her er jeg.

Minke.

Rikke, alle mine Tanker er i den Tale, hvormed jeg om saa Diebliske skal fremstaae for Fædrelandet, derfor maa jeg, uden videre Udvikling, sige Dig: Folket forlanger af Dig, at Du skal bringe det et Offer.

Frederikke.

Folket? af mig?

Minke.

Folket, af Dig! ja det er opløstende. Folket vil, at Du skal give det et Pant for, at Din Fader fortjener dets Tillid.

Frederikke.

Jeg? — Kan jeg —? Hvori skal det Pant bestaa?

Minke.

At Du gifter Dig med Hr. Stofberg.

Frederikke.

Oh min Gud! Hvor skulde Folket falde paa det?

Minke.

Som sagt, det kan jeg ikke udvikle, men det er Betingelsen for mit Valg.

Frederikke.

Men dersom Du nu ikke bliver valgt?

Minke.

Saa saa — saa maa Du for mig tage hvem Du vil.

Frederikke (levende).

Virkelig! (sagte) Dersom jeg turde stole paa, at Werner fejrer!

Stofberg (til Frederikke).

Maa det være mig tilladt at haabe?

Frederikke (ved sig selv).

Han forsikrede det saa bestemt.

Svik (til Frederikke).

Jeg staaer nu saa ganske udenfor denne Sag, men dog skulde det glæde mig inderligt, dersom —
Frederikke.

Jeg beder Dem! ingen Overtalelse vil formaa, at aflukke mig det Svar, som jeg maaskee kunde blive tilbøielig til at give af Verbodighed for min Faders Villie.

Stofberg.

O, De aabner mig en Udsigt —!

Svik.

Nei det var jo dt svaret, — og værdigt!

Birgitte.

Du er et godt Barn! (hvilstende) Na, det er en allerfjæreste Mand.

Minke.

Jeg takker Dig, min egen Kifte! — Mine Herrer, har jeg nu beviist, at jeg tilhører Folket?

Svik.

Gud bebares!

Stofberg.

De har gjort mig salig!

Minke (lettet).

Saa! — Og fra nu af er jeg kun til for det Offenlige. Mine Herrer, De bliver jo hos mig, indtil vi gaaer til vor store Gjerning?

Stofberg.

Jeg vil blot hen til et Par Venner, for at bede dem om endnu nogle Hørhammer og Hurraer, men jeg er her strax tilbage.

Winke.

Jorst et Glas paa Folkets Seir.

Stofberg.

Det er paa Deres egen, Svigerfader.

Svik.

Dg min, brave Ven! i den finder jeg jo Frugten af alle mine uegennyttige Bestræbelser.

Birgitte (aabner Døren tilvenstre).

Mine Herrer!

Winke.

Om tre Timer —

Svik.

Tilhører De Historien!

Stofberg.

Bravo! Bravo!

(De gaac ind.)

Sjette Scene.

Frederikke (alene).

Hvad gjør jeg! — Dersom Werner ikke seirer — de vil holde sig til den Udthuing, de har givet mine Ord; jeg har jo ikke modsagt den. Min Gud, nu maa han seire, han maa! — Om jeg skrev til ham, hvad her er skeet? — ja! — Det vil maaskee —

Syvende Scene.

Frederikke. Werner.

Werner

(stikker Hovedet ind ad Døren).

Frederikke!

Frederikke.

Ah! De her?

Werner.

Jeg maa nødvendig tale et Par Ord med Dem
nemanden Stofberg. Han er vel her?

Frederikke.

Til vor Ulykke.

Werner.

Hvorledes? — bedste Pige, hvad er der hædet?

Frederikke.

Det, jeg frygtede for. Fader har fordret af mig
som en Pligt imod Folket, at jeg skal give Stofberg
min Haand, dersom han bliver valgt.

Werner.

Som en Pligt imod Folket? Død og Plage!
ha ha ha!

Frederikke.

De leer?

Werner.

Jeg haaber, at De har ikke noget imod, at jeg
tør gjøre det. De har svaret?

Frederikke.

Vel ikke med Ja, men dog saaledes, at jeg vil
være meget ulykkelig, dersom De ikke seirer.

Werner.

Det skal give mig Kraft til at gjøre det. For
Kesten, selv om jeg ikke gjorde det, jeg giver Dem
mit Ord paa: Deres Fader skal aldrig fordre, at
De opfylder en Pligt imod Folket ved at give Stof-
berg Deres Haand.

Frederikke.

Det var mærkværdigt! Er De ogsaa vis paa det?

Werner.

Aldeles! Det gjælder kun om, at bevæge ham til at tillade Dem, at skjænke mig den.

Frederikke.

Det opnaaer De desto værre ikke.

Werner.

D — naar Stofberg hjælper mig.

Frederikke.

De troer, at han vil —?

Werner.

Vil? — aldrig! men han skal. Kan jeg blot komme til at sige ham et Par Ord i Genrum.

Frederikke.

Det vil ikke være vanskeligt; han kommer strax, for at gaac hen og bestille nogle Hurraer.

Werner.

Lys! — en Stemme; — det er han! Lad os være alene!

Frederikke (iler ud i Baggrunden).

God Lykke!

Ottende Scene.

Werner. Stofberg.

Stofberg (ind ad Døren).

Nei, nei! der er ingen Tid at give bort.

(Vil gaac ud af Baggrunden.)

Werner.

Ah, Hr. Stofberg!

Stofberg.

De her?

Werner.

Et Dieblif forend jeg gaaer til en Sag, som i det mindste for mig er hellig og alvorlig — ja! Det maa vise Dem, hvor magtpaaliggende det er mig, at tale med Dem, thi det er alene derfor, at jeg er kommen.

Stofberg.

Saa gjør det mig dobbelt ondt, at jeg maa frasige mig en Fornoielse, —

Werner.

O, lad det for alting ikke gjøre Dem ondt, at frasige Dem Noget, som jeg aldeles ikke har betænkt at give Dem. Jeg troer slet ikke, at vor Samtale vil blive Dem til nogen Fornoielse — nei, tværtimod.

Stofberg.

Hvad —? jeg —?

Werner.

Men jeg er ganske overbeviist om, at hvor bedroveligt De end vil finde dens Udfald, skal De dog erkjende, at De har gjort meget vel imod Dem selv i, at indlade Dem paa den, endogjaa uden Udsigt til Fornoielse. Derfor — ikke sandt? — vi gaae videre.

Stofberg (smidig).

Som De befaler.

Werner.

Jeg hører, De har forlovet Dem her i Huset.

Stofberg (som før).

Hr. Winke har havt den Godhed, at —

Werner.

Jeg beder Dem, ingen Undskyldninger. Det er sandt, jeg vilde gjerne selv være den Lykkelige, men derfor er jeg langt fra at fortænke hverken Dem eller ham. Jeg træder op som hans politiske Modstander, De er hans ivrige, trofaste Medkæmper — han foretrækker Dem; Intet er naturligere.

Stofberg (tjæffere).

Det synes mig med; men saa kan jeg heller ikke begribe, hvorledes De kan —

Werner.

Beflage mig over Dem? Gode Hr. Stofberg, De hører jo, det gjør jeg ikke heller. Skulde jeg i den Sag beklage mig over Noget, saa maatte det være afbøde Madam Brasf.

Stofberg.

Madam Brasf?

Werner.

Saa, den gamle rige Bryggerente.

Stofberg (betuttet).

Jeg for—staaer Dem ikke. Hvordan skulde De i den Sag komme til at beklage Dem over hende?

Werner.

Kjære Mand, det maa De jo let kunne indsee. Havde hun før et Aar siden ladet sig røre af Deres Kjærligheds brændende Bønner og raft Dem sin Haand —

Stofberg

K—akt mig sin Haand?

Werner.

Ja! — ja havde De for et halvt Aar siden staaet sorgende ved hendes Baare med den Arv, som nu vil tilfalde hendes Sodsfendebarn, Hr. Winke, og det var aldrig faldet Dem ind, at stifte mig ud, for med hans Haand at betale Deres Gjæld til gamle Svif.

Stofberg.

Ja men — seer De nu —

Werner.

Ja men seer De nu, har jeg ikke største Grund til at beklage mig over den salig Madam Brast?

Stofberg.

De vil da vel ikke holde mig for saa gal, at jeg kunde elske den gamle Kjælling?

Werner.

Nei! — men for saa flog, at De vilde have giftet Dem med hende.

Stofberg (tjæphøiet).

Den, der har fortalt Dem det, er en Løgner, det kan jeg forsikre Dem.

Werner.

Og jeg troer det — for alle andre Tilfælde, men i dette — nei! jeg kan fuldkommen forlade mig paa ham.

Stofberg.

Ja ja! Jeg tor vel ikke vide hvem det er?

Werner.

So! — Dem selv.

Stofberg.

Mig!

Werner.

Sa! — De Papirer, jeg talte om, der laae ved Obligationen paa de 1200 Rigsdaler, er saamaend sex af Deres Frierbreve.

Stofberg.

Hr. Procurator!

Werner.

Det vil vist fornøie Minke at læse dem; thi har hans tilkommende Svigerjøn kunnet være en saa smægtende Elsker for en styg gammel Enke, hvad maa han da ikke vente, at han vil blive for en saa smuk ung Pige, som hans Datter?

Stofberg (levende).

Hr. Procurator, De har lovet mig at tie med Obligationen i otte Dage.

Werner.

Endstjondt jeg nu seer, at jeg ikke burde have gjort det; om jeg endogsaa selv skal tilsvare dens Beløb, jeg holder mit Løfte.

Stofberg.

Fortræffelige Mand! — Endvidere: De har seet, at Brevene aldeles ikke angaaer Obligationerne.

Werner.

Det har jeg. De er kun Bevijer for, at De har elsket Enken, og at Enken ikke har været ligegyldig for Deres Kjærlighedserklæringer.

Stofberg.

Ikke sandt?

Werner.

Jo! — Men nu Deres Endvidere?

Stofberg.

Endvidere: da disse Breve nu ikke hører til Obligationen, saa kan De meget godt, uden at krænte Deres Forpligtelse til Minke, strax lade mig faae dem tilbage. Hvad?

Werner.

Det kan jeg; ja! Men — lad os stille det fra en anden Side. Da disse Breve nu ikke høre til Obligationen, saa kan jeg ogsaa meget godt, uden at krænte mit Løfte til Dem, strax give dem til Minke. Hvad?

Stofberg (levende).

Og det vil De?

Werner.

Deres Kjærlighed til hans jalig Sodisfendebarn har desuden aflokket Dem nogle Udtryk om ham, hans Kone og Datter, hvilke han kunde have særdeles godt af at kjende, som Deres tidligere, mere uheldede Meninger om —

Stofberg.

De ruinerer mig!

Werner.

Det vilde jeg nu ikke tage saa meget i Betænkning. Men der er en anden Omstændighed: min Følelse. Jeg vil nødvendig befatte mig med at være

Angiver i en saa juavs Sag, og derfor — jeg giver ham dem ikke.

Stofberg.

Mand!

Werner.

Men — det er paa en lille Betingelse.

Stofberg.

Og den er? den er? Tal!

Werner.

De har ved Deres og Deres Ven Svits utrættelige Virksomhed skaffet Minke Majoritet, og derved stødt mig fra Valget.

Stofberg.

Det er ikke rimeligt —

Werner.

So, det har De, Strif! Han bliver valgt. Naa, det faaer jeg ogsaa at finde mig i. — Men jeg synes dog, jeg vilde have nogle Stemmer, og — veed De hvad? nu har jeg sat mig i Hovedet: jeg vil have Deres.

Stofberg (sfrigende).

Min! — Men det er jo netop mig, som har stillet ham.

Werner.

Dys! — røb Dem dog ikke; De hører, jeg taler ganske rolig, jøv ikke at røbe Dem. — Ja: jeg vil have Deres.

Stofberg (hviskende).

Men Du min Himmel, betænk, det er just mig, som skal holde Talsen jøv at anbefale ham.

Werner (efterligner ham).

Gjør det: skrig ham ud, applaudeer ham, ja jeg giver Dem endogsaa Lov til at stemme for ham ved Haandsopræfningen: men — (med almindelig Stemme) dersom det kommer til navnlig Afstemning, saa stemmer De for mig — og faaer Brevene.

Stofberg.

Kjæreste, bedste Hr. Procurator, — forestil Dem dog, jeg kommer i en mærkvaerdig Situation: jeg hverver Stemmer for ham, jeg stiller ham, jeg anbefaler ham, og naar det kommer til Stykke, saa stemmer jeg imod ham, skriftlig, vidnesjagt. Det er —

Werner.

Et loierligt Indfald af mig? ja! — men jeg har ogsaa loierlige Indfald. — De vil det naturligtvis?

Stofberg.

Nei! — jeg vil det paa ingen Maade. Jeg støler paa Deres Følelse; De har selv sagt: De vil ikke være Angiver i en saa snavs Sag.

Werner.

Seg har sagt, at jeg nødig vil være det; men jeg tænker nok, at jeg skal overvinde min Følelse, og — jeg vil sige Dem noget, — jeg har overvundet den. Jeg vil strax gaac ind til Minke, og —

Stofberg (holder ham tilbage).

Nei, nei — bliv! — Na, De er et stræffeligt Menneske! — Hvad vil De med min Stemme?

Werner.

Det er noget, som De nok kan have Grund til

at spørge om; thi jeg kan jo ikke bruge den til noget; den er Tugting værd.

Stofberg.

Hvad for noget?

Werner.

Nei. Han faaer jo Stemmer nok alligevel, og mig gjør den hverken til eller fra.

Stofberg (ivrig).

Saa seer De —

Werner.

Jeg siger Dem jo ogsaa, det er kun et løierligt Indfald, men — det Indfald vil jeg sætte igjennem. Altsaa —

Stofberg.

De tager Livet af mig! (levende) Et Ord! vil De sige ham, at jeg har givet Dem min Stemme?

Werner.

Lad mig see —. Nei, det er det Samme: jeg vil ikke sige ham det; (drillende) det er saagu ikke Umagen værdt. (fast) Men have den vil jeg. Altsaa —

Stofberg.

Puh! — jeg veed ikke — jeg er — (resigneret) Ja, De skal faae min Stemme. Men maa jeg saa bede om Brevene?

Werner.

Naar Valghandlingen er forbi.

Stofberg.

Tør jeg stole paa Deres Ord?

Werner.

Bilde De være i Uro, dersom jeg havde givet Dem det for 20,000 Rigsdaler?

Stokberg.

Nei, o nei! jeg veed meget godt, at De er en Mand, som — som — og — De skal faae min Stemme.

Werner.

Jeg veed, De regner ikke paa Tak for den.

Stokberg (forbindtlig).

Nei — he he he, aldeles ikke.

Werner.

Men De skal ikke have Stam af, at De giver mig den; thi seer De, denne Fasthed, denne rolige Sindighed, denne bidende Indtrængen, den følger mig overalt, og det kan jaagu gjerne være, at De, naar De har hørt mig, i Deres Hjerte vil undsee Dem mindre for, at De har stemt for mig, end at De har talt for ham. Jeg gaaer, for at lade mig slaa; men jeg tager Wren med mig; De bliver formodentlig her? (gaaer.)

Niende Scene.

Stokberg (alene).

Uf! — hvilken Djævel! — jeg er ganske forkommet af hans Malice. — Det er en fordømt ubehagelig Stilling, han har sat mig i. — Smidlertid, jeg faaer de lumpne Breve, Historien med Enken bliver begravet — og hvad vil han saa? — At han tvinger mig til at give sig min Stemme, kan jo vir-

kelig ikke være andet, end hvad han siger: et loierligt Indfald; thi hvad kan han vinde derved? Minke bliver valgt, det er der ingen Tvivl om. Bliver det bagefter opdaget, at jeg ikke har stemt paa ham — naa, hvad er det saa? en Caprice, en Raadighed af mig, for at vise, at vi havde en saadan Overflodighed af Stemmer, at jeg endogsaa turde forære Fjenden min; — det er vittigt! Bah, jeg vil ikke mere tænke paa det. —

Tiende Scene.

Stofberg. Minke. Birgitte. Svik.

Minke (med Hatten i Haanden).

Tiden er nær! Fædrelandet kalder! Nu bort med alle smaalige Tanker; Blikket ud over Danmark, og Alvor i Sjelen! — Hr. Stofberg, De er allerede kommen tilbage?

Stofberg.

Sa, — det var hurtigt afgjort. Blot en lille Opmuntring; det Væsenlige havde jeg allerede besørget.

Birgitte.

Stoffer! Mand! naar jeg staaer og betragter Dig, saadan som Du der, med Hatten i Haanden, er særddig til at træde frem for Folket, — der er noget Helligt ved Dig.

Minke (nedladende).

Hæ hæ hæ, det er sandt, gode Klone; der er en egen Beshynderlighed. Men alligevel, den egentlige

Storhed kommer først, naar det hedder: Minke er valgt!

Svik.

Den har De i Eftermiddag, min ærede Ven, det staaer jeg Dem inde for. Naar De i Dag sidder ved Deres Middagsbord, saa er De ikke længer en privat Borger, som vi andre; nei, De bliver betragtet af hele Folket.

Birgitte.

Kunde det kanstee mere Dem, at see min Mand ved Bordet? — Tor vi have den Ære?

Svik.

Na ja saamaend. Det vil sandfærdelig være mig en Fornoielse, at lade mine Dine dvæle paa et Værk, som jeg dog, uden at rose mig selv, har en lille Deel i.

Minke.

Min Ven! — en stor, en stor!

Svik.

Maastee vi saa ogsaa kunde feire Forlovelsen?

Stokberg.

Det vilde være mig uendelig kjær.

Svik.

Jeg synes, det var saadan en pæn Maade at slutte denne store Dag paa. — Først en stærktbevægende Oplostelse som Statsmand, siden en blidberoligende Bederqvægelse som Familiefader, — der er saadan noget Rørende i det.

Birgitte.

Sa, det er en nydelig Idee.

Ellevte Scene.

De Forrige. Lars Kraas.

Lars Kraas.

Nu kan De være stodt paa, De skal faae Stemmer.

Minke (levende).

Hr. Kraas! — naa, hvordan gaaer det?

Lars Kraas.

Overvældendes godt! De kan troe, jeg har ikke lagt Hænderne i Skjodet. Alle mine Bøvelser og min luffede Reglebane ryddede ud for at faae Plads; — Bud til alle Sider og Kanter efter flere Spise- og Drikkevarer; altsammen foldt, men delicat; og saa ha ha ha — alle mine 22 Stemmer trompetet jammen og strax jaget hen i Forsamlingen, for at de, førend Anstalterne begynder, saa fiint skal lade vore Befjendtere vide, hvad der er at høre, naar de stemmer paa Dem. Pas paa, De bliver modtaget med et gyseligt Hurra, og Enden — De skal see, den gjør vi med bengalsk Flamme.

Swif.

Men, mit gode Lars Kraas, hvad er alt det —

Minke.

O — det er en Mine, som jeg har ladet springe under min Tjende i sidste Dieblif. Efter Valget giver jeg mine brave Vælgere af Almueklassen fri Beværtning hos Hr. Kraas.

Swif.

Det var en Mesterstreg!

Minke.

Ja, det er ikke galt, hvad? ha ha ha! Vil man sætte Finter imod mig, godt! jeg kommer med en Finte igjen; og den er fiin. (suffisant) Balgloven forbyder den nu aldeles ikke. Desuden har jeg slet ikke noget med dette Gilbe at bestille —

Lars Kraas (ivrig).

Uden at De betaler det.

Minke.

Ja men det er bagefter at det har gjort sin Virkning, ha ha ha! Nei, vær De rolig; her var for en god Bekjendt af mig, som sagde: det var forbandet fiffigt opfundet. — Han beundrede det.

Tolte Scene.

De Forrige. Brall.

Brall.

Hvor det glæder mig, at finde Dem hjemme endnu. Jeg vilde saa gjerne give Dem min hjertelige Lykonfning med paa Veien, trykte Dem til mit Hjerte, og sige: Ingen Mand kan ligge det nærmere end Statsmanden, Folkevennen og Fædrelandselseren Christoffer Minke.

Minke.

At De, den Røst, som lyder over hele Landet, udtrykker Dem saa hædrende om mig; Hr. Brall, det rører mig uendeligt.

Brall.

Jeg kommer sidst fra Deres Balgsted. Man har

begyndt at samle sig; Stemningen er ualmindelig glimrende for Dem.

Winke.

Virkelig!

Svi.

De jaac ikke Procurator Werner henne paa Valgstedet?

Brall.

Jo vist! — nei, det er fornemt at komme sildigt.

Winke (sætter Gatten bort).

Jeg har heller ikke ijsinde at komme tidligt.

Svi.

Jeg veed dog ikke; det gjør ganske godt, at være tilstede lidt betids, trykke Valgbestyrelsen i Haanden, vise et behageligt Væsen —

Winke (tager hurtigt Gatten).

Vi kommer dog til at slynde os; Kloffen er mange.

Brall.

Velan, jaac rust Dem da til Deres høie Kald! Modtag, førend De byder Farvel til den hjemlige Arne, i et Par Ord vor Veljignelse. — (ovortøist). De gaaer ud, som Romeren Regulus, fra en elsket Families Arne til hoimodig Opoffrelse for det sukkelige Fædrelands Lykke; De gaaer ud fra det huuslige Livs stille, ubemærkede System til det offenkjendte Livs vildtbevægede og skjæbnevevrende Travlhed; De gaaer endelig ud fra det varme, dybtjulte Venstabs snevre Kredss til det kolde, fortærende Fjendskabs vide Uover-

Stuelighed: men — De gaaer ud med en Stav, en stærk, en dygtig Stav, hvorpaa De under alle Tilskuffelsens Omskifteligheder kan støtte Dem med Tryghed, med Klippekræft, med Lovemod; og denne Stav, som ikke kan brydes af Orkanernes Storme, ikke fortares af Mol og Røst, den finder De i vore Hjerter, i vor Hoiagtelse, i vor Velsignelse! Far hen med Fred, Du gode, gode Borger! far hen med Din hele Bærelse til en hoiere Region! vi see, vi stirre efter Dig, og jige vemodige: han var Bor., nu er han Fædrelandets! (med atmindelig Stemme) Jeg ønsker Dem til Lykke; min Tale er endt.

Minke (smiler til hans Bryst).

De opløser mig!

Birgitte (aftørker Taaverne).

Det er hjertegribende!

Svi (sagte).

Hjertebrækkende! (høit) Det er stort — det er nok sagt!

Stofberg.

Meget stort!

Birgitte.

Sikke Glæder Du oplever, Minke!

Minke (overbældet).

Ja! — ja! (gaaer et Par Stridt). Lad mig fatte mig! (standser). I dette Dieblik bevæges jeg dybt af maalløse Følelser, af uigjenfaldelige Grindringer om mine Stadier paa Livets Bei. Jeg takker Alle! Dig, min søde, for det Borgerherlige begejstrede Klone, for de Binger, Du har givet mig til at naa en Høide,

som jeg ikke selv anede, at der laa paa Bunden af min Charakter. Og nu, mine Venner, mine fire politiske Støtter, jeg maa beklage, at jeg ikke i denne Indvielses Stund kan give enhver af Eder en Haand, — men de to, jeg har, udstrækker jeg til det, som er mig helligst, og som har styrket mig kraftigst paa min politiske Bane, til (giver Svit og Brall Hænderne) det uegennyttige Venstab og den redelige Journalistik.

Brall.

De skulle fremdeles følge Dem paa alle Deres Veie.

Svit.

Jeg benytter mig af en æret Rigsdagsmands eneste Ord: Hvad den foregaaende Taler har sagt, var just det, jeg vilde sige.

Birgitte (omfavner Minte).

Til vi sees, Stoffer! Min Sjæl er hos Dig, hvor Du vandrer hen; jeg siger med Orkenens Søn saa smukt:

To Hjertes i en Tanke;

To Sjæle i et Slag!

Minte.

Nu ikke mere, jeg bliver for smeltet! (sist) Mine Herrer, jeg er færdig!

Svit.

Vi tre Bælgere ledsager Dem.

Minte.

Takker, takker! Altjaa: Huus Familie, Arne, farvel! jeg gaaer for at stille mig for Folket!

Birgitte.

Gud, nu gaaer de med ham!

Brall.

Herr Minte leve!

Brall. Svif. Stofberg. Lars Kraas.
Birgitte.

Han leve!

(Brall, Svif, Stofberg og Lars Kraas føre Minte ud i Baggrunden; Birgitte synker ned i Gyngestolen).

Tredie Act.

Første Scene.

Birgitte

(siddes, trallende Marchen af „Norma“, i Sophaen og binder paa en Krands.)
Tralalala Lalalala Tralalaralaralala pom! pom!
tralala — (springer op) Der er Noget! — Nei! —
Gud, hvor jeg er benauet! Hvad det er for en Pine
at vente, og især Noget, som er saa forfærdeligt
stort! (sætter sig igjen) Tralalala Tralalala — Spøde
Mand, kommer Du tilbage med Seir, da skal din
Kone trykke denne Krands om Din Isse! — Lad
mig see — (prøver Krandsen om sin Bænde) Jo den vil passe,
for han har et større Hoved end jeg. (seer sig i Speilet)
Hvor den vil klæde ham — og hvor jeg vil være
lykkelig! (sætter sig) Tralalala Tralalala — (farer hurtigt
op) Der er Noget! (kaster Krandsen paa Sophaen og bedækker den
med sit Lommestørklæde) Ingen maa see den, førend —
Det er ved Døren! Bare jeg ikke besvimer!

(iler hen imod Baggrunden).

Anden Scene.

Birgitte. Brall.

Birgitte.

Gode Hr. Redacteur, hvad bringer De?

Brall.

Glæde! Glæde!

Birgitte.

Er han valgt!

Brall.

Ikke endnu, saa vidt jeg veed, men De har mit Ord paa: han bliver det.

Birgitte.

Hr. Brall, De skjænker mig Livet! Fortæl — jeg bønsalder Dem kun om det Gnefte: fortæl!

Brall.

En af mine paalidelige Referenter kom hen til mit Balgsted med udsørlige Efterretninger, og jeg har ikke villet negte mig den Fornøielse, at løbe herop til Dem, endstjøndt jeg har ærgret mig — aa frygteligt!

Birgitte.

Hvorover? velsignede Hr. Redacteur, hvorover?

Brall.

Tænk Dem, den Candidat, jeg har stillet i mit eget Distrikt, er faldet igjennem.

Birgitte.

Faldet igjennem? naar De vilde have ham? hvem kunde saa lade ham falde igjennem?

Brall.

Bælgernes Dumbhed, naturligviis. De begriber ikke endnu, at hvor der er en fri Forsfatning, bør Bælgene med Fæsthed kun følge den redelige Journalistiks Banner. Imidlertid, Deres ærede Mand —

Birgitte.

Ja faaer De bare ham sat igjennem, gode Hr. Redacteur?

Brall.

Glimrende! ved hans Valg vinder „Basunisten“ en stormende Seir. Modtaget med — Banvid, hørt med glødende Henrykkelse, idelig afbrudt med: Bravo! Hør ham! Hahaha! og Det er overmaade godt! Kort, en majestætisk Furore, elleve og en halv Gang fuldstændigt brusende Hurra.

Birgitte:

Ogsaa en halv Gang?

Brall.

Ja, for den ene Gang blev der egentlig slet ikke noget af. Der begyndte nemlig et Par at skrige, men pludseligt rakte han Haanden ud, og sagde saa faare meget humoristisk: „Holdt! holdt! tillad, at jeg først siger Noget, som er værdt at skrige for, og her er det: Jeg staaer i Folket, derfor maa Folket altid være med mig!“ — De begriber, det fremkaldte et styrkende Bifald. Da han selv var Skyld i at Applausen blev afbrudt, kan man jo meget godt regne det Hurra, han ikke fik, for en halv Gang Hurra.

Birgitte.

Gud, De kan virkelig godt regne det for en hee! Men de to andre Candidater? Jeg er dog saa gyselig bange for dem.

Brall.

Na haa, der er ikke Glimt af Udsigt for dem. Berg, som traadte først op — aldeles intet! taust, koldt, uden Anslag! — Werner, som var paa Talerstolen, da min Referent forlod Valgstedet — o ja, han skal have talt ret godt, men uden store Effecter, uden dette Puh — ha! Det er afgjort: Deres Mand er Manden.

Birgitte.

Saa maa jeg have alting særdivgt til at modtage ham. (talder ud i Baggrunden). Frederikke! — Lad mig see — (løber hen til Sophaen) ja, Krandsen er her. — Skulde jeg strax gruppere Børnene? — Nei, dem skal han have ved Bordet, naar hans Skaal bliver druffet. Hr. Redacteur, De bliver dog her til Middag? Det vil være min Mand en frygtelig Fornøielse.

Brall.

Gode Frue — Bladet! — vi har jo Extra i Dag. Hvad vilde Folket sige, dersom „Basunisten“ ikke strax fortalte det, hvad det har gjort?

Birgitte.

Det er sandt. (løber mod Baggrunden) Frederikke!

Tredie Scene.

De Forrige. Frederikke.

Frederikke.

Her er jeg.

Birgitte.

Min gode Bige, Du maa paa Diebliffet lade tage sex Flaſter Champagne op af Kjælderens.

Frederikke (forfærdet).

Hvad? — ſkulde Fader —?

Birgitte (hurtigt).

Naa naa, min Slut: det kunde jo være, at han blev valgt.

Brall.

Han er valgt; der ingen Tvivl om.

Frederikke.

Han er valgt!

Birgitte (støder til Brall, hvøifende).

Seg beder Dem, Hr. Redacteur! (høit) Han har Udſigter, gode Udſigter, ja! — det kan jo nok være muligt.

Frederikke.

Werner er falden igjennem?

Brall.

Ja, De kan være rolig: han er død.

Frederikke.

Død!

Brall.

Valgdød, naturligviis! politiſk tilintetgjort.

Frederikke (ved ſig ſelv).

Gud! hvad vil der da blive af mig!

Fjerde Scene.

De Forrige. Stokberg.

Stokberg (dandsende).

Triumf! Triumf! Triumf!

Birgitte.

Er min Mand i Rigsdagen?

Stokberg.

Jor over et Qvarteer siden.

Brall.

Hvad sagde jeg?

Stokberg.

Balgt ved Kaaring, næsten eenstemmig, under uhyre Jubel. O jeg er saa glad, saa inderlig sjele-glad! Jeg gratulerer min tilkommende Svigermoder! O, naar De bare vidste, hvor jeg er lykkelig over at Balget gif saadan. Tralala! det slap jeg prægtigt fra.

Frederikke (ved sig selv).

O, det er for meget!

Birgitte.

Naa, gaa Du, mit søde Barn, og lad Glasterne tage op. (hviskende). Bær nu en rar Pige, og see lidt mild ud, for at Fader ikke skal forstyrres i sin Glæde, saa gaaer det Andet nok af sig selv.

Frederikke.

(ved sig selv, idet hun gaaer ud tilvenstre).

Det bliver min Død!

Femte Scene.

De Forrige (uden Frederikke).

Birgitte.

Men hvor er han, den yndige Mand?

Stofberg.

Omgivet af sine tro Bælgere, som med Glas i Haand tiltordne ham jublende Udfønsfringer. Han maatte følge dem; Begeistringens hvirvlende Strøm rev ham med sig.

Brall.

Hvad mener De? forklar Dem!

Birgitte.

Gode Hr. Lieutenant, ja jeg beder Dem, forklar!

Stofberg.

Hvor finder jeg Ord til denne gigantiske Scene! Werner havde endt, — smuk Tale, ret levende, meget net, jeg kan ikke fragaar det, og jeg bævede ogsaa. Nu kom Afstemningen. En gribende Stilhed, ikke en Lyd! — Berg blev raabt op — en Snees Arme i Beiret. Minke blev raabt op — med eet, som ved en magisk Kraft, — der reiste sig en Skov af Arme fra den ene Ende til den anden i det uhyre Rum, og brrr — tre vældige Hurraer. Da der igjen var bleven lidt Rolighed — Werner raabt op; i det høieste en halvtredshundstyve Stemmer. Valgdirecteuren traadte frem, — alting aandeløst! — han proclamerede: Christoffer Minke er faaret til Valgfredsens Folkethingsmand! — hele Huset i vild, stormende, jublende Bevægelse. Sikken et Brøl! Det var en Orkan: Hurra! Hurra!

Brall.

Hurra!

Birgitte (henrevet).

Hurra! Hurra! — Gud, hvor det er rorende.

Stotberg.

En Mæsse Bælgerne styrtede strax ud paa Gaden, for at udjuble deres Scir, — Andre bølgede hen til Tribunen, for at trykke hans Hænder. Han kom ned iblandt dem, og — hu ha pas! — enten han vilde eller ei, blev han af en skræffelig Menneſkemyr ført hen til Lars Kraas, hvor endeel af Bælgerne vilde forsamle sig for at drikke hans Staal.

Birgitte.

Det kan man falde en Gre! — Vare han holder det ud!

Brall (ivrig).

Hvad er det, De siger, Hr. Stotberg? Gud bevares, det er jo Noget for mit Blad! Bælgerne giver ham en Collation?

Birgitte.

Nei, Hr. Redacteur, det er rigtignok ham, som har indbudt Bælgerne.

Brall.

Det gjør ikke noget. Han og Bælgerne er sammen, det er nok; saa kan man meget gode tage det, som om det er dem, der tracterer ham. Det er hædrende, mageløst hædrende! Det maa jeg strax have i Bladet.

Birgitte.

Taf, Hr. Redacteur! — Hvor De er sød!

Brall.

Det skal blive en glimrende Artikel. Jeg vil strax gjøre Udkastet, og kommer saa tilbage for at faae hans Taler ved denne ualmindelig skønne Borgerfest. Undskyld, men naar jeg har undfanget Noget for mit Blad, søde Frue, jeg maa strax af med det, medens det er varmt!

(iser ud.)

Sjette Scene.

Birgitte. Stokberg.

Birgitte.

Hvad det er for en elskværdig Mand! det er gyfeligt, hvad han har gjort for os.

Stokberg.

Det bilder han sig ind. Nei, det tør jeg sige, havde Hr. Winke ikke havt mig og gamle Sivik, saa havde han aldrig nydt en saadan Triumf.

Birgitte.

Vi er Dem ogsaa uendelig forbundne.

Stokberg.

Aldeles ikke; De har jo givet mig den skønneste Lon, ved at opfylde mit Hjertes sødeste Forhaabning; thi, ikke sandt, Frederikkes dyrebare Haand bliver min?

Birgitte.

De har jo min Mands Løste. — Det var dog meget, at Werner saa ganske gyfeligt blev jaget paa Flugten.

Stokberg.

Saa, der var ikke for ham at tænke paa en Seir

ved navnlig Afstemning; den havde bare været til at give ham Sort paa Hvidt for, at han var totalt flaaet. (gnider Hænderne) Ha ha ha, o naar De vidste, hvor det glæder mig! Han troede, at tage mig — ha ha ha, nu har jeg ham.

Birgitte.

Hvad mener De?

Stofberg.

Na, det er en Spøg, et Slags Veddemaal, som jeg er sluppen forbandet godt fra. Ha ha ha, aa, jeg er saa glad!

Birgitte.

Men jeg da? Sikken en Dag!

Stofberg.

Sa nu kan vi først ret være lystige! (tager begge i Dørgivenhed om Livet). Svigermoder!

Birgitte.

Vil De lade være! Saadan har jeg aldrig seet Dem før; De er jo reent gal af Glæde. Men det forstaaer sig, jeg har heller aldrig været saa salig! (de lee begge; udenfor høres tre Hurraraab.) Gud bevares? hvad er det?

Stofberg.

Folket — Folket, som kommer med ham.

Birgitte.

Min Rigsdagsmand! — Min Krands! hvor er min Krands?

Syvende Scene.

De Sarrige. Minke. Svik.

Minke.

(kastet Hatten fra sig og iler i Birgittes Arme).

Gitte!

Birgitte.

Stoffer!

Svik.

Modtag ham af min Haand!

Minke.

Seg staaer her som Folkets Raarne! (Birgitte lister sig til pludseligt at sætte Krandsen paa hans Hoved.) Hvad er det?

Birgitte (pathetisk).

Seirens Laurbærkrands af friske Egeblade.

Minke (vil tage den af).

Kone, det er for meget!

Birgitte.

Nei, Du maa ikke tage den af! Det er Din Kones kjærlige Hænder, som har bundet den og sat den paa Din Isse. Nu skal Du være en rar Mand, og gjøre mig den Fornøielse at bære den i Dag.

Minke.

Men søde lille Gitte —

Svik.

Ingen Snak! Naar det nu kan fornøie Deres Kone; — vil De bare lade den sidde paa. De kan sgu meget godt gaae med den inden Dørre.

Minke (tager den paa Armen).

Nu vel, den skal da smykke mig ved Bordet!

(betøden) Jeg vil søge at fortjene denne Hæder; (gaaer
stolt frem og tilbage) og det skal jeg. Fædrelandet vil
ikke komme til at fortryde den Opmærksomhed, det
har vist mig. Jeg skal endnu i Dag tænke paa
nogle nye Love, hvorved jeg kan vise det min Er-
sjendtlighed.

Birgitte.

Hvor det er sjønt, min Ven, og hvor Fædre-
landet vil faae Marsag til at takke disse to ædle
Mænd, som er Skyld i Dit Valg.

Minke.

Min lille Engel, Du bruger Udtryk, som for-
nærmer vor herlige, selvstændige Almeenhed. Jeg
skal gjerne indrømme, at disse Herrer har gjort Ud-
skilligt for mig, og det har jeg jo ogsaa takket Dem
for; men jeg vilde vise meget liden Erbødighed for
det Folk, hvis Repræsentant jeg er, dersom jeg ikke
antog, at det er dets Afgøelse for min Dygtighed,
som egentlig alene er Skyld i mit Valg. (sætter sig
fornem i Gyngestolen).

Svik (hvissende til Stokberg).

Om, Skriket har slaaet sig løst. Hvad siger De
om Udsigterne til Forlovelsen?

Stokberg (ligeledes til Svik).

Jeg ryster!

Svik (som før).

Dys! jeg maa see at faae ham i Løivet igjen.
(høit) He he he, af bare Iver for at begejstre Vælgerne
for Dem, glemte jeg min Stok paa Tribunen. Jeg
vil gaae hen og hente den; men jeg kommer strax

tilbage, for, he he he, jeg maa jo være tilstede, naar min Vens Forlovelse bliver declareret.

Minke.

Saa see — vi kan jo tale om den Sag, — jeg vil spørge Nisse, hvad hun —

Svik (afbryder ham).

Jeg har ogsaa en anden Grund til at give mig den Frihed at modtage Deres ærede Indbydelse. De veed maaskee, at jeg staaer i nogen Forbindelse med „Karten“?

Minke (veiser sig).

Bladet —?

Svik.

Som er saa inderligt maliciøs og isjor rakkede et Par Dozmere af Rigsdagsmænd nederdrægtigt igjennem; meget rigtigt. Redactøren er min særdeles gode Ven, og jeg har lovet ham Bidrag til en satirisk Skildring, betitlet „Aflædte Rigsdagsmænd.“ Hæ hæ hæ, det var jo muligt, at De ved Bordet kunde forshue mig med nogle Træk, som jeg ikke skal undlade at afbenytte saa ondskabsfuld som muligt.

Minke (tvungen).

Ha ha ha, det kunde jo være.

Svik.

Derksom ikke Forlovelsesglæden forhindrer det, at fige.

Minke (levende).

Men det gjør den vist, min gamle Ven.

Svit.

Saa lader vi den Fugl flyve, min gamle Ven.
Minke.

Det gjør vi.

Stofberg.

Vi vil bare tænke paa den Lykke, at Svigerfader
er valgt.

Minke.

Og paa at faae ja meget Godt ud deraf som muligt.

Svit.

Det har vi allerede (sagte). Urtekræmmeren faaer
en Kone, jeg mine to tusinde Rigsdaler; det er sgu
alt det Gode, der kan bringes ud af det Valg (hoit).
Farvel saa længe! De kan troe, nu skal jeg betragte
vor Seirs Skueplads med Fornøielse. (gaaer)

Ottende Scene.

De Forrige. (uden Svit).

Minke.

Lystig gammel Fætter; hvor han glæder sig
over min Seir.

Stofberg.

Ja vist, Svigerfader; men den er ogsaa egenlig
hans egen.

Minke.

Naa naa, flaa det nu heller ikke altfor høit an, min
gode Stofberg. Deres Ven har bidraget endeel til
Vælgernes gunstige Stemning for mig; men Werner
kunde virkelig være bleven farlig. Der var Steder
i hans Tale, som — var ganske nette, og det havde

maaste knebet, dersom jeg ikke havde havt den, om jeg selv maa sige det, forbandet sine Idee med fri Beværetning. Ha ha ha, jeg forsikkrer Dem, den har hjulpet forstræffeligt til at opflamme Begejstringen.

Stokberg.

Kan ikke negtes.

Minke.

Nei, det er egentlig det diplomatiske Kunststykke, hvorved jeg har gjort min Scie saa knusende for min stolte Modstander.

Niende Scene.

De Forrige. Frederikke.

Frederikke (fra Døren tilvenstre).

De kan gaae til Bords naar De behager.

Minke.

Fortræffeligt! — Naa, lille Rikke, Du har opnaact den Gæ, at din Fader sidder i Rigsdagen: Valgt ved begejstret Raaring.

Frederikke.

Det vilde glæde mig meget, dersom —

Minke.

Det vil vi ikke tale om førend ved Bordet, og saa skal Du see! det gaaer, Barn, det gaaer! Du er jo en rar lille kjærlig Datter og Partiet er godt. Nu vil vi ind og see, hvor nydeligt Du har dækket, og naar vor Ven Svig kommer tilbage, som ikke kan vare længe, saa vil vi ved et godt Glas Vin feire en Feste —

Stokberg.

For Kjærlighed!

Minke.

Før Folkevilliens fri og selvstændige Ytring!

Birgitte.

Og for huuslig Lykke!

Minke (byder Birgitte Armen).

Fru Minke!

Birgitte (tager den).

Min Rigsdagsmand!

Stofberg (til Frederikke).

Jeg veed ikke om jeg tør —?

Frederikke.

Gaa foran mig? Det vil være mig en Fornøielse.

Stofberg.

Na, De er saa uendelig artig. (følger Minke og Birgitte).

Tiende Scene.

Frederikke (alene).

Frederikke.

Hvor skal jeg hen! — Kommer jeg til Bordet — Fader vil foreslaa dette affhyelige Parti, og jeg har været saa uforsigtig, at sige for meget til at jeg uden videre kan negte at indgaa det. — At jeg ogsaa stoledes paa Werners Forsikkring! Hvor finder jeg en Udvei? — Om jeg kunde komme til at tale med Fader alene! — Det er umuligt; min Stedmoder og dette skrækkelige Menneske forlader ham ikke. Jeg vil ikke gaa derind, — nei, jeg løber op paa mit Værelse, og bliver der, indtil — (vil gaa ud af Døren i Baggrunden).

Ellelte Scene.

Frederikke og Werner.

Werner.

De er ene? ypperligt!

Frederikke (farer tilbage).

De her! — min Gud, hvad har De gjort?

Werner.

Seg? — Har jeg gjort Noget, som De kan have Marsag til at bebreide mig?

Frederikke (levende).

Det spørger De om? De har faaet mig til at stole saa viit paa Deres Forsikring, at De skulde blive valgt, at jeg næsten har gjort Fader et Løfte om, at jeg, dersom han blev valgt, vilde opfylde et Dnske, som er mig en Forsærdelse. Han er nu valgt; De veed det, og De tør spørge, hvad De har gjort mig!

Werner.

Saa jeg tør; De gjør mig jo netop et Beviis paa min Kjærlighed til en Brode. Jeg beder Dem: De næsten overfalder mig med Bebreidelser netop da jeg lister mig herind, paa min Fjendes Grund, blot for at berolige Dem.

Frederikke.

Berolige mig?

Werner,

Berolige Dem; og det uagtet jeg aldrig burde behøve at gjøre det, thi har De ikke mit Ord? og skulde Deres Kjærlighed ikke, hvor meget endogsaa

Skinneret var imod mig, forsikre Dem om, at det er uforanderligt, uroffeligt, ubrydeligt?

Frederikke (utaalmodig).

Men min Gud, er Fader ikke valgt?

Werner.

Ja! valgt, faarer, proclameret, hylbet endogsaa, Alt i bedste Form; men — det turde dog være, at han ikke er valgt.

Frederikke.

Thi men De siger jo selv, at —

Werner.

Godde Frederikke, De skal aldrig bryde Dem om, hvad jeg siger, undtagen naar jeg siger, at jeg elsker Dem.

Frederikke.

Men jeg begriber ikke —

Werner.

Hvordan han baade kan være valgt og ikke valgt? nei, det gjør De ikke; men derimod begriber De vist, at er han ikke valgt, saa vil han neppe fordre, at De skal give Stofberg Deres Haand.

Frederikke.

Det veed jeg, at han ikke vil; thi da jeg spurgte ham derom, jagde han, at saa maatte jeg tage hvem jeg vilde.

Werner.

Hvad! Frederikke! Pige! det har han sagt? Om en Time er Du min Brud. Jeg styder Hr. Stofberg isænt.

Frederikke.

Ti dog stille! Han og Fader er derinde.

Werner.

Destobedre; det skulde være mig fjært om de hørte mig; thi jeg har en lille venstabelig Opfordring til den redelige Stofberg, og vilde gjerne finde en Leilighed til igjen at gjøre mig yndet af Deres Fader.

Frederikke.

So, det har De virkelig gjort Dem fortjent til at være.

Werner.

Det har jeg ogsaa, naar jeg blot kan faae ham til at erkjende —

Tolvte Scene.

De Forrige. Minke.

Minke (idet han træder ind med Strandsen paa).

Men, Rikke, hvor — (seer Werner). Hr. Procuratoren hos mig? Ei, ei! (kan neppe tvinge sin Gærme) det var et besynderligt Møde. — Rikke, gaa ind!

Frederikke

ved sig selv, idet hun gaar ind tilventere. Det begynder godt!

Trettende Scene.

Minke. Werner.

Minke.

Jeg havde mindst ventet at see Dem hos mig.

Werner.

Hvorfor? Har De ikke selv jagt, at man godt kan være Venner, fordi man engang ryger sammen som politiske Fjender? og skulde en af os endnu have Marsjag til at være fortrydelig, maatte det da vel være mig; — De bærer jo Krandsen.

Minke (tager den af Hovedet).

Naa — ja — det var en Spøg af min Kone.

Werner.

Hvori jeg seer et Udtryk af Kjærligheds Ålvor, og som altsaa aldeles ikke behøver nogen Undstyldning hos mig, der vilde være meget lykkelig ved selv at kunne modtage det.

Minke.

Dersom De slaaer paa min Datter —

Werner.

Ih min Gud, hvor kan De troe, at jeg —

Minke.

Jeg mener, dersom det er hende, De peger til —

Werner.

Paa ingen Maade. Kan De, efter den Ridderlighed, hvormed jeg har behandlet Dem under vor Kamp, tænke, at jeg vil berøre en Sag, som jeg maa ansee for afgjort ved det bestemte Løfte, De har givet en Anden?

Minke.

Hvad Ridderligheden angaaer, da har jeg slet ikke mærket noget til den.

Werner.

Ikke det? Det er en Feil af Dem, som jeg ser

Resten godt kan forklare mig. Man bemærker nemlig sjelden hos Andre en Dyd, naar man selv begaaer den Last, som er dens Modstærning.

Minke.

Saa jeg har behandlet Dem uridderligt?

Werner.

Seg siger Dem i al Venstabelighed: ja De har. Stillede De ikke i Deres Tale paa min Stand?

Minke.

Det — vil jeg — ikke negte.

Werner.

Haaned De ikke mine Evner?

Minke.

Seg — skal ikke fragaac —

Werner.

Vakte De ikke Tvivl om min Redelighed?

Minke.

De — veed, det er et parlamentarisk Middel, —

Werner.

Som jeg ikke har brugt imod Dem. Seg talte sidst, men tor De sige, at jeg har gjengjældt Deres Sphidigheder?

Minke.

Ja — jeer De — (hvis) I Politiken maa Enhver stride med de Baaben, som han kan faae fat paa, og bruge dem, som batter bedst. Der har De min Mening. Har De mere at forlange?

Werner.

Paa ingen Maade; det er netop alt, hvad jeg

ſøgte, naar De blot vil indrømme Modſtanderen Ret til det Samme.

Minke.

Naturligviis. Enhver maa frit gjøre, hvad han kan; den Fiſſige ſtaaer ſig, og den Anden —

Werner.

Ja, den Anden?

Minke.

Derſom han er klog, ſaa finder han ſig i ſin Skjæbne, leer — (byder ham Haanden) rækker Contra- parten Haanden, og ſiger: vi er lige gode Venner for det.

Werner (ryſter hans Haand).

Ha ha ha, vi er lige gode Venner for det.

Minke.

Ha ha ha, ja er det ikke liberalt?

Werner.

Ultra! Naar De blot ikke ved Deres Fiſſighed opſtiller mig en Regel, ſom De ikke ſelv vil følge.

Minke.

Min Sjel om jeg gjør.

Werner.

Ypperligt! Vi finde os da i vor Skjæbne, ha ha ha!

Minke,

Vi finde os i vor Skjæbne — begge To! ha ha ha! — De er dog i Grunden en ypperlig Fyr! (omfavner ham).

Fjortende Scene.

De Sørige. Birgitte. Stokberg.

Birgitte.

Men, søde Mand! — (seer Minte omfavne Werner). Oh
hvad seer jeg!

Stokberg (forfærdet).

Procuratoren!

Minte.

Saa, min slagne Modstander — og meget gode
Ven.

Stokberg.

Saa pludseligt? (angstelig, ved sig selv) Na han har
givet ham Brevene!

Minte (Minte slaaer Werner begejstret paa Skulderen.)

Det er en ægte politisk Natur. Han slaaer,
falder, reiser sig igjen, og siger nok saa artig:
Gratulerer! Der er min Haand; vi er lige gode
Venner for det! — Saadan skal det være! det kan
jeg lide!

Birgitte.

Sa det er virkelig nydeligt.

Minte.

Ikke sandt? (vinker Birgitte tilside.) Gitte! (hviskende)
Skulde vi ikke bede ham til Middag?

Birgitte (ligesledes).

Min søde Stoffer! det med Rikke —

Minte (som før).

Gjør ikke noget, thi, hvad synes Du? han —
(de gaac længer tilbage og blive ved at hviske).

Stofberg (nærmer sig til Werner).

Brevene?

Werner (viser ham dem).

De er her.

Stofberg.

Maa jeg bede om dem?

Werner.

Har De allerede fortjent dem? Er Balghandlingen endt? (stifter dem i Lommen).

Minke (kommer tilbage).

Gjør De os den Gjævnelse, at tage tilstafte her?

Werner.

Med Glæde.

Minke (omfavner ham).

See, det er forsonligt.

Fejntende Scene.

De Sarrige. Svik.

Svik (forpustet).

Hr. — Minke! det er galt! De er fra det!

Minke (forstræffet).

Hvad er det?

Birgitte.

For Himlens Skyld —

Stofberg.

Hvad er der paafærde?

Svik.

Vi er alle forlorne? Uh, jeg arme Mand!

Minke (skælvende).

Hvad si—ger De?

Virgitte (holder paa ham).

Stoffer, kom til Dig selv! (til Svif). Tal! slaa mig ham ikke ihjel!

Svif.

Han er slaaet ihjel — og jeg med! Na mine to tu—
(seer Werner og farer tilbage). De her! — Ah! jeg seer Satan!

Stofberg (fortvivlet).

Jeg aner! — Forklar Dem!

Minke (gispende).

Ja, — for—klar Dem!

Svif.

Forklar mig! forklar mig! Det er jeg let for—
klaret! Imens De gaaer og fryer Dem, saa begjærer
han navnlig Afstemning, og den gaaer i fuld Rjore.

Minke.

Er det muligt! og mine Bælgere?

Stofberg.

Navnlig Afstemning! — det er ude med mig!

Minke (heftig).

Men mine Bælgere? — Til Protocols med
mine Bælgere!

Svif.

Ja hvor tager vi dem fra? Saa snart de fik
raft Hænderne i Beiret, stormede de jo hen til det
Gilde, som De giver dem hos Lars Kraas.

Minke.

Gildet! — Jeg har selv — (heftig til Werner). Det
var Dem, som gav mig den Idee!

Stokberg.

Han? Men De sagde jo —

Minke.

Hvad kommer det an paa, hvad jeg sagde? det var ham! Na, det var et Satans Fj!

Werner.

Man bruger de Vaaben, som batter bedst. Enhver maa frit gjøre, hvad han kan! den Fiffigste —

Minke.

Jeg veed det, jeg veed det! (stiller sig, med Armene over-tors, foran ham). Herre, hvad vil De nu gjøre?

Werner.

Gaa hen og see, hvorledes Afstemningen staaer. (viser hemmeligt Stokberg Brevene) Hr. Stokberg følger jo med?

Stokberg (ved sig selv).

Han har mig! (hvit) Ja — javist, jeg — følger med.

Minke.

Med min Modstander?

Stokberg (hurtigt.)

Ja, for — for at give Dem min Stemme, forstaaer sig.

Minke (omfavner ham).

Gjør det, min Ven, giv mig den, giv mig mange, gjør et Opraab, sammenkald mine Brave — Na, jeg besvimer!

(sætter sig i Ghngestolen).

Stokberg (ved sig selv).

Jeg troer, jeg besvimer ogsaa.

Werner.

Smidlertid, hvad der end skeer, — vi er lige gode Venner for det. Derfor vil jeg ogsaa, saasnart

Balget er afgjort, have den Vre at indfinde mig
efter Deres Invitation. Naa, Hr. Stolberg, allons!
rask ifærd med det! (gaaer, fulgt af Stolberg).

Sextende Scene.

De Forrige (uden Werner og Stolberg).

Minke.

Det dræber mig!

Birgitte.

Du faste Engel, synt ikke! vær Mand!

Minke.

Men hvordan kan det gaa til! Der var jo
næsten Ingen, som rakte Hænderne i Beiret for ham.

Svik.

Det var Knuden! Istedet for at vort Parti
stemmede med begge Hænder, stemmede hans med
flet ingen, men tænkte: Fornøi Jer kun, I Døsmere!
vor Tid kommer nok! Og da vi stormede afsted med
Triumfen, saa blev de andre ganske rolige tilbage
og tog Seiren! — Det var en skjændig Geschichte!
Hvad har jeg nu for min Nenden? hvad har jeg
for mit Slid? — Na, mine to tusind —

Minke (heftig).

Jeg vil ikke falde! nei, (springer op) jeg vil staae!
Alt er ikke tabt endnu. Strax Bud hen til Lars
Kraas.

Birgitte (levende).

Det har Du Ret i! Bud til Lars Kraas! (taaler)
Hans! Katrine!

Svit.

Gjør Dem ingen Uleilighed. Har jeg ikke været der? En Tumult, en Klinken og en Hurraen! Jeg vilde tale, men det var ikke muligt at overskrige dem. Endelig fik jeg fat paa Lars Kraas, sagde ham, hvorledes det hænger sammen, og bad ham at jage dem til Afstemningen. Han lovede at gjøre sit Bedste, men var selv bange for, at de ikke mere var til at drive fra de ægyptiske Kjødgryder.

Minke (raaf besluttet).

Jeg vil selv derhen! Jeg kan overskrige dem; de skal følge mig! jeg vil føre dem i Kampen! (til Svit) Afsted!

Syttende Scene.

De Forrige. Lars Kraas.

Lars Kraas.

Om Forladelse, Hr. Rigsdagsmand; det gjør mig ondt, men dersom De ikke kan blive Rigsdagsmand, uden at de endnu engang skal heie og stemme, saa bliver De mit Sjel ikke Rigsdagsmand denne Gang.

Minke.

De vil ikke?

Lars Kraas.

Jeg har talt og jeg har dundret, men der er ikke Noget at fange an med dem. Hvad sagde de? Sludder! han kan være rolig; vi har valgt ham, han er Rigsdagsmand, og er der Noget, som ikke

vil have ham, saa prostituerer vi derimod eller banker dem; men Gauden tage den, der gaaer fra Flasken og stemmer om igjen, for det Brod behøves ikke.

Minke (nedstaaet).

Behøves ikke! At Knekket skal være Bælgere, naar de ikke kjender Valgloven.

Birgitte.

Det maa Du saamænd nok sige. Det er da nogle skrækkelige Døsmere, som har stemt paa Dig.

Minke.

De vil ikke! ja saa! (hidtig). Godt, lad dem drikke saa meget, de vil; jeg betaler ikke fire Skilling.

Lars Kraas.

Hvem skal da betale?

Minke.

Hvem der lyfter, — de selv! Jeg har lovet dem Gildet, naar de staaede mig valgt; troer de Wæler, at jeg vil give dem saa meget som en Drik Vand, naar jeg ikke bliver valgt?

Lars Kraas.

Tak! der har vi Kjærligheden til Folket. Men saadan spiller vi ikke. De har bestilt Fortæring, jeg har leveret Fortæring, og de, som De kalder Wæler, har valgt Dem og fortjent Fortæringen: derfor —

Svik.

Dys, dys! vær bare fornuftig.

Lars Kraas (hidtig).

Hvorfor skal jeg det? nu seer jeg, paa hvad Façon han er liberal. (til Minte.) Nei, De er en Redaktionsmand!

Svik.

Saa hør dog!

Lars Kraas.

Det er han! og jeg ærgret mig over, at jeg gav ham mine Stemmer.

Svik.

Det kan jo være det samme, naar de ikke nytter ham.

Lars Kraas.

Men det kan han takke sig selv for.

Minke (mødt).

Det er en frygtelig Sandhed. (i Bevægelse) Var jeg ikke gaaet i Werners skjændige Snare, saa havde jeg været saa valgt, som noget Menneſke kan være. Hvad griber jeg til?

Attende Scene.

De Sørige. Stokberg (aandeløs).

Minke (iler ham imøde).

Hvordan gaaer det?

Birgitte (ligelædes).

Gaaer de min Mand kasseret?

Svik (ligelædes).

Er Afstemningen forbi?

Stokberg.

Het snart! Der er Haab endnu!

Alle.

Hvad siger De?

Stofberg.

Jeg har gjort min Pligt; jeg har givet min Stemme.

Winke.

Min Ven!

Stofberg.

Ja, Deres fortvivlede, sonderknuuste Ven, thi jeg bliver Offeret for hans lumpne Kabale; ved sin Seir vil han rive Deres Datter ud af mine Arme.

Svik (hemmeligt til Stofberg).

Bravo!

Winke.

Jeg skulde give den Forræder mit Barn! aldrig!

Stofberg.

Naar den første Brede har sat sig, og han, ligejaa klogtig som han har taget Dem ved Næsen, igjen lister sig ind i Deres Gunst —

Svik (som før).

Tak, Jaer; det er godt gjort!

Winke.

Det skal ikke ssee. — Rikke! — Man skal ikke ustraffet gjøre Nar af mig, det skal jeg vise Dem. Han min Datter? jo vist! — Rikke!

Mittende Scene.

De Sørige. Frederikke (fra Døren tilvenstre.)

Frederikke.

Gud, hvad er det, Fader? hvad er det?

Minke (harmfuld).

Hr. Procuratoren var her jo og talte med Dig, I har vel fornoiet Jer over, hvorledes I skal fralifte mig et Samthytte? I bliver narrede, Mamsel; der — der staaer Din Mand!

Frederikke (levende).

Fader, det kan ikke være Dit Alvor. Du har jo selv sagt, at dersom Du ikke blev valgt, maatte jeg give min Haand til hvem jeg vilde.

Minke.

Saa har jeg meent det Modsatte af hvad jeg har sagt, det er det Hele.

Frederikke.

Jeg vil gjerne slet Ingen tage, naar jeg blot maa være fri for at tage Hr. Stofberg.

Minke.

Udflugter! Vil Du ikke stodes ud af det faderlige Huus, saa tager Du uden videre Ophævelse Hr. Lieutenant og Urteframmer Stofberg til Mand.

Lyvende Scene.

De Forrige. Werner.

Werner.

Jeg protesterer som hendes Forlovede.

Minke.

Hr. Procuratoren! — Forlovede? uden hendes Faders Samthytte? det var mærkeligt! Men jeg kan tænke, De taler i saa høie Toner, fordi De ved Deres skammelige List er bleven valgt.

Werner.

Med en Majoritet af 30 Stemmer.

Birgitte.

Valgt! — Minke, jeg overlever det ikke.

Minke.

Num tredive Stemmer! — og henne hos Lars
Kraas har jeg over halvandethundrede.

Lars Kraas.

Som er gode.

Minke.

Naar de kommer; ja vist. Jeg kunde have staaet mig.

Werner.

Ja, De har ikke været let at overvinde; det maa
jeg indrømme. Seiren havde været Deres, dersom
(tagger Haanden paa Stofbergs Stulder) jeg ikke havde faaet
Forstærkning.

Stofberg (hviskende).

De erindrer Deres Løfte?

Werner (ligelædes).

De tør tvivle?

Minke (i sine Betragtninger).

Jeg kunde have staaet mig! (hidsig) Jeg er ikke
bleven slaaet, men forraadt — (til Werner) af Dem,
min Herre, Dem, og jeg giver aldrig min Datter til
en Forræder.

Werner.

Det var Synd imod hende, hvis De gjorde det;
derfor beder jeg Dem, slet ikke at give hende til
Noget sønd i Morgen.

Minke.

Saa De haaber, at der allerede i Morgen —

Werner.

Vil fremkomme Oplysninger, —

Minke.

Som skal tvætte Dem reen. (opfarende) For at De ikke skal have Uleilighed med at lede efter dem, saa siger jeg i Dag og i Alles Paahør: Hr. Stofberg skal være min Svigersøn.

Stofberg.

Fader, glem ikke disse Ord!

Svik.

Det vil han ikke, den store Sjæl.

En og tyvende Scene.

De Sørige. Brall (i heftig Bevægelse).

Birgitte

(som, fordybet i sin Sorg har siddet paa Sophaen, farer Brall imøde).

Hr. Redacteur, han er faldet igjennem!

Brall.

Ø, jeg veed det. Han er gaaet, og har taget mig med sig.

Birgitte.

Dem!

Brall.

Mig! — Hr. Minke, jeg havde ikke ventet mig en saa utafnemmelig Opførsel af Dem.

Minke.

Har jeg været utafnemmelig imod Dem?

Brall.

Det spørger De om? De var mit Haabs Anker i den Storm, som mine Fjender i Dag har vakt imod min journalistiske Anseelse. Fire af mine Candidater var faldne; De stod ved en fast, en afgjørende Majoritet som „Basunistens“ Gjald havde flokket sammen om Dem.

Svik (ivrig).

Maa jeg bede, det var mit Gjald. (trækker Lars Kraas frem) Denne Mand kan sige Dem, at det er mig, som har leveret Majoriteten.

Lars Kraas.

Det kan jeg, for jeg har den hjemme hos mig.

Svik.

Der hører De —

Brall.

Men jeg siger —

Werner.

Tillad — en Bemærkning! Ingen Røst kan gjalde høiere for Folket og dybere ind i Folket, end dets egen, og da den toner igjennem den redelige Journalistik, som repræsenteres af „Basunisten“, saa maa jeg ganske tiltræde Sammes værdige Hr. Redacteurs Paastand.

Brall.

Det er en sund Logik. — Errede Hr. Rigsdagsmand, jeg gratulerer, og skal ikke undsee mig ved at erkjende, at Deres Ord aldeles har forandret min Mening om Deres politiske Betydighed.

Svik.

Det vil jeg sgu troe!

Brall (til Minte.)

Seg siger: De stod, og stod ved mig, og jeg kunde vel forlange, at De ikke compromitterede min politiske Anseelse ved selv at lade Dem falde

Stofberg (træder frem.)

Det kan De takke Deres nye politiske Vens Forræderi for.

Brall.

Tør jeg troe mine Dine! De her? De! Og vover at sigte denne Mand, som kun har kæmpet med sin Lands retmæssige Baaben, for et Forræderi? De er Forræderen, De, som har stemt imod den Minte, De selv har stillet.

Alle (uden Werner.)

Hvad for Noget!

Werner

Aha, de Dplysninger, som jeg først ventede i Morgen, komme allerede i Dag.

Minte,

De har stemt imod mig?!

Svik.

Det er ikke muligt!

Birgitte.

Hr. Stofberg, forsvar Dem imod denne gruelige Bestyldning.

Brall.

Det kan han ikke; jeg har det fra min Referent.
(til Minte) De kunde endnu have seiret med nogle faa

Stemmer, men med eet stormer han frem til Balg-
protokollen og afgiver sin Stemme for Hr. Procuratoren. Protokolsføreren troer ikke sine Øren, han
spørger to Gange, men Stofberg gjentager heftig:
Procurator Werner! og iler strax bort. Som en
Løbeild udbreder det sig, at deres egen Stillingsmand
har stemt imod Dem, Deres Vælgere blive forvirrede,
formode, at De er traadt tilbage til Fordeel for
Procuratoren, lade være at stemme, og han er valgt.
Seer De, De selv har tilintegjort alle mine Anstren-
gesser ved at give Dem i Hænderne paa en Forræder.

Werner.

Dg De giver aldrig Deres Datter til en Forræder.

Birgitte.

Men det er jo skjændigt!

Minke.

Oprørende!

Lars Kraas.

Lumpent!

Svik

(puffer Stofberg i Siden.)

Forsvar Dem, Urtekræmmer!

Stofberg.

Seg troede — jeg vilde —

Svik.

Na mine to tusinde Rigsdaler. Hvad har jeg
arme Mand trippet om for? (opbrusende) Hvordan vil
De nu betale mig mine ulykkelige to tusinde Rigs-
daler?

Minke.

Stylder Hr. Stofberg Dem to tusinde Rigsdaler?

Svik.

Sa gu gjør han saa! Hvorfor Fanden skulde jeg vel ellers have arbeidet for Deres Balg?

Minke (forbausset.)

Wilde De saa gjerne have mig valgt, bare fordi han stylder Dem to tusinde Rigsdaler?

Svik.

Nei! men bare for at han kunde faae Deres Datter til at betale dem med. Kan De ikke begribe det, og vil dog være Rigsdagsmand? — O, Gud hjælpe os for Rigsdagsmand, jeg der var nærved at skaffe Folket!

Minke.

Det var jo skammeligt! Men jeg maa spørge Dem, Hr. Stofberg, naar det var Dem saa meget om at gjøre, at faae mig valgt, hvorfor har De da stemt imod mig?

Werner.

Det er en Hemmelighed imellem Hr. Stofberg og mig, som han vist ikke vil røbe.

Stofberg.

Nei! jeg beder Dem at være forsikket om, den skal aldrig komme over mine Læber. (gaaer.)

Werner.

Ha ha ha, aa den Lux, han lover mig, at han vil tie, og ryster for at jeg vil tale.

Svik.

Og jeg beder Dem, at være forsikket om: han

skal dandje i Slutteriet. Na mine to tusinde Rigsdaler! (løber efter Stotberg.)

Minke (møet.)

Jeg blev ikke Rigsdagsmand!

Lars Kraas:

Men De betaler dog Gildet?

Minke (opfarende.)

Nei min Sjæl om jeg gjør

Lars Kraas.

Na, ja den Historie skal da ind for Forligelses-commissionen?

Minke (hurtigt.)

Nei — jeg — (resigneret). jeg betaler Gildet.

Lars Kraas.

Godt. Saa skal De faae at see af Regningen, at vi har druffet vor nye Rigsdagsmands Skaal med Klem! (gaaer.)

Minke.

Jeg gjør Gilde til Wre for ham, som har taget Wren fra mig; — det er noget Nøt.

Fredrikke.

Lille Fader, Du er jo ellers saa god, og vilde ikke havt noget imod Werner, dersom ikke dette —

Werner,

Hr. Redacteuven siger, at Bælgerne troede, De var traadt tilbage til Fordeel for mig; den honorable Udvei, som jeg lovede at holde Dem aaben, ligger for Dem: lad Verden troe, at De frasagde Dem Seiren af Godhed for en elsket Svigersøn.

Brall.

Jeg skal med Fornøielse slaa paa det i „Bafu-
nisten“, og ikke undlade at fremhæve det Oploftende.

Minke.

Staa — da andet dog ikke kan være — Tag
hende!

Werner.

Edelmodige Mand!

Frederikke.

Min gode Fader!

Brall.

Det er stort!

Birgitte.

Ja, han fortjener Krandsen, den høie Engel!

Minke.

Det var en Valgdag! (iøvrig.) Men jeg havde dog
Majoriteten. Var jeg ikke bleven valgt med saamegen
Begeistring, saa var jeg ikke falden igjennem. Ja,
ja, det har jeg lært: man skal ikke byde sine Bælgere
til Gilde inden Valget er forbi; og det skal jeg føre
mig til Nytte; for veed Du hvad, Gitte? — jeg
kommer igjen!

P a k!

Lyftspil i 5 Akter.

(1845.)

Personerne.

Statsraad Dobel, Comptoirchef i Justitsministeriet.

Baron Villie.

Johannes Bagnet, Secretair, Kasserer ved en Ligkasse;

Kirstine, hans Kone;

August, deres Søn, polytechnisk Candidat.

Mathilde Strøm, Fru Bagnet's Søsterdatter, Bagnet's Myndling.

Frederik Dahl, Fuldmægtig i Justitsministeriet.

Palle Blok, Baadsmand ved Holmen;

Ellen, hans Kone;

Grethe, deres Datter, Hunsjomsfru i Bagnet's Hus.

Peer Dvit, Boghøker.

Første Act.

(En meget elegant og hyggeligt meubleret Dagligstue hos Dagtel. I Baggrunden Døren til Gangen; paa høire Side af den, for Tilskuerne, en høj Skrivepult, hvorpaa er opstillet Regnskabsbøger; foran den en Comptoirstol. Paa Tilskuernes venstre Side Døren til de andre Værelser og i Forgrunden en Sofa, staaende op mod Væggen; ovenover den hænger en Klokkestræng.)

Første Scene.

Dagtel (ved Pulken, fordybet i sit Regnskab). Fru Dagtel (siddes i Sofaen, lænende sig op til Hjørnet mod Baggrunden, og regner efter paa en Table. Foran hende staaer Kaffebordet).

Fruen.

Secretair!

Dagtel.

Tinemoer! — Fem og tre, otte —

Fruen.

Jeg kommer ikke ud af det med Pengene, mit Ven.

Dagtel (bliver ved at regne).

Kan jeg ikke gjøre ved, min Pige. Sex og fire, ti og saa

Fruen.

Du maa gjøre ved det, lille Johannes. Hvor skal jeg tage Viin og Kage fra?

Bagtøl

(dreier sig ivrig om paa Stolen.)

Har jeg Viin og Kage? hvor skal jeg tage det fra? (blid) Søde Engle-Tine, betænk! 600 Rdlr. om Maret — forslaaer det til Viin og Kage? Du maa mindste, Du maa vær' en Ewig mindste.

Fruen

(reiser sig og gaaer heftig op og ned).

Du med Din Mindsten! Jeg tager det saa knapt og napt som muligt; jeg forlanger ikke mere end 20 Rdlr.

Bagtøl (springer hidsig ned).

Men naar jeg nu ikke har dem? Du har udbuttret mig, saa at —

Fruen (told). *

Bare ingen Grimasser! Vi har bedet Middags-selskab til i Morgen — det var med Din Billie.

Bagtøl.

Destoværre, destoværre! jeg er for estergivende. (ivrig). Det gaaer ikke godt, Kristine!

Fruen.

Huſt paa, Du er Rangsperson; Du har en Secretairtitel at vedligeholde.

Bagtøl.

Den har ſtu ogſaa taget Smørelſe. Din Moder meente, naar Du bragte mig et Gods i Medgift, kunde jeg ikke bringe Dig ringere end en Fructitel;

jeg tog Afsted som Fuldmægtig paa Amtstuen og blev Secretair i Rangforordningen. Min Medgift, som koster mig 6 Daler i Skat om Aaret, den har jeg, men Din, som vi skulde leve af, den er fordampet.

Fruen.

Uheld, min Ven, Uheld!

Bagtel.

Ja det Uheld, at jeg ikke havde Mod til at negte Dig Noget. Stadfelige Equipager, glimrende Selskaber, prægtige Haveanlæg, kostbare Vinterophold i Kjøbenhavn — at, jeg var saa længe borte fra Gudset, at det tilsidst blev reent borte for mig. Hvor vilde vi have været henne, dersom ikke mit ærlige Skolekammerat, Beer Dvit —?

Fruen.

Nævn mig ikke det modbydelige Menneske!

Bagtel.

Min Belgjører? jeg vil velsigne ham! Da vi levede i Herrens Glæde, brød han sig ikke om mig; han morknede ikke mine Døre; men neppe hørte han, at jeg var bag af Dandsen, saa kom han, og det ikke med Trost og Beklagelse, nei med Raad og Daad. Har Du glemt, hvordan Glæden tindrede ham ud af Dinene den Dag, han styrtede ind til os og raabte: „Skolekammerat, jeg har skudt Poppegøien! Udkomme for Dig og Din Kone! Jeg har tænkt paa mine fattige Medchristne og opfundet en Skillingsligkaffe, som Statsraad Dobel har sat i Gang. Han har fattet Godhed for mig og villet have mig til Kas-

serer ved den; men jeg har bedet ham at hjælpe Dig, og han har gjort det. Du faaer Kassen og 600 Rdlr. om Aaret." Og saa snurrede han omkring imellem os og kysjede Dig og mig og August og vor gamle Ane.

Fruen (som har sat sig i Sofaen.)

O ja, det var ret smukt gjort.

Bagtel.

Det var deiligt gjort! Og var det Alt? Han troede, jeg endnu havde saameget, at jeg kunde stille Caution, og da han nu hører, at Alt, hvad jeg har under Hænder, tilhører min Myndling, Din Søsterdatter, og at jeg kun havde hutlet mig igjennem med hvad hun giver, fordi hun efter sin Moders Ønske er i vort Hus — hvad gjør saa min Bogkræmmer? render lige luft hen til Statsraaden og trygler ham for min Skyld saaledes, at Manden, som ellers er saa stædig i Pengesager, siger: „Ja, jeg veed De er en redelig Mand, og da De er overbevist om, at Bagtel ogjaa er det, vel, jeg tager det paa mig; han skal faae Embedet.“

Fruen.

Men, min lille Ven, Du kommer veent fra de thye —

Bagtel.

Tine, min egen Tine, jeg kan ikke — (ivrig) jeg maa sige stop! Det gjør mig ondt, men, som Mand, som Fader, som Kasseembedsmand og Statsborger, maa jeg paa det bestemteste erklære: vi kan ikke leve saaledes.

Fruen.

Dg som skone og ikke andet, maa jeg paa det allerbestemteste erklære: vi kan ikke leve anderledes.

Bagtel (opfarende.)

Naar vi hverken kan leve saaledes eller anderledes, hvorledes skal vi saa leve?

Fruen (hidfig.)

Man kan ikke leve som Stoddere.

Bagtel (som før.)

Hvorfor kan man ikke leve som det, man er?

Fruen.

Mathilde betaler sit Dphold her i Huset, saa at hun kan forlange, vi skal leve heriskabeligt. Hvorledes kan en ung Pige komme til at gjøre et Parti, naar —?

Bagtel.

Du sparer jo hende Uleiligheden. Du lever og aander kun for den Idee, at hun skal bringe vor Familie ind i Adelen ved at tage Baron Lillie, som er bleven Botte og Bande her i Huset. Gud veed, hvad rart der er ved ham!

Fruen (fort.)

Han er affabel.

Balter.

Sa saa! det vil sige han fortæller Dig, Du har Tone, smigrer Dine Indfald, arrangerer Dine Selskaber, som da ogsaa i Grunden er hans egne, siden de kun bestaaer af hans Venner. Alle andre Familier kaster paa Naffan ad ham og siger, han lever bare af Forventninger om Broderens Død.

Fruen.

Uisundelse! Han fattig? Gud! han er saa rig, at han nylig har lader sig asfurere.

Bagtøl.

Naa, er det Bevistet?

Fruen.

Seg veed, han har Penge, jeg veed det? Men Gud bevares, Du kan jo vise ham Døren!

Bagtøl.

Sode Time, det er ikke saadant meent, men — Du burde ikke overtale Mathilde til at tage ham.

Fruen (fort.)

Seg troer ikke, det behøves.

Bagtøl.

Nei, jeg forundrer mig rigtignof over, at hun, som en ung, rig Pige, ikke afviser hans Opvartninger.

Fruen.

Seer Du? Desuden kan han maaskee hjælpe os August i Bei.

Bagtøl.

Na, August er en dygtig Polytechniker, han kan selv gjøre sig Bei.

Fruen.

Ville Ven, det var Penge, — jeg maa have Penge.

Bagtøl.

(Løber hen og sætter sig ved Pulken.)

Seg har ingen!

Fruen.

Tyve Rigsdaler.

Bagtel (regner ivrigt).

Fem og otte, tretten og een er —

Fruen.

Skal vi prostituere os?

Bagtel (hidfig).

Dg fem er nitten og — (vender sig om i sin Hestighed)
og — nu veed jeg hverken ud eller ind. Jeg har
ingen Penge; hører Du, Kristine? jeg har ingen.

Fruen.

Naa, naa, skraal ikke! Naar Du ingen har —
(tatter sig) jeg siger ikke et Ord. (ivrig). Men saa skulde
Du heller ikke have udjat mig for — Johannes,
Johannes, det er ikke Ret.

Bagtel (springer yderst heftig ned).

Men hvor skal jeg —?! (pludselig tlagende) Tine,
Du ødelægger mig!

Fruen (reiser sig; heftig).

Jeg? det er umuligt!

Bagtel (beroligende)

Det er ogsaa sandt, det er umuligt — det er
blevet umuligt, paa en Maade. Na, jeg arme
Mand, jeg ulykkelige Mand!

Anden Scene.

De Sørige. Mathilde (fra Sidedøren).

Mathilde.

Men hvad er her paaferde?

Begge.

Na, det er min —

Mathilde.

Min Kone, som vil have Penge — min Mand, som ikke vil ud med Penge; ikke sandt?

Begge.

Oh, jo vist.

Mathilde.

Ja, jeg spurgte kun for Formens Skyld.

Fruen.

Der lader han mig bede Selvfab — det var med hans Tilladelse; kan Du fragaae det?

Bagtøl.

Jeg fragaarer Ingenting, men jeg seer, jeg kommer til at gaae fra det Hele.

Fruen; (kaster sig i Sofaen).

Og nu lader han mig sidde i det.

Mathilde.

Stakkels Onkel, har De jagt ja, er jeg bange for, De kommer til at rykke ud, og (hærtegner ham) ja kan De jo ligesaa godt gjøre det med det Gode.

Bagtøl.

Jeg veed det, jeg maa see hvordan — (hidtig) Men jeg har ingen Penge.

Mathilde.

Det gjør mig ondt, at jeg har anvendt mine Kenter. Men veed De hvad? — bliv nu ikke vred, som De pleier — en Deel af min Capital er jo i Deres Bærge; gjør mig en Fornoielse: laan hos mig.

Bagtøl (ivrig).

Ti stille, Mathilde! jeg er Din Formynder, som

skal vaage over Din Eiendom, og jeg skulde —?
aldrig!

Mathilde.

Men et Laan, — jeg giver Dem jo Lov til det.
Bagtel.

Du kan ikke give mig Lov til at laane hos Dig,
uden Du har Lov af mig, og det faaer Du ikke.

Mathilde.

Men for at have Fred og Ro, lille Dntel.
Bagtel.

Ifke et Ord mere; jeg skal nok — (suttende) af ja
ja ja! (ivrig) Jeg er en Mathue!

Mathilde.

Men, Dntel —

Bagtel.

Jeg er en Mathue, siger jeg. Stoie, spektakle,
ærgre mig over, at jeg giver efter, det kan jeg, men
staae imod — aa, jeg er en stor Mathue!?

Fruen (veiser sig med Hestighed).

Og det tør Du sige? Johannes, det gaaer for
vidt!

Bagtel.

Du bliver vred, fordi jeg skjænder paa mig selv?
hyperligt.

Mathilde.

Jeg synes dog virkelig, Dntel bør i det mindste
have Lov til at fornærme sig selv.

Fruen.

Det er mig, han fornærmer. Gjør jeg Noget,
uden at spørge ham? gjør jeg?

Mathilde.

Men Tante, naar De veed, Dnkel ikke kan sige nei —

Fruen.

Beder jeg ham ikke om hver Skilling? — Kan Du negte —?

Bagtel (idrig).

Nei det er netop Uhyffen, jeg ikke kan negte.

Fruen.

Tillad at jeg taler! Hvad jeg gjør, Du maa give Dit Samtykke, hvad jeg kjøber, Du maa give mig Penge til det, — og saa kan Du nænne imod mig at kalde Dig en Mathue; Johannes, Du er ingen Mand!

Bagtel (som før).

Men det er jo accurat, hvad jeg selv staaer og siger.

Fruen (hidsig).

For Resten, jeg veed, hvem der har sat Dig det i Hovedet — Bogkræmmeren. Ingen Uge gaaer hen, uden at vi har ham her et Par Gange, for at see hvad her gaaer med, hvad her spises og drikkes. Hvorfor har han faaet denne Nyboderstøs praffet paa os til Huusjomfru? hun er hans Spion.

Mathilde (varm).

Oh Tante! det er en ferm, godlidende Pige, som gjør langt mere, end hun efter sin Stilling behøvede.

Bagtel.

Hun Spion? Sladder! Qvit hørte, at Du havde

faaet Din gamle Svagelighed, som Du, Gud skee Lov, var fri for saalænge vi ingenting havde, og altsaa maatte tage en Huusjomfru. Med sin sædvanlige Tjenstagtighed vilde han hjælpe baade paa os og sin Bert, og foreslog hans Datter, som —

Fruen.

Na, Din Hr. Dvitt er en uforstammet naragtig Person, det finder Alle, uden Du.

Mathilde (som før).

Ikke jeg, Tante. Han er aaben, ligefrem, eens mod Store og Smaa, siger reent ud hvad der falder ham ind, deri finder jeg noget Kjæft, noget Driftigt, som jeg Pokkers godt kan lide. For saadan at turde give enhver af sine Tanker Ord maa man føle, at ingen af dem trænger til Skjul eller Smykke, at man tør være uafhængig af Verdens Dom, og det er det, der gjør en Mand. Hans Uerlighed har et Anstrøg af det Spierlige — o ja, men det gjør den kun elskværdigere, det viser, den er hans Natur og hverken skabt af Klogskab eller skolet af Dannelsse. Dvitt er min Yndling, og var han ung — (overgiver) Tante han kunde blive mig farlig.

Fruen.

Galning, han?! (seer meget høit) ha ha ha!

Dvitt (udenfor)

Ha ha ha!

Fruen (staadser pludseligt i Datteren).

Gud, der har vi ham. (sætter sig i Sofaen).

Tredie Scene.

De Forrige. Qvit.

Qvit

(med en stor Pøse under Armen).

Ha ha ha! (Sætter Pøsen ved Døren). See god Dag, god Dag! hvordan har man det?

Mathilde.

Det Spørgsmaal behøver man ikke at gjøre Dem;
— altid oprømt,

Qvit.

Tafte mig Fanden til, lille Frøken, jeg kan jo min Sjel ikke gjøre et Skridt, uden at Skjæbnen er faa god at skikke mig noget at lee af. Nu var der Deres gamle Ane — jeg kommer stolprende op ad Trappen med den Smule Pøse, saa siger den Sjel: „Herregud, Hr. Qvit, det maa være surt i Deres Alder at strippe om med de Bøger.“ Det siger hun til mig, som er otte Aar yngre — og saa ligger hun og toer Trapper. Er det ikke prægtigt? hun bilder sig ind, at jeg har det værre end hun — gamle Tosse! — Men veed De hvad, Frue, De maa skaane hende; er det noget ligt, at — Hvad Fanden! Kaffe nu? (sætter sig ved Fruen) Naa, min Moer! De forstaaer min Sjel at trække Kraften af Rigsbanken, naar De for 600 Rdlr. kan faae Kaffe Kl. 12.

Fruen.

Hvad der er Skif og Brug —

Bagtel (hurtigt).

Det er i Dag, min Ven; ellers kniber vi stu;
men saadan en Dag, som den Dag, vi har i Dag —
Dvit.

Maa — hvad den Dag?

Bagtel (sagte).

Hvad skal jeg —? (hoit) Saadan en Dag —
er min Kones Geburtsdag.

Mathilde (hvissende til Bagtel).

Det gjorde Onkel godt.

Dvit.

Hvad siger Du? (giver Fruen et Haandslag). Gratulerer!
— Men siden jeg er eneste Ven af Huset — jeg maa
give en Present.

Fruen (mild).

En Present — aa Hr. Dvit —

Bagtel.

Hvad er det for Snak?

Dvit (løber hen til Bojen).

Vil Du lade mig om det. Her finder jeg be-
stemt Noget, der vil fornøje en Kone som Dem.

Fruen (reiser sig).

Der?!

Mathilde (ved sig selv).

Er han ikke hyperlig?

Dvit

(som har hentet Bojen ned i Forgrunden, løjer den op og rager Bøgerne ud).

Jeg har netop her endeel Pædagogik. — See —
(tager en Bog og læser Titlen:) „Haandbog for Underofficerer“
— nei den duer ikke for Dem. (seer i en anden) „Den

praktiske Statsøeconomi" — aa et herligt Bærk af
Bluffen med Gulddaaſen, hvori der var ſaadanne
prægtige Kjæltringer, men ikke for ſmaa Huus-
holdninger. Nei her har vi — (løſer). „Styrmands-
kunſten“ — ha, ha, ha, ja den havde ſku ikke været
ſaa gal, da De havde Godſet, men nu — (ſjeleglad)
Stop! „Chriſtiane Roſens øconomiſke Huusholdnings-
bog“ — der er, min Sjæl, den rette Styrmandskunſt
for Huusmødre, ſom ligge paa lavt Bunde — det
er et Bærk, lille Moer! tag det, ſolg det og vær
lyffelig! Gud velſigne Dem!

Fruen (tørt).

Taf!

Mathilde

(til Dvit, ſom er ifærd med at pakke Bøgerne i Poſen).

Det lader til, at De ikke blot handler med Litera-
turen, men ogsaa ynder den.

Dvit.

Om jeg gjør? — jeg elſker den! Literaturen,
Froken, Literaturen er Livſens Kilde! (væiser ſig). Hvor-
ledes er jeg bleven Boghøfer? Jeg kjøbte Bøger for
at læſe dem, og ſolgte de læſte for at kjøbe andre.
(med ſtigende Begeiſtring) Og naar jeg nu traf paa Bærker,
hvori de kolde, døde Bogſtaver ſamlede ſig til en
ſaftfuld, levende Kjerne, ſom jeg havde Forſtand til
at ſaae Forſtand af, o Froken, jeg ſugede dem, jeg
ſlugte dem, jeg duffede min hele Tilværelſe ned i
Nydelſen af dem, og ſaa — ſaa laante jeg dem til
andre Gattigfolk, for at de ogsaa kunde læſe ſig glade
og lyffelige. Literaturen, Froken, Literaturen er

jom en Lue; der kan tændes tusinde Luer ved den, dens Kraft, dens Lys, dens Barme bliver den samme (evig) Na, hvad siger jeg? Luen trænger til Næring, men Literaturen — hvad den engang er, det er den evig og uforkrænkelig ved sig selv! Jeg kan nyde en Bog, tage den heel og holden og lægge den ned i mit Hjertes Underste — giver jeg den til en Anden, den har endnu sin hele Fyldte af Kraft og Belæring, ja jom dens tusinde Aftryk gaac fra Haand til Haand, fra Sjel i Sjel, bliver dens Aand fin mægtigere og aabenbarer sig i større Forklarelse. (Det han med Begeistring haver Posen.) Hvor mange Tanker har jeg ikke havt i denne Pose, hvor mange Gnister, der skulle tænde Lys for kommende Slægter! Naar jeg engang skal doe — Frøken, den skal være mit Hovedgjerde, og min sidste Tanke helliges dem, jom lod deres Aands Lys skinne for os igjennem Bogtrykkerhvæerte.

(Han sætter Posen ved Døren.)

Mathilde (rørt.)

De er et godt Menneske.

Dvit (munter.)

Ikke af de værste, ikke af de værste! (til Fruen) Altsaa Geburtsdag? De er da —?

Fruen (sagte.)

Impertinent! (hoit) Ung nok til at onste, for gammel til at haabe Noget af Verden.

Dvit (med Lune.)

Er det Deres Alder? Saa er jeg jo yngre end De.

Fruen (meget fornærmet.)

De?!

Dvit.

Ja, thi jeg haaber endnu meget Godt af Verden.

(Sætter sig ved Siden af Fruen.)

Fruen (haanlig.)

Jordi De aldrig har levet i den. For mig er den affhyelig, ligesaa affhyelig, som —

Dvit.

Na Verden er for os, som vi er for Verden.

Fruen (reiser sig heftig.)

De er —

Bagtøl

(hurtigt, for at undgaae Strid.)

Jo, for mig og min Kone har den været lumpen.

Mathilde (stjelmst.)

Jeg synes heller ikke, den duer meget.

Dvit.

(varm, idet han reiser sig.)

Søg Grunden hos Dem selv, men hegl ikke paa Verden. Hvad Fanden feiler Verden? er den ikke vel skabt? See Dem omkring! det blomstrer og visner og visner og blomstrer i en evig Dreienom; der er Undergang i Livet, — Liv i Undergangen, — Eenhed i Mangfoldigheden, — Mangfoldighed i Eenheden og Skjønhed paa alle Kanter.

Mathilde.

Ja, men —

Dvit.

Der gives Modgang, ja gu gjør der saa, og Gud

ſkee Lov for den, Møermin! Modgang bringer Kraf-
ten til Yttring, og deri ſtiffer Livet, Frotten Strom.
Hvad er vi Menneſker? — chemiſte Svovlſtifter!
Ildſtoffet er i os, men det kan ikke fænge ſaa længe
vi ligge og floſe i Dorſkhedens Fouteral — og vi
ſkal brænde, det er vor Beſtemmelse — hvad ſkeer?
Skjæbnen trækker os ud af Fouteralet, ſtryger os en
Smule paa Modgangen, og fut — vi begynde at
ſprutte, forſt lidt i det Blaa, det er Fufelen, ſom
ſkal ſvies af os; er den dampet væk — heia! ſaa
kommer den rene, lyſtige Luc, Kraftens og Livets
Symbol. Leve Modgangen! Var der ingen Mod-
gang, havde jeg jo ikke havt den Glæde at kunne
(banter Bagtel i Ryggen) hjælpe Tverdriveren der.

Mathilde (drillende.)

Aha, det er af Forſængelighed, Hr. Dvit holder
ſaa meget af Modgang.

Dvit (levende.)

Kan ſaa gu gjerne være; men det ſvækker ikke
mine Bevijer. Verden er excellent; det er Indſtiftel-
ſerne, ſom fordærve den; Indſtiftelſerne!

Bagtel.

Indſtiftelſerne! hvad er det for Noget?

Dvit.

Oh, alt dette herſens Toi, der ikke voyer ud af
den menneſkelige Natur, men klistres paa af vor
forbandede Cultur, ſom Moder, Luxus og de penge-
opſlugende Dikkedarer ved Barnedaab, Bryllupper,
Laugsvæſen og Begravelſer. (mere og mere heftig) Begra-
velſerne er det værſte; for hvor djævleblændt alt det

Andet lober op, man har dog Udsigt til igjen at faae lidt ud af det, men hvad der gaaer i Begravelser, det er sku begravet. Døden er den eneste Stilling i Livet, som gjør Alle lige; er den Fattige først død, saa kan han min Sjæl forlange en ligesaa anstændig Behandling som den Rige. Burde da ikke Magistraten, Borger-Præsentationen, Rigsdagen, eller hvem det er, der har med de Døde at gjøre, sørge for, at de kunde komme pænt i deres Grav for billig Priis? Hvorfor skal jeg, naar jeg vil begravet ordentlig, punge ud til den latinske Skole, som hverken kan eller vil bære mig, eller til en Klokker, som ikke fimer over mig? Det er jo dog skræffeligt, at benytte sig af, at en Mand er død, for at lade ham betale, hvad man slet ikke har ifinde at levere ham! Sidder en Mand ikke i en Liigkasse, men med en stor Familie, og Døden gjør et ordentlig Tag i den — han maa jo min Sjæl begrave sig saadan herunder, at han aldrig mere kommer paa Benene.

(griber i sin Hestighed Treen om Armen) Na, min Moer, det er min Lykke, at jeg ikke selv skal besørge min Begravelse, for jeg craperede af Urgvælse over den.

Fruen (hviisende til Bagtel).

Nei, den Tølper maa paa Døren.

Bagtel (holder paa hende, hviisende).

Lille Tine —

Fruen.

Stille! jeg skal nok —

(ringer med en Klokke, der staaer paa Bordet).

Dvit

(tager Bagtel under Armen, og gaar hen med ham mod Pulten).

Seer Du, det var det, der bragte mig paa den Idee at oprette Skillingsligkassen.

Fjerde Scene.

De Forrige. Grethe.

Grethe

(træder beskedent indenfor Døren).

Fruen har —

Fruen (meget høit).

Dette Bærelse skal gjøres reent.

Grethe.

Her blev gjort reent igaar, og Pigen har meget at bestille.

Fruen.

Seg siger, her skal gjøres reent.

Mathilde.

Tante —

Fruen (bliver ved).

Hvem der gjør det — ja det bliver Tomfruens Sag.

Grethe.

Saa maa jeg selv —

Dvit

(vender sig og seer Grethe).

Hvad — Grethe! -- min egen gode Tøs! Hvor-

dan har Du det? Beständig smuk som en Engel.
(trækker hende hen til Sofaen og sætter sig paa den). Fruen er dog
god imod Dig?

Grethe.

Meget god — jeg har ingen Marsag til at klage.

Dvit.

Det kan jeg lide! Ja det er bedst at tjene hos
simple Borgerfolk; man hører til Familien.

Fruen (arrig).

Kan Somsruen —

Grethe (vil gaae).

Ja, jeg skal strax.

Dvit.

Jor Pokker, jeg trænger til at betragte Dig, at
fladdre —

Grethe (flapper ham paa kinden).

En anden Gang — naar jeg kommer hjem paa
Søndag; nu maa jeg —

Dvit.

Sniif Snaaf, Du er jo hos mine gode Venner.

Grethe!

Som dog altid er mit Herstab, hvem jeg bør
vise Verbødighed.

Dvit.

Na, Verbødigheden faaer intet Anseel af, at Du
prater lidt med en gammel Bekjendt.

Fruen.

Det maa jeg sige —

Grethe (vil angstelig rive sig løs).

Lad mig gaae, lad mig gaae.

Dvit

(veiser sig, men bliver ved at holde paa hende).

Hvad for noget? er det saadant fat? Du ryfter jo.

Grethe.

De tager feil — jeg har det godt, overmaade godt. Hvis jeg er ængstlig for at bevare mit Hershabs Tilfredshed — det er ikke Frygt, nei det — det er —

Mathilde (hurtigt).

En Tiinfølelse, som gjør hende Gre. Hun er en Pige, Alle maa holde af; vær overbevist om, at jeg —

Bagtel.

Alt vi, skal Du sige — aa vi bære hende paa Hænderne.

Fruen.

Hvortil de Dphævelser? hvad har man Tjenestefolk for? De skal lystre; og da jeg nu har befalet, (med Bagt). Bærelset skal gjøres reent strax, saa vil Hr. Dvit have den Godhed —

Dvit.

Alt gaae! — Galant, charmant!

Fruen.

Alt lade Somsfruen passe sine Ting, meente jeg; vil De for Resten forstaae mine Ord anderledes — vær saa artig.

Dvit.

Saadan behandler De denne Perle af en Pige og mig, mig, som — hvor, Frue, De er —

aa
engang.

Fruen.

Hvad, Hr. Dvit? hvad?

Vagtel.

Min Ven!

Grethe (ved Dvits ene Arm).

Jeg beder Dem.

Mathilde (ved den anden).

Ikke hidsig, gode Gamle.

Dvit.

De er — ha ha ha! De er min Sjel mere ligefrem end jeg — og jeg er en Grobian.

Fruen.

Det er for meget! — Johannes!

Vagtel.

Tine!

Fruen.

Jeg vil haabe, Du begriber, hvad Du har at gjøre. (gaacr hurtigt, fulgt af Mathilde, som søger at berolige hende, og Grethe, der ved Tegn beder Dvit, ikke at blive hidsig.)

Femte Scene.

Vagtel. Dvit.

Dvit

(gaacr et Par Stridt efter Fruen).

Hvad han har at gjøre? (vender sig om og betragter Vagtel, der staaer yderst forlegen). Begreiffst Du? Du skal vise mig Døren.

Vagtel (levende).

Men det gjør jeg aldrig.

Dvit (sætter sig i Sofaen).

Det er en omgængelig Kone Du har.

Bagtel (forlegen).

Ja — aa ja, som man tager det. Hun er ferm, hun er paa en Maade forekommende, men —

Dvit.

Hun er Fanden! det er en — en —

(flaaer i Borden da han ikke kan finde Ord.)

Bagtel (angstlig)

Rigtigt, der traf Du det.

Dvit (buser ud).

En Gorgone, en Medusa.

Bagtel.

Du er min Ven, min sandede Ven, men nærgaaende. Seg vil ikke fornærme Dig, men i gode Huse gaaer det Skam ikke an at entretenere Huusjomfruen i Herfabet's Nærværelse.

Dvit

Gode Huse? Herfabet? Kalder Du Dit Hus et godt Hus? er Du et Herfabet? en Skillingsskasserer! Ellers tager Du feil; i gode Huse har man Agtelse for Dannelsen, og Grette —

Bagtel.

Sode Ven, min Kone behandler Grette som vort Barn.

Dvit.

Saa er Du en daarlig Fader for Dine Born.

Bagtel.

Hør, var Du ikke min Ven —

D vit.

Saa tog jeg Kassen, Du Smaa, og det er min Sjel i den, at I har Huusjomfruuen. (Hoiroftet) Jeg, siger, Grethe —

Sjette Scene.

De Sorrhge. August.

August (fra Baggrunden).

Grethe — hvad hun?

D vit

(vender sig til ham og vedbliver i samme Tone).

Skal behandles med Respect; forstaaer De mig?

August.

Denne Tone er aldeles ikke paa sit Sted til mig.

D vit.

O jo, den er ikke af Veien, for som De Gamle sjuunge, saa quiddre de Unge; De finder vist, at Deres Moder —

August.

Sjor denne herlige Pige Uret — ja.

D vit (forbauet).

Uret? (sjeteglad). Ikke sandt? Men De er jo saa gu et fornustigt Menneske! Vil Du nu hore, Din Vrtetjelling, Din egen Son kan ikke modsig —

August.

Gid jeg kunde! Denne idelige uretfærdige Skjænden har netop forst gjort mig opmærksom paa hendes ædle Charakter, som træder fordringsløs frem i Alt, hvad —

Dvit (henrykt).

Jordringsløs frem — (tager Bagtel om Stuldrene) Skam
Dig, Bagtel, Din kjødelige Søn —

Bagtel.

Har Ret, og jeg skal ogsaa bede min Kone —

Dvit.

Bedede? nei befale, Kujon, og befale med en
Trumf. (slaaer ham paa Stulderen).

Bagtel.

Naar det bare hjælper. (Dvit gjør en Bevægelse) Det
skal hjælpe! Du er saa hidfig. Bed Du hvad!
jeg vil strax gaae ind, og — (gjør en truende Mine.)

Dvit (ibrig.)

Gjør det!

Bagtel (ved sig selv).

See at finde mig en Krog, hvor jeg kan have
Ro. (gaaer).

Syvende Scene.

Dvit. August.

Dvit

(griber Hænderne af Glæde og raaber efter ham).

Det kan jeg lide — Det maa jeg takke Dem for.

August.

Det bliver desto værre intet at takke for. Jeg
kjender min Fader; han vover ikke at tage sig af
den arme Pige med Kraft.

Dvit (levende).

Saa vil jeg have hende herfra.

August (rast).

Det skulde De ikke.

Dvit.

Naar hun ikke kan faae Fred?

August.

So vist kan hun faae Fred — naturligviis. Min Fader er ængstlig — ja; men i dette Tilfælde — det gaaer ikke an, at hun tager bort, det vil han indsee og være fast.

Dvit.

Saa De troer, hun ikke har Noget at frygte her i Huset.

August.

Oh, ikke det Mindste! Hun afvæbner jo Alle ved sin Blidhed, — det er en Engel.

Dvit.

Det er hun! — Hør, Deres Fader er fattig, og De bruger mange Bøger — kom til mig! Sa, det er en fortræffelig Bige. Jeg vil strax see efter i Boksen.

(Løber hen i Baggrunden og løser Boksen op.)

August.

Nei, nei!

Dvit.

So gu skal De — ha ha ha, ja hun er blid, det maa De nok sige! (roder iblandt Bøgerne) Hun har altid været — „Koronato, den Frygtelige“ — Sludder! Bige fra — „Boscøs Tryllecabinet,“ — Bæb! — hun ved Ranke paa mine — „Yttringer om Brændeviinsbrænderier“ — dem kan De have

godt af — (lægger Bogen tilside) paa mine Knæ — hi
lidt, jeg maa tilbunds.

(bliver ivrig ved at søge iblandt Bøgerne).

Ottende Scene.

De Forrige. *Grethe* (tommer for at tage af Bordet).

August

(støtter til Dvæt og nærmer sig *Grethe*; hvistende).

Grethe, det smertes mig at høre, at min Moder —

Grethe (støttende til Dvæt).

Jeg beder, skjænk mig ikke saa megen Opmærksom-
hed, det kunde let gjøre min Stilling endnu mere
ubehagelig, og De vilde dog ikke —

August.

Seg, som elsker Dig, som kun ønsker —

(griber hendes Haand).

Grethe (som før).

Min Gud, hvad vover De?

August.

Alt for at tilhøre Dig.

Grethe.

Tænk aldrig paa det. Deres Forældre, især
Deres Moder —

August.

Hvad gjør det? Seg vil selv vælge mig en Kone,
og forlanger ikke Rigdom; min Duellighed giver mig
et tarveligt Udfomme. En kjærlig Ugtefælle, en
god Huusmoder —

(har i Varmen begyndt at tale høiere, saa at Dvæt hører de sidste Ord.)

Dvit.

Sa det vil hun blive. (August slipper Grethes Haand, og stiller sig saaledes at han skjuler hende for Dvit). „Levende Segn“ — har De Brug for den.

August (vendt mod Dvit).

Sa, javist! (vender sig atter til Grethe, hvilstende) Min Hensigt er redelig, jeg vil snart henvende mig til Dine Forældre.

Grethe (hastigt).

Ikke saa længe jeg er her i Huset. Deres Moders Brede —

August.

Skal min Kjærlighed forsvare Dig imod. Ikke sandt, Du vil være Min?

Dvit.

„Gardners Dampmasfine“ — det er noget for Dem.

August (skjuler Grethe som før).

O ganske for mig. (vender sig til hende). Du elsker mig jo dog?

Grethe

(som har taget Bassen med Kaffeetiet).

Det veed De altfor vel.

August.

Hvor jeg er lykkelig, naar jeg blot kan veyle et Par Ord med Dig, naar jeg —

(griber hendes Haand og kysser den).

Dvit.

O Bosen er der ikke mere for Dem.

Grethe (uden at høre Dvit).

Tag Dem dog iagt — jeg taber —

Dvit.

Men jeg skal nok — (seer hen til ham) Ei, ei!

(reiser sig forbausket).

August.

Du søger altid at undgaae mig; Du er kold,
tilbageholden —

Grethe (levende).

O, læste De i mit Hjerte!

Dvit (træder imellem dem).

Grethe.

Grethe (forfærdet).

Ah! (iser ud og løber i Døren mod Bagtel, som træder ind). Ah!

Niende Scene.

August. Dvit. Bagtel.

Bagtel (som er i Bevægelse).

Saa! hun ogsaa! — Ulykker paa alle Kanter.

Dvit.

De siger, hun har Intet at frygte for her i
Huset, og De —

August (sagte, med Barme).

Seg elsker hende oprigtigt.

Bagtel (som er løbet op og ned).

Bestandig Fordringer — Fordringer, som jeg
ikke kan opfylde. (slaaer August paa Stulderen) August, gift
Dig aldrig med en rig Pige, dersom Du ikke vil
blive fattig.

August.

Vær rolig, Fader; jeg har i dette Dieblif valgt en, hvis eneste Rigdom er, at hun ikke trænger til Rigdom.

Bagtel (forundret).

Du har valgt?

Dvit (sjeleglad).

Hvad? De vil virkelig —

August.

Naturligviis.

Dvit (giver ham et Haandslag).

Brav Mand! det kan jeg lide! (samler Bøgerne sammen).
Kom, op paa Deres Bærelse med Dampmaskinen og de levende — ha ha ha, ja gu havde De Brug for levende Hegn! (kniber ham i Dret) Filur! (affides til Bagtel).
Det er en Son Du har; ham skulde Du have havt til Fader -- Du havde været en anden Mand end Du er. (tager Boksen) Naa, op til Dem, og viis mig, om De ved Deres Polytechnif er kommen saa vidt, at De kan sætte Foden under Deres eget Bord.

(gaaer med August).

Tiende Scene.

Bagtel. (strax efter) Palle.

Bagtel.

Han har valgt? i dette Dieblif? og Dvit glæder sig over det? — det er Grethe! — Saa sidder jeg rart i det! Hvad vil min Kone sige, hvis vi nu faaer en Mesalliance ovenifjobet? Jeg funde ligesaa

godt gjøre den selv, for det gaaer ud over mig!
(der bankes; heftig). Kom ind!

Palle (træder ind).

Om Forladelse — tør jeg have den Driftighed?

Bagtøl (ved sig selv).

Hendes Fader! — jeg staaer paa Naale.

Palle.

Jeg veed ikke, om jeg maa have den Fornøielse,
at Deres Høivelbaarenhed kjender mig?

Bagtøl.

Jo, aa jo! Hr. Blof, Grethes Fader.

Palle.

Ikke Hr., men nok Blof og Tøsens Papa. Jeg
vilde gjerne give mig den Artighed at være saa
næsviis at bede Dem om en lille Villighed.

Bagtøl.

Tal, min gode Mand, tal!

Palle.

Jeg er kommen for Skade at vinde en Umbe.

Bagtøl.

Det var Fanden til Skade. Gratulerer!

Palle.

Na Pilleri! snevert besat. Mutter drømte tre
Nummere, og jeg tænkte: hvad, lad den Mark stryge,
— men jeg holder ikke af det Drømmeri. Hvad
siger Skriften? Du skal ikke agte paa Spaadom og
Tegusudlæggelse! og Dræk er det, med Tugt at sige,
min Sjæl ogsaa, Deres Høivelbaarenhed, for det
tredie Tal, som egenligsens skulde sætte Hiv i Spillet,
jee om det ogsaa skulde gjøre Kræksuf? Na, jeg

har derfor tænkt som saa: Du har til Sulet. Du skal ikke menglerere Dig med, hvad Mutters Dromme kan faste af sig; det Halve af Gevinsten drattede i Bombebøssen; for den anden Halvdeel skal jeg i Aften have et Par gode Venner til et lille Heidedildom, og desformedelst vil jeg bede Deres Hoivelsbaarenhed, at Tøsen maatte see lidt hjem til os.

Bagtel.

Sa det — jeg tænker nok; men Grethe ligger under min Kone, og just i Dag — (ivrig) Na min gode Hr. Blok, man har saa mange, mange Sorger.

Alle.

De Sorger? ha ha ha, jeg troede, det var kun for Smaafolk.

Bagtel.

Nei, vi Fornemme har saa Skam fuldt op af dem; flere end Han og Hans Lige, Hr. Blok.

Alle.

Seg? ja jeg har min Sjæl ingen Sorger.

Bagtel (slaaer Hænderne sammen).

Hvad siger Han?!

Alle.

Det forstaaer sig, jeg kan jo nok blive en Smule benauet, naar jeg tænker paa, hvordan det vil gaac Mutter, hvis jeg skulde døe.

Bagtel.

Hos mig er det stik imod: jeg bliver desperat, naar jeg tænker paa, hvordan det vil gaac mig, hvis Mutter skal leve. Na de Fruentimmer! de Fruentimmer!

Balle.

Fruentimmer? Haa haa, nu er jeg ved det. —
Ja det skal ikke være godt.

Bagtel.

Hvad for Noget?

Balle.

Deres Høivelbaarenhed har saadan et lille Lieb-
skaft — udenom.

Bagtel.

Jeg? ih Gud bevares! Seer jeg ud til det?

Balle.

Det siger jeg ikke; men man skal ikke skue Hunden
paa Haarene; gamle Katte vil ogsaa labbe Melk, og
en Ugle troer maaskee ogsaa, at den er en meget
smuk Fugl.

Bagtel (ivrig).

Da troer jeg det ikke. Jeg har været smuk —
engang, det er længe siden, men desto værre jeg har
været smuk, og det maa jeg nu bøde haardt for.

Balle.

Dho! det er Konen, De svaier uklar med? (med et
siffigt Smil) Saa maa De ikke forstaae at holde hende
til Binden.

Bagtel.

Holde min Kone til Binden?!

Balle.

Ja, som jeg min.

Bagtel.

Na Død og Plage, eneste Mand, kunde det hjælpe,
saa lær mig den Kunst.

Palte.

Med Plaseer. Kan det hændes, at Mutter en- gang kuler lidt skralt, siger jeg ganske sundigt og gedæft: Passiar, min Engel. — Weiret bedager sig.

Bagtel.

Byt! det batter ikke hos os; jo flere Engler jeg kommer med, jo mere Djævel faaer jeg ud af det.

Palte.

Saa obseverede Deres Høivelbaarenhed ikke mit Ansig. Seer De — dette Diekast, som vender lidt ud af det Hvide, det følger med Engelen og bestriyger Mutter langskibs. — Hun er min Sjel ikke den, der stikker op for Salutskud, men saadan et: Passiar, min Engel, det døier hun ikke; hun saffer af, hun saffer, spille mig, af lige med eet. (lystig) Men, det forståaer jeg, der skal ogsaa et Par Satans Blugger til, og dem veed jeg ikke, om Deres Høivelbaarenhed kan levere, ha ha ha, (saaer ham fortrolig paa Skulderen) jeg har dem. (seer paa ham med et gjennemførende Blik) Passiar, min Engel!

Bagtel.

He he he! det er sandt; det kan gjøre et Fruentimmer mygt; det mærkede jeg saa Skam paa mig selv. Na, jeg skal probere det, men jeg er bange, at mine Dine faaer aldrig Greb paa det.

Ellevte Scene.

De Forrige. . Frederik.

Frederik (idet han træder ind).

Ah, Hr. Secretair, det er heldigt, jeg træffer Dem hjemme.

Walle (afvædes)

Frederik! — av for en Ulykke!

(vækker sig tilbage).

Wagtel.

Hr. Ruldmægtig Dahl — ei, ei, tusinde Gange
velkommen.

Frederik.

Efter Statsraadens Ordre har jeg kjøbt denne
Obligation paa 200 Rbd. til Sigkassen og skal levere
den til Dem. Den lyder paa Thændehaveren, men
i Directionsmodet i næste Uge vil De have den
Godhed, at faae den fornyet med Paategning som
Kassens Eiendom.

Wagtel (tager imod Obligationen).

Naturligviis. — Men hvad har vi gjort Dem?
for havde vi jevnlig den Fornoielse at see Dem,
og nu —

Frederik

(forlegen idet han kaster Diet mod Doren).

Hvad der her skjænkede mig mange behagelige
Timer, vil jeg ikke kunne finde andetsteds, men jeg
— (hurtigt) mine Forretninger — min Tid — (seer
Walle). Hvad? Fader!

Wagtel.

Fader?

Walle

(vækkende med et viddende Nit, til Frederik, idet han træder frem).

Stille! (Høit til Wagtel) Ha ha ha, ja hans Velbaaren-
hed kalder mig Faer — gu gjør han det, he he he!

det er saadan en Spas imellem os. Jeg skal sige Deres Høivelbaarenhed, Ungdommen har altid sit Jav med os Søfolk, for vi ere nogle løierlige Djæveler, og da Hr. Fuldmægtigen var saadan en lille Springfire og gik i Skole, eller hvad Fanden han tog sig for, i store Kongensgade, som min Bei faldt igjennem, saa rendte han med de andre Dreng, og nappede mig i Trøien og raabte: „Sei, Faer, sei! her er Spilleværker for Knappenaale!“ og jeg havde nu min Commers af de smaa Gavthve, jeg skulde ikke sige saa grovt. Siden den Tid skal Hr. Fuldmægtigen aldrig faae Die paa mig, uden han raaber: Faer! See saadan hænger det sammen. (hvissende til Frederik) Prægtigt løiet, ikke sandt, min Dreng?

Bagtel.

Sa saa!

Palle.

De troede dog vel aldrig, jeg var hans Faer virkelig! Ha ha ha, Gud bevare ham for det — en Ulf! saa vilde det sku gaae galt med Bansenmentet i Ministeriet; en Matrosdreng duer ikke til at gaae tilveirs paa Cancellitrapperne. For Resten, jeg gad nok havt saadan en Søn — smuk Thy, dygtig Karl i Pennen, Fuldmægtig — (griber Frederiks Haand med Jotelsje) Deres Fader er en lykkelig Mand, han maa være stolt af — (standser) Na, jeg siger Amen.

Frederik (sagte til Palle).

Nei, det kan jeg ikke holde ud — jeg —

Balle (med et strengt Blik).
Ikke mukke, Du!

Tolvte Scene.

De Forrige. Fruen.

Fruen (med Ryggen mod Scenen).

Jeg taaler ikke, at mine Piger tier stille naar jeg skjænder — det er næsbist! (vender sig) Sohannes, vil Du paa Timen gaa ud og —

Bagtøl

(gaaer hende imøde og viser hemmeligt paa Frederik).

Tine.

Fruen (meget venlig).

Hr. Dahl! — nei hvad skal vi skrive? Sæt Dem dog!

Frederik.

Tillad, Frue — jeg hører De har Forretninger.

Fruen.

Kun de sædvanlige. Lykkelig den, som ingen Tjenestefolk har.

Balle (med en Reverentz).

Gid Fruen blive lykkelig inden Deres Dages Ende.

Fruen.

Hvad er det for et Menneſte?

Bagtøl.

Huusjomfruens Fader. Han vil ſaa gjerne bede Dig, gode Tine, om hun ikke maatte ſee hjem i Aften.

Fruen.

Tænk Du, Johannes? Du veed, hvad her er at tage Hænder i til i Morgen. (raast til Palle). Det lader sig ikke gjøre; Tjenestefolk kan ikke saadan soite, naar de lystre.

Palle.

Soite! (vinger sig) Naa ja, Fruen har Ret paa en Maade. — Seg taffer ærbødigt. (vil gaae).

Bagtet (hemmeligt til Palle).

Vi, hi, det skal nok glide. (hoit) Jeg synes dog —

Fruen.

Somfruen bliver her — dermed er det nok.

Bagtel (sætter sig i Stilling).

Pasfiar, min Engel!

Fruen.

Pasfiar! Hvad skal det sige? hvad er det?

Bagtel.

Na det er — ha ha ha, forstaaer Du ikke Spøg, Dine! (hemmeligt til Palle) Det batter ikke, mine Dine ere for svage.

Palle (seende).

Ja Deres Høivelbaarenhed, det var min Sjæl en ynkelig Maneuvre.

Bagtel.

Nei, jeg kommer længer med det Blide. (gægte til Fruen) Søde Barn, Dahl kjender til Manden, det er saa flaut. Lad mig tale med Dig.

(fører hende hen til Pulken og hvisker til hende).

Frederik

(gaaer rast hen til Palle, varm men med dæmpet Stemme).

Fader, Du forbyder mig offentlig at vedkjendes Dig! min Søster er Tjenestehende i dette Huus, hvor jeg gjerne kom ofte og undertiden er nødt til at komme, og jeg skal være fremmed for hende — det er for meget! Denne besynderlige Vængstelse for, at min fattige Familie skal ned sætte mig i Verdens Dine, er urimelig, og nøder mig til at vise mine Kjæreste en Kulde, jeg bebreider mig som en Forbrydelse. Hvad Du end siger —

Palle.

Væv! Jeg synes, at Du her kan see, hvad Priis et Nyboders Barn staaer i. Mit Bestik sidder her, (peger paa Bunden) og Du holder Raafen, til jeg stryger Signalet.

Bagtel (klapper Fruen paa kinden).

Dem skal Du faae, Tine, og dem til Krammeren med — af ja!

Fruen.

Na, for din Skyld, Min Ven! (ventig til Palle)
Ja, min gode Mand, jeg kan ikke nænne at berøve Ham den Fornøielse at see Sin Grethe i Aften.

(vinger med Bordkloften).

Frederik (ved sig selv).

Om hun kommer! — jeg kan ikke! —

Palle

(sagte til Bagtel, som kommer fra Bulten).

See, see! jeg mærker Deres Høivelbaarenhed

kjender dog Meddelelser, der slaaer nok saa godt
an som mine.

Bagtel.

Ja, men de koster ogsaa meget mere.

Fruen (utaalmodig).

Nei see om Damen kan høre! (raaber) Mathilde!

Frederik

(som er ved Døren og vender sig for at tage Afsked, standser og kommer
raast tilbage).

Hvad? — Mathilde!

Trettende Scene.

De Forrige. Mathilde.

Mathilde.

Hvad befaler, Tante? (overrasket). Hr. Dahl!

Fruen.

Hvor er Somsfruen?

Mathilde.

I Kjøkkenet.

Frederik.

Det er et Grinde, som har skaffet mig den Ære
at see Dem — (Fruen trækker stærkt i Klokketrængen; Frederik gjør
en Bevægelse og bukker hurtigt) og det gjør mig meget ondt —

Mathilde (forundret).

Og De vil gaae? — et Grinde?

Fruen (kommer ned i Forgrunden).

Ja, nu maa Hr. Dahl tvinges til at besøge sine
Venner.

Frederik (levende).

Tro det ikke, Frøken. Hvem jeg bestandig tænker

paa med den inderligste — Høiagtelse, besøgte jeg
viistnok uopfordret, hvis ikke Omstændigheder —

Mathilde (spøgende).

Ah — Talemaader!

Frederik (ibvig).

Jeg forsikkrer Dem —

Fjortende Scene.

De Forrige. Grethe.

Grethe.

Fruen har ringet — (ved sig selv) Gud! Fader og
Frederik!

Frederik (sagte).

Min Søster! hvorfor gif jeg dog ikke!

Fruen (hærlig).

Mit gode Barn, jeg vil lade Dem vide, De kan
tilbringe Aftenen hos Deres Familie.

Grethe.

Jeg takker.

(vil gaae).

Fruen.

Løb dog ikke strax. Hils smukt paa Deres Fader,
min Glut.

Grethe.

Naar Fruen er saa artig at tillade mig at be-
søge ham i Aften, vil jeg hellere skynde mig at blive
færdig.

Balle.

Det er, spille mig, fornøstigt tænkt af hende, lille
Frue. Vi Smaasolk er desuden ikke vant til mange
Krumlorentser af vore Børn — vi gjør det af med

et Kys, og det giver sig ikke ud i saa mahoni Sel-
skab, ha ha ha! — Jeg takker overmaade for Fruens
store Artighed. (Tager Grethe om Hagen, munter) Farvel,
min Tos, kom tidlig, Du! Jeg recommenderer mig
til hele Compeniet! (gaaer, fulgt til Doren af Grethe).

Fruen (til Frederik).

Hvor han er plat! — buh — saadan en Fader.

Mathilde.

Gjør, at jeg kunde misunde Grethe, og hun maa
dog tjene hos Tante. (Fruen leer).

Frederik (levende).

Hvor vel Deres Hjerter veed at fatte hendes Lykke,
som hendes Ulykke! (bitter, gaaer mod Doren, og tager Grethe,
som endnu staaer ved den, i Haanden; hvistende) D vidste Du,
hvad jeg føler! (gaaer).

Mathilde (bemærker det).

Min Gud, hvad seer jeg?!

Fruen.

Mathilde! det skulde nok være en Stikpille. —
Det kan jeg takke Somsfruen for.

Grethe.

Han har sikkert ikke villet været uartig imod
Fruen; er han blevet det, maa Skylden ikke søges
hos ham.

Fruen.

Ti stille; jeg taaler ikke, at man svarer. De
kan gaae, naar De vil, men først faaer De støvet af
i alle Kroge. Mine Folk maae gjerne gaae ud, o
ligesaa meget, de vil, naar jeg ikke har mere at give
dem at gjøre. (gaaer, fulgt af Mathilde og Grethe).

Bagtøl

1000 i disse Taler har staaet med Kluggen op imod Pulten og Armene
overfors, kommer frem). Naar, saa maa jeg da ud og gjøre
Penge til Gildet, til Kræmmeren og Tanden veed
ikke hvad. Men hvor? hvor? jeg veed det ikke.
Kun Tet veed jeg, men det veed jeg vist — Penge
skal jeg skaffe og det, Pine haarde Død, strax, ellers
— jeg nærer mig ikke i Huset. (grædefærdig) O Gud
give, jeg kunde udbetale mig Ligtafspenge for mig
selv; jeg vilde saagu med Fornoielse lade min Kone
gjøre Gilde for min Begravelse, naar jeg bare maatte
leve i Fred og Ro! (gaacr).

Anden Act.

Samme Bærelse.

Første Scene.

Gretse (staaer udenfor den aabne Dør paa Gangen og afstover en af
Bagtøls Protocoller). Baronen (kommer sagte bagved hende og holder
pludselig sine Hænder for hendes Dine).

Baronen (med forstilt Stemme).

Hvem er det?

Gretse

(river sig løs og flygter ind i Stuen).

Baronen (følger efter hende).

Ha ha ha! ikke bange, min Elskværdige — god
Ven! ha ha ha! (kaster sig i Sofaen og forgnetterer hendes Smuk
— paa min Vre, nydelig.

Grethe.

De befaler at tale med Fruen?

Baronen.

Haster ikke — det morer mig at see, hvor adræet Du vimser om ved Dit Arbeide.

Grethe

(lægger en Bog, som hun vilde støve af).

Jeg er færdig. (Vil gaae ud af Sidedøren).

Baronen (træder hende i Veien).

Nei Du er ikke, Sjælsmester; Du vil smutte fra mig.

Grethe.

Min Gud, hvad skal det betyde?

Baronen.

Det skulde Du ikke vide? bah! bah! bild mig det ind. Men maaskee Du ikke vil vide det, blot for at have den Fornøielse at høre det? — enfin, jeg gjør Cour til Dig.

Grethe.

Hr. Baron, Deres Naade er mig en Fornærmelse, som jeg maa søge Beskyttelse imod hos min Frue.

Baronen.

Braval Du gjør Dig piquant! bien; det amuserer at støde paa Modstand, (vil tage fat paa hende) som man veed at beseire.

Grethe.

Hos mig vil De ikke finde den Slags Modstand, der amuserer Dem. (bestemt) Jeg kalder paa Fruen.

Baronen (ligelædes).

Du gjør det ikke!

Grethe (forbavsset).

Det troer De?

Baronen.

Det veed jeg. Er Din Hestighed blot Coquetteri, er Du for klog; er den virkelig Knipskhed, er Du for undseelig; (gælder Hænderne) ha ha ha, kjender jeg Fruentimmerne?

Grethe.

Det synes.

Baronen.

Det troer jeg; de har været mit eneste Studium. For Resten, om Du kaldte — la conséquence? ffjaser jeg en Smule med hendes indtagende Huusjomsfru — eh bien, det anseer hun for — endnu, for ungdommelig Dvergivenhed.

Grethe.

Men Frøken Strøm —

Baronen (hurtigt).

Du vil forklage mig for hende? Det er værre! Du er jaloux — enfantillage! Du skal nok blive enig med mig, min Engel. Jeg er en Mand af Dannelsse, Tone og Væ.

Grethe.

Eaa? — jeg bliver aldrig enig med Dem, Hr. Baron.

Baronen.

Fortryllende Malice! Nei, Du er charmantissime! jeg maa — (vil omfavne hende, men seer Mathilde og iler hende rask imøde).

Anden Scene.

De Forrige Mathilde (fra Sidedøren.)

Baronen.

Ah, Froken, jeg vilde just søge den Gæde, at trykke Deres deilige Haand til mine Læber. (kysser hende paa Haanden) Deres Slave!

Mathilde

(til Gædte, som vil gaae).

Et Dieblif! (til Baronen) Vidste De, hvor De har været savnet —

Baronen.

Ah, De —

Mathilde.

Af Tante. De har lovet at gjøre Arrangementet til i Morgen —

Baronen.

Meget sandt; og saa snart jeg har havt den Lykke, at —

Mathilde.

Jeg beder, gaa strax til hende. De gjør mig en Tjeneste.

Baronen.

De er altfor artig — paa Diebliffet. (jagte til Gædte). Klog, lille Djævlunge, og vi tales ved til Din Fordeel. (butter) Min Naadige, efter Deres Befaling! (gaaer ud af Sidedøren, idet han nynner) Jeg er en Fuglescænger, ja!

Tredie Scene.

Mathilde. Grethe.

Mathilde.

Kjære Bige, jeg maa endelig tale med Dem.

Grethe (i Bevægelse)

Seg ogsaa med Dem, Frøken!

Mathilde.

Hvad fattes Dem? har Nogen fornærmet Dem?

Grethe.

Ja, bittert! Jeg beder Dem, at anvende Deres hele Indflydelse paa Baronen, for at — at sikkre mig —

Mathilde

Hvad tænker De paa? Om jeg havde nogen Indflydelse paa ham; for Alt i Verden, jeg vil ingen have! Et Menneske, der er mig saa modbydeligt.

Grethe.

Hvad? og De vil forlove Dem med ham?

Mathilde.

Med ham? hvad falder Dem ind? For at leve saa behageligt som muligt i et Huus, min Tantes Forsængelighed sætter i et evigt Dyrer, og som jeg dog, efter min Moders Villie, ikke kan forlade, har jeg tvunget mig til at være artig imod denne Caricatur, men forlove mig med ham, — sy, slemme Bige!

Grethe.

Tilgiv, jeg har fornærmet Dem haardt, men det glæder mig —

Mathilde

De ængster mig. Om jeg ogsaa skulde have vaft denne Idee hos nogen Anden!

Grethe (levende).

Hos en Anden!

Mathilde

Nogen Anden, sagde jeg. Jeg beder, hold Dem til Ordene.

Grethe.

For ikke at støde paa Meningen?

Mathilde.

Saa længe jeg ikke selv tør vedkjende mig den — ja!

Grethe.

Hvad? o hvor det vil glæde mig at see Dem lykkelig.

Mathilde.

Er De ogsaa vis paa det?

Grethe.

Om jeg er vis paa det? Frosken, De. —

Mathilde.

(omfavner hende med Barme).

Nei, nei, jeg tvivler ikke. De er en fortræffelig Pige; Dem bør jeg ikke bebreide, om —

Grethe (levende).

Om hvad, Frosken? — De sætter mig i Forundring.

Mathilde.

O, jeg er et Barn! det er kun Frygt for, at De skulde finde Grund til at negte mig Noget, som vilde være mig en stor Fornøielse.

Grethe.

Jeg? — det kan De troe! Tal, tal, hvad er det?

Mathilde.

Tag mig i Aften hjem med til Deres Forældre.

Grethe.

Min Gud, hvor falder De paa det?

Mathilde.

Det morer mig at see jævne, ærlige Folks Glæde, og — De maa ikke sige nei.

Grethe.

Men jeg frygter, De vil ikke faae Deres Døste opfyldt; Deres Nærværelse vil gjøre mine Forældre forlegne.

Mathilde.

Ah, De forstaaer mig ikke. Det er ikke Frosen Strøm, der vil besøge dem, nei, en Beninde af deres Grethe, en *(delicat)* Tjenestepige.

Grethe.

De vil —? Kjære Frosen, det gaaer ikke an; min Fader og den gamle Døit kjender Dem jo.

Mathilde.

I en simpel Dragt? jeg forklæder mig; De skal see, hvor hyperligt jeg skal spille min Rolle. Ikke sandt, De vil det?

Grethe *(ved sig selv)*.

Og Frederik, som kommer hjem! Naar hun jeer, at han er min Broder! — Fader vil blive —

Mathilde.

De betænker Dem?

Grethe (levende).

Hvad ſkulde bevæge mig til at negte Dem den Morſtab? mine Forældre og deres Befjendtere er agtværdige Folk, ſom jeg ikke behøver at ſkamme mig ved. Men De fan ikke være herfra, uden at ſige hvor De er.

Mathilde.

Det har jeg overlagt — jeg tager i Komædie.

Grethe.

Virkelig? — Ih, det bliver jo et ordentligt Eventyr.

Mathilde.

Ja viſt; til Afvæyling i Hverdagſlivet, og det er uſtyldigt. — Altsaa —?

Grethe (ved ſig ſelv).

Hvad ſkal jeg finde paa? (hoit). Men for Dem at gaa den lange Vei til Krofodillegade.

Mathilde.

Bagatel — vi tager en Droſche.

Grethe (ſmilende).

Nei, De er da uudtømmelig paa Udveie.

Mathilde.

Ikke ſandt? O, det vil blive en fortræffelig Spog; hvor jeg ſkal more mig; (klapper hende paa kinden) thi, ikke ſandt, De ſiger jo ja?

Grethe.

Kan jeg afſlaa Dem Noget? men De maa tilſkrive Dem ſelv om De ogsaa finder Andet, end det, De ſøger.

Mathilde (levende).

Undet, end det, jeg søger?

Grethe (smilende).

Ja, i Nyboder gaaer Mønterheden ikke med
Handsker paa.

Mathilde (atter munter).

Saaledes! — Men det er jo netop det Ypper-
lige! Jeg vil dog engang see, hvorledes den seer ud,
naar man overraster den i Negligee.

Grethe (sagte).

Jeg maa faae Frederik til at blive borte — men
hvorledes?

Mathilde.

Saa alvorlig? — De fortryder dog ikke Deres
Løfte?

Grethe.

Det er givet; nu tænker jeg kun paa, hvorledes
det bedst skal gjøre Dem Fornøielse. Kun eet: Min
Moder er ligefrem, ja simpel i sine Ord, men jo
mere frit og levende de ile hende over Læberne, jo
mere Hjerte og Kjærlighed trænger der igjennem
dem; derfor: ret tarveligt klædt. Vil De gjæste
hendes lille Stue, maa De ogsaa finde hende, som
hun er i den, modtages af hendes hele uslebne Hjer-
telighed, og føle hvor lykkelig — hvor usigelig lykke-
lig jeg er ved at være hendes Datter.

(gaaer ud i Baggrunden).

Fjerde Scene.

Mathilde. (strax efter) Frederik.

Mathilde.

Hvilken Pige! — Men i hvad Forhold kan hun staae til Dahl? thi jeg saae det — han trykkede hendes Haand med en Hestighed — (vast) Maaſtee vil jeg saae det oplyst i Aften — (undſeelig) tilfældigviis; thi det er ikke det, der har bragt mig paa dette beſynderlige Indfald — det er det egentlig ikke, men —

Frederik

(ved fig ſelv, idet han træder vaſt ind).

Frokenen! (forlegen) Jeg ventede at træffe Secretairen her.

Mathilde.

Han kommer formodentlig ſtrax.

Frederik.

Det er anden Gang i Dag, jeg ſkylder Tilfældet den Glæde at ſee Dem.

Mathilde.

Jeg begriber ikke, hvorfor De vil ſætte Dem i Gjæld hos Tilfældet for Noget, ſom Deres egen Villie kan ſtaffe Dem.

Frederik.

Fordi jeg i denne Henseende ikke har nogen Villie.

Mathilde.

Ah, det er ſandt, den er tagen fangen under Fuldmægtigens Forretninger.

Frederik.

Dog endnu mere under hans Fornuft.

Mathilde.

Si, ei! det var altsaa Deres Fornuft, som for tre Maaneder siden berøvede os Deres Starvarelse ved vore smaa Aftencirkler? (sagte) Han elsker hende!

Frederik. (meget forlegen).

For tre Maaneder siden? — jeg erindrer ikke Tiden, saa nøie, men jeg føler —

Mathilde (levende).

Jeg har hverken Grund eller Ret til at ville fraløkke Dem nogen Forklaring angaaende Følelser, De maa ønske at skjule. (i en let Tone) Det begynder at blive mørkt, og Dufel har ikke været hjemme til Middag — sæt Dem, Hr. Dahl, han maa komme paa Diebliffet.

(gaaer ud af Sidedøren).

Femte Scene.

Frederik. (derpaa) Gressle.

Frederik.

Hverken Grund eller Ret — Følelser, De maa ønske at skjule? Har hun ahnet, hvad jeg saa omhyggeligt har dult, og vil afvende en Tilstaaelse, Det er umødvendigt; jeg skal aldrig glemme, at hun er en rig og fornem Mands eneste Arving og jeg ikke blot fattig, men Søn af en Mand, der — boer i Nyboder! Dog — jeg tilstaaer det, jeg maatte

pludselig see min Søster som hendes Opvarterse, for ret at føle Afstanden imellem os.

(sætter sig tankfuld i Sofaen med Ryggen imod Baggrunden).

Grethe

(fra Baggrunden med to Øjs, som hun sætter paa Bordet).

Frederik! Du her?

Frederik (springer op).

Søster! (griber hendes Haand). Det smertes mig, at jeg atter skal komme her og gjøre Dig Følelsen af Din Stilling tungere.

Grethe.

I dette Dieblif er det mig fjært at see Dig. Jeg tænkte just paa, hvorledes jeg skulde faae Bud til Dig.

Frederik.

Du onsker at tale med mig? O jeg ahner kun altfor vel Aarsagen.

Grethe.

Det er ikke muligt!

Frederik.

Jo, Du har meget at beklage Dig over her i Huset.

Grethe (med paatagen Munterhed).

Hvor falder Du paa det, kjære Frederik? Jeg har det meget godt. Fruen har sine Luner, o ja, men hvilket Herskab har ikke det? og da min Stand paalægger mig at tjene —

Frederik.

Ti, Søster! kjendte jeg Dig ikke, Dine Ord vilde være mig en bitter Bebreidelse. Din Stand? Vi

er Sostende, og medens vore Forældre, for at sikke mig en glimrende Fremtid, har gjort det Yderste, ja endogjaa opdraget mig under et fremmed Navn, maa Du, der er jaa god, der elsker dem ligesaa inderligt som jeg —

Grethe (holder ham for Munden.)

Ikke mere om det. De vilde være stolte af deres eneste Son — hvor naturligt! Og Gud være lovet, de har naaet deres Dnske — ja, Frederik, Du er et godt Menneſke, i en hæderlig Stilling, elsket af Alle, — o jeg er selv stolt af Dig, og der kommer vel den Tid, da Du staaer jaa høit i Verdens Agtelſe, at Din Søster, uden at nedsætte Dig, kan trykke Dig til —

(standser for at dotſe ſin Bevægelse).

Frederik (med Barm).

Den Tid er kommen. Jeg vil ikke mere —

Grethe.

Naa, ikke hidſig, Du Bruushoved. Huſt paa, Du gjør Fader vred, hvis Du ſiger et eneste Ord, inden han tillader det. Og hvorfor ſkulde Du ogsaa det? Tor jeg ikke ſige til Alle: Han, ſom I holder jaa meget af, ſom er jaa ſmuk, jaa beleven, jaa anſeet hos de Fornemme, han er min Broder! — naa, jeg tør dog tænke: Han holder mere af mig end af Ser allesammen! (falder ham om Halsen) thi det veed jeg jo.

Frederik.

Ja, Du iegode, dyrebare Søster —

Grethe.

Og jaa videre. Du glemmer beſtemt, jeg vilde tale med Dig. Er Du ikke nyſgjerrig?

Frederik.

Kan Du tvivle? — Tal; hvad er det?

Grethe.

Har Fader ogsaa bedet Dig at komme hjem i Aften.

Frederik.

Til min Forundring — ja!

Grethe.

Og hvis jeg bad Dig at blive borte?

Frederik.

Det vil Du ikke. At være iblandt Jer, naar I er ret glade, er en Lyksalighed, jeg altfor sjelden nyder. Faders ubøielige Villie holder mig jo saaledes udenfor alle Jeres huuslige Glæder og Betsmyringer, at jeg endogsaa ikke vidste, han havde faaet Dig anbragt i dette Huus, inden det var for sildigt at gjøre ham opmærksom paa, at Statsraad Dobels Belvillie ofte tvinger mig til at komme her.

Grethe.

Det er sandt; det er ubehageligt for os Begge.

Frederik.

Det er affskyeligt! og jeg kan ikke undgaae det uden en Forklaring, som Fader med Bestemthed har forbudet mig.

Grethe.

Det er netop for at afvende en saadan Forklaring, at jeg onsker, Du ikke skal komme i Aften.

Frederik.

Hvad mener Du?

Grethe.

Du kunde maaskee træffe Een, der kjender Dig.

Frederik.

Det er?

Grethe.

Ja — det kan jeg ikke sige, — men —

Frederik (rast).

Jeg kommer, og det med den inderligste Glæde.

Grethe.

Hvad? — Frederik!

Frederik.

Jeg kan ikke være nogen Fremmed for Dig, for mine retsfafne Forældre, og hvad maa da være mig onskeligere end et Tilfælde, som tvinger min Fader til selv, uden min Billie, at erkjende mig for sin Søn? Jeg kommer.

Grethe.

Det gjør Fader vred paa mig. Naar jeg nu —

Frederik.

Jeg vil Intet dølge, og Du har Intet at dølge, dertil kjender jeg Dig altfor godt. Jeg kommer.

Grethe (ved sig selv).

Hvad gjør jeg? En af dem maa jeg betroe Alt. levende Frederik, jeg har ikke kunnet undgaae, — Ah, der kommer Nogen. (hurtig og fast). Gjør hvad Du vil, men Get fordrer jeg: at Du ikke kjender Een, som ikke vil være kjendt af Dig.

Frederik.

Men hvad skal det sige? — Forklar mig dog —

Grethe.

Det er nok. Jeg skal søge at forhindre, hvad Du ikke vil undgaae, men under enhver Omstændighed, huft paa hvad jeg, Din Søster fordrer.

(gaaer ud af Sidedøren).

Sjette Scene.

Frederik. August.

August

(som seer Grethe, idet han kommer fra Baggrunden).

Ah, — (træder frem) Bort Huus har atter den Lykke, at blive besøgt af Dem?

Frederik.

Er mine Besøg det en Lykke, hvad jeg aldrig har vovet at troe, maa det i Dag takke Hændelsen for Lykken.

August.

Kun Hændelsen? — De formoder maaskee, det er mig mindre behageligt at være overbevist om, at det er Deres Hjerte, som fører Dem herhen?

Frederik.

Mit Hjerte?

August.

Naturligviis. Jeg har for gode Tanker om Deres Forstand til at troe, at De spilder Deres vistnok kostbare Tid paa blotte Hoflighedsbesøg. Det gjør mig kun ondt, at vide med Bestemthed, hvad De rimeligviis selv har maattet føle; det, Deres Hjerte søger, vil De ikke finde iblandt os.

Frederik (ved sig selv).

Denne Tone! skulde han — (høit) Jeg forsikrer, jeg behøver ikke det venstabelige Raad, De synes at ville give mig, men følger kun mit Dunst, naar jeg beder Dem, i mit Sted, at underrette Deres Fader om, at Statsraaden agter at besøge ham inden en Time, og derfor onsker, han vil være hjemme.

Baronen (udenfor).

Bryd Dem om Jngenting, min Raadige, jeg skal selv opskrive de Inviterede.

Frederik (ved sig selv).

Og denne Nar maa jeg vige Pladsen for! Farvel, Mathilde, her kommer jeg aldrig mere.

(gaaer og hisser Baronen, som træder ind af Sidedøren, med Kulde).

Syvende Scene.

Baronen. August.

Baronen.

Comment! Hr. Fuldmægtigen er but?

August.

Med Grund; jeg viste ham Døren paa en just ikke forblommet Maade.

Baronen.

Hvad? — nei det er nydeligt! Saa behøver jeg ikke at gjøre det.

August.

De? — hvad skulde bevæge Dem til det?

Baronen.

Det spørger De om? min Kjærlighed. Frosen

Mathilde modtager min Hylдинг, viser sig net imod mig — enden, hun er min Erobring; men derfor kan jeg dog ikke, uden en vis — en vis brin de jalousie, see, at han gjør Cour til hende.

August.

Til Mathilde?!

Baronen.

Det har De ikke mærket? — nigaud! han er dødelig forelsket i hende.

August.

Hvor har jeg havt mine Dine?

Baronen.

So, jeg gennemskuer ham! Han vil liste sig til at occupere Fæstningen, — under Skinnets af Ben, naturellement! Men jeg kjenner disse Occupationer af Allierede; de ere farligere end Angreb af en aabenbar Fjende.

August.

Virkelig?

Baronen.

Sa — ha ha ha! jeg har selv forsøgt dem. De ender med, at man beholder, hvad man har faaet, og leer den Godtroende ud, som har mistet det.

August.

Og derfor var det, De vilde vise ham Døren?

Baronen.

Hvis De ikke havde havt den Artighed, sans doute!

August. (oplyst).

De troer Dem altsaa Herre i Huset?

Baronen.

Gud bevares, bedste Ven! ha ha ha, det er ikke mig, der commanderer det.

August.

Nei, men occuperer det — som Allieret.

Baronen.

Unge Herre, jeg kalder mig Deres Forældres Ven.

August.

O, jeg husker godt, hvad De kalder Dem, fordi jeg veed, hvad De er.

Baronen.

De synes at være i et excellent Humeur til at vise Folk Døren.

August.

Mærker De det? det lader ellers til, det ikke virker, uden hvor det bliver slet anbragt.

Baronen.

Siig ikke det. Tungen kan forbyde Dem, at vende det imod Dem selv.

August.

Hr. Baron! (betæmper sin Harm). Jeg kan i det mindste gjøre det uden at miste et Levebrød.

Baronen.

Impertinent.

August.

Et Ord! jeg skal strax forsone Dem: jeg vil ogsaa gjøre det, Har mine Forældre endelig Lyst til at odelægges ved Deres Hjælp — godt! jeg vil ikke see det, men ved mine Kundsfaber skaffe mig et

Hjem, hvor jeg kan modtage dem, naar Hr. Baronen
— ender Occupationen. (gaaer ud i Baggrunden.)

Ottende Scene.

Baronen Fruen.

Baronen (alene).

Uforstammet! Var Mathilde Min — men —
que faire! Imidlertid skal han ikke have sagt mig
det for Intet.

Fruen (fra Sidedøren).

Naa, gode Baron, tænker De paa vor Liste?

Baronen.

(gaaer frem og tilbage som i stærk Bevægelse).

Undskyld, Frue, jeg kan ikke tænke. Spørg mig
ikke hvorfor; jeg svarer ikke, thi — endnu, jeg kan
ikke svare, men — (griber hendes Haand) Tak, uendelig
Tak for Deres Venstreb; med disse Ord (med bortvendt
Ansigt) forlader jeg Deres Huus.

Fruen.

Men, min Skaber, hvad skal det sige?

Baronen.

Seg svarer ikke! (sæver ivrigt omkring) Min Hat!
bort herfra.

Fruen (holder paa ham).

Hvem har fornærmet Dem?

Baronen.

Svarer ikke.

Fruen.

Er det Mathilde?

Baronen (heftigt).

Mathilde! (i væmmeris) Nævn mig ikke den Engel i
jaa tungt et Dieblis. Hone! vil De gjøre mig min
Vortgang umulig?!

Fruen.

Men hvad er der da passeret? Seg vil vide —

Baronen.

Svarer ikke. Men aldrig havde jeg troet, at
Deres Allernærmeste —

Fruen.

Det er August!

Baronen.

De veed det? Seg har Intet sagt. Seg tier og
— gaaer!

Fruen.

Det tillader jeg ikke. Hans Uforsømmethed skal
ikke berove os vor bedste Ven. Hvad har han sagt?

Baronen.

Seg anklager ikke; men naar jeg bliver krænkert i
de meest oprørende Udtryk, saa kan De ikke tage
mig ilde op, at jeg siger — ærbødigste Tjener!

Fruen (stiller sig foran ham)

Nei, det er det mindste, De kan gjøre. Men
jeg be—

Baronen (ivrig).

Seg anseer min Ære for noget saa uendeligt
Hiint, at taber jeg blot en Gran deraf --- den er
Tugenting.

Fruen.

Seg troer det gjerne. Men jeg synes dog —

Baronen.

Som dannet Dvinde maa De føle, jeg bør gaae.

Fruen (levende).

Det bør De; — som dannet Dvinde — (med Værdighed) ja, det er udelicat af mig at friste Dem.

Baronen.

Dog maa De ikke misforstaa mig og troe, at jeg ikke for mine Venner —

Fruen

(sætter sig i Sofaen).

Nei, gode Baron, jeg føler, jeg forlanger, hvad De, som Mand af Ære, ikke tør gjøre. Nu vel, mit Selskab, vore nydelige Smaacirkler — (med Taavet) Alt tager De med Dem, men det maa saa være! gaa, Baron, gaa med min Agtelse.

Baronen.

De vil det, min Naadige? Lev vel og glem ikke en oprigtig Ven. (gaaer, men standses ved Døren) Jeg kan ikke! Kjærligheden har slaaet Æren — o Mathilde! (lægger Hatten) Jeg bliver.

Fruen (springer op):

Nei, De er yndig! denne Opoffrelse — Gud, Hr. Baron, det er for meget! Hvorledes skal jeg dog vise —? Hør, De lovede mig Listen paa de Inviterede; glem ingen af Deres Venner; de er ogsaa vore, allesammen.

Baronen.

Charmante Kone, jeg vil strax —

(sætter sig ved Bordet).

Niende Scene.

De Sørrige. Dagtel.

Bagtel.

God Nften. (lægger Hat og Stof og løber frem og tilbage
murmende) Hum, hum hum hum, hvad griber jeg til?

Fruen (stærkt).

Men, min egen Ven, Du bliver borte og lader
mig gaae her i dødelig Angst.

Bagtel (beroliget.)

Har Du været ængstlig for mig, min Unge?
Herregud! jeg har ogsaa været ganske ængstlig for
Dig, for, søde Line, (hvisker fornytt) jeg har ingen
Penge faaet.

Fruen

(heftig, men med dæmpet Stemme).

Saa er jeg prostitueret.

Bagtel.

Naa! (gaaer atter frem og tilbage) Hum, hum, hum!

Fruen (følger efter ham).

Ingen Wiin, ingen Kage! Det kan jeg ikke
bære!

Bagtel.

Seg ikke heller! (stærkere) Hum hum hum.

Baronen (skrivende).

Hr. Secretairen synger? — ah, i godt Lune.

Fruen (meget venlig).

Fortræffeligt Lune. Han har ogsaa faaet en be-
hagelig Efterretning.

Bagtel.

Sa gu har han saa — hum hum.

Fruen (levende).

Jeg har Dit Lofte om de 20 Rdlr., og Kræmmeren, som har havt Bud, lod jeg sige: saa snart Du kom hjem. Sohannes, Du maa skaffe Benge.

Bagtel.

Hvor, lille Tine? siig mig bare hvor, min Engel!

Fruen.

Det er Dig, der maa kjende Nilderne.

Bagtel.

Nei, jeg kjender kun Afløbene.

Baronen (skrivende).

Min Raadige, jeg har en ny Gjaest, hvis De tillader.

Fruen.

Med Fornøielse; det veed De jo. Det er?

Baronen.

Major von Strahle.

Fruen.

Hr. Baron, han skal være saa gyselig med Mager.

Baronen.

En Major? ha ha ha! Bagtalelse! Han har con amore omsat Smaacapitaler for nogle Bekjendtere, iblandt Andre for mig.

Bagtel (ivrig).

For Dem! hvad for Noget?

Baronen.

Som jeg siger; det er det, der har givet Anledning til Rygtet. Det er min Ven.

Fruen.

Gud, han er velkommen. (til Vagtel) Du hører, det bliver udvalgt Selskab, og til Dessert — jeg har ikke andet end Dit Ord; det maa Du holde!

Vagtel.

Det veed jeg! Seg vil, jeg skal skaffe til Kage, til Vin, til Kræmmer, naar Du bare (fører hende til Døren) vil lade mig have Ro og gaa.

Fruen.

Med Glæde, min Ven. (flapper ham) Du er dog min egen lille Secretair. (gaaer ind af Sidedøren).

Tiende Scene.

Baronen. Vagtel.

Vagtel.

(ved sig selv, idet han kommer tilbage).

Savist! — (staaer sig paa Dret) Nathue!

Baronen (skrivende).

Hvad befaler?

Vagtel.

Na, jeg talte til mig selv.

Baronen.

Ah, Fruen er gaaet? saa tillader De — (vil gaae)

Vagtel (holder paa ham).

Na nei, om Forladelse, Deres Høivelbaarenhed, tør jeg —

Baronen

(særdeles forekommende).

Seg er aldeles til Tjeneste.

Bagtel (meget forlegen).

Jeg vilde — he he he, jeg tænker, vi skal faae en behagelig Dag i Morgen, for (tørre) Sweden af sig) det er saa lummert i Aften, og — hvad jeg vilde sige — det var ikke det, jeg vilde sige. Jeg beder Dem, være overbeviist om, at — at De ikke vil forsmaa —

Baronen (skraber).

Hr. Secretair! (sagte) Hvad? en Forcering.

Bagtel.

At De ikke vil forsmaa — Forsikringen om mit Benskab og saa — (hurtigt) laane mig 100 Rdlr., puh!

Baronen

(efter en lille Pause, vigtig).

Min kjære Ven, Deres Tillid glæder mig, men —

Bagtel (hurtigt).

Jeg har Resourcer, Gud bevares, mange Resourcer, men (med paatagen Lystighed) ha ha ha, jeg er kommen en Smule i Agerhaanden — paa et Par Dages Tid.

Baronen (venlig).

Ikke længer? Iyffelige Mand! Jeg forsikrer, det er mig en Glæde at tjene Dem — hvad siger jeg —? det er mig en Pligt, men (ogsaa lystig) ha ha ha, jeg er ogsaa i décadence paa en Ugestid.

Bagtel

Av!

Baronen

(i en overgiben Tone).

Det er ellers morsomt engang imellem at være i saadan en lille Besippelse, ha ha ha!

Bagtel (ligetledes).

Forbandet morsomt, ha ha ha!

Baronen.

Naar man veed, man faaer Benge, ha ha ha!

Bagtel.

Ja, naar man veed det, — som vi ha ha ha!
(studsetlig alvorlig). Det kunde dog være, at mine blev
noget længere ude end Deres; maatte jeg i saa
Fald —?

Baronen.

Komme til mig? Bedste Ven, kom De kun, De
skal altid (affides) faae en Undskyldning.

Bagtel.

Maa jeg stole paa det?

Baronen.

Der er min Haand.

Bagtel.

Jeg troede virkelig ikke, De kunde affee saa meget.

Baronen.

Uden mindste Derangement.

Bagtel.

Ja, da De talte om Deres Omfætninger med
Majoren —

Baronen.

Naar det var deraf De formodede — ha ha ha,
De er forbandet fiin.

Bagtel.

Ja, tag mig det ikke ilde op. Men nu maa De
viise mig en Villighed. Siden jeg har Deres Lofte,
kan jeg — puh, hvor det er trykkende i Lufsten —

kan jeg gjøre Udvei. Her er en Obligation paa 200 Rdlr.

Baronen.

Aha, en Obligation! og den vilde De ikke ud med!

Bagtel.

Ikke gjerne. Den er mig — (seer sig rystende om) Tys! — jeg syntes der kom Noget! — et Slags helligt Stykke, som jeg ikke vil have, at min Kone skal vide, jeg gjør Brug af, (prætende) for jeg har jo andre Resourcer. Vil De ikke hos Deres Ven, Majoren — naturligviis uden at nævne mig — deponere den for halvandethundrede Daler paa otte Dage, (ivrig) for jeg vil have den igjen — den samme, Hr. Baron, den samme. Vil De?

Baronen.

Med Fornøielse.

Bagtel (forfærdet).

Med Fornøielse! (fatter sig) O, De er Tjenstfærdighedens selv.

Baronen.

Bagatel! han boer i Nærheden; et Par Minutter, ærlige gamle Ven, og De er ude af Deres Forlegenhed.

(iler ud i Baggrunden.)

Ellevte Scene.

Bagtel. (strax efter) August.

Bagtel (alene).

Ta Gud give jeg var! Ærlige, sagde han — skulde han have mærket Noget? Pus, der er saadan

en Uro over mig. (gaaer omkring og gjør sig tjæt). Ih hvad, det er da ikke saa farligt; kniber det, kommer vi vel ud af det. Det er gjort — naa, saa vil jeg ikke mere tænke paa det — (standsar Kleinmodig) naar jeg bare kunde lade være.

August (hurtigt).

Naa, er Du kommen hjem, Fader?

Bagtel (farer i Veiret).

Hvad er det? Vil Du skræmme Livet af mig?

August (rolig).

Hvad feiler Dig? Seg vil jo kun sige Dig, Dahl var her og sagde, at Statsraaden vilde strax komme.

Bagtel (vakkende).

Statsraaden? — Iy, jeg saaer ondt.

August.

Hvad er det? jeg vil —

Bagtel.

Nei bliv — nei gaa! — Baronen — spring — nei, det nytter ikke! Hør, siig, jeg er ikke hjemme.

August.

Men han har bedet —

Bagtel (hidsig).

Seg er ikke hjemme!

August.

Seg hører ham paa Trappen.

Bagtel (spagfærdig).

Saa er jeg hjemme. (griber August ved Armen) Men bliv her — (opmandende sig) og nu ikke forknytt.

Lobte Scene.

De Sørige. Statsraaden.

Bagtel

(styer Statsraaden imode og trækker uvilkaarligt August med sig).

Ørbødigste Tjener! velkommen! Hvorledes befinder De Dem? frisk og vel?

Statsraaden (munter).

Saamænd. Og De?

Bagtel.

Na, altid vims, Hr. Statsraad. Vi Gamle —
ha ha ha!

Statsraaden.

Det er Deres Søn?

Bagtel.

Naar De befaler.

August (afbrøder rask).

Min Fader vilde just udbede sig Tilladelse til at forestille mig for sin Belynder. (sagte) Men slip mig dog.

Bagtel.

Sa, som jeg siger, jeg vilde —

Statsraaden.

Seg vil dog haabe, at mit uventede Komme er Dem ikke til Uleilighed.

Bagtel.

Mig? Gud bevares! Det er mig en stor Fornøielse, men jeg —

Statsraaden.

Maaskee Deres Regnskabsførelse gjør Dem lidt forvirret?

Bagtel.

Min — (ivrig) Kors, paa ingen Maade!

Statsraaden.

Hum, det maa have sin Besværlighed i skillingevæis at inddrive en betydelig Sum; thi, Gud sfee Lov, vor Kasse er allerede anføelig.

Bagtel.

Det er den — o, det er en rar Kasse.

Statsraaden.

Men hidtil har jeg havt megen Marsag til at være tilfreds med Deres Orden.

Bagtel (tjæffere).

Sa Orden — det er min Rjæphest. Den mindste Skilling, jeg faaer ind — i Bogen med den.

Statsraaden (smilende).

Dg i Kassen.

Bagtel.

Dg i Kassen — naturligviis — hæ hæ hæ!

Statsraaden.

Da jeg før sendte Dem Obligationen —

Bagtel (atter uvølig).

Obliga —

Statsraaden.

De har dog faaet den?

Bagtel (hastigt bukkende).

Sa, jo, jeg —

Statsraaden.

Da vidste jeg ikke, hvad jeg nu veed, ellers havde jeg bragt den selv.

Vagtel (uvilkaarligt).

Gud give!

Statsraaden.

Hvorfor?

Vagtel.

For — saa havde jeg havt den Fornøielse at see Dem før.

Statsraaden.

Jeg troede, det var for min Underskrift, som den ikke fik, fordi Dahl kom lige fra Mægleren, men, (med Vagt) naar jeg faaer talt et Par Ord med Dem i Fortrolighed —

Vagtel (ved sig selv).

Han veed det! Hvor har han dog allerede — (holder i August, som butter og vil gaac) Nei, Du kan gjerne —

Statsraaden (venlig).

Nei, Deres Son har virkelig fattet Meningene. (rætter August Haanden) Jeg haaber, det skal blive ham kjær, at han for Diebliffet holdes udenfor Sagen.

August.

Det kan jeg ikke tvivle om, naar det er Deres Billie. (gaac ud i Baggrunden).

Trettende Scene.

Vagtel. Statsraaden.

Vagtel

(ubevægelig, ved sig selv).

Saa, nu begynder han at sprætte mig op.

Statsraaden.

Nu er det os To, Hr. Secretair!

Bagtel.

Ja, Hr. Statsraad.

Statsraaden (med Alvor).

Tro ikke, at jeg noget Dieblif har tabt Dem af Sigte; jeg følger enhver Embedsmand, hvem jeg har at kontrollere, med største Dymærksomhed, og for-
sømmer ingen Leilighed —

Bagtel (nærved at røbe sig).

Na, Hr. Statsraad —

Statsraaden.

Jugen Taffigelse. Jeg kan tilbyde Deres Søn en anseelig Post.

Bagtel.

Hvad — hvad siger De?

Statsraaden.

Jeg har faaet Ordre at søge en dygtig Mand til at forestaae et vigtigt Anlæg, og veed, at Valget af Deres Søn vil gjøre mig Ære.

Bagtel.

Og det er derfor — (ude af sig selv) aa jeg lykkelige Mand, jeg ti Gange lykka— jeg kan ikke mere.

Statsraaden.

Dæmp Deres Glæde. Han maa have sin fri Billie; derfor pnsfede jeg, at han ikke skulde være nærværende.

Fjortende Scene.

De Forrige. Fruen.

Fruen (fra Sidedøren).

Men hvad er det —? Hr. Statsraad! o hvor De gjør mig lykkelig. Sæt Dem, o jeg beder.

Statsraden.

Engen Uleilighed; mit Grinde er afgjort.

Fruen.

De vil gaae? Min Gud, maae vi da ikke have den Gæst at see Dem i Morgen?

Statsraaden.

Ah see mig i Morgen?

Bagtel

(støder til sin Kone).

Hm, hm!

Fruen.

Sa, vi har nogle gode Benner til Middag.

Bagtel

Hm, hm!

Statsraaden (overrasket).

Sa saa, en Diner? — Jeg kan ikke have den Gæst, og det af Princip. Da jeg er ugift, og elsker Ensomhed, kan jeg ikke gjøre Gjengjæld, og vel er jeg beredt til at vise Enhver, med hvem jeg staaer i Forbindelse, Opmærksomhed, men, for at være aldeles uafhængig, jeg modtager ingen.

(bukker for at gaae.)

Femtende Scene.

De Forrige. Baronen.

Statsraaden.

Ah, Baron Villie?!

Fruen (loft).

En af vore Benner.

Statsraaden.

Ei, Lykken maa være Dem særdeles gunstig, naar
Baronen regner sig til Deres Venner.

Baronen.

Hr. Statsraad, altsfor artig.

Bagtel (hemmeligt).

Giv mig Obligationen!

Baronen (ligeledes).

Den er expederet — der er Pengene.

Bagtel

(stikker Pengene til sig).

Uf, saa er det gjort.

Statsraaden

(som opmærksom har seet sig om).

De boer meget smukt og har saadanne Venner;
i Sandhed, Deres Lykke overraster mig. (butter og gaacr:
de vilde følge ham, han vender sig) Jeg beder, ingen Compli-
menter — (streng) jeg forsikkrer, jeg gjør ingen. (gaacr.)

Sextende Scene.

De Forrige (uden Statsraaden).

Bagtel (ved sig selv).

Jeg aander atter.

Fruen.

Hvad den Mand er artig!

Bagtel (modig).

Sa! — Hvad troer Du, han selv kom her om?
han har store Ting isinde med August.

Baronen.

Hvad siger De? Gratulerer!

Fruen.

Na, min Ven —

Bagtel (opfarende).

Jeg veed det! (ved sig selv, idet han gaaer frem og tilbage)
Der bliver nu ikke spurgt om Obligationen inden
Modet, og til den Tid — det er klart, — Skjæbnet
har selv villet vise mig en Udvei. (til Fruen) Du skal
faae Penge, ja, og lad mig saa have Fred.

Fruen.

Na, Du gode Engel. — Hr. Baron, vore In-
vitereede?

Baronen (iler til Bordet).

Jeg skal strax ende Listen.

Fruen.

(tager Bagtel under Hagen).

Kom, saa skal jeg vise Dig, hvor stor Kræmmerens
Regning er.

Bagtel.

Tak! — Tine, Tine, Du er en fæl Eva.

(de gaae.)

Syttende Scene.

Baronen. (strax efter) August.

Baronen (skrivende).

Store Ting ifinde med ham? Diable, det er
Statsraadens rige Broderdatter, som begynder at
gaae i Frø — han har Lykken med sig.

August

(fra Baggrunden, med Hat; seer sig om).

Skulde Grethe være gaaet? Hun maa først

komme hjem til sin Fader; jeg vil formelig indstille mig. Hun skal see, det er Alvor.

Baronen (seer sig om).

Ah! (reiser sig og bukker) Jeg gratulerer.

August.

Hvortil?

Baronen.

De veed det ikke? Statsraad Dobel har været her og havt store Ting isinde med Dem.

August.

Og det er?

Baronen.

Ah, hvad skulde det kunne være Andet end et Parti?

August.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Baronen.

Han har en Broderdatter, en vakker Person, 30 Aar, med indtagende Egenstaber: 50,000 Daler, — naa, falder De ikke over det? De har fornærmet mig, men jeg tager Deel i Deres Lykke.

August.

Birkelig? — Tag den heel og holden.

Baronen.

De støder en saadan Lykke fra Dem? bah!

August (obergiben).

Bah! jeg vil gjøre en langt større.

Baronen.

Fanden heller! hvor?

August (som før).

§ Krokodillegaden. Jeg gaaer netop for at søge den, og pas paa, jeg finder den. (Iser ud i Baggrunden.)

Attende Scene.

Baronen. (strax efter) Mathilde og Grestje
(med meget simple Raaber og Hatte).

Baronen (alene).

Krokodillegaden! hvad er det for en? hvor er Krokodillegaden? — Det maa være et Slags Smøge, hvor han har forputtet en lille Veninde, som — det er hyperligt! Jeg maa have at vide, hvem hun er — men hvorledes? Mon dieu, hvem kan bo i Krokodillegaden?

Mathilde

(fra Sidedøren, vil gaae ud i Baggrunden).

Jeg kan ikke være simplere! (seer Baronen) Ah!

Baronen.

Froken! De vil forlade os?

Mathilde.

Jeg tager i Komædie.

Baronen (iser efter sin Hat).

De tillader da —

Mathilde.

Nei, nei, Somfruen har skaffet mig en Drosche.

(de ville gaae).

Baronen.

Ah, Somfru! om Forladelse, blot et Ord. De fjender naturligviis alle Byens Krinkelkroge — hvor er Krokodillegaden?

Grethe (overrasket).

Krofodillegaden?

(meget hurtigt) } Mathilde (hviskende).
} Skulde vi være robede?
} Grethe (ligesledes).
} Det er kun Spot.

Baronen.

De veed det ikke?

Grethe.

Jo, men det vil være vanskeligt at betegne, og vel ogsaa unødvendigt, thi et Besøg i den Gade er langt under Hr. Baronens Værdighed.

Baronen.

Tænkte jeg det ikke! Man kan havarere sit Rygte, ha, ha, ha!

Grethe (heftigt og med Haan).

Der er større Fare for Deres Person — min Fader boer i Krofodillegaden. (gaaer hurtigt med Mathilde.)

Mittende Scene.

Baronen. (strax efter) Dagtel. Fruen.

Baronen (standsar pludselig i Datteren).

Det er hende!! Det er ubetaleligt! Og han er hjemme hos Faderen for at frie — Godt, Morsø! Jeg skal blive hævet, og det eclatant!

(kastar sig i Sofaen og ringer med begge Klokker).

Dagtel. Fruen.

Hvad er det, Hr. Baron? hvad er der?

Baronen.

Seg er daanet af Venskab for Dem. Der hænger en Ulykke over Deres Hoved!

Bagtel og Fruen.

Hvad?

Baronen.

Rolig! jeg har erfaret den tidspunkt for at afvende den. I samme Dieblig som Statsraaden gjør glimrende Tilbud for Deres Søn — hvor troer De han er? I Krokodillegaden og frier til Deres Huusjomfru!

Bagtel.

Der har vi det!

Fruen.

Gud! — jeg faaer ondt! (hun segner; Baronen springer hurtigt op og henter en Stol, hvorpaa hun sætter sig).

Bagtel.

Hvad gjør vi?

Fruen.

En Matrosstøs! — hvilken Skandale.

Baronen.

De maa tage derhen og forhindre det.

Fruen.

Det vil jeg! — De ledsager mig dog?

Baronen.

Undskyld! — jeg frygter Berørelser, som —

Fruen (rast).

Troer De, de skulde slaae?

Baronen.

Ikke Fruentimmer!

Fruen (til Bagtel).

Saa maa Du tage med.

Bagtel.

Naturligviis! Seg vil løbe efter en Bogu.

Fruen.

Dg jeg maa have mig omflædt, for man maa imponere saadant noget Paf.

Baronen.

C'est le mot, det er noget —

Alle Tre

(idet Fruen springer op).

Paf!

Credie Act.

(En lav og simpel, men pyntelig Stue. I Baggrunden en Dør ind til et andet Værelse; paa Tilskuernes hvide Side Indgangsdøren. Under Loftet hænger et Skib; paa venstre Side staaer en stor Bogreol, der gaaer et Par Alen ud fra Væggen og løber tre til fire Alen i Linie med den; et langt grønt Gardin er trukket om den. Paa Væggen i Baggrunden et Par Hængerækker, hvorpaa der er opstillet en Messing Kaffe- kande, Porcellain, nogle chinesiske lakerede Skaale, to Pagoder og en stor Kryстал-Pokal. Under den ene af Hylberne hænger en Violin. I Baggrunden og paa Siderne nogle Iseubods- billeder af forskjellig Størrelse. Et lille Bord paa hver Side.

Første Scene.

Palle. Ellen

(meget beskæftiget med at ordne Lys, Borde og Stole).

Palle

(aldrig pludselig staaende midt paa Gulvet med et Lys, som han ikke veed hvor han skal anbringe; rynnende).

Tordenskjold han var polidist,

Han gif om og folgte Fisk!

(Ellen løber i sin Zvrighed paa ham). Paaseiling! og jeg har Lanterne ude! (tager hende om Livet) Det skal straffes. (tysker hende).

Ellen (but).

Det er jo Din egen Skyld; hvorfor lægger Du bi.

Palle.

Wopsig? (sætter Lyset og vil atter gribe hende) mere Straf!

Ellen (støder ham tilbage)

Narrifas! — Skam Dig dog — i Din Alder.

Palle.

Alder? Primer Du, Ellen? hvad er Fivesyrr', naar man har saadan et nydeligt Tresur af en Kjelling! — hui! (gjør et Spring og slaer paa Stofsaalen) vil Du see — den sidste Snes gier jeg et Foes, naar jeg faaer Hviden af Dine blaae Dine. (tager hende om begge Armene og ryster hende) Du Lurendreier, vil Du herfrem med et Smil!

Ellen

(smiler vilkaarligt og slaer ham paa kinden).

Na, Du er jo gal! (med en Bevægelse mod Baggrunden)

Om Noget af dem derinde kom; de vilde artigt gjøre sig lystige.

Balle.

Deftobedre, min Smut, det er sku det, vi har bedt dem for. Men de bliver nok siddende i Kort og Tobaksrøg, til Dvit kommer og hjælper Passjaren paa Gled.

Ellen.

Hvor han ogsaa kan blive af. Nu bad jeg ham komme tidligt hjem, men gjorde han det? Nei, det er et ærgerligt Menneſte — aa, jeg gidder ikke tale om ham.

Balle (tøvt).

Han er vel kommen Noget til.

Ellen (levende).

Kommen Noget til? Dvit? Gud bevares! — Og det kan Du sige saa rolig? Skam Dig, Balle! — jaadan en Mand, der gjerne satte Livet til for os! Vi maae strax —

Balle (haandskr hende).

Du sagde jo, Du gad ikke tale om ham?

Ellen (heftig).

Det var Baas!

Balle.

Det var bare det, jeg vilde vise Dig; for Dvit kan Du være ganske rolig — han er paa Bog-auction.

Ellen.

Huh! — sy! Du kunde sætte mig i saadan en Stræf? Men jeg havde da fortjent det. Nu er det

15 samfulde Mar siden Chefen gav os Lov til at leie ham dette Bærelse, og der er ingen Dag, uden at den Sjel har baaret vor Sorg og deelt vor Glæde. (med Begjstring) Hæ, det er et rigtigt krabat Menneske — han lever for Alle, undtagen sig selv. At han ikke i det mindste er bleven Minister eller Fattigforstander.

Balle.

Nei Død og Plage, Mutter, saa var han ikke flyttet ind til os.

Ellen.

Det er ogsaa sandt. Det var en Guds Tilskikkelse. Det vilde kun lidt have forslaaet, at Du i Din Hidsigthed svor paa, Du vilde opdrage Frederik til en Stadskar. Dersom Dvit ikke havde spædt til, saa at vi kunde holde ham ude af Huset til Bærdom og Levemaade, saa var han lobet op imellem de andre Unger herude og bleven Matrosdreng, istedetfor at han nu er amblegeret til Fuldmægtig i Ministeriet.

Balle.

Saa, men han skal min Sjel høiere tilveirs, Mutter, inden Himmelheden gaaer løs.

Ellen.

Det kommer han! og det kan vi ogsaa takke Dvit for. Han har jo opfyldt Dit hjæreste Ønske og lifket ham i Gunst hos denne Tarsraad Dobel.

Balle (hidfig).

Nævn mig ikke den Slynge i Aften, da jeg vil fornøie mig! Det har været min Higen og Figen

at faae Hævn over den Karl, og, Gud forlade mig, sommetidjens troer jeg, det er bare derfor, jeg har sat Alt til paa Frederik og ladet Grethe seile sin egen Sø.

Ellen (out).

Naa, naa, hun har jo ikke taget Afdrift. Der har vi nu igjen Dvit! hans Boger har sat Skik paa hende. Naar hun snakker Tydsk med ham — jeg forstaaer dem ikke — men det kan jeg høre, hun tydskes tilgavns. Fruentimmernetteteter har hun ogsaa lært, derfor kan hun takke sin Gudmoer; en retskaffen Pige er hun bleven —

Balle (i hendes ivrige Tone).

Derfor kan hun takke Dig.

Ellen

(uden at lade sig forstyrre, i hans Tone).

Det kan hun ogsaa, Hans Dvaft. Naa, nu har hun en god Condition.

Balle.

Zum, zum, zum, hun har Satan. Fruen er en Havgasje.

Ellen.

Hvad?! — Ih saa Gud hjælpe mig for min Grethe. Hun kan ikke bide fra sig, dertil er hun for from. Men naar jeg veed det — godt! Dvit skal ikke vide noget om det, for han har gjort Alt i en god Mening, men jeg skal, saa vist som jeg staaer her, i Morgen op til Fruen og ringe saadan Tolv for hendes Dren, at —

Anden Scene.

De Forrige. Frederik.

Ellen

(Iser pludselig Frederik imøde med den sømmeste Sjærlighed).

Frederik! er Du der, min Dreng! (omfavner og kysser ham) Nei, hvor Du seer godt ud! — Hr. Guldmægtig — (neier dybt) kongelig, Kors bevares! (reiser sig pludselig og iler hen til Palle; ivrig) Palle! nei vil Du see — Guldfjæde! (leer og græder paa engang) Drengen har Guldfjæde om Halsen! (betragter ham fra flere Sider) Saa lad mig dog see mig møet paa Dig. (støver ham atter om Halsen) Du fjære, gode Dreng! (vender sig om og overraskes ved at see Palle rolig) Og Du staaer, som Gud skabte Heiren, naar Du seer mig saa lykkelig at —

Palle.

Seg venter bare til Du bliver færdig. Din Lykkelig-
hed tager saa forbandet megen Plads op; to
saadanne Lykkeligheder kan sku ikke rummes her i
Stuen paa eengang.

Ellen.

Na, Du er en — (tjærlig) Du skal ikke bryde Dig
om hvad han siger, lille Frederik; han holder lige-
saa meget af Dig som jeg; (heftig) men heller ikke mere,
for det er ikke muligt. Hør, jeg har saadan længtes
efter Dig.

Frederik.

Og jeg da efter Dig, Moder! Jeg vilde saa
gjerne see Dig hver Dag, naar Fader blot —

Balle.

Et Trin høiere op min Sou, saa gaaer Balonen. See Du kan blive Noget med Raad i Enden, som Jusfuitsraad, Hof- og Stats-Raad, eller i det mindste Gehæmmerraad, saa kan Du gjore Dig en Ære af at være et Rybordsbarn.

Frederik.

Seg er bange Balonen brister, forend den gaaer, Fader. Men — er her i Aften kun Dine sædvanlige Gæster?

Balle.

Matyrlikviis! kun gode, gamle Venner, som troer, at Mutter har været Din Amme. — Hvor falder Du paa det?

Frederik.

Det veed jeg ikke, men — (hastigt) er Grethe kommen?

Ellen.

Endnu ikke; men imidlertid maa Du passiare med dem; de holder allesammen saa meget af Dig, og Du —

Frederik.

O, jeg glæder mig til at see dem. (sagte) Besynderligt! hvad kunde hun mene?

Balle.

Ind til dem, min Dreng! Mutter og jeg skal bare rydde lidt tilside, for vi skal min Sjel have en Springom.

Frederik.

Seg gaaer, jeg gaaer!

(gaaer ud i Baggrunden).

Tredie Scene.

Palle. Ellen.

Ellen

(tager pludselig Stolene og begynder meget gestæftig at sætte dem sammen midt paa Gulvet).

Sikkert et ungt Menneske! hvor han er smuk og fix og pæn! O Gud give han snart maatte faae den Smule Behæmmersaads-Titel, at jeg kunde komme i Tivoliet med ham, og —

Palle.

Men hvad Fanden gaaer der af Dig, Ellen? Sætter Du Stolene midt paa Gulvet?

Ellen (samler sig).

Hvad? (stusøret). Ja jeg gjør saa faae mig en Skam ogsaa — (ivrig) men jeg troede, jeg satte dem tilside. (sætter sig paa den, som hun holder i Haanden) Det er Glæden, Palle! Du maa ikke lee af mig, men naar jeg tænker paa Fuldmægtig Frederik, saa veed jeg ikke, paa hvad Fod jeg vil staae.

Palle.

Og derfor sætter Du Dig.

Ellen (reiser sig hurtigt; ærgerlig).

Oh, det gjør jeg jo ogsaa! (sætter Stolen tilside) De Børn, de Børn! naar jeg seer dem, faaer jeg altid mere Glæde, end jeg kan raade med paa eengang. (standser) Hvad er det? En Bogn — som blev holdende udenfor — (taber Stolen) Herren forbarme sig, — det er Dødt, der er kommen til Skade.

Palle (i Bevægelse).

Hvilken Snak!

Ellen (heftig).

Det er det! af, man har dog aldrig andet end Ulykker! — Hys! — de kommer op af Trappen med ham.

Dvit (udenfor).

Denne Bei — stød Dem ikke.

Ellen (udbryder sjeleglad).

Han kan snakke!

Balle (ligefedes).

Det har ingen Fare! (Begge tapperes ont at ile til Døren, som aabnes af Dvit, der træder ind).

Fjerde Scene.

De Sørige. Dvit (med sin Pose; bagefter ham) Grelse. Mathilde.

Dvit (udaf Døren).

Vær saa artig!

Ellen og Balle

(gribe ham i Armene og føre ham ned i Forgrunden).

Hvordan har De det?

Dvit

(som taber Posen, stirrer forbausset paa dem).

Jeg? (munter) Jeg har det min Sjel glant.

Ellen (slaaer Hænderne sammen).

De har ikke skamferet Arme eller Been.

Dvit (overrasket).

Nei! — Skulde jeg det?

Ellen.

Sh gu skulde De ikke nei! Men hvorfor kommer De saa tjørendes?

Dvit.

Gode lille Moer, tys, tys! det var jo ikke mig. Jeg var allerede i Gadedøren, da Grethe kom rullende.

Ellen.

Grethe! (seer sig om, faaer Die paa Grethe og iler hen til hende) Tos, er Du der?! (tysker og slapper hende) Naa, hvordan har Du det? Na, min stakkels Slut, jeg hører af Faer, at Fruen skal være saadan en — (Grethe, som vil afbryde hende, træder et Skridt tilbage, saa at Ellen kommer til at staa ligeoverfor Mathilde). Ih, men hvad er det for en lille Somfru, Du der har med Dig?

Grethe.

Det var for hendes Skyld jeg kom kjørende. Det er en Beninde, som gjerne vilde see mine Forældre, og da hun holder meget af mig —

Ellen og Palle.

Ih, velfommen.

Ellen.

De holder af min Grethe? ih, De er jo en rar Bige! (tysker Mathilde). Tak skal De have, fordi De seer til os. (med venlig Gestjastighed) Hatten af, mit søde Barn! kom lad mig —

Mathilde.

De er altfor god.

Ellen.

Sikken Snak! hvad er det for Talemaader! (da hun tager Hatten af hende). Nei det var da et allerskjæreste Ansigt! (idet hun gaar forbi Palle med Hatten) Naa, der er Noget for Dig at see paa, Din Strik.

Balle (galant til Mathilde).

Ja, De kan nok see paa min Mutter, jeg holder af kjønne Ansigter. — Hilledod, jeg skulde jo have seet dette lille Gesigt før?

Dvit

(som har lagt sin Pøse hen bag Reolen).

Ha ha ha, det troer jeg gjerne, for Jaer har har altid lobet efter Pigerne. (seer paa Mathilde). Det har jeg med.

Ellen.

De?! — sy stamme Dem! — i Deres Alder!

Dvit.

Nei, forstaa mig — jeg har seet Ansigtet. For Bøffer, det er jo —

Grethe (rass).

Ha ha ha, jeg veed hvad De vil sige. Hun ligner Frøken Strøm?

Dvit og Balle.

Rigtigt.

Grethe.

Ikke sandt? det siger Alle; men jo længer De seer paa hende —

Dvit (ivrig).

Jo større bliver Ligheden.

Grethe (tjæk).

Nei, jo mindre bliver den. Frøkenens Næse er krummere.

Dvit.

Lad mig see — jeg troer det sku ogsaa.

Grethe.

Hun har lysere Dine.

Balle.

Det har hun! jeg kan see hendes Dine for mig ligesaa grangiveligt som jeg seer Somsfruens.

Grethe.

Hun har mørkere Haar.

Dvit.

Sa, og hun er ogsaa høiere — aa, godt saa meget høiere; det saa jeg strax.

Grethe.

De seer altsaa, Annette ligner hende egentlig ikke.

Balle og Dvit.

Mei.

Dvit.

Men jeg skal ikke negte, jeg syntes —

Grethe.

Bed første Diekast; det gjorde jeg med, og det er just derfor (trykker Mathilde til sig) jeg holder saameget af hende — (sagte) Jy, hvor De saaer mig til at lyve (høit) — thi Frøkenen er en fortræffelig Pige.

Dvit.

O, et excellent Fruentimmer! et ypperligt Hjerter, munter, nedladende, og et Hoved, o! — hun vil gjerne drille mig, men det siger ikke, for det klæder hende saa smukt.

Mathilde.

Hvad det angaaer, saa skal jeg gjøre Alt, for at De kan indbilde Dem, det er hende.

Dvit (henrykt).

Og Stemmen!

Mathilde.

Traf jeg den?

Dvit.

Om De gjorde? paa en Brik! Men hvor kan De —?

Mathilde.

Seg har været hos hendes Forældre.

Dvit.

Saa skal jeg love for, Ligheden har givet Dem mangan en Spas. Det er prægtigt! Velkommen, Frøken Strøm, velkommen! ha ha ha, o det er hypperligt!

De Andre (imellem hverandre).

Ha ha ha! ikke sandt? — det er herligt!

Mathilde (med Følelse).

Seg skal fortælle hende, hvor kjærligt jeg er bleven modtaget for hendes Skyld; det vil glæde hende, og hvem veed? maaskee hun selv —

Balle. Dvit. Ellen

(imellem hverandre).

Hvad siger De? O Gud give hun vilde!

Ellen.

Hun skal faae Alt, hvad Huset formaaer.

Dvit.

Seg skal vise hende mine Bøger.

Mathilde.

Deres Bøger? — har De mange?

Dvit (henrykt).

Om jeg har? (griber hende ved Armen og fører hende hen til den lange Side af Meolen, hvor han trækker Gardinet bort). Her skal De see! Hvad synes De? (de vedblive en levende Samtale).

Ellen.

Hør, min søde Pige, det var et godt Indfald af Dig; det lader til at være et fermt, skikkelig Fruentimmer.

Balle.

Sa saadanne Biviter maa Du gjerne bringe os mange af. (Pludselig alvorlig). Men Død og Plage, om —

Grethe (hurtigt).

Sa, Fader, det er just det, jeg er bange for Frederik —

Balle.

Om hun kjendte ham?

Grethe.

Det gjør hun.

Balle.

Jy for Fanden, det var en slem Geschichte. Men hvor kunde Du saa —?

Grethe (klapper ham).

Hun bad mig saa meget. Det gjør mig ondt; men Du maa see, at Du faaer ham til at gaac.

Balle.

Du har Ret; der er ikke andet for.

Grethe.

Han gjør det vist ikke gjerne.

Balle.

Naar jeg vil have det — Drengen skal lystre.

Ophold hende et Dieblif; jeg maa have ham ud af Kjøkkendøren. Det er ærgerligt, men hvad — for een Gang. (tager Ellen om Livet). Hun er saa forbandet net, Mutter; jeg troer min Sjæl, jeg satte Dig selv paa Døren, førend jeg viste hende den.

Ellen.

Galfrands, Du tog jo Livet af Dig, dersom jeg gif.
Palle.

Kan saagu gjerne være, Din lille Høj!

(smutter ud af Døren i Baggrunden).

Femte Scene.

De Forrige (uden Palle).

Dvit (udbrydende).

Ikke sandt? (omfavner i sin Hentyttelse Mathilde). Ah, De er jo et prægtigt lille Hoved! — De skulde høre hende tale om mine Bøger. Hjertet danser i mig af Fornøielse. Hun kunde blive en stor Mand, dersom hun ikke var et Fruentimmer.

Brethe (hvistende til Mathilde).

Tag Dem iagt; De røver Dem.

Mathilde (ligelædes til Mathilde).

D, jeg modtages af saa megen Kjærlighed, at jeg glemmer al Forstillelse.

Dvit (trykker Ellens Haand).

Al lille Bertinde, det er Skade, jeg kom for tidlig til Verden.

Ellen.

Gud naade os, De bliver da vel aldrig forlibt.

Dvit (barnlig).

So Moer, jeg troer, wahrhaftig, min Time er kommen.

Grethe.

Det hjælper Dem ikke; Hjertet er borte.

Dvit.

Virkelig? (giver Mathilde et hjerteligt Saandtryk). Naa, jeg onsker Dem til Lykke! Thyren — (lystigt) jeg kan ikke onske godt over min Rival, og ham er jo Lykken desuden vis nok. (tager hende under Hagen) Hvor han maa holde af Dem!

Mathilde (levende).

Troer De? — og jeg frygter, han holder af en Anden?

Dvit (ivrig).

Det er umuligt!

Grethe.

Det skal De ikke sige; han kunde jo have seet mig.

Dvit.

Dig?! — det er ogsaa sandt.

Mathilde (ved sig selv).

Widste hun, hvor dybt hun saarer mig!

Sjette Scene.

De Sorrige. Palle.

Grethe (iler ham imøde, hemmeligt).

Gif Du ham til at gaae?

Palle.

Mathrligt; men det kneb, min Tos. — Nu tilbords! (baffer) Der er salveret.

Ellen (farer op).

Hvad for Noget?

Palle.

Mabokonen har været Skaffer; for Mutter —

Ellen.

Ja, hvor har jeg mine Tanker? Jeg glemmer alle Ting! Det er det rare, lille Pigebarn — Bevares, De seer med eet saa alvorlig ud.

Mathilde (tvinger sig til at smile).

Det var — det var kun et pludseligt Ildbefindende.

Palle.

Det skal vi snart faae paa Doren. Men hør, nu maa De ikke blive hange naar De seer mig med en Blyhat.

Mathilde (forbausset).

En Blyhat?!

Palle

Ja jeg vilde gjerne stikke fra den i Aften, men i et godt Laug — jeg kjender mig selv.

Ellen (smilende).

Han faaer den, mit Barn, han faaer den.

Mathilde

(griber Palle alvorligt ved Armen).

Men for Guds Skyld, hvorfor vil De gaae med en Blyhat? (Alle see) Hvad skal det betyde?

Palle.

Ha ha ha, hun troer — ha ha ha, en Blyhat — det er et Skab.

Mathilde.

Et Skab?

Balle.

Sa, saadan en — (tunler sig omkring) Hast mir gesehn!
Ha ha ha, hvor Boffer har De faaet Deres Op-
dragelse? — Naa, tilbords, Manne.

Dvit (giver Mathilde Armen).

Min Dame! (byder Grethe den anden Arm) og Du med,
Grethe! (spanter stolt ud, nynnende). Vil Du see disse Tre —

Balle

(som følger efter med Ellen, standser ved Døren).

Død og Plage, Mutter, jeg glemmer Noget.
Hold Raafen; jeg kommer strax. (Ellen gaar ind).

Syvende Scene.

Balle. (strax efter) August.

Balle (tager Potalen).

Vi maa jo have Velkomsten frem i Aften. Det
nysselige lille Fruentimmer — den skal hun drikke af!
(vil gaac).

August (fra Sidedøren).

Baadsmænd!

Balle (standser).

Ovi (veender sig). Underdanigste Tjener.

August.

Jeg veed ikke, om De kjender mig —? den unge
Bogtel.

Balle.

Pollenteknist Catheket — jeg har den Ære, efter
Behør. Bores gamle Logerende berømmer Dem
meget.

August.

Det er mig kjær, thi jeg kommer for at frie til
Deres Datter.

Balle.

Ja ja. Det er mig en stor Plaseer; men uden
Jortrydelse, kunde De ikke trine herud i Morgen?
Jeg har nogle gode Bønner —

August.

Det veed jeg; Grethe er her ogsaa. (sætter sin Hat)
Jeg troer derfor, det er netop den allerbeleiligste Tid,
da jeg mener det ærligt. Jeg har til at slaae mig
igjennem, elsker Pigen. —

Balle.

Og hun?

August.

Har tilladt mig at tale med Dem.

Balle.

Saa er, Fanden tage mig, den Ting jo afgjort.

August.

Hvad siger De?

Balle.

Det er en fornuftig Pige; hun har sin Villie.

Ottende Scene.

De Forrige. Ellen.

Ellen (i Døren).

Balle! — Men hvorfor kommer Du ikke?

Balle.

Jeg vilde tage Velkomsten, og ja kom jeg til at
forlove Grethe.

Ellen (træder rask frem).

Jorlove Grethe?

Balle.

Sa, det er flappet og klart. Det er hendes Kjøreste — den unge Bagtel.

Ellen.

Som Dvit har talt saa meget godt om? (med ventlig Meien). De vil have min Grethe til Kone?

August.

Sa, rigtignok vil mine Forældre ikke —

Ellen.

Hvad? — Saa bliver der ikke Noget af. Min Datter skal ikke sætte Splid imellem Dem og Deres Forældre og gjøre sig ulykkelig.

August.

Seg har Deres Mand's Ord.

Ellen (ferm).

Mit med, naar De faaer Deres Forældres; til den Tid — her i Huset er det hverken Mand eller Kone, der staaer tilvoers, men hvad Ret er. Vi despetere ikke for at faae Ret, men for at vide, hvem der har Ret, og ikke sandt, Balle, (med Energi) denne Gang har jeg Ret?

Balle.

Su har Du det, Mutter, og den skal Du ogsaa beholde.

Ellen (giver August Haanden).

Beed De hvad? her er i Aften nogle gode Bener; bliv hos os, har De Lyst; saa kan De bedst see, hvad Familie De vil ind i; (i sin forrige Tone) men

ingen Dudsdriften — (atter ventlig) og staaer vi Dem an — naa, ingen Moder er haard, naar det gjælder hendes Barns Lykke.

Niende Scene.

De Sorrige. Ovit.

Ovit.

Men Bert og Bertinde —! Hvad Hr. August!

Ellen.

Nu kommer vi. (tager August under Armen). Følg De med mig! — Hør, jeg fulgte Dem gjerne til Saard med min Slut, men — Mutters Tilladelse maae vi have. Ikke sandt, Palle?

Palle.

Matyrligt; men den kommer! (de gaac ind).

Tiende Scene.

Ovit. (strax efter) Ellen. Grethe. Mathilde.

Ovit (seer efter dem).

Han kom! (han guider Sønderne). prægtig Fyr! ærligt Hjerte! Hun bliver lykkelig! (springer høit af Glæde). Hejsa! i Aften har vi Selskab! Kronedød, (løber hen og tager Violinen) min Fiol! Falderallala! nu skal jeg stryge saa — (gjør et Strøg).

Ellen

(som tilligemed Grethe støtter Mathilde).

Men, søde Barn, hvordan har De det?

Mathilde (sætter sig).

O, det har Intet at betyde.

Dvit (faster Violinen, deeltagende).

Er De daarlig?

Ellen (fort).

Det seer De jo. Hofmandsdraaber!

(Dvit søger forvirret i alle Kroge).

Grethe.

Det er forbi; det var Tobakskrogen. Gaa bare ind, at Sugen skal blive opmærksom.

Ellen.

Du har Ret, Barn! (iker til Døren, men vender sig, da Dvit bliver staaende og betragter Mathilde). Naa, Gamle, er det Noget for Dem at titte efter?

Dvit.

Nei, Bertinde, nei, nu kommer jeg. (hopper efter Ellen).

Ellevte Scene.

Grethe. Mathilde.

Grethe (levende).

Han faae ikke Deres Ansigt!

Mathilde (ligeledes).

Hvad kan han ville her?

Grethe.

Det — det veed jeg ikke; maaskee besøge Dvit.

Mathilde.

Undskyld mig hos Deres Forældre. De indseer, jeg maa strax hjem.

Grethe.

Jeg følger Dem.

Mathilde

Det vilde vække Opmærksomhed; bliv! Kunde jeg faae en Bogn.

Grethe.

Den skal jeg skaffe Dem. (iler til Sidedøren).

Mathilde.

De? — nei, jeg tillader ikke —

Grethe.

Det gjælder Dem; jeg er ikke bange. Kommer der Noget — smut bag Gardinet der!

(peger paa Bogleolen og løber ud).

Tolvte Scene.

Mathilde. (strax efter) August. (derpaa) Frederik.

Mathilde.

Det gjør mig ondt, at jeg maa forlade disse gode Menneſter — o hvilken Rone! — men denne Gaade — Grethes Forhold til Dahl? Jeg har ikke hørt hans Navn nævne, men frygter dog — Ah! —

(smutter bag Gardinet ud imod Tilskuerne).

August (taler ind af Døren).

Ja, jeg forstaaer mig en Smule paa Lægekunsten og vil med Fornoielse — (træder frem). Her er jo Sengen. (halvhoit). Grethe! Grethe! Hvor blev de af?

(seer sig om).

Frederik.

(idet han lister sig ind fra Sidedøren).

Jeg vil dog vide, hvorfor jeg skulde gaae (han og August faae Die paa hinanden). Ah, De her!?

August (paa samme Tid).

Hvad? Dahl!

Mathilde (sagte).

Gud! jeg har ikke taget fejl!

Frederik.

Det var for Deres Skyld, man vilde, at jeg ikke skulde komme her?

August.

Man vilde, at De ikke skulde komme her? Deres Ord fordre en Forklaring, da de synes at indeholde en Bagvaskelse.

Frederik.

Min Herre! (roligere). Jeg beder Dem erindre, her er De ikke hjemme.

August.

Seg er hjemme overalt, hvor jeg træffer en Uforstammet, som paatrænger sig en anstændig Pige.

Frederik.

Paatrænger?! Seg vil undskyldte Deres Uartighed med Deres Forhold til hende. For Resten har jeg saa lidet været paatrængende, at jeg ikke er istand til at begribe, hvorledes De har opdaget —

August.

Hvad? De er her — her, min Herre, og vover at sige, De er ikke paatrængende? De gjør et Skridt, hvorved De vil skade hendes Rygte, og tør paaftaae —

Frederik.

Skade hendes Rygte? Har De tabt Forstanden? Jeg elsker hende — ja! Jeg vil aldrig ophøre at elske hende, men —

August (forbittret).

Virkelig? — Og det siger De til mig, som har hendes *Sa* og kommer her for at bede om hendes *Haand*.

Frederik.

Her?! for Guds Skyld, hvem mener De?

August (endnu mere forbittret).

Hvem *Andre* end *Brethe*?

Frederik (levende).

Min *Søster*?!

August.

Deres *Søster*?!

Mathilde (paa samme Tid).

Hans *Søster*?! (et Dieblits Pause, hvori Frederik og August overraskede see paa hinanden).

Frederik (rolig).

Sa, min *Søster*. Den *Hemmelighed*, som forbitter mig mit *Liv*, og som i *Morgen* skal affløres, vil jeg ikke nu dølge for Dem, da De tænker paa en *Forbindelse* med hende. Jeg er her i min *Faders* *Huus*.

August. Mathilde.

Hvad?!

Frederik.

Hans *Omjorg* for min *Lykke* har paalagt mig at skjule, hvad jeg regner mig til *Hæder*.

August

(tager ham ventlig i *Haanden*).

Men fjære *Ben*, hvorledes kunde De da troe —?

Frederik.

Jeg beder Dem, spørg ikke.

August.

De undskyldte min Uforskammethed med mit Forhold til hende — og Baronnen sagde — Ah, Mathilde!

Frederik (heftig).

Ikke et Ord — hun maa ikke ahne det!

Mathilde (sagte).

Hvad hører jeg.

Frederik.

Jeg fordrer, at De aldrig røber, hvad der i et ubevogtet Dieblig undslap mine Læber. Hun maa ikke kjende en Lidenstab, som hun vilde spotte.

August.

Hun? det ligner hende ikke. Hvor kan De mis-
kjende den, De elsker?

Frederik (med megen Barme).

Ja, jeg elsker, jeg tilbeder hende.

Mathilde (som før).

O Gud!

Frederik (bliver ved).

Men hun — Endnu i Dag har hun givet mig et Bink om, at der er Følelser, jeg maatte ønske at skjule.

Mathilde (som før).

Hvilken Misforstaaelse!

Frederik.

Og hun har større Ret, end hun ahner. Rig og af en anseet Familie, kan hun ikke være et Parti

for en fattig Matros søn, og at jeg er det, det hverken kan eller vil jeg skjule for hende. O, dersom jeg kunde høre hende sige: „At Din Bugge stod i Nyboder, at Du er fattig, skal ikke afholde mig fra at række Dig min Haand, nei, jeg vil —“ Stille, jeg skammer mig ved hvad jeg har sagt.

August.

Da vilde jeg ønske, at hun havde hørt det, thi jeg tvivler ikke om —

Frederik (iwig).

Væf ikke et urimeligt Haab, som jeg er altsfor tilbøielig til at gribe. (rolig) Jeg har nu faaet den Oplysning, jeg kom at søge, (trykker hans Haand) og den har glædet mig. Min Fader er en ringe Mand, men der er Adel i hans Hjerte; han skal ikke vide, at jeg har krænkert ham ved at ville udforske Bevægsgrunden til, at han befalede mig at gaae. Jeg forlader Dem, men med den Overbeviisning: jeg har betroet mig til en Mand af Ære.

(gaaer hurtigt ud af Sidedøren).

Trettende Scene.

Mathilde (skjult). August. (strax efter) Grelhe.

August.

Stakkels Fyr, han har kun for ringe Tanker om sin Elskværdighed. Om jeg gav Mathilde et Bink? Nei, han har fordret Taushed. Men jeg glemmer — hvor blev de af?

Grethe

(kommer rast ind af Sidedøren).

Var det ikke Frederik, der skjulte sig bag Trappen?
Vil han herop? (seer August). Ah, De er her?!

August.

Seg vilde underrette Dig om, at Dine Forældre
— nei, sig Dig, at jeg elsker Dig saa høit —

Grethe (stotter til Reolen).

Stille! (med Alvor) Det er mig særdeles ubehageligt,
at De er her uden Deres Forældres Vidende. Seg
maa derfor paastaae, De skal gaae.

August.

Dine Forældre bad mig at blive.

Grethe.

De er godmodige nok og kjender Verden for lidet
til at vide, at jeg udsættes for en Mis kjendelse, jeg
ikke engang vilde være istand til at fralægge mig.
Seg skal undskylde Deres Bortgang.

August.

Du vilde ikke være saa haard, hvis Du elskede
mig saa varmt —

Grethe

(lægger ham hurtigt Haanden paa Munden; med dæmpet Stemme).

August!

August.

Hvad! — denne Omhed — o naar Du vidste —

Grethe (afbryder rast).

De gaaer, hvis De agter mig.

August (snapper sin Hat).

Seg gaaer, jeg gaaer! Men i Morgen — jeg er

her igjen! Jeg vil have mine Forældres Tillabelse, hvad det end skal koste. Du skal blive Min.

(Han gaaer; Grethe følger ham til Døren, lytter et Dieblit og iler derpaa hen og trækker Gardinet tilside).

Fjortende Scene.

Mathilde. Grethe.

Grethe.

Der holder en Bogn til Dem henne ved Hjørnet.

Mathilde (i stærk Bevægelse).

Gud, hvad har jeg hørt?!

Grethe (undselig).

Jeg forsikkrer Dem, det var ikke min Skyld.

Mathilde (flapper hende, sjeleglad).

Nei, nei, det var ikke det. Naar Du vidste —
O, Du fjære Pige, jeg er lykkeligere end Du, jeg
behøver ikke at spørge.

Grethe (forbausket).

Men hvad har De — ?

Mathilde (falder hende om Halsen).

Ikke De, nei Du — Du, min Veninde, o min
Søster!

Grethe.

Froken, De er ikke vel. Bliv her; nu er han
jo borte.

Mathilde.

Nei, jeg kunde ikke dølge min Glæde; jeg maa
tage bort. Men i Morgen — jeg er her igjen!

Grethe

(flaaer Hænderne sammen).

De ogsaa?! Hvad skal det betyde?

Femtende Scene.

De Forrige. Qvit.

Qvit.

Men Fruentimmer! vi er alt ved Bollen, vil I ikke tilbords?

Mathilde

(tager Qvit om Hovedet).

Ikke i Aften, Fatter, men herester — De, Faer, Moer, Grethe, vi vil hver Dag samles, hver Dag glæde os med hverandre! (vil gaac).

Grethe (gaaer efter hende).

Seg tillader ikke —

Mathilde (fører hende tilbage).

Du bliver, giver vore gode Forældre dette Kys og lover dem ti af mig selv i Morgen. (overgiver, da Grethe følger efter hende) Ingen Ceremonier, jeg hører jo til Familien. Maa jeg forestille Dem min Søster? (hydende) Du bliver! jeg har en god Ledfager — Glæden! (iler ud).

Grethe. Qvit

(stirre forbausede paa hinanden).

Hvad skal det sige?

Kalle (indenfor).

Hvor er Grethe? Grethemoer!

Grethe (strigende).

Ja! (ved sig selv). Seg begriber det ikke. (iler ind).

Sextende Scene.

Qvit. (derpaa) Clatsraaden.

Qvit.

Ja jeg saagu heller ikke. Kun saa meget veed

jeg: Froken Strøm, som jeg var nærved at ansee hende for, kan hun umulig være. Det gjør mig Skam ellers vndt, at hun gif nu, da jeg skal begynde at vise mig som Virtuøs. (tager Violinen). Hæ hæ hæ, jeg skal guide saadan Lystighed i Selskabet, at —
(gjør et Løb).

Statsraaden (træder rask ind).

God Aften!

Dvit.

Hvad? Hr. Statsraad! De her? hos mig?

Statsraaden.

Lad det ikke forundre Dem; det er en Embeds-
sag og saa kjender jeg ingen Hensyn. Jeg er bange,
min ærlige Ven.

Dvit.

Er De bange, Hr. Statsraad? For hvad?

Statsraaden.

For vor Kasse.

Dvit

(stikker Violinen ivrig ind under Armen).

Hvad for Noget? Bagtel —

Statsraaden.

Jeg var før hos ham før — for at vise ham en lille Tjeneste. Jeg blev bedt til Middagselskab, stødte paa den bekjendte Schmarøjer Baron Lillie, fandt Secretairen i heftig Bevægelse — Jeg har fat-
tet Mistanke.

Dvit.

Hvad siger De? Og jeg, som har holdt Die med ham og ikke mærket det! Men nu gaaer der et Lys op

for mig. (ivrig). Deres Mistanke er grundet, Hr. Statsraad! Jeg seer det, jeg seer det! (Springer omkring) Og jeg ulykkelige Menneſke — det er mig, der er Skyld i, at han fik Kassen! Kan De tilgive? (ſærdig at taſte ſig for Statsraadens Fodder). Hr. Statsraad, kan De —

Statsraaden.

Kolig, rolig, min Ven, vi kan tage fejl. Hvem veed? — hans Myndling, Frøken Strøm, er rig; maafſee hun —

Dvit.

De har Ret! Gud velſigne Dem, hvor De letter mit Hjerte.

Statsraaden.

Hans Regnſtabsførelſe er nøiagtig; det enefte Tænkelige er et Bedrageri. Det fordrer en Underſøgelse, men af en ſaadan Art, at den, hvis Mistanken var ugrundet, let kunde blive Manden frænkende, hvilket vilde gjøre mig meget ondt. Bedſt var det, om man ved en eller anden ikke fornærmelig Overtaſkelse kunde opdage, hvorledes det ſtaaer ſig med hans Samvittighed, og det er for derom at raadſpøre mig med Dem, min Ven —

Balle (indensfor).

Selſtabet's Skaal!

(Gurraraab).

Statsraaden.

Hvad er det?

Dvit.

Na, vi gjør ogsaa Selſtab, (hidſig) men Pinedød ikke for Vigtkaſſepenge. Min Vært har nogle — Tys, nu kommer de wahrhaftig herind. Et Dieblif, Hr.

Statsraad! Ingen kjender Dem. Lad mig bare faae
Lystigheden paa Gled, saa skal jeg nok finde Leilighed
til at tale med Dem.

Statsraaden.

Men —

(Døren aabnes).

Dvit.

Der har vi dem.

(begynder ivrig at guide en Dands).

Syttende Scene.

De Sarrige. Palle. Ellen. Grette. Sire Mandfolk og to
Kruentimmer. (Et Par af dem ere aldrende Joff, og Alle er jimpelt,
men anstændigt klædte).

Palle

(bandler foran med Ellen; han har en lille munter Kuus).

Tralalala — hui, saadan skal vi have det, gamle
Snegl! (ryster Dvit, og kommer derved til at see Statsraaden). Ih, see
god Morgen; jeg synes, jeg ikke skulde have den Gæst
at kjende Dem.

Dvit (hastigt).

Det er en god Ven af mig.

Palle.

En god Ven af Dem? (ryster Statsraadens Haand). Grette!
Velkomsten, min Tøs!

Dvit (betuttet).

Nei — nei — jeg troer, han er i Maadeholden-
hedsjelskabet.

Palle.

Sludder! Seer han ud, som han var i Maade-
holdenheden? Han skal, splitte mig, stifte paa Vel-
komsten! (tager den fra Grette, som har hentet den i det andet Værelse).

Maa jeg være saa fryntelig — Dvit, hvordan skal jeg titlerere den gode Ven? — hvad er han af Geburt?

Dvit (hastigt).

Kattuntrykker!

Balle.

Saa? ja ja! (munter) derfor behøver han jo ikke at være Bavian, naar vi Andre gaaer iland efter en Gier. Hr. Kattuntrykker, maa jeg være saa fryntelig at bede Dem at lændse denne hersens?

Statsraaden

(seer smilende paa Pokalen).

Lændse den? nei, det gaaer over Kattuntrykkerkræfter. Men drikke vil jeg, og det en Skaal for Gjæstfrihed og Venskab. (drikker).

Alle.

Hurra!

Attende Scene.

De Sorrige. Dagtel. Fruen.

Fruen (idet hun træder ind).

Maa, man kan da finde Veien efter Skraalet.

Balle.

Hvad? — Deres Spivelbaarenhed og Fruen — De vil have den Ære at besøge os! (fører dem frem i Stuen). Varsko, Manne, her er Officerer paa Dæffet!

Dagtel.

Nei, vi kommer ikke her —

Balle.

Jungen Pæneteter! (giver ham et Haandslag) Det kan jeg lide, at De ikke foragter Fattigmands Huus.

Ellen (med mange Meininger).

Maa jeg tage af Dem, lille Frue? tillad at jeg hjælper Dem —

Fruen

Nei, nei, vi tager strax bort, naar —

Balle.

Sikken Snak, af med Kysen! Grethe, klar med Velkomsten til Din Husbond og Madmoder!

(Gæsterne kappes om at bukke og neie for dem).

Dvit (affides til Statsraaden).

Hvad kan det betyde?

Statsraaden (rolig).

Lad os see, lad os see. (trækker sig tilbage).

Fruen.

Maa jeg komme tilorde? Er min Søn her?

Balle.

Deres Søn? — lad mig see! jo det er sandt! Sei, Frier! — hvor Fanden blev Frieren af?

Grethe.

Han er gaaet, Frue, fordi jeg befalede ham det.

Fruen (til Wagtel).

Ei, hun befalede ham! Saa er vel Forlovelsen alt gaaet for sig?

Balle.

Endnu ikke, lille Frue, men kommer De for den, og kan skaffe mig fat i Personen — Gud bevares, fra min Side er der ikke Noget i Veien.

Fruen.

Men fra min. Min Søn skal ikke giftes med Deres Datter; dertil er han for god.

Ellen.

For god? til Grethe? en Pige paa hvis Rygte der ikke er en Plet, som er en brav, honnet, ferm, skikke —

Balle.

Naa, naa, forivre Dig ikke, Mutter, Fruen sætter jo ikke ud paa Grethe, men mener bare, hendes Son er saadan en Karitet, at Godt ikke er ham godt nok, og det kan jo min Sjel gjerne være.

Ellen

(hvem Grethe forgjæves søger at berolige).

Der maa Ingen sige, at Noget er for god til mit Barn, og De mindst, lille Fru, for veed De hvad? De behandler ikke mit Tos som en retskaffens Madmoder, det veed jeg; hun er en from Slut, som forretter sine Ting propert og maladræt, uden at gjøre Kaprioler, men De er — (guider Hænderne) ja jeg veed nok, hvad De er.

Fruen.

Bagtel! skal vi taale det?

Bagtel.

Nei, lad os gaae, og vise (med tiltvungen Dreistighed) at vi foragter saadant noget Pas.

Alle.

Pas!

Balle (rystende).

Pas? Pas? (farer ude af sig selv, med oploftet Arm mod Bagtel, som smutter tilbage).

Grethe. Ellen

(faste sig foran ham).

Fader!

Statsraaden (ved sig selv).

Uforskammet!

Balle (pludselig ædru; samler sig).

Hvad var det? (seer paa sin Kone og Datter). Slog jeg ham? (trykter deres Hænder, da de ryste paa Hovedet). Tak, Børn, Tak! det var ret gjort af Jer; det Slag vilde have gjort mig mere ondt, end ham. (seer at Bagtel vil trække sig tilbage). Bliv staaende! (træder foran Bagtel, som staaer skjælvende). Pas! — kald mig en Stodder, det er jeg; en Tølper, det kan være, jeg er det; en Døsmer, De skal have Lov til at troe, jeg er det; om jeg er fattig, grov eller dum, derfor kan jeg være en ærlig Mand; men skjeldes for Pas, det skal, splitte mig, Ingen taale, som kan bære Hovedet opreist og see Enhver stift i Dinene. Hjertet kan sidde ligesaa høit under Hampelærred, som under Kammerdun (med sin hele Energi). Veed De det, min Faer? — Saa, nu kan De blive liggende eller lette, ligesom De lystre. Deres Takkelse vil jeg ikke gjøre uklar, men jeg skal ikke negte, jeg gad nok jage Dem saadan et Brandrør ind i Sjelestedet, at De skulde neie Dem. (vender sig) Sei, med Velkomsten; en Hivert paa den Dravat.

(En af Gæsterne retter ham Potaten, hvoraf han tager en god Skuff.)

Fruen.

Og Du vil lade Dig true?

Bagtel. (kommer til sig selv),

Nei — jeg vil spørge: hvad skulde det være for et Brandrør, min gode Baadsmand?

Balle (igien i godt Lune.)

Ja, det er Ulykken, det veed jeg ikke.

Bagtel *(try)*.

Jeg er en ærlig og anseet Mand, og De skal have ondt med at finde et Brandvør til at sætte i mig.

Statsraaden *(ved sig selv)*.

Vi skal faae at see. *(hvistende til Palle)* Siig til ham: tag Dem iagt; i Morgen kommer Statsraaden.

Palle. .

Hvad skal det gjøre godt for?

Statsraaden.

See ad; det er snart sagt.

Palle.

Det er sandt, Rattuntrykker; vi kan jo probere det.

Bagtel *(endnu mere try)*.

Vil De ikke lægge Haand paa mig, saa er De ikke den Mand, der skræmmer mig.

Palle *(rolig)*.

Naa naa, ikke saa frisk! tag Dem iagt; i Morgen kommer Statsraaden.

Bagtel *(myg)*.

Hvad — hvad sagde De?

Statsraaden *(sagte til Dvit)*.

Jeg veed nok.

(iler ubemærket bort).

Palle

(seer hoverende paa ham; stærkere).

Jeg sagde: i Morgen kommer Statsraaden.

Bagtel *(tvinger sig til at lee)*.

Hæ hæ hæ, hvad skal det sige? hvor har De det fra?

Palle.

Det har jeg fra en Mand — som er en Mand,

der — (seer sig om). Tog Fanden ved Klattuntrykkeren?
stændende. Hof jagt, jeg siger Dem, min godeste Ven,
tag dem iagt; Statsraaden kommer i Morgen.

Bagtel.

Seg beder meget om Forladelse, men jeg onskede
gjerne —

Fruen.

Hvad? Du, en Secretair Bagtel, forglemmer i
den Grad Din Værdighed, at Du —

Ellen (afbryder hende; skræmmende).

Statsraaden kommer i Morgen.

Balle (lægger ivrigt til).

Og: tag Dem iagt!

Fruen.

Men hvad skal det —?

Bagtel (bestemt).

Ti stille! lad os gaae! Jeg vil ikke have Klam-
meri.

Ellen (gnider Hænderne af Glæde).

Det hjælper — det hjælper! til Balle. Na engang
endnu; det gjør saa godt. Statsraaden —

Bagtel (tager sin Kone ved Armen).

Kom! — god Nat, gode Folk! vi gaaer, vi gaaer.

Balle.

Ja, gaa ad Helvede til; men Statsraaden kom-
mer i Morgen! Ha ha ha!

Alle

(følge Bagtel og Fruen til Døren).

Han kommer i Morgen!

Fjerde Act.

Samme Bærelse. Der staaer Kopper tilvenstre paa Bordet
for Tilskuerne.

Første Scene.

Palle

(kommer rask ind fra Baggrunden, med Hatten i Haanden, og seer sig om).

Den Gamle allerede ude? Hum, gad dog gjerne
havt ham med derhen, for seer jeg dem — Pak!
naar jeg tænker paa det Ord, der gaaer mig som
en Lue igjennem mine Nærer. Jeg er bange, jeg
forløber mig. Det faaer ikke hjælpe; Grethe skal ikke
blive hos denne Grippenille — hun skal ikke, om
saa —

(vil gaae).

Anden Scene.

Palle. Ellen (fra Baggrunden med Kaffetjelden).

Ellen.

Palle, vil Du ikke have en Taar Drikke, inden
Du gaaer ud, min Dreng?

Palle.

Jeg har ingen Ko paa mig, førend jeg faaer
Grethe fra det forbandede Huus. Jeg gav efter i
Aftes, da baade hun og Du paastod, hun maatte
gaae der hjem, men — det var ikke fornuftigt gjort.

Ellen.

Nei, rart var det ikke for hende, Staffel, men
fornuftigt var det justement. Jeg har selv tjent

for mit Brød og veed, hvad der er et Tjenesttyendes Pligt. Hun skal holde ud, til hun kan slippe paa lovlig Maade. Nu skulde det nok hedde sig, at min Datter havde været ude af Condition om Natten; hun skulde rende til Politiaffistensen og spytte i Bøssjen for at være en Rødemasse! (sætter sig og stjænter). Nei, vi vil have Retten paa vores Side, saa kan vi spille med dem.

Palle.

Dg det skal vi, det skal vi, min Tøs! I Aftes blussede jeg op som en Raket, men da jeg saa den gamle Kadreier saa betuttet — jeg lo, og dermed var jeg blæst ud. Men hen ad Morgenstunden laae jeg og gjorde mig mine egne Betragtninger —; at kaldes Paf, Ellen, Grumset af Menneskeslægten, (gaaer heftig frem og tilbage) jeg døier det ikke! det sidder mig her under Hjertet som en Glød, der bliver større og større. (standser) Giv mig en Skaal Kaffe, for at jeg kan slaae lidt koldt Vand i Blodet, inden jeg gaaer derhen. (Tager en Stammel, som staaer i en Krog, og sætter sig paa den ved Siden af hende).

Ellen.

Sa lad mig see, Du gjør det, for Glutten holder af denne hersens unge Tyr, og skulde det lade sig mixe saadan, at hun kunde faae ham, det var dog fælt, om et Par Svigerfaerer havde ligget i Haar paa hverandre.

Palle.

Fanden være Svigerfaer i Compnie med ham. Der kommer han og spolerer vor Fornøielse uden

mindste Ettenfette. Og det vil jeg dog ikke regne, for det har jeg altid sagt: Lotteri er Lurendreieri, og Gevinsten er ligerviis som jeg vil tage en Trappe, hvor alle Trinene er af deiligt hvidt Marmor, men det overste af Snee, og den gaaer op til Dyffens Tempel. Jeg kommer springendes op af den — hei dudeldidom, fiist mir Alles glei — men sommenstid jeg lige vil stifte Næsen ind i Templet — jups, gaaer jeg igjennem Sneetrimmet, Moer, stifter ned og sidder, patsch, paa min Kjol under Trappen, for at betragte Templet fra neden af. (ivrig) Jeg ærgrer mig over, at jeg ikke smurte hele Klatten i Bombesøffen.

Ellen

(som har tillavet en Kop Kaffe, vender sig om).

Bærsgo!

Kalle.

Taf! Saa har jeg dog Lov at ærgre mig?

Ellen (but).

Jeg talte til Dvit. Sidder han ikke og studerer bag Riolen, som han pleier?

Kalle.

Nei, han traf af, for Fanden fik Sko paa.

Ellen (veiser sig).

Det er da ogsaa fortredeligt med det gamle Spøgelse. Jeg bringer Kaffen herind, fordi jeg veed, det fornøier ham; og hvad Taf har jeg? han render ud i den raae Morgenluft uden at faae en Taar Varmt. (triumferende) Ja ja; saa vil jeg heller ikke drikke; (staaer ivrigt i Soanden) jeg vil ikke, og jeg veed ikke, hvor Du gidder gjort det.

Balle.

Jeg dritter af Vergrelse, men istu ikke for min Fornærlse. (væiser sig og sætter Staaten paa Bordet). Og saa den Gronstolling, Frederik, som vil have, jeg skal lade ham kalde mig Faer, mig, der i sin egen Stue maa lade sig sige Grovheder af en Kjellingepreest, som denne hersens Secretair, der ikke kan klare sin egen Kone fra sig — (tager Ellen triumferende om Armen) for det kan han ikke, Ellen, nei, han lober bestandig i hendes Njolvande. — Jo, jeg var en pæn Fader for en Guldmagtig! Nei, ikke saa, ikke saa! nu seer han, hvordan det gaaer hans stakkels Søster, fordi hun er et Nybordsbarn.

Ellen.

Arme Slut! ja, dersom Fyren, — hvad er han nu? — Sønnen —

Balle.

Lad ham gaac Fanden i Vold! Han er Skyld i hele Mariasen, og kommer han mig for Die — py!
(spytter i Haanden).

Ellen (griber ham ivrigt om Armen).

Vil Du banke ham? er Du gal, Balle? Han kostifiserer jo ikke over os, men vil tage Pigen som hun er. Dersom Du understaaer Dig til, —

Balle.

Ja, ja, Du har Ret; men saa vil jeg vege de Andre, for Noget maa jeg have at hævne mig paa. Det er Skade, jeg ikke har Skattuntrykkeren her; den Karl kunde mere end sit Fadervor, og vilde han bare sige mig, hvordan jeg kunde sætte en Søl i Hjertet

paa de Gamle, jeg skulde høre Den ind — saadan, seer Du (med megen Stadeskynd) ganske langsomt.

Ellen (bestemt).

Det gjorde Du ikke.

Balle (farer op).

Splitte mig gjorde jeg saa.

Ellen (droit).

Du gjorde det ikke, siger jeg.

Balle (hidsig).

Hvad for Noget? Ellen!

Ellen.

Snak; Du fjender ikke Dig selv.

Balle (støiende).

Sagde Du det? Hvem fjender mig da? Hvem?

Ellen.

Jeg. Du er en halstyrig Djævel, men Hjertet er godt. Du kan give en Binge, men Du er for stolt en Karl til at bære Nag. Kom de til Dig, var i Nød, rakte Dig Haanden, og Du kunde hjælpe, — Du hjalp, Balle, Du hjalp!

Balle (som før).

Dansje mig om jeg gjorde! Saa vilde jeg ret fose, trampe, masterere dem i tusind Stykker og Stumper.

Ellen.

Væv! Saa var Du jo værre end de. At en Mand flaaer til, naar Noget kommer hans Ære for nær, — det er ikke smukt, men lad gaae; kanske jeg gjorde det selv, dersom jeg var Mandfolk; men at gaae og tvære og snuse og speklerere for at hitte

Noget, hvormed man ret kan tresaffe sin Uven —
(hoihjertet) foi, det er lumpent!

Palle (gvider Hænderne).

Ja, da skal Du faae at see, Moer min, Du
skal —

Ellen.

Na, jeg gidder ikke tale med Dig. Du er min
Mand — godt! men (med Energi) Du maa ikke komme
her og bilde mig ind, at Du vil være en lumpen
Karl!
(gaaer).

Tredie Scene.

Palle

(afene, raaber opbragt efter hende).

Det skal jeg vise Dig, jeg vil! Jeg skal (springer i
Stoeret og staaer sig under Stofsaalen) jeg skal — jeg veed ikke
hvad, men min Galde maa herud, splitte mig! (gaaer
heftig omkring). Hun holder med dem! — hun vil være
Paf! — det kan jeg lide! Er Du en Kone, Du?!
Nei, snak Du man væk; førend jeg skal stoppe op
for dem, før skal — skal jeg lade mig skille, —
(løber imod Stamlen). Av, mit Skinneben! (snapper Stamlen).
Vil Du nu ogsaa have, jeg skal knække Halsen paa
den forbandede Dingsst? saa gid — (vil kaste Stamlen
mod Døren i Væggrunden). Stop! det var nok mig selv, der
fattede den der. (sætter den stamfuld paa Gulvet). Dengang
gjorde jeg hende Uret. (varmere) Men hvad det angaaer,
at hun siger — (gvider til Venet). Det gjør ondt! Ja,
hvad sagde hun? — Staffels Kone, de skjeldte jo
hende ud saavel som mig. Jeg er bange for Dig,

Palle! Du har bestemt ladet Dig forsettet med Hoi-
vande, saa Du staaer paa Grund. Satan til Hoved
jeg har — ha ha ha, det duer ikke.

Fjerde Scene.

Palle. Frederik.

Frederik.

God Morgen, Fader!

Palle (ivrig, men dog roligere).

Hvad vil Du? Kommer Du her —?

Frederik (fasi).

Ja, og vil fra nu af komme her hver Dag.

Palle.

Frederik! — hvad er det for Noget? Du veed,
det taaler jeg ikke.

Frederik.

Det smerter mig at være Dig ulydig, men det
var endnu større Brøde at lyde Dig, og det kan
jeg desuden ikke.

Palle.

Hør, min Dreng, ingen Floufer. Her er pas-
seret Noget, hvoraf Du kan see, det er ikke af Spas-
hastighed jeg forlanger, det skal blive ved det Gamle.

Frederik (levende).

Og det er?

Palle.

Zaftes, som Grethe var kommen, faaer vi Beso-
gelse af den unge Vagtel — hvad troer Du han
vilde? ja, det gjaetter Du ikke.

Frederik (forlegen).

Nei.

Balle.

Fri til Tosen; men hun bad ham at dreie af, til vi kunde faae at høre, hvad Forældrene sagde til det; saa forsvandt han, og saa kom den gamle Bagtel —

Frederik.

Hvad siger Du?

Balle.

Den gamle Bagtel, min Sjel gjorde han saa, og det med sin Frue?

Frederik.

Og hvad vilde de?

Balle.

Gjøre Kommerz, ikke andet, og det gjorde de da ogsaa, for da de havde prællementeret om, at hun ikke var ham god nok — for han er jo Noget ved Bolentifen — saa sagde den gamle Bagtel, vi var Paf.

Frederik.

Hvad? Paf!

Balle.

Paf! gu sagde han saa; og da jeg horte dette hersens —

Frederik.

Hvad saa? hvad saa?

Balle.

Saa, saa vilde jeg verset ham paa Døren, men i det samme stod her en Rattuntrykker — og han gif.

Frederik.

Rattuntrykkeren?

Balle.

Nei Bagtelen; Rattuntrykkeren var alt futtet væf. Saa deisede da Fruen med, jeg drak et Par Glas Punsch og Grette gif i Conditionen. Dermed er Geschichten ude, for saa vidt. Og hvad siger Du nu om den?

Frederik.

Det er for meget! at falde mine Forældre —

Balle.

Waf — ikke sandt, det er rørigt?

Frederik.

Det er affhyeligt! Nu vel, kan ringe Stand virkelig kaste saa stor Foragt paa agtværdige Mennesker, saa seer jeg, det er min Pligt —

Balle (levende).

At tie; rigtigt!

Frederik (bestemt).

Nei, at tale.

Balle.

Er Du gal? Heraf seer Du jo tydeligt —

Frederik.

At kun Din Søn kan skaffe Dig Opreisning paa Din Gæ, (griber hans Haand) og det vil han. Jeg skal twinge Verden til at erkjende, at høi Adel boer ogsaa i lave Nybodershuse.

Balle (med hjærtlig Engstelse).

Nei, min Dreng, lad Verden kun sige om os, hvad den vil, Du maa ikke — det er fjont, Frederik,

— ja jeg veed jo, Du er et godt Hjerte — men det er for tidligt. Bliv Kantorchef, saa kan Du —

Frederik.

Seg skulde vente Nar, for at —? nei, det er afgjort —

Balle (bestemt).

Seg befaler Dig at tie.

Frederik.

Allt kan en Fader befale sin Søn, kun ikke, at han skal fornegte ham.

Balle (med Værdighed).

Seg kan befale det, jeg! (gaaer nogle Skridt frem og tilbage i heftig Kamp og standser derpaa foran Frederik). Hør, Frederik, da andet ikke kan være, jeg vil — (heftig) nei, det er nok, jeg befaler det. — Tys, der kommer Nogen, og Du er her — forsigtigt!

Femte Scene.

De Forrige. August.

Balle

(idet han seer August komme ind).

Den Unge — naa, her maa laveres.

August.

Den Maade, hvorpaa mine Forældre iastes skal have indfundet sig i Deres Huus, paalægger mig at give Dem en Forklaring. — Ah, Hr. Dahl.

Balle.

Za Hr. Guldmægtigen — han — han vil besøge sin Amme.

August.

Sin Amme?

Balle.

Min Kone, ja hun er saa Skam —

Frederik.

Men tillad —

Balle

(afbrøden med stærk Stemme).

Hans Amme. Videre! maa jeg bede om Forklaringen i en Snub.

August.

Naar jeg opnaaer mine Forældres Samtykke til min Forening med Deres Datter, vil jeg ikke see vor Lykke forstyrret ved Familieuenigheder; derfor onsker jeg at underrette Dem om en Omstændighed, som meget vil formilde Krænkselsen.

Balle

Ho, ho, det lader den nok være! At komme spankendes ind i et pcent Selskab, for, mir nichts, dir nichts, at skjelde det for Pak! (til Frederik) Hvad synes De, Deres Belædelighed?

Frederik (vrauten).

At denne fremmede Tone —

Balle (hastigt).

Det er nok — jeg veed, hvad De synes. (til August) Der hører De, han siger: denne fremmede Tone — (untaalmodig). Videre, videre, og bare i en Hast.

August.

Mine Forældre var i det første Dieblisks Uergrelse over at see et hjært Duise tilintetgjort. Nogle Mi-

inter inden de erfarede, at jeg var gaaet for at byde en fattig Pige min Haand, var der angaaende mig gjort dem et Forslag, som jeg under enhver Omstændighed havde forlastet, men som de ansaae for glimrende.

Balle (gaaer siggyldig omkring).

Ja, det er godt. Da Ræven havde bidt Hovedet af Gaasen, gjorde han Execution.

August (heftig).

De troer mig ikke? Der var foreslaact min Fader, at jeg skulde ægte en Pige med 50,000 Rigsdaler.

Balle (som før).

Død og Plage; og hun var maaskee Grevinde ovenikjøbet.

August.

Det var Etatsraad Dobels Broderdatter.

Balle.

Etatsraad Do—? Og det er ham, der har gjort Forslaget?

August.

Ja.

Balle.

Naa, er jeg nu igjen kommen Side om Side med den Sørøver!

Frederik, August (forbavsede).

Hvad?

Balle.

Han har skilt mig ved en Søster og vil nu ogsaa nappe Lykken fra min Datter. Det er en Hallunk.

August (levende).

Han? en Mand, der er agtet af Alle?

Frederik (ligelædes).

Min Belgjører!

Balle (tvinger sig; til Frederik).

Rigtigt! jeg burde ikke i Deres Presanse sige om ham, hvad sandt er; det passer sig ikke; og jeg beder Deres Belbaarenhed meget om Forladelse, men for Resten —

Frederik.

Belbaarenhed — Forladelse, — det er for galt! (bestemt). Hr. Bagtel er min Ven, og veed, Du er min Fader.

Balle (lynslagen).

Han veed, jeg er —?! (gaaer op og ned nynnende) Heidebiladeida! (gjør pludselig et høit Spring og smækker Fødderne sammen, tvinger sig til Rolighed, vender tilbage til Forgrunden og stiller sig alvorlig foran Frederik). Frederik, hvad har Du gjort?

Frederik.

Hvad mit Hjerte bød mig.

Balle (levende).

Hvad Du vil angre! — Da Du saae Dagens Lys — jeg græd, det havde jeg Marsag til; men her indvendig soer jeg ganske stille for mig selv: har vor Herre sat Hoved paa det Bud, han skal blive til Noget, hvorvel han er løben af Stabelen i Ryboder, og om saa Satan — naa! jeg har slåbt og stræbt, hittet paa tusinde Dvantsviserier, negtet mig den Plaseer at see Dig her — her, hvor jeg altid længtes efter at finde Dig, og alt det — alt

bare for at Du, kraf! lige ved Havnen, skulde lade
Din Lykke springe løk, saa at den gaaer under med
Top og Tavl.

August.

De forestiller Dem Tingen —

Balle (begynder at blive hidsig).

Som den er!

Lav Fødsel er stor Mand en Vre,

Men Skam for hvem, stor Mand vil være!

Det er et Sprikhvort, jeg har gjort mig selv af
Erfarung.

Frederik.

Uf Fordom, Fader! Retskaffenhed finder Afgøelse
i enhver Stand.

Balle.

Sa saa! — nei saa var Du, splitte mig ikke
bleven født, som Du blev.

Frederik (levende).

Hvad? hvordan blev jeg født?

Balle.

Na Du er — (overfalsende). Kommer det Dig ved,
hvordan du blev født? (gaaer op imod Baggrunden).

Sjette Scene.

De Sarrige. Ellen.

Ellen

(stikker Hovedet ind af Døren).

Gik Du saa i Formusten igjen?

Palle (i Ergrelse).

Nei! (trækker hende ind) Hvad synes Du, Ellen? han har fappet Hemmeligheden — den driver!

Ellen.

Hvad? er det sandt, Frederik? er det sandt?

Frederik (falder hende om Halsen).

Sa, Moder, fra nu af er jeg ganske Din Son.

August.

Men er jeg den Gæste, der veed det, saa giver jeg Dem mit Væbord paa, det skal aldrig komme over mine Læber.

Ellen.

Nei, nei, siig det til hele Verden. Jeg har holdt mit Ord, Palle, men nu, da et fremmed Die har seet ham om min Hals — jeg veed ikke, hvordan det gaaer til, det er, som der med eet brast Noget, der laae om mit Hjerte, og jeg vil ikke, nei, vil ikke bære det igjen. Han er min Dreng, min Frederik — o han er mit Barn, og jeg holder ham fast, om saa alle Grever og Baroner kom og saac ham i Nybordskjellingens Arme.

Palle.

Saa siger Lykken stanto! Baandet i Knaphullet, Raaden, Høivelbaarenheden, Alt hvad jeg havde glædet mig til at smække Verden om Drene med, naar jeg engang sagde: Der er en Nybordsdreng — Ellen, det er væk! Du burde blive vred paa ham.

Ellen.

Seg? fordi han løber fra al den Stads for at flyve i mine Arme? Nei tak! jeg holder endnu mere

af ham end for. (river Palle's Haand, med Bestemthed) Men nu ingen flere Hemmeligheder paa Tapetet; han er min Son, jeg vil beholde ham, og bliver han saa ikke mere, end han er — han er jo alt nok! retskaffen, god, smuk — og han er Min!

Palle.

Og dermed troer Du, jeg skal lade mig surre? Pasfiar, min Engel!

Ellen (tjæf).

Pasfiar igjen.

Palle.

Hvad?

Ellen.

„Manden skal være Dvindens Hoved“, det veed jeg, og naar jeg trænger til Hoved, skal jeg ogsaa nok komme til Dig; men her, Du, her gjælder det Hjerte, og det har jeg selv. Jeg kan lade mig kyse, men ikke fra min Dreng. Kom, min Son! (Hovrende til August) Hører De? min Son! — ja maaskee De ogsaa kan blive det, og saa skal De see, hvordan jeg holder af mine Born. Kom, lad ham være ene — (tager Palle, som staaer ubevægelig, med begge Hænder om Hovedet) ja jætter Heden sig! (tysker ham). Jeg veed, hvordan Thyren skal tages.

(gaaer ud i Baggrunden med Frederik og August).

Syvende Scene.

Palle. (derpaa) Grelshe.

Palle (alene).

Hun vil ikke stryge Flag! — Det er første Gang.

Skulde hun have Ret? Nei! — Hun har Hjerte? bra! men det er med Hovedet, man fanger Lykken i Stodderens Huus. — Mit hele Bestik er spoleret! Hemmeligheden sidder i denne Bagtelunge, og jeg faaer den ikke ud af ham igjen, uden jeg skulde vrikke Hovedet af ham. — Na, gid Fanden havde — (seer Grethe træde ind). Grethe! mit eget Pigebarn.

Grethe.

Er Du vred paa mig for iaftes, Fader?

Balle.

Paa Dig, min Tøs? gu er jeg ikke nei. Staffels Slut, det maatte jo gaae Dig endnu mere til Hjertet, end mig. Men hvad Mutter og Frederik angaaer — o naar Du vidste —

Grethe (meget urolig).

Hvad, Fader, hvad? Er der hændet Noget, som —?

Balle (med angstelig Omhed).

Nei, Barn, nei. Ikke bange; det er nu mit Spøg.

Grethe (ivrig).

Du narrer mig! (seer ham rask ind i Dine). Seg kan see det paa Dig; det hjælper ikke, Du gaaer fra det. Vil Du strax sige mig —

Balle. (forlegen).

Naa, naa! — Pokkers Tøs, Du stirrer saadan paa mig, at jeg — Na hvad, ha ha ha, det er ikke værdt at tale om. Seg fik en lille Gen paa Skinnebenet.

Grethe.

Du har slaaet Dig?

Balle.

Vist ikke; det var til min Fornoielse. Mutter havde taget Overtræet paa sit milde Ansigt, det gjorde mig hidsig, men saa tornede jeg paa Skamlen med Benet, og det satte mig Hovedet ilave. So, jeg er meget fornøiet over det. — Men det var smukt, at Du saae at gjøre et Løb hjem. (løber efter Stole).

Grethe.

Du tager feil; jeg er sendt —

Balle (uden at høre hende).

Jeg maa tale et Par Ord med Dig, mens vi er ene. Sæt Dig! — Hør nu, min rare Pige, vil Du gjøre mig en Billighed?

Grethe.

Det spørger Du om? — Tal, Fader, tal; hvad er det?

Balle.

Lad være at tænke paa den unge Bagtel.

Grethe.

At tænke paa ham? det kan jeg ikke.

Balle.

Sa, ja, saa tænk paa ham, men — lad ham flyve.

Grethe (bestemt).

Nei! — Jeg har søgt at undgaae hans Opmærksomhed fra det Dieblif, da jeg mærkede, han kunde lide mig; jeg frygtede, det var kun et flygtigt Indfald. Hans Opførsel og alt, hvad jeg hører om

ham, har overbeviist mig om det Modsatte — nu har han mit Ord; det bryder jeg ikke.

Balle (opfarende).

Du huffer vel, jeg er Din Fader?

Grethe.

Skulde jeg glemme det, da Du altid kun vil min Lykke?

Balle (flaaet).

Det er jo ogsaa sandt; jeg vil naturligviis kun Din Lykke. (ivrig) Men det er just derfor — Han er Dig for høit paa Straa.

Grethe (reiser sig rask, med Barme).

Han? — Og hvad er han da mere end jeg? Ved sin Duellighed kan han kun erhverve lidt mere end til sig selv; ved min Huslighed og Orden kan jeg gjøre det til nok for os Begge. Er mine Forældre mindre agtværdige end hans? Vil min Opdragelse gjøre ham tilfamme i andre Selskaber end dem, hvorfra en borgerlig Familie bør holde sig borte? (stolt) Han er kun min Lige.

Balle (heirevet; springer op).

Ikke, splitte mig, for en Døit mere! (samler sig). Men alligevel — (trækker hende ned paa Stolen). Hans Moder sætter Næsen tilveirs.

Grethe (levende).

Har hun Ret til, af Egenfindighed, at sætte sig imod sit vogne Barns fri Villie, naar den er fornuftig?

Balle.

Min Sjæl om hun har! — det vil da sige —

Grethe (hurtigt).

Jeg veed, hvad Du mener: det er dog slemt, at en Familie skal ligge i Splid. Vær Du ikke bange, lille Fader. (tælende for ham). Troer Du ikke, at jeg, ved at kjæle for hende og at holde af hende og at være venlig imod hende, nok gjør hende god igjen?

Balle.

Gu gjør Du saa, ha ha ha!

Grethe.

Naa! — altsaa seer Du —

Balle.

Naturligt! men jeg synes dog, at naar jeg — naar jeg siger, (springer op og stamper) jeg kan ikke lide ham.

Grethe.

Lille Fader, Dit Been — huft dog paa Dit Been.

Balle.

Na hvad Been — (bejnder sig). Naa saadan! (sætter sig). Jeg vilde sige —

Grethe.

Hvorfor Du ikke kan lide ham; ja lad mig nu kjønt høre det.

Balle.

Nei, det var ikke det jeg vilde sige.

Grethe.

So, det var det bestemt. Du pleier jo altid at give Grunde, naar Du forbyder mig Noget.

Balle.

Det synes jeg dog ikke; men vil Du have dem, o jeg har fuldt op af dem! See for det Første kan

jeg ikke lide ham, fordi — fordi — (springer op) aa
fordi jeg kan ikke lide ham, og splitte mig om — (stamper).

Grethe.

Fader, Du glemmer Dit Been.

Palle.

Na jeg vil ikke høre mere om — (sætter sig). Keent
ud, jeg mener —

Grethe (fortsætter).

Du kan ikke lide ham, fordi Du ikke kan lide
Familien.

Palle (glad).

Rigtig, der har Du Grunden; er den ikke
god? (ivrig) Vil Du sige mig, naar Du nu skulde
have Bryllup, vi maatte jo — vupti, være glade
Allesammen, og naar saa de Strutsstikkere kom
anstigende —

Grethe.

Men om nu min lille Fader skulde have en
eneste fortredeelig Dag for at slaae mangen god
Aften hen i sin Datters Stue?

Palle.

I Din Stue?

Grethe.

Ja, ved sit lille Glas Punsch med sin Svigersøn.

Palle.

Og med Dine Børn — Du glemmer jo Dine
Børn. Ja, Los, (trykker hende op til sig). tag ham!

Grethe.

O, Du er dog min egen gode Fader.

Balle.

Og Du er en — Hvor tør Du komme her, Din lille Djævelunge, for at forloffe mig?

Grethe.

Dig? — Kors, hvor skulde det falde mig ind? Det vidste jeg jo var umuligt! Fruen har sendt mig.

Balle.

Fruen?

Grethe.

Ja; hele Huset er i Forvirring, Gud veed hvorfor, og Fruen har bedet mig at spørge Dig, hvad det kunde være, som gjorde Herren saa bange, da Du sagde, Statsraaden kom.

Balle.

Ha ha ha, ja det var en prægtig Historie; men det veed jeg min Sjæl ikke, for at Statsraad Dobel vil give den unge Bagtel sin Broderdatter med 50,000 Daler —

Grethe (forfærdet).

Hvad siger Du?

Balle,

Veed Du ikke det?

Grethe.

Nei, nei! vilde jeg da have tænkt paa —? Men det er umuligt.

Balle.

Jeg har det af den unge Herres Mund, og jeg synes, det maa glæde Dig.

Grethe.

Glæde mig? — At han skulde gjøre en saadan

Opoffrelse for at ægte mig, en fattig Pige? — Om jeg stod i Veien for et saadant Parti, det, Fader, det vilde hans Forældre aldrig tilgive mig. Og han selv —! om vi kom til at kæmpe med Savn, og han da fortrød, eller jeg blot indbildte mig, at han fortrød, han for min Skyld havde opoffret Rigdom, Glands, Lykke — det kunde jeg ikke bære.

Balle.

Grethe, hvad er det —? (hidfig) Han har friet til Dig efter Formularierne; han skal danske mig tage Dig.

Grethe.

Med sine Forældres Had? (sætter sig paa Stolen og bedækker Ansigtet med sine Hænder).

Balle.

Na hvad Forældre! Han skal ikke bryde sig om Forældre, naar — Saa gid Satan havde hele den secreterlige Familie!

Grethe

(Springer op og holder ham for Munden).

Ths, Fader! ikke et Ord, horer Du? ikke et Ord til Moder.

Ottende Scene.

De Forrige. Ellen. Frederik. August.

Ellen.

Syntes jeg ikke, jeg horte hendes Røst. (til Grethe) Seer Du, hvem her er?

Grethe (forlegen).

Ja, Moder! Jeg — jeg — (til Frederik) De er —
Frederik.

Ikke De — Du! Broder! Han veed det.

Ellen.

Ja og Jaer maa sige, hvad han vil; Frederik
har Ret: et Nybodersbarn kan ligesaa godt komme
frem som en Anden.

Balle (med et Blik paa Grethe).

Ja gu kan det saa.

Ellen (bliver ved).

Det seer man paa Dig.

Balle.

Rigtigt!

Ellen.

Hvad sagde Du?

Balle.

Jeg? — jeg sagde: der traf Du det! (tager, for
at kvale sin Harmeskaalen, som staaer paa Bordet, og ballancerer med den).

August.

Min Moder vil lade sig bevæge af mine Bønner;
intet Dffer skal være mig for stort.

Grethe.

Dffer! — Skulde jeg gjøre Dem lykkelig, maatte
jeg overvurderes af Kjærlighed; jeg kan ikke erstatte
Dffere.

August.

O, vei dog ikke Udtrykket, naar Meningen alt er
Handling. Denne Bitterhed kommer heller ikke fra
Dit Hjerte, thi jeg veed det, Du elsker mig; uden

mig vilde Du ikke blive lykkelig. (Grethe, som staaer nærmest Palle, vender sig om imod ham med et Suk; Palle, hvis Forbittrelse bryder frem, staaer pludselig Staaalen mod Gulvet).

Ellen

(iker hen til ham; bebreidende).

Palle!

Palle

(stamfuld, trykter hendes Haand).

Ellen! — jeg er rolig! (sætter sig mørk ved Bordet).

Tiende Scene.

De Sorrige. Qvit.

Qvit

(kommer farende ind og kaster Hat og Pose).

Naa, nu gaaer det løs! Prægtige Historier, hyperlige Anstalter! Krigen raaber paa sit eget Navn! Pas, sagde han — Pas selv, og Pas tilgavns! Hei Baadsmand, jo De faaer Hævn!

Palle (springer op.)

Hævn! (samler sig) Ja saa! (sætter sig igjen).

De Andre (omringe Qvit).

Hvad er der paafærde?

Qvit.

De er her, Hr. August? Det glæder mig at see Dem. Deres Fader er en Kjeltring.

August.

Hvad? De tør — De er en gammel Mand og har viist min Fader store Tjenester.

Qvit.

Det har jeg — ja! Jeg kom, da de Andre gik;

jeg løb og krob, sølliciterede og regjerede, til jeg fik ham ind i Kassen. Men hvad har jeg for det? Han sætter en Plet paa mine Afbefalinger; han lever af, hvad jeg og andre skikkelige Folk skal begraves for.

August.

Nei, det gaaer for vidt! — De lyver!

Dvit

(Springer høit i Beiret af Overraskelse og Forbittrelse).

Hvad? jeg, Beer Dvit, som har boet i 15 Aar paa eet Sted, som har studeret Moralens og slugt alle vore Forfattere, jeg —

August.

Saa ærefrænkende Beskyldninger imod en Mand maa De ikke fremføre til hans Son uden Beviis.

Dvit.

Det har jeg! D, jeg har smuset — jeg kjender hans hele Menage. Han drikker Kaffe om Middagen — for det var Snak, han kom med igaar: Deres Moder har Geburtsdag hver Dag, det skal jeg bevise; han gjør Cirkler om Aftenen og skal have stor Collatz til Middag, (guider Sønderne) men det vil blive værre forstyrret end vores iastes, for i Formiddag skal der skee Undersøgelse.

August. Frederik.

Undersøgelse?

Dvit.

Saa, og saa vil det vise sig: det er min Opfindelse, han beder Fremmede paa, det er min Vigsasse, han sætter paa Bordet for dem; men vi tager Levningerne, saa kan han og Fruen gaac til Spot og Spee!

Balle (reiser sig).

Til Spot og Spee!

August.

Om en Familie skulde være styrtet i Ulykke, det er lavt at triumfere derover.

Dvit.

Seg triumferer ikke; Gud give, jeg kunde see Deres Fader saa hvid som Snee, det var ligesaa godt for mig og Ligkassen, som for Dem! Men jeg kalder enhver Ting ved sit rette Navn, og Bedrageri —

August.

Hvad siger De?

Dvit.

Ja crimen, min gode Ven, crimen!

August.

Min arme Fader!

Balle (træder rask frem).

Kan man ikke hjælpe ham?

Alle.

Hvad?

Dvit.

Baadsmænd! han har skjeldt —

Balle (levende).

Er det nu Tid at tænke paa det? — En Familie til Spot og Spee! — Hvad kan der gøres for at faae ham sløt?

Ellen (falder ham om Halsen).

Balle! hvad sagde jeg?

Grethe (ligelædes).

Fader!

Frederik (begeistret til August).

Det er en Mand!

Balle (undsetlig).

Naa, naa, ikke Bæv, — (hidjig) saa gjør jeg ingenting! (Ellen og Grethe fare tilbage) Muntert Manne! vi gjør, hvad vi kan. Min Sparekassebog: 135 Daler og en Mark, den har vi; Du, Frederik, finder vel ogsaa lidt i Tikken, og Dvit maa —

Dvit.

Seg? Nei, han har compromitteret mig!

Balle.

Complimenteret Dem eller ikke complimenteret Dem — han er i Nød, Faer!

Dvit.

Vou som forstyldt! Jeg har sat min hele Glæde i Ligkassen og gaaer den bankerot, saa — Nei, han skal klapses!

Balle.

Hvad? splitte mig, om han skal! Herre, De kan ikke boe hos mig; De er et slet Menneske?

Ellen.

Sa, foi, De er et slet Menneske!

Dvit (forbausset).

Hvad for Noget? jeg et slet Menneske? (grædefærdig) Baadsmand! De siger mig op?

Balle.

Det gjør jeg, for saadan —

Dvit (bøntig).

Lad være, lad være, siig ikke mere; jeg maa have Uret. (ivrig) Tag alt, hvad jeg har! lad os redde ham — af, men det er for sildigt.

Alle.

For silbigt?

Dvit (ude af sig selv).

Det er min Skyld! Jeg har i min Hidsighed sendt ham Undersøgelsen paa Halsen. Na vær ikke vred! det er slet, men jeg var saa desperat. Hvad har jeg gjort!

Balle (fuld af Virkfomhed).

Hold Mund! Hjælp i en Ruf! Condevit, Condevit! Frem med de Penge, vi har. Hvem skal vi have fat paa? Hjem til ham! Han maa reddes — jeg siger han maa.

Dvit.

Han maa, ja! Men er der Fifunteri — det hjælper ikke, Statsraaden er strig.

Balle.

Statsraaden? hvilken Statsraad?

Dvit.

Oh, Statsraad Dobel.

Balle (overrasket).

Han! — (til August) Jeg kan redde Deres Fader; jeg kan, men — det koster. (efter en tort Stamp) Det maa saa være — han er reddet, saa sandt De der har min Haand.

Alle (imellem hverandre; sjeleglade).

Hvad? Er det muligt?

Balle.

Min Hat! — Hold fast i ham Hr. Statsraad, saa fast De vil; nu tager jeg et Tag med Dem, og De skal dandse mig give løs! Kom, Frederik, det er

os To, der skal levere Bataillen; de Andre kan krydse efter og skyde Victoria.

Ellen (standsér ham; heftig).

Balle, Du vil dog vel ikke —?

Balle.

Seg vil gjøre min Pligt; bagefter regner jeg over, hvad den har kostet. (gaaer imod Døren) Sei, Frederik!

Frederik.

Hvad Du vil, Fader; men krænke min Belgjører — nei!

Balle (gaaer raft tilbage).

Du har ikke lystret Commando — tilgivet! men denne Gang — det er den sidste, jeg commanderer Dig — denne Gang vil jeg lystres blindt; forstaaer Du mig? — jeg vil! (trykker Augusts Haand) Deres Fader er frelst!

(gaaer raft med Frederik).

Femte Act.

(Bærelset fra anden Act.)

Første Scene.

Matthilde (siddet i Sofaen og syer.) Baronen (i Selskabsdragt, læner sig op mod Ryggen af en Stol og betragter hende.)

Baronen.

Hvad jeg troer, der gjør ham saa urolig? (hviskende)
Han er i Formynderknibe.

Mathilde (reiser sig).

Hvilket Indfald! De tager fejl.

Baronen.

Pas paa! Nu, da han indseer, han vil komme til at rykke ud med Deres Penge —

Mathilde.

Uf hvad Marsag?

Baronen.

Min Naadige, De sætter mig i Forlegenhed; jeg troede at turde ahne, De vilde belønne en beskeden Kjærlighed.

Mathilde.

Hum, det kunde være, at Deres Ahnelse ikke bedrog Dem.

Baronen.

Mon dieu! De tillader, at jeg —?

Mathilde.

Tænkter? Det er upolitisk at forbyde, hvad man ikke kan forhindre. (coquet) De har den fuldkomneste Tænkfrihed.

Baronen.

Ah, hvor De gjør mig lykkelig.

Mathilde.

Og hvad min Onkels Forhold som Formynder angaaer, De maa endogsaa sige, hvad De tænker. (fortrolig) Skulde det være noget Betydeligt?

Baronen (ligelædes).

Nei, o nei, men dog vistnok altid nok til at bringe ham i en slem Stilling, hvis han faaer at bestille

med en Mand, der anseer det som sin første Pligt at vaage over Deres Interesse.

Mathilde (levende).

Det gjør han.

Baronen.

Sikkert. Jeg sætter — det var mig — De tilsæder?

Mathilde.

At De sætter? hvorfor ikke? Sæt De kun.

Baronen.

O, De fortryller mig! (i sin forrige Tone) Jeg vilde gaac frem med Alvor, ja! Det vilde gjøre mig ondt, naturligviis! mais enfin, bør De undgjælde for at Deres Tante lever follement?

Mathilde.

Saa det finder ogsaa De? Tilgiv, jeg tiltroede Dem gode Egenskaber, dog ventede jeg ikke en saa fjelden Oprigtighed, da De er hendes daglige Gjæst.

Baronen (ivrig).

Men hvorfor, min Naadige? For at vinde Deres Agtelse, for at behage Dem, og netop den samme Følelse vil det være, som bringer mig til at paaatae Deres fuldstændige Fyldestgjørelse — forudsat, at De ikke vil eftergive —

Mathilde.

Jeg? ikke det mindste! (sagte, idet hun gaar hen til Sofaen) Ah Syfler, jeg skal fange Dig! (sætter sig) Smidlertid, han bliver nok hjulpen.

Baronen.

Af hvem?

Mathilde.

Af Dem.

Baronen (forundret).

Af mig? De tillod mig at sætte, det var mig, der fordrede Regnskab, og saa fatter jeg ikke —

Mathilde.

Har De nylig hørt fra Deres Broder, Hr. Stamgodseieren?

Baronen.

Nei, vi staaer paa en spændt Fod. Han har den Feil —

Mathilde.

At han er ældst; den vil han nu overlade Dem; jeg hører, han er meget syg.

Baronen.

Hvad siger De?

Mathilde.

Han er ugift; Godset tilfalder Dem, og De er da istand til, for at redde min Døkel, af Deres Midler at dække, hvad der mangler i mine.

Baronen (med Suffisance).

Nei! det vilde være at paalægge ham en Forbindtlighed, som blev ham ubehagelig, da jeg, som Stamherre, maaske nødtes til at desavouere hans Bekjendtskab for at søge høiere Forbindelser.

Mathilde (hurtigt, idet hun reiser sig).

I enhver Retning?

Baronen (trækker paa Skuldrene).

Uafviselige Hensyn kunde tvinge mig til at fornegte mit Hjertes Følelser. Smidlertid, hvad der

var sleet, var sleet; derfor vilde det være onfseligt, om den, som veed, at jeg elsker hende —

Mathilde.

Erklærede sig, inden de nudes til ogsaa at desavouere Deres Kjærlighed? Det skylder hun jo sig selv, og reent ud, (langsomt) jeg —

Baronen.

De —?

Mathilde.

Jeg — Apropos! (fortrolig) Tag Dem iagt, at Ingen underretter min Tante om Deres Principer, inden De har Godset; det kunde saa let berøve os Deres Selskab.

Baronen (suffisant).

Na nei! Hun vil absolut see en Ben i mig. Min Bedste, det lykkes Ingen at gjøre mig fort hos hende —

Mathilde (leende).

Uden Dem selv.

Baronen (lappet).

Ha ha ha, ja, og jeg vil ikke.

Mathilde.

Ha ha ha, nei! (sagte) men Du skal.

Anden Scene.

De Sorrhige. Vagtel. Fruen (pynetet).

Vagtel.

Naar Du bare vil fornøie Dig og ikke bryde Dig om mig. Der er ikke Noget —

Fruen.

Tør jeg stole paa det?

Bagtel (branten).

Sa gu tør Du saa.

Fruen (seer Baronen).

Min Ven, maa jeg nu sætte mit Haab til Dem?

Baronen.

Min Naadige, De bygger paa en Klippe. (De tale
ibvrigt med hinanden).

Bagtel (i Forgrunden).

Statsraaden kommer! Jeg maa i en Hast skaffe
— Men hvordan? — hvordan?

Mathilde (hemmeligt til Bagtel).

Naa Onkel, nu har De faaet en rig Ven.

Bagtel (levende).

Hvem, Barn?

Mathilde.

De siger ikke, jeg har sagt Noget — lover De
det?

Bagtel.

Vær Du rolig! Hvem? hvem?

Mathilde.

Baronen. Hans Broder er død. (sagte) Nu skal
Du nok selv sværte Dig. (gaaer).

Tredie Scene.

De Forrige (uden Mathilde).

Bagtel. (ved sig selv).

Hvilken Lykke! (til Baronen) Jeg hører, De har faaet
Sorg, Hr. Baron! naa det glæder mig.

Baronen (vigtig).

For tidligt, min Ven! Min Broder skal være syg,
men —

Bagtel.

Han er død, Hr. Baron, han er død!

Fruen.

Det fornøier mig! De er Stamherre, De er rig
— hvor De er lykkelig.

Baronen.

Men jeg maatte jo have faaet Bud. Det er
ikke muligt.

Bagtel (ibrig).

Som jeg siger, han er særdivig. (omfavner i sin Glæde
Baronen) Na, nu er De ikke længer i Decadence,
som igaar.

Baronen.

Rolig, min Ven, vi maae have Bekræftelse. For
Resten, det kommer mig ubeleiligt.

Bagtel. Fruen.

Hvorledes?

Baronen.

Jeg vil komme til at bruge endeel Penge og for
Diebliffet —

Bagtel.

Na, som Stamherre har De Credit overalt, og
jeg haaber —

Baronen.

Om Forladelse, det er imod mit Princip at laane
— uden hos gode Venner.

Bagtel (ivrig).

Men, Hr. Baron, naar jeg —

Baronen.

Nei, nei, jeg veed bedst, De har ikke Evne; derfor skal jeg ikke miskjende Deres gode Billie.

Bagtel (som før).

De misforstaaer mig, De misforstaaer mig, jeg vil —

Baronen.

Seg veed, hvad De vil, min gode Secretair, jeg veed det, men jeg gjør det ikke, og (tort) lad os ende denne delicate Samtale.

Bagtel.

Ikke delicat fra min Side, for —

Baronen (vækker ham Gaanden).

Grede Ben, De skal see, jeg skal hjælpe mig ud af det. (vender sig rask til Fruen.) Min Raadige, jeg vil strax inspicere Dæfningen. (gaaer hurtigt ind af Sidedøren).

Fjerde Scene.

Bagtel. Fruen.

Fruen.

Hvor han er nydelig! Sikken Forekommenhed. Nei, han bliver sig bestandig selv lig. (lægger Gaanden paa Bagtels Stulder).

Bagtel

(som har staaet tilintetgjort, med Armene over Kors, farer op).

Ja! (gaaer heftigt frem og tilbage; ved sig selv). Det er forbi, forbi, forbi!

Fruen.

Du kan ikke være andet bekendt, end at skaffe ham Penge.

Bagtel.

Seg? ham? — Kirstine, dersom Du vidste — Han er en Plattenflager.

Fruen.

Baronen?! Kæser Du, Memeste? Hans Delicatesse —

Bagtel.

Sa, han flaaer mig af Delicatesse! (hæver Stemmen.
Han er — (seer Statsraaden træde ind.) Na! (hævende.)
Urbødige Tjener.

Femte Scene.

De Forrige. Statsraaden.

Fruen.

Ah, Hr. Statsraaden?

Statsraaden (venlig).

Sa, her har De mig igjen.

Fruen.

O, det glæder os. (sagte.) Han kom virkelig! Men hvad kan han ville? At ogsaa Tomfruen ikke kommer tilbage! (til Statsraaden, som imidlertid har lagt Hatten.) Tor vi haabe —?

Statsraaden.

At jeg, uagtet mit Afslag, vil være Deres Gæst? Kan vi faae vore Forretninger afgjorte til fælles

Tilfredshed — o ja, i saa Fald gjør jeg med Glæde en Undtagelse fra Regelen.

Fruen.

Saa beholder vi Dem, Hr. Statsraad. (affides til Bagtel.) Hvor han er net og gjør af os! Ham vilde de skræmme Dig med — aa! (høit) De tillader? En Husmoder, naar hun faaer en saadan Gæst — De tillader? (gaaer ind af Sidedøren).

Sjette Scene.

Bagtel. Statsraaden.

Statsraaden.

Jeg veed, det er en redelig Kasserers største Glæde at blive overrasket med et Eftersyn, og den vil jeg saamænd nu gjøre Dem.

Bagtel (vakkende.)

Jeg takker.

Statsraaden.

Vi vil lade det være nok med at gennemsee Bøger og Bilag —

Bagtel (lettet).

Med Fornøielse. (løber til Pulken efter en Bog.)

Statsraaden (sagte).

Det stikker altsaa ikke deri. (høit.) — Naar vi først har efterseet Obligationerne.

Bagtel (standsar og taber Bogen).

Oblig —

Statsraaden (pludselig alvorlig).

Sa, Obligationerne.

Bagtel.

Hr. — aa! — (syner paa Aaa.) Hr. Statsraad.

Statsraaden (opfarende).

Hvad? (tord.) Reis Dem!

Bagtel (rystende).

Sa! (reiser sig).

Statsraaden.

Bekjend! (heftig, da Bagtel har forsøgt at tale, men ikke kan
finde Ord.) Hvor mange mangler der?

Bagtel.

Kun en eneste; den, jeg fik igaar.

Statsraaden

(seer ham fast i Øinene).

Er det sandt?

Bagtel.

Underjøg alle mine Regnskaber, Kassens og min
Myndlings, see min Beholdning — (grædende) Jeg
har ikke gjort et Menneſte Uret for en Øit. Det
er kun den ulykſjalige Obligation, som jeg har deponeret
for halvandethundrede Daler.

Statsraaden.

Kan De indløse den?

Bagtel.

Nei. Jeg troede det, men da jeg seer, at jeg er
ſkammeligt smurt om Munden af Baron Gillie, som
kaldte sig min Ven — jeg kan ikke, uden at jeg ſkal
— aa Gud hjælpe mig!

Statsraaden.

De er en ſvag, lettroende, upaalidelig Mand.

Bagtel.

Det er jeg. Fanden fristede mig.

Statsraaden.

Gjør ikke Fanden Uret; det var Deres Kone.

Bagtel (varm).

Nei! hun har sine Feil, men at det var kommet
saa vidt — arme Kirstine, det veed Du ikke; Skylden
ligger paa mig.

Statsraaden.

Jeg vil lette Dem Byrden ved at opfylde mit
Løfte til Deres Søn, men Kassen kan De ikke
beholde.

Bagtel (saaer Hænderne sammen).

De gjør mig ullykkelig.

Statsraaden (heftig).

Jeg? Hvad havde De, inden De fik den? Uden
Caution gav jeg Dem et Embede, hvoraf De kunde
leve, og efter at De har skuffet min Tillid, beskylder
De mig for Deres Ulykke? (med stærk Stemme). Det er
Dem, Dem selv —

Bagtel (angst).

Det er det! Na, hvor skal jeg hen? hvor skal jeg hen?

Syvende Scene.

De Sørige. Palle.

Palle

(Syvende til Frederik, idet han rask aabner Døren).

Du bliver her, til jeg falder. (træder ind). Om
Forla— Hvad, Rattuntrykker, De her?

Statsraaden (overfusennde).

Hvad vil De?

Balle.

Jeg vil i Laug med denne Statsraad, De talte om.
Statsraaden.

Og hvad vil De ham?

Balle.

Saa sutjes, Rattuntrykker! Skaf mig bare fat
paa Fyren.

Statsraaden.

Fyren? — Jeg er Statsraaden.

Balle (forbausset).

De?! — det var Janden til Bansenment!
(betæmper sin Bevægelse). Ja, maa jeg saa veyle et Sam-
mensord med Dem (vendt til Bagtel) i Enerum.

Statsraaden.

Jeg skal tale med denne Mand, og —

Balle (afbrøydende).

Jeg vil tale om ham, førend De taler med ham
altsaa —

Bagtel.

Hr. Raadsmand, vil De hævne Dem?

Balle (tørt).

Nei, kun redde Dem!

Bagtel. Statsraaden.

De?

Balle

Jeg. De kan gaae et Dieblif ind til Deres Kone.

Wagtel.

Na nei, maa jeg heller gaac lidt op og ned af Trapperne?

Palle.

Er det Dem mere angenemt — vær saa god. Om fem Minutter skal vi have det klaret.

Wagtel.

Mand, Frelser! (grædende) Men jeg skal miste mit Embede.

Palle (hidfig).

Gu skal De ikke nei, naar De bare vil gaac.

Statsraaden (til Wagtel).

Bliv! (til Palle) De lover Noget, som kun jeg kan tilstaae.

Palle (vranten).

Og jeg holder det; — hvordan? det bliver natyrligviis en Sag imellem Deres Excellence og mig, derfor kan han gaac.

Statsraaden.

Jeg lader mig ikke spørge med.

Palle (utaalmodig).

Splitte mig, heller ikke jeg! — Gaa!

Wagtel (angst).

Med Fornøielse! (skryder sig ud af Baggrunden).

Ottende Scene.

Statsraaden. Palle.

Statsraaden

(gaacr frem og tilbage, færdig at quæles af Uergrelse).

Naa, hvad skal alt dette betyde?

Balle (rolig).

Hvormeget resterer han?

Statsraaden.

Halvandethundrede Daler.

Balle (glad).

Er det det Hele?

Statsraaden.

Seg har Marsag til at troe det.

Balle.

Dem betaler jeg om to Timer.

Statsraaden (stansjer).

De?! — og De svor i Aftes at hævne Dem?

Balle.

De seer jo, at jeg ogsaa gjør det.

Statsraaden.

De er en brav Mand.

Balle (fort).

Det veed jeg. Seg vil onske, jeg maa komme til at sige det Samme om Deres Excellence.

Statsraaden.

De tillader Dem at tvivle om —? (tolbere) Seg er ikke Excellence.

Balle.

Gjør ikke Noget, Deres Excellence; hvad De ikke er, kan De blive. Seg betaler for ham; det er Alt, hvad jeg formaaer, men derfor er han ligesuldt en Tigger, hvis De tager Embedet. Gjør De nu, hvad De formaaer; lad ham beholde det.

Statsraaden.

Aldrig! — Han har misbrugt min Tillid paa

en saadan Maade, at ingen Caution kan give mig Sikkerhed; jeg kan, bør og vil ikke tilgive. Hører De? jeg vil ikke — dermed er Sagen afgjort.

Palles.

Den er Fanden, siden jeg vil stik imod.

Statsraaden.

De vil sætte Deres Billie igjennem imod min?

Palles (fort).

Jeg vil holde mit Ord.

Statsraaden.

De troer, at kunne tiltrodse Dem —?

Palles.

Nei jeg beder, for at lade Deres Excellence have den Glæde at give.

Statsraaden (haanligt).

Hvis det kun er ved Bonner, De vil indløse Deres Ord —

Palles.

Helst, Deres Excellence; læg Mærke til, helst.

Statsraaden.

De taler i en Tone —! Dog, jeg overseer meget hos Redelighed. Dersom De kjendte mig —

Palles.

Det gjør jeg.

Statsraaden.

Saa vil De vide, jeg er uroffelig.

Palles.

Har De altid været det?

Statsraaden.

De understaaer Dem til —?

Balle.

Er De aldrig faldet? (med Udbrud) og værre end han, værre end han.

Statsraaden (opbragt).

De har søgt at blive alene med mig for at fornærme mig?

Balle.

Vil De have et Bidne? (gaaer til Døren) Hr. Dahl!

Tiende Scene.

De Forrige. Frederik.

Statsraaden.

Min Fuldmægtig! — De forener Dem med denne Mand, der oversalder mig? Jeg har Krav paa Deres Erkjendtlighed.

Balle.

Jeg har et større.

Frederik (bævendt).

Det er min Fader.

Statsraaden.

Deres Fader?!

Balle.

Og nu: var De ogsaa uroffelig, da Deres Familie forbyd Dem at holde Deres Løfte til en retstaffen Pige?

Statsraaden (forfærdet).

Mand! — (til Frederik) Jeg beder Dem, et Dieblif —

Balle.

De har ønsket et Bidne; han bliver! De lod Dem sende hort, da Wren befalede Dem at —

Statsraaden.

Denne Hemmelighed — tal, hvoraf veed De —?
Balle.

Det var min Søster.

Statsraaden.

Deres Søster?!

Balle.

Ja.

Statsraaden.

Dg da jeg, efter min Faders Død, kom tilbage og vilde gjøre min Uret god, da jeg søgte hende igjennem alle Blade — hvorfor kom De ikke til mig?

Balle.

Hun var død.

Statsraaden.

Død! — (langsomt) Men —

Balle.

Hendes Barn? — (dybt bevæget) staaer der.

Statsraaden. Frederik.

Hvad?!

Balle.

Hun tilgav Dem, men ikke jeg, Deres Excellence. Seg søer, hun skulde blive hævnnet, og hun er blevet det, saadan som en Engel skal hævnnes. Fra Nyboder har jeg kastet hendes Dreng lige midt ind iblandt de Fornemme, som gjorde Næse af hende; de har fryet sig af ham; ha ha ha, og De — troer De, De har havt Skam af Svogerstab med Matrosen, som tager Hævn ved at bringe Dem saadan en Son?
(kaster Frederik hen til Statsraaden) Der har De ham!

Statsraaden.

Min Son! — Mand, De beskæmmer mig.

Palte (leer og græder paa eensang).

Sa, hvad siger De om den Fyr? Og jeg har dog ikke faaet ham rigtig færdig. Seg vilde saa gjerne, inden jeg afleverede ham, havt ham ind i Rangforordningen; men hvad — De kan vel i det mindste skaffe ham ind ind i første Klasse; han vil, splitte mig, nok selv sørge for at komme høiere op.

Statsraaden.

Hvormeget skylder jeg Dem ikke! Denne Brøde, som ufladelig har martret mig, som har gjort mig mørk og bitter — De har forsonet den ved Deres Opoffrelser, som De skænker mig alle Frugterne af.

Palte.

Ho, ho, gu gjør jeg ikke nei, Deres Excellence. Hans Navn hører ikke mig til; det tager De, og giver ham Deres — ha ha ha, det er Alt; for første Blads i hans Hjerte beholder min Sjel Mutter og jeg. — Ikke sandt, Frederik?

Frederik (kastet sig om hans Hals).

Seg burde elste Ser endnu høiere, hvis det var muligt.

Palte (fortrolig).

For Resten har jeg mærket, De er alt kommen til at sidde lige bag ved os; det har ærgret mig.

Frederik.

Men nu —

Palte.

Sa nu — ha ha ha, vær saa artig, bliv fiddendes.

— Men vi glemmer reent Faer paa Trappen. Nu haaber jeg da —

Statsraaden.

Tør jeg negte Dem Noget! De har seiret.
Falle.

Hurra!

Statsraaden.

Men da De vil hans Lykke — paa eet Bilkaar.
Falle.

Og det er?

Tiende Scene.

De Sørrige. Qvit. Dagtel. August. Grethe.

Dagtel (udenfor).

Der maa Ingen komme ind.

Qvit (udenfor).

Seg er af Frelsens Engle — jeg maa ind.

Grethe. August (udenfor).

Han maa! (Døren rives op; Alle træde hurtigt ind).

Dagtel (iler hen til Statsraaden og Falle).

Seg kan ikke gjøre ved det.

Qvit (stubber ham bort i heftig Bevægelse).

Tilfide! — Hr. Statsraad, Deres Velbyrdighed eller Velbaarenhed, og, hvis jeg feiler, Salvetitle! jeg har bedet Dem gaae frem med Grumhed imod vor faldne Kasjerer, og jeg har Ret, (seer sig stolt om i Kredsen) jeg har Ret, for mit Ord har altid været helligt, ja helligt, Deres — kort sagt Salvetitle, hvor jeg gav det, naar jeg gav det, og til hvem jeg

gav det; men jeg har Uret, (svartee) jeg siger, jeg har Uret, for Sujettet sidder med Familie, og tager vi Alting, saa har han, saa vidt jeg veed, Tugenting. Derfor siger jeg, hans Anklager og Forsølger: Naade! derfor siger jeg: betyng mig ikke med den Synd at have traadt Synderen i Stovet. Tag hvad jeg har, paalæg mig at sidde ved Kassen, som dens beskyttende Engel, men — (bønlig) S. T. Hr. Statsraad, lad ham beholde Embedet.

Alle.

Det har han alt. De havde jo mit Løfte.

Bagtel. Dvit. August. Grethe (ude af sig selv).
Hvad? er det sandt?

Statsraaden.

Ja, jeg paalægger ham kun eet Vilkaar, som er i hans Families høieste Interesse.

August (overrasket).

Et Vilkaar? (levende) Jeg kjender det. Nei, det kan min Fader ikke indgaae. Jeg vil gjøre enhver Opoffrelse og kun leve for at understøtte mine Forældre — men dette — aldrig! Jeg —

Dvit (holder ham for Munden).

Menneske! — (til de Andre) Kald ham til Orden!

August (høiere).

Naar jeg, for at opfylde sønlig Pligt, frasiger mig mit Livs bedste Forhaabninger, da tør jeg vel erklære —

Grethe (træder raske frem).

Betænk Dem! De frelser ikke alene Deres Fader fra Beskæmmelse; De kan sikke hans Alderdom, og

— fremme Deres egen Lykke. (med Barme) Hvad opoffrer De? Intet; thi om De end sønderriver alle Baand, jeg vil ikke bære den Bebreidelse, at jeg stod i Veien for Opfyldelsen af det eneste Vilkaar, hvorunder Deres Forældre kan reddes. De skal ikke tabe min Afgtelse ved at gjøre, hvad jeg maa ansee for Deres Pligt, og det vil De; (med Kraft) De maa.

August (afgjørende).

Seg kan ikke.

imellem hverandre.

Balle.

Det skal jeg sige Dem.

August.

Hvorledes kan De fordre —?

Dvit.

Hun har Ret! han maa —

Grethe.

Seg beder, jeg bønfaller Dem om —

Bagtel. Frederik.

Seg kan ikke begribe —

Ellevte Scene.

De Sørige. Mathilde.

Mathilde.

Hvilken Støi! — Hvad er det?

Statsraaden.

Derom spørger ogsaa jeg.

Bagtel (ivrig til Mathilde).

Seg har mistet min Kasse og kan faae den igjer,

men August vil ikke lade mig indgaac det eneste
Vilkaar, som er at — hvad for Noget?

Statsraaden.

At De strax frasiger Dem Deres fornemme Slæng.

August (levende).

Hvad? det er Vilkaaret?

Statsraaden.

Sa. Er det urimeligt?

Alle (uden Bagtel, hurtigt).

Nei.

August.

Seg, som troede — Nei det har jeg Sattet imod;
afsted med Slængen!

Bagtel.

Saa har jeg mistet mit Levebrod. Min Kone
jager ikke sine Gæster paa Døren.

Mathilde.

Godt! jeg tvinger Baronnen til at gaae og tage
dem med sig.

Alle (uden Bagtel).

Bravo!

Tolvte Scene.

De Sarrige. Baronnen. Fruen.

Fruen.

Ah her er jo — (seer Palle og Dbit, halvt høit) Uf!
Pakket!

Mathilde.

Lutter Glæde, som jeg dog ikke vil raade Dnfel
at dele, inden Hr. Baronnen har viist, hvem han er.

Baronen (meget imidig).

Seg, min Raadige? Altsaa, De vil —?

Mathilde.

Kan De tvivle? Seg seer mit Dinkels Formues-
omstaendigheder gjør det hojst nodvendigt, at De
fremtraeder i Deres sande Charakter. (meget ventlig) Jeg
beder Dem, gjør det strax. (vil gaac)

Dvit.

Froken, De gaaer, naar De vil —?

Mathilde.

Jeg lægger Sagen i Hr. Baronens Hænder, og
han vil sikkert ikke stufte mine Forventninger. Om
et Dieblif er jeg her med en Erklæring, (griber Baronens
Haand) viis Dem nu værdig til at modtage den. (gaaer)

Baronen (følger hende til Døren).

Paa min Ore, det skal jeg!

Trettende Scene.

De Forrige (uden Mathilde).

Fruen.

Hvad vil det sige, min gode Baron?

Baronen (fornem).

At jeg staaer her som Frokenens Bærg.

Fruen (sjeleglad).

Er det muligt? — hun vil —?

Baronen.

Skjænte mig sin Haand.

Frederik. Dvit. Palle.

Dem?

Fruen.

O, det glæder mig! Seg gratulerer tusinde Gange.

Baronen (tolbt).

Seg takker. (til Bagtel) Ifølge min Forlovedes Begjæring maa jeg fordre Regnskab for Bestyrelsen af hendes Formue.

Bagtel.

O, hvad det angaaer, det er i bedste Orden.

Baronen (trækker paa Stuldrene).

Derom maa man overbevise sig.

Bagtel.

Som De vil; i Morgen er jeg til Tjeneste.

Baronen.

Seg beder om Forladelse, det vilde være mig omfindtlig i Dag at være Gjæst hos en Mand, som jeg muligt i Morgen kunde tvinges til at gaae frem imod ad Rettens Bei.

Fruen.

Rettens?

Baronen (spøgende).

Sa, bedste Frue, Himlen bevare mig fra at gaae nogen anden med Familie.

Bagtel.

De, Hr. Baron, De vil sagsøge mig?

Baronen.

Det vil smerte mig, og for at sfaane mig for den bittre Tanke om den blotte Mulighed af, at det kunde ssee — De vilde forbinde mig, ved strax at meddele mig en lille Dversigt.

Fruen.

Hr. Baron, jeg maa tilstaae —

Baronen.

Fru Tante, disse Ophævelser ængster mig for
Deres Tilstaaelse og gjør, at jeg maa fordre Visshed.

Fjortende Scene.

De Sørige. Mathilde.

Mathilde.

Hr. Baron! Hr. Baron!

Bagtel (farer imod hende).

Saaledes hjælper Du mig til at opfylde Vilkaaret?
Han kommer og fordrer Regnskab strax for Dine
Penge, hvoraf der ikke mangler en Hvid.

Mathilde.

Saa Hr. Baronen har alt fordret Regnskab, og
Onkel kan aflægge det? begge Dele fornøier mig.
(ventig til Baronen). Glæd Dem, her er et Brev, med
fort Laf, til Baron von Villie til Villiendal.

Baronen (griber det henrykt).

Sort Laf — til Villiendal? ah! — Fred med
min jalig Broder!

Mathilde.

Nu vil De dog opfylde mit Onske og ikke mere
frequentere dette Huus?

Baronen (bryder Brevet).

Kan De spørge? Saa snart vi har faaet Capitalen.

Fruen.

Det er Deres Venskab?

Mathilde.

Læs, Baron, læs!

Baronen *(læser)*.

„At Din Bugge stod i Nyboder, at Du er fattig, skal ikke afholde mig fra at vække Dig min Haand.“
(forbavsset) Min Bugge i Nyboder! Hvad er det?

Frederik

(som staaer paa Baronens venstre Side).

Hvordan! — mine Ord!

Mathilde

(som staaer paa hans høire Side).

Er nu mine!

Frederik. Mathilde.

(De ile i hinandens Arme foran Baronem).

Alle.

Hvad?!

Mathilde.

Hr. Baron — min Forlovede.

Alle.

Der røg Capitalen!

Baronen.

Holdt for Nar?! *(ivrig til Bagtel)*. Er min Broder død eller ei?

Statsraaden.

Død? — I næste Uge gifter han sig med min Broderdatter.

Baronen.

Gifter sig?! — De var her jo igaar for at stifte Parti imellem hende og den unge Bagtel.

Statsraaden.

Jeg? (seer paa August) Ah, nu fatter jeg Indsigelsen!
— En Misforstaaelse, Hr. Baron; kun for at tilbyde ham en fordeelig Ansettelse.

August.

Er det muligt?

Grethe.

En Ansettelse!

August.

Hr. Baron — min Forlovede.

Baronen (ved sig selv).

Min Broder gifter sig med den Coquette! hun faaer en Arving, jeg mister Stamgodset! (til Fruen) Min Naadige, De vil —

Fruen.

„Som dannet Dvinde ma a jeg føle, De bør gaae.“

Baronen (gaaer hen imod hende).

Tillad at jeg —

Dvit

(gaaer ham i Armene og omfavner ham).

Tager Afsked? med Fornøielse. Og da De har Tid, siden De ikke bliver her til Middag — en lille Billighed: (meget venlig) bliv nede ved Døren og stig Gæsterne af.

Baronen.

De tør —

Dvit (i samme Tone).

Sa jeg tør, og mere — (hviskende) Onsker De Historien i Tryk? (med stærkere Stemme) Skal jeg have

Dem i Bladene? Skal jeg løbe om med Dem i min Pose?

Baronen (spag).

De har at befale. Desuden — jeg har jo lovet at bejerge Arrangementet. — Mine Herrer og Damer!

(gaaer til Døren).

Femtende Scene.

De Forrige. Ellen.

Ellen

(løber paa Baronen idet han træder ind).

Om Forladelse! (aabner Døren med mange Meininger).
Vær saa artig! Inte geneert.

Baronen (med Complimenter).

Ah, jeg beder, altfor god. (gaaer; de Andre see).

Ellen

(iler, da Baronen er gaaet, frem og stirrer paa dem).

De leer — allesammen! Hælle, saa fik Du vel Kassen til ham?

Hælle.

Jo, han ligger i den, siden Du aabnede Døren for Baronen.

Ellen.

Var han Baron?! ih Gud bevares! (gaaer Die paa Statsraaden) Gi, Rattuntrykkeren fra iaftes. (vækker ham Haanden) De ogsaa her?

Dvit.

Mutter, det er Statsraad Dobel.

Ellen

(trækker forfærdet Haanden tilbage).

Statsraad Do— aa! (Mathilde griber hendes Haand). Tak, lille Somsfru, jeg blev saa — (seer paa hende) Hvad! ih men det er jo —

Frederik.

Froten Strøm, min Brud.

Ellen (stygende).

Har Du en Brud?!

Frederik.

Saa, uden at jeg ret veed, hvordan jeg har faaet hende. (til August) Der var Ingen, som i Aftes hørte mine Ord uden De —

Mathilde.

So — en vis Somsfru Anette, som stod skjult bag Hr. Dvits Keolgardin, og hun —

Grethe (veger overgiben paa Mathilde).

Staaer der!

Palle. Ellen.

Nei, saa det var dog Dem?

Dvit (hopper af Glæde).

Ha ha ha, sagde jeg det ikke?

Ellen.

Men Du, Grethe! — Naadigste Tjenerinde, lille Fru, nu vil De da ikke have Noget imod —?

Bagtel (hurtigt).

Tine, jeg kan takke hendes Fader for, at jeg beholder Embedet.

Fruen.

Virkelig? — nu ja — hvad siger De, Hr. Statsraad?

Statsraaden.

At Deres Søn maa have Bryllup samme Dag som min.

Ellen (forfærdet).

Deres Søn! — De veed det? (flyver hen til Frederik)
De vil tage min Frederik? Nei jeg vil beholde ham —

Balle.

Holvi! det skal Du ogsaa. Du kan jo for Fanden ikke være andet end hans Moer; naa, hvad er der saa i Veien? herefter har han to Faerer og een Moer, det er det Hele!

Dvit.

Bliver jeg boende, Baadsmand?

Balle (ryster hans Haand).

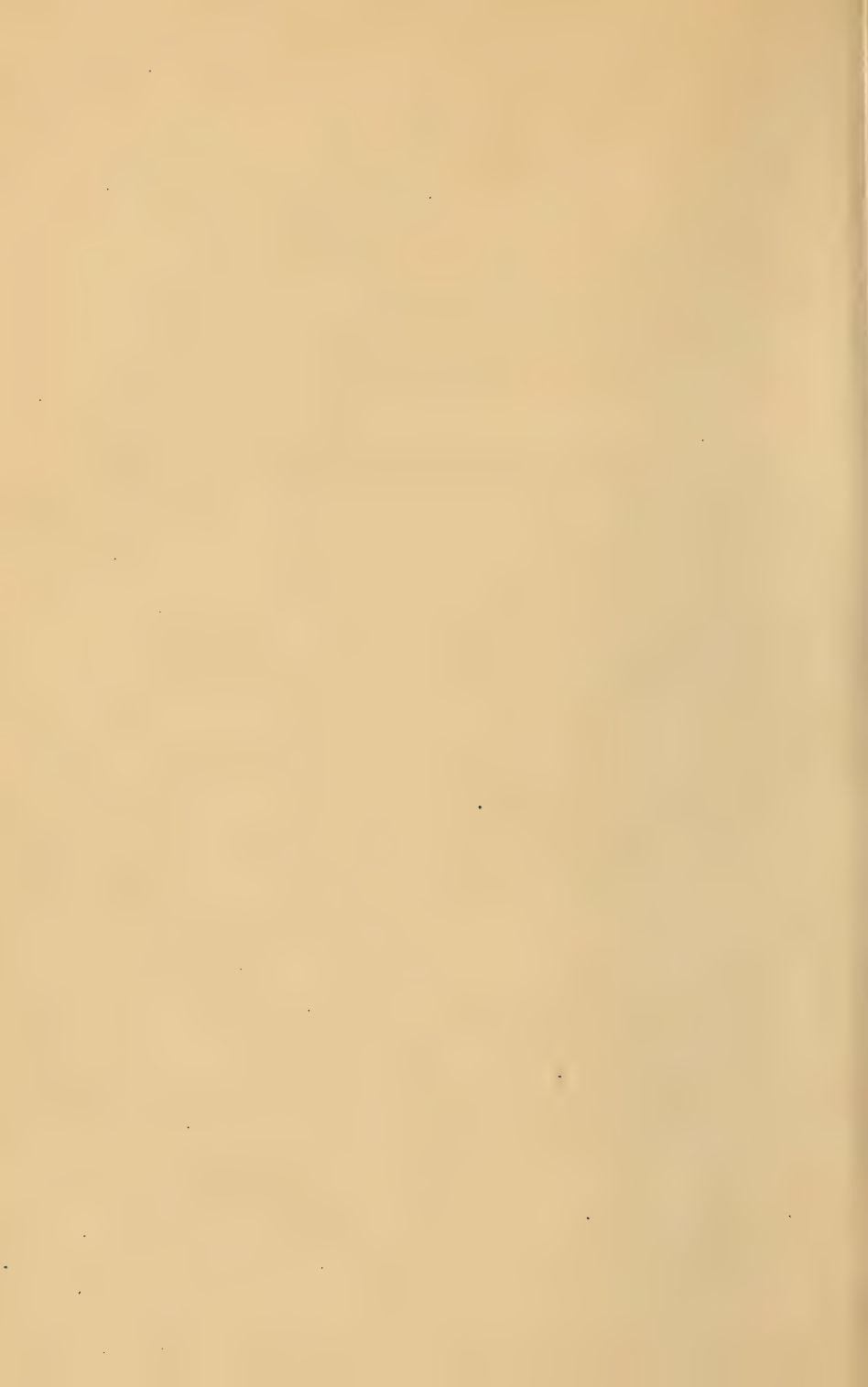
Til Een af os bliver opsagt af vor Herre.

Fruen.

De flytter ikke fra Nyboder?

Balle.

Kors, jeg maa jo blive der, at De kan lære Nationen at kjende, og saa skal De see: det er ikke Paf!

Jandens Overmand,

Folke-Komedie i fem Acter.

(Ideen er taget af Mélesvilles „Le fil de la vierge“.)

(1854).

Personerne.

Oswald, en rig Tyrolerbonde;

Marie, hans Datter;

Josaf, hendes Brudgom.

Nepomuk Blasius, Kirkebørge.

Gamle Veronica.

Batli, Pige,

Damian, Avlskarl, } hos Oswald.

Herrer, Tyrolere af begge Rjøn, Tjenere.

Asmodæus.

Første Act.

(En Bjergegn. Tilvenstre ligger Dswalbs meget smukke Huus med et fremspringende Tag, som hviler paa udskaarne, af Ranker ombundne Stolper. I Mellemgrunden gaaer en Sti over maleriske Klippeblokke, hvoraf een især, noget tilvenstre, rager høit i Veiret. I Baggrunden tilhøre hæver sig Taarnet af en Kirke, som ligger i Dalen. — Ved Dækkets Dypgang beghnder Aftenfjæret.)

Første Scene.

Balki (siddet udenfor Huset paa en Bænk og binder en Krands af hvide Roser.) Damian (staaer, lænet op imod en af Huusstolperne, og blæser paa en Skalmec, som han bestandig bærer i et Bænd over Skulderen). Tyroserne af begge Hjør (ligge og staae i Grupper paa Klippeblokkene og i Forgrunden.)

Chor.

Me I.: Bin i net a lust'ger Schweizerbu?

1.

Langsamt glider Solens Purpurfjær
Hen over Skovens Træer;
Aften sig sænker sval
Ned i vor Dal;
Lifligt Skalmeciens Klang
Toner til Hjrbesang! —
Mit Tyrol, mit Tyrol, o hvor Du er ffjønt!
Diriduidida hodirida!

2.

Mellem Bjerge, dækt med evig Sne,
Vi Blomster myhre see;
Gjennem den klare Luft
Bølge de Dust!
Fossen fra Strænten ned
Styrter mod Bækkens Bred! —

Mit Tyrol, mit Tyrol, o hvor Du er skjønt!
Dirididuida hohirida!

Batli.

Det maa jeg sige, Du spiller smukt paa Skalmeie, Damian.

Damian.

Hvad kan det hjælpe, Batli? jeg kan dog ikke spille mine Sorger bort.

Batli.

Saa Du har Sorger?

Damian.

Det veed Du vel ikke? Hvad troer Du, at mit Hjerte maa føle, naar jeg seer paa den deilige Krands, Du der har bundet?

Batli.

Det er jo Brudekrandsen til Huusbonds Datter. Er Du nu bleven forelsket i Marie?

Damian.

Vil Du fornærme mig, Batli? I mit Hjerte er der ikke Plads til to Kjærligheder. Jeg tænkte: om det var Brudekrandsen til Batli, og det var mig, som skulde gaae ved Siden af hende, — oh!

Batli.

Ti stille, Damian! saadant noget tør jeg ikke høre paa. Du veed, jeg er forlovet med Nepomuk Blasius.

Damian.

Den rige Kirkeværge, — desto værre! Hvor kan Du elske saadan en Bavian?

Batli.

Hvad kommer det Dig ved? Siden det engang er afgjort, at jeg skal have ham, saa bliver jeg nok nødt til at elske ham, naar jeg vil føre mig skikkeligt op.

Damian (ibrig).

Det kan Du ikke!

Batli (fornærmet; rejser sig).

Hvad for noget!

Damian.

Elske ham, mener jeg; og derfor var det yderlig ufornuftigt gjort af Dig, at Du gav ham Jaord.

Batli.

Ved det store Fjeldstred i Foraaret mistede min stakkels Moder alt, hvad hun eiede. Saa kom Kirkeværgen og tilbød hende baade Huus og Forsørgelse, naar jeg vilde blive hans Kone. Skulde jeg see min Moder i Glendighed, naar jeg kunde frelse hende? Havde det været smukt?

Alle.

Nei!

Batli.

Kan Du høre? — Der var Ungen, som jeg holdt saadan rigtigt af —

Damian.

Men jeg —

Batli (levende).

Na Du var jo ikke endnu kommen hertil! Nu har Kirkeværgen sørget for min Moder; og han vil gjøre endnu mere. Han har kjøbt vor Huusbonds Huus.

Alle.

Hvad for noget?

Batli.

Ja, Faer Oswald har altid villet høit tilveirs; nu har han faaet Lyft til at kjøbe hele dette deilige Gods, som skal sælges i disse Dage. Saa hovedrig som han er, saa havde han dog ikke alle de Penge, der strax skal tælles op; derfor er det, at Josef har maattet skaffe 6000 Gylden, inden han vilde give ham sin Datter, og derfor har han solgt sit smukke Huus til Kirkeværgen. See der har Nepomuk lovet, at min Moder skal komme til at boe, naar jeg er bleven gift med ham.

Alle.

Sh!

Batli.

Ja! — Bør jeg saa ikke holde af ham, eller da i det mindste tage ham til Mand? — Desuden har han sagt, at jeg skal faae alt hvad mit Hjerte forlanger; det er dog en stor Lykke for en fattig Pige.

Damian.

Naar han skal følge med, — ja en forbandet stor Lykke! (hvistende) Batli, vidste Du bare hvordan jeg elsker Dig!

Batli.

Det er ikke ret, at snakke mig for om det, for det gjør mig ganske urolig. Var Du en Tyr, som ogsaa kunde forsørge min Moder, det var en anden Sag; men en stakkels Uvlskarl.

Damian.

Du skal ikke kaste paa Raffen af stakkels Uvlskarle. Josef har været Soldat, det er sandt; men var han andet end stakkels Uvlskarl hos Huusbond, da han forelskede sig i hans Datter? Og da Huusbond sagde, at dersom han vilde have hende til Kone, saa maatte han inden en Maaned vise ham 6000 Gylden paa eet Brædt, gif saa ikke den stakkels Uvlskarl ud i den vide Verden og skaffede dem? Jeg er bleven Uvlskarl i hans Sted; jeg har allerede forelsket mig ligesom han; veed Du, om jeg ikke ogsaa saavel som han —

Batli.

Kan med eet skaffe 6000 Gylden tilveie? — pyt!

Damian.

Siig ikke det. (ivrig). Jeg kunde, Batli, jeg kunde — naar jeg bare vidste, hvor jeg skulde tage dem fra.

Batli.

Det var det!

Damian (som før).

Jeg vilde gaae lige ned i den dybeste Afgrund for at hente dem; (omt hvissende) ja, Batli, saa høit elsker jeg Dig! (igjen ivrig) Gud give, jeg dog havde været her, inden Du gav Kirkeværgen Saord!

Batli (hastig).

Det havde ikke været godt.

Damian (forundret).

Hvorfor ikke?

Batli (forlegen).

So, for saa — (undseligt hvissende) havde jeg vist ikke havt Hjerter til at forsørge min Moder.

Damian (sjæleglad).

Men taget mig! (kaster sig paa Ane og griber hendes Haand).

Batli, Du er en Engel!

Batli (vil rive sig løs).

Slip dog!

Alle.

Men Damian!

Anden Scene.

De Forrige. Nepomuk (kommer ad Stien. Han bærer en høj trekantet Hat, hvori der er stukket en Blomsterkorf; en anden Blomsterkorf sidder paa en kort Stab, smykket med flagernde Baand).

Nepomuk (nynnende).

Tateltitelitel talala (seer ned og jandsjer). Men Damian!

(paa engang.)	}	Damian (springer op).
		Kirkeværger!
		Batli (trækker forstrækket Haanden til sig). Min Kjæreste! — aa! (løber ind).

Nepomuk (bliver forstenet staaende).

For Fødderne af en Kirkeværgers Trolovede, — det er nydeligt! (gaaer ned).

Damian.

Det var ikke hendes Skyld.

Alle.

Nei, det var —

Repomuk.

Stille! — Er det en christelig Menighed, som rolig staaer og seer paa saadan en Fornærmelse imod den kirkelige Dyrighed? — Jeg kommer, fornoiet og nygende, i fuld Stads, for at vise min Ven Osvalds Datter den Ære at føre Brudeskaren, og saa finder jeg en Landstryger —

Damian.

Landstryger —

Repomuk.

Jeg betjente mig af dette Udtryk. Drattede Du ikke for jeg Ulger siden med eet ned her i Eggen, uden at Noget har faaet at vide, hverken hvor Du er kommen fra eller hvem Du er kommen af?

Damian.

Er det ikke nok, at I veed, hvad jeg er kommen for? Arbejde vilde jeg have, og det har jeg faaet.

Repomuk.

Destoværre! — Det var Din Lykke, at Josef var gaaet sin Vej, saa at Faer Osvald trængte til en Holskarl —

Damian (try).

Og at jeg duede til det, Hr. Kirkevæрге.

Repomuk.

Naa ja — forstaaer sig, de siger, at Du skal

være ganske flink. (livlig) Men hvorfor blev Du ikke og var flink, hvor Du hører hjemme?

Damian.

Jordi — fordi — For Pøkker, naar man forstaaer Nødsbruget tilgavns, kan man vente Arbeide overalt; og blæser man saa ovenikjøbet en god Skalmie, saa finder man altid nye gode Benner, som man kan fornøie. (til Bønderne) Ikke sandt?

Alle (med Benskabsstegt).

Jo!

Damian.

Seer I det? Hvorfor skulde jeg da ikke see mig lidt om i Verden?

Repomuk.

Jor mig kan Du see Dig saa meget om i Verden Du vil, naar Du bare ikke seer paa min lille Trolovede.

Damian.

Jo vist! skulde jeg, naar jeg vil see mig om i Verden, lukke Dinene for det, som jeg just finder deiligst i den?

Repomuk.

Det vilde Du dog gjøre klogt i, siden Du ikke kan faae det.

Damian.

Siig ikke det, Hr. Kirkeværge. Det er ikke Jeres Deilighed, I kan takke for Batlis Ja, og kunde jeg saa sandt have samme Lykke som Josef —

Repomuk.

Naar, med de 6,000 Gylden? — det var en rar Lykke. Tag Du Dig bare iagt for den.

Damian.

Hvad mener I med det? veed I kanskee, hvor han har faaet dem?

Repomuf.

Nei, det er Tingen. Jeg kan slet ikke begribe det, og naar jeg, — som, uden at gaae mig for nær, nok tør sige, at jeg er den klogeſte Mand i Sognet, — ikke kan begribe det, ſaa maa Du da kunne begribe, at det kan aldrig være gaaet rigtigt til.

Damian.

Men hvad troer I da, — ?

Repomuf.

Jugenting; Gud bevare mig for at troe Noget. Men at en fattig Karl ſkulde kunne vende buus ud i den ſtore Menneſkevrimmel og ſtrax ſaac 6000 Gylden; jo viſt! — i vore oplyſte Tider, da Enhver holder paa Sit; bah! — Jeg har ogsaa Penge, men er kanskee Nogen af Jer ſaa ufornuftig at troe, at jeg vil give nogen af dem bort?

Alle.

Nei.

Repomuf.

Seer I det!

Damian.

Men det er da ikke ſagt, at alle rige Folk ligner Jer.

Repomuf.

Alle, Damian! naar Folk bliver rige, ſaa kommer de alleſammen til at ligne mig; og, ſeer Du, derfor

paastaær jeg: med disse Penge kan det aldrig gaae rigtigt til.

Damian

Snat! Har Husbond ikke taget en høitidelig Eed af ham paa, at de var hans lovlige Eiendom? og dersom I troer, at en Karl som Josef, der har været en flink Soldat, og faaet en Medaille paa Brystet, gjør Eed paa Løgn, saa er det reent ud sagt skammeligt.

Alle.

Skammeligt!

Nepomuk.

Sa ja, jeg siger ikke mere. (Josef kommer, mørt og tante-fuld, med Armene overfors, ned ad Stien). Men — (vinter dem sammen om sig; hvistende) seer han ud som et Menneske, Lykken er faldet ned over?

Damian (langsomt).

Nei, det er rigtignok sandt —

De Andre (ligelædes).

Det forstaaer sig —

Nepomuk (høberende).

Naa! — jo jo, jeg veed rigtignok ikke Noget, men jeg er en flog Mand. (da Josef nærmer sig) Dvs! vi lader som ingenting.

Tredie Scene.

De Korrigte. Josef (i Mundering og med Medaille; men uden Sabel og Læbertoi).

Nepomuk

(Naaer Josef paa Stulderen).

God Dag, min gode Ven!

Josef

(farer op af sine Tanter og gjør sig munter).

God Dag, Hr. Kirkeværge! — god Dag, gode Venner!

Repomuf.

Naa, nu er Din lykkelige Time kommen. St. Gregorius, Du kan sige, at Du har skudt Poppegøien! Svigersøn til den rige Oswald, som formodentlig kjober hele Gudsjet i Morgen!

Josef (levende).

Hvad bryder jeg mig om hans Rigdom; jeg faaer Marie til Kone! Havde hendes Fader været saa fattig som Job, det havde kun gjort min Lykke endnu større.

Repomuf.

Naturligt! saa havde han ikke forlangt en rig Svigersøn og paalagt Dig at skaffe 6,000 Gyllden, som jo altid maae have —

Josef (som før).

Kjøftet et Offer, ja vist! (but) Naa, det vil vi ikke tale om.

Repomuf (forblosset).

Nei, det vil vi ikke tale om. — He he he, Du er kommen i Munderingen?

Josef.

Den er under Fanen bleven min Hædersdragt.

Damian.

Og den klæder Dig, Josef —! Dod og Plage, hvor Du seer stolt og modig ud.

Josef.

Det gjør Grindringerne fra Balpladsen, som vende tilbage, naar jeg faaer den paa.

Damian.

Ja Krigen, den kan sætte Skif paa en Skarl!
Gille den sorte Love, saadant et rigtigt Slag, det
maa være værdt at see, — naar man har en god
Plads, hvor der ikke er for stor Fare.

Josef (med 3td).

Men den bedste Plads er just der, hvor Faren
er størst, hvor Trommerne hvirvle og Kuglerne pibe.
Der gaaer det

Mel.: Mataplan, Tambour, tromme laug.

Lubiske.

1.

Kom rom rom di rom!
Gjennem Røg og Damp
Frem til blodig Kamp!
Høie Kald! vi Skjold skal være
For vor Arne, Landets Værelse!
Fjendens vilde Trods
Knuses skal af os!

Alle.

Kom rom rom di rom!
Gjennem Røg og Damp, osv.

Josef.

2.

Kom rom rom di rom!
Gjennem Strømme Blod
Frem med roligt Mod!
Der, hvor Fjendens Fane vaier,
Vil jeg juble stolt med Seier,
Eller døe som Mand
For mit Fædreland!

Alle.

Kom rom rom di rom!
Gjennem Strømme Blod osv.

Damian.

(taster sig begejstret om Josefs Hals).

Ha, Du er en prægtig Tyr! Hurra for Brudgommen!

Alle.

Hurra!

Damian (affides til Nepomuk).

Dg saadan en Karl kan I troe ilde? I har et stort Hjerte.

Nepomuk (tager en Priis).

Virkelig? Saa Du troer, at Batli vilde tage imod et stort Hjerte? — Skinsyge! mit Hjerte er ganske almindeligt.

Fjerde Scene.

De Forrige. Oswald.

Oswald.

Ho ho! her er Lystighed! Ja, det er ogsaa en flink Svigersøn, jeg faaer; han har som en brav Karl opfyldt det Vilkaar, jeg havde sat ham.

Josef (varm).

Havde jeg ikke funnet det, saa havde I aldrig seet mig mere, og Marie var død af Sorg.

Oswald.

Men jeg vidste, at Du kunde det; ha ha ha! jeg har en lille Nisse, som sagde mig det.

Nepomuk.

Er det muligt! — En Nisse? see see see!

Oswald.

Desuden vilde jeg nu engang ikke have mit eneste Barn gift med en Præster. Var der ikke Riddiger, den unge Sæger, som friede til hende for to Aar siden? en smuk Knøs, lystig, kjæf — o, hun havde nok taget ham, for han var ret skabt til at vinde Pigehjexter, men han havde ingenting; jeg viste ham Døren, hvorvel han truede med at tage Livet af sig.

Repomuk.

Han gjorde det nok ogsaa, for man hørte aldrig siden til ham, og der mumlede om, at han havde styrtet sig i en Bjergkløft.

Oswald.

Det maa han selv forsvare. Jeg har ikke med Noie samlet mine Penge, for at han skal rende af med dem bare for et smukt Ansigts Skyld. Den, der vil hofte, maa ogsaa faae. Det har Josef gjort. Ham kan jeg bruge; og da Josef holder af ham, — godt, han bliver min Svigersøn. I Morgen, tænker jeg, skal Godset høre mig til, saa gør jeg ham til min Forvalter.

Repomuk.

Og naar I døer —

Oswald (heftig).

Doer — døer! Hvad Fanden kommer min Død Ser ved?

Repomuk.

Naa naa, Faer Oswald, I maa da vel engang døe, og siden I ikke kan tage Godset med Ser —

Oswald (uvilkaarligt sukende).

Nei! — saa faaer han at beholde det. — (heftig)
Ikke mere om det! (gjor sig munter) Ei, ei, Hr. Kirke-
værg, jeg seer, I vil vise os den Væge at føre
Brudestaven?

Nepomuk.

Som et Beviis paa mit inderlige Venstabs for-
ter, — ja, Faer Oswald. Jeg har ladet Kirken
pynte og oplyse paa det brillanteste; Klokkeren ni kan
vielsen gaae for sig.

Oswald.

Prægtigt! (til Bønderne) Saa ind med Brudgommen,
for at tomme et Glas paa Lykke til hans Vandring.

Josef.

Dg paa min Svigerfaders Sundhed.

Alle.

Det er et Ord!

(De gaae ind i Huset, førte af Josef).

Femte Scene.

Oswald. Nepomuk.

Oswald.

Paa min Sundhed? — saa spar ikke paa Vinen!

Nepomuk.

Ei, ei, I er bleven spendabel, Faer Oswald.

Oswald.

Naa ja — for een Gang og paa den lykkeligste
Dag i mit Liv; thi det er det: jeg gifter min egen
lille Marie bort, og jeg har kunnet sende min

Commissiönair i Innsbruck hele den Sum, som skal udbetales paa Godset, og give ham Ordre til at kjøbe mig det i Morgen.

Repomuf.

Saa I har dog faaet alle Pengene skrabet sammen?

Dswald.

Ja! men det kneb. Jeg har maattet sælge alt, endog saa mit smukke lille Sted der, som I Bitterdød ikke ellers havde faaet for saa godt Kjøb; og endda vilde det ikke have slaaet til, dersom min Nisse ikke havde indgivet mig den lykkelige Tanke, at forlange af Josef, at han skulde skaffe de 6000 Gylden og styde dem til det, jeg selv havde.

Repomuf.

Nisse, Nisse! Hvad vil I sige med Jeres Nisse? Jeg bliver ganske betuttet ved den Snak. Er der virkelig saadant Djævelskab til?

Dswald.

Ha ha ha! min Nisse er Pokker ingen Djævel, men et godt Skrog, som har givet mig mangt et prægtigt Raad.

Repomuf.

Nei hvad siger I? Saadan En var det værdt at have. Lør jeg spørge, hører den med til Huset?

Dswald.

Nei, min gode Ven, spids ikke Jeres Næse paa, at den gaaer med i Kjøbet. Den kommer der endog saa aldrig.

Repomuf.

Det var mærkeligt! Men hvor har I da Jeres Nisse?

Sjette Scene.

De Forrige. Veronica (en gammel Kvinde i en forstidt fattig Dragt og med en Stav i Haanden, træder pludseligt frem fra en Bjergspalte, tæt bag ved Nepomuk).

Veronica.

Her!

Nepomuk

(Springer forkræftet i Beiret).

Ihjamme! hvor! — (skælvende, da han har seet sig om)
Hvor?

Dswald (pegende paa Veronica).

Ih, der, der! ha ha ha! (truer hende med Fingeren)
Gamle, nu har Du igjen luret!

Nepomuk (himmelfalden).

Den fjollede Veronica!

Veronica (i en mild Tone).

Det er ikke pænt af Dig, Nepomuk, at lade mig høre, at jeg er fjollet. I min Ungdom var jeg baade fornuftig og smuk. Det husker Du vel nok, Dswald?

Dswald.

Ja vist, Veronica.

Veronica.

Men jeg var ogsaa fattig, meget fattig — (til Dswald) det husker Du vist endnu bedre. (fortrolig til Nepomuk) Vi var forlovede; — o han holdt meget af mig, — men mere af Penge. Vi skulde om otte Dage have Bryllup, — han havde lovet mig det med Gød, — (heftig) jeg havde nok fortjent, at han

havde holdt den, før jeg havde givet ham Alt: min Kjærlighed, mit Rygte; han holdt den ikke.

Dswald.

Naa, naa, lille Veronica; ikke mere om det. Jeg havde kun liden Glæde af, at jeg forlod Dig og tog Mollerens Datter. Jeg fik rigtigt nok endeel Skillinge —

Veronica.

Men ingen Kjærlighed, — nei! Hun blev ogsaa tvungen, stakkels Slut. Der var en from Sjæl, der bar sit Kors saavel som jeg. Jo, jeg veed det alt sammen, alligevel at jeg ikke blev her, — det vilde jeg ikke, før jeg kunde ikke taale at spottes — nei, jeg vandrede langt bort i Landet, hvor ingen fjendte mig.

Dswald.

Men gammel Kjærlighed ruste ikke. Du maatte dog tilsidst hertil, før at see mig igjen. Du havde ikke glemmt mig.

Veronica.

Glemte Dig? — Dig! — Jeg er bleven fjollet — siger de; ho ho, jeg kan dog nok huske, hvad jeg vil. Nei, Du var bestandig i mine Tanker; — jeg spurgte ogsaa altid til Dig, hvor jeg kom. Saa fortalte de, at Du sad Gufemand med en smuk Datter, der var den Æneste, Du holdt af; at Du havde mange Penge, men kunde dog slet ikke blive glad, førend Du havde faaet hende rigt gift og var bleven Eier af Godset. Herregud, tænkte jeg, er det deri, hans Lykke stikker? ha ha, nu veed jeg, hvordan jeg kan vise ham, at jeg huser ham endnu. (til Revonut)

Har, ja, truntede jeg hertil, for at hjælpe ham til sin Lykke i en Fart.

Repomuk.

Det var hoimodigt. — Man skulde ellers ikke see paa Dig, at Du er skabt til at hjælpe Folk til Lykke.

Beronica (stirrer paa ham).

Nei ikke sandt? — (i sin forrige Tone) Men naar man saadan vanter om, og bestandig speider og pønser og fritter, med sin hele Hu og Tanke henvendt paa et eneste Menneſte, saa er det tilsidst, som man opdagede hver Traad i hans Livs Bæv og kunde styre den med sin Villie, ja som man kunde tilvirke hans Skjæbne.

Repomuk (ved sig selv).

Dg hun vil ikke være fjollet! Der er jo ikke et fornuftigt Ord i alt, hvad hun siger.

Beronica.

Seg har nu kun levet for at samle alle mine Tanker paa ham. Hvad jeg har seet og hørt, bestandig har jeg kun grublet over, om det kunde vendes til hans Nytte eller Skade. Jeg kjender hans Lykkes Bei bedre end han selv — Dg ikke sandt, Dswald, mine Raad har ført Dig et godt Stykke længer frem paa den?

Dswald.

Min Sjæl har de det, Beronica. Derſom Du ikke havde indgivet mig, at forlange af Josef, at han paa en Studs skulde skaffe de 6,000 Gylden, saa var jeg aldrig falden paa det. Sandt at sige, troede

jeg ogsaa, at det var bare Gjolleri af Dig, saa jeg egentlig kun sagde det til ham for paa en god Maade at vise ham Vinterveien.

Veronica.

He he he, nei, jeg vidste nok, hvordan han kunde staffe dem, og flere, mange flere til, om det skulde have været.

Oswald (ivrig)

Saa? (vred) Men Død og Plage, hvorfor sagde Du da ikke det?

Veronica (smilende).

Nei, for saa havde Du faaet flere, end Du behøvede, og det vilde jeg nu ikke have.

Oswald (hidfig).

Men det var lumpent af Dig.

Veronica (skarpt).

Har jeg kanskee ikke gjort nok for det, som Du har gjort imod mig?

Oswald (staaet).

Det forstaaer sig.

Repomus.

Det synes jeg ogsaa. Der er ikke mange, som er saa heldige at have saadan en Kjæreste.

Veronica (i sin rolige Tone).

Har jeg ikke gaaet og luret mig til, hos hvem Du kunde faae meest for Dine Eiendomme? og da Du græmmede Dig over, at Commissionairen i Innsbruck forlangte 2000 Gylden for at slutte Handelen om Godset, gif jeg ikke paa min Fod der=

til og opsmusede, saa fjollet som jeg er, en anden, der vilde gjøre det for 1,000?

Dswald.

Det er sandt, og det takker jeg Dig for.

Beronica.

Det skal Du ikke, men at jeg to Dage efter kom og raadede Dig, at Du skulde blive ved den dyreste, fordi jeg havde hørt mumle om, at den anden ikke var at lide paa, det var Tak værdt.

Dswald.

Det negter jeg ikke; men den Gang har jeg dog ikke fulgt Dit Raad, for jeg blev naturligviis ved den billigste

Beronica.

Saa? — ja det tænkte jeg nok.

Dswald.

1000 Gylden spart — betænk!

Beronica.

Og om han nu bedrager Dig, Dswald?

Dswald (siffig).

Ho ho, det gjør han ikke; det har jeg sørget for.

Beronica (levende).

Du! — hvordan?

Dswald (som før).

J Brevet med de 30,000 Gylden, som skal udbetales, har jeg ladet ham vide, at jeg om otte Dage sender ham en Anviisning paa 40,000, som han skal hæve for mig i Basel. Vil han snyde mig, saa bliver han mit Sjæl nok, til han om otte Dage kan blive 10,000 Gylden rigere.

Neponuk (gleder Sønderne).

Ha ha ha, ja han er da vel sagtens saa flov!
Det var forbandet fiffigt. Ha ha ha!

Dswald.

So, jeg er fiin. Jeg er sikker nok paa mine
30,000 Gylden, og han kan vente længe paa de
40,000. Ha ha ha.

Veronica.

Hum — ikke saa galt! — Naa! vi faaer at see!
(heftig) Huff paa, jeg advarede Dig.

Dswald (munter).

Det skal jeg; men huff Du ogsaa paa, mine 1,000
Gylden beholder jeg her! (staaer paa Lommen)

Marie (i Huset).

Han maa see mig! han maa see mig!

Dswald (med Hjertelighed).

Der er min Marie! (ifer hende indde.)

Syvende Scene.

De Forrige. Marie (i Brudebragt).

Marie.

Mef. Tyrolienne.

Hérolé.

1.

Ja med Brudefrandsen
Fa'er først see mig maa!
Bed hans Haand til Dandsen
Jeg, i Fakkelslandsen,
Siden jo skal gaae!

(Hun danser barnsligglad omkring ham; han betragter hende henrykt.)

2.

Ja'er, betragt Din Datter;
See hvor smuk hun er!
Hvis min Fryd Du fatter,
Tanken bringer atter
Dig Din Ungdom nær!

(samme Spil som før).

Dswald (omfavner hende med Ænderlighed).

Ja Du er mit eget kjære Barn!

Repomuk.

Dg yndig! — Sikken en Lykke at have saadan
en Datter og faae hende til Kone; — jeg mener da
kun een af Delene.

Beronica.

Ja jeg seer, hun ligger Dit Hjerte rigtigt nær.
At see hende ulykkelig og miste Dine Penge —

Dswald (levende).

Ti! — heller Doden! — Naa, nu vil vi have
en ret glad Fæst; i Dag sparer jeg ikke Noget. Vær
med ved Brylluppet, Beronica!

Beronica (farer op).

Seg! (roligere) Nei, nei!

Marie.

Na jo, gamle Beronica; det vil fornøie mig.

Beronica.

Seg til Bryllup? — jøvist! — Nei, jeg skulde
engang have været til et Bryllup, men — (pludseligt
afbrydende) Naa! — farvel!

Marie.

Æ gaaer?

Veronica.

Ja; jeg maa skynde mig ind i Skoven og plukke lidt Blomster til at pynte mig med; jeg vil dog nok see Dig gaae til Kirke, og man maa være en Smule net, for saadan en Fæst oplever jeg ikke saa let igjen. Farvel, Døswald, farvel, og til Lykke!

(hun gaaer hurtigt ned i Bjergspalten, hvor hun kom fra.)

Ottende Scene.

De Korrige (uden Veronica).

Repomus.

Hun vil pynte sig! Det er nok paa Tiden, at I følger hendes Exempel, Jaer Døswald. Det begynder alt at mørknes —

Døswald.

I har Ret, Hr. Kirkeværge. Desuden, som Enkemand, maa jeg selv see efter, om alting er istand til Gildet.

Repomus.

Seg skal gjerne hjælpe Jer. See I til Maden, saa vil jeg holde mig til Drikkevarerne; det forstaaer jeg mig bedst paa.

Døswald.

Godt; det er snart bestilt.

Repomus.

Siig ikke det; der skal Tid til, naar det skal gjøres ordentligt.

Døswald

(til Marie, som har sat sig paa Bænken, idet han tager hende om Hagen).

Bliv Du her i Ro med Dine Tanker, min Slut; derinde er saadan Tummel. Vi er her snart igjen.

(gaaer ind med Repomus).

Niende Scene.

Marie. (strax efter) Josef.

Marie

(reiser sig, saasnart de ere borte, og seer sig om).

Hvor mon han bliver af? Lader han mig vente paa sig? Og vi er ikke giste endnu.

Josef (udenfor).

Ikke en Draabe meer!

Marie (udbryder sjæleglad).

Han er her allerede!

Josef (idet han kommer ind).

Min Brud! — Ah, hvor Du er nydelig!

Marie (undselig).

Synes Du?

Josef.

Indtagende! — Hvor jeg er lykkelig at faae saadan en Engel til Kone.

Marie.

Aa, det er kun Din Kjærlighed, der gjør mig saa smuk.

Josef (omfavner hende).

Nei, hele Verden vil misunde mig, at jeg tør falde Dig Min!

Marie (støder ham blidt tilbage).

Aha, Hr. Næsviis, endnu er jeg, det da ikke.

Josef.

Men om en Time, ja tilhører Du mig for evig. (griber hendes Haand). O Din Skjelm, Du gjør det jo allerede nu!

Marie (vil tage Haanden).

Igjen!

Josef.

Sa, om Din Mund modsigde det tusinde Gange
— (lægger hendes Arm i sin) dette ømme Blik, dette skjelmste
Smil siger: Din! Din! og deres Tilstaaelse vil Du
besegle med et Kys.

Marie

(trækker hurtigt Armen til sig).

Nei, paa ingen Maade!

Josef.

Marie, kan Du negte mig det? (hvijsende).

Mel. af „Brama og Bajaderen“.

1.

Kun eet! — o lad Dig vøre!

Marie (ligeledes hvijsende, med Stjelmeri).

Nei, alle min Mand de tilhøre!

Josef.

Han afstaaer mig det glad.

Marie.

Seg siden vil spørge ham ad!

Josef (stærkere).

Tusind Du give kunde!

Marie (ligeledes).

Men ikke noget, han ei kalder Sit!

Josef (gaaer nærmere).

Vil Du ei eet mig unde?

Marie (viger tilbage i Mellemgrunden).

So med Fornøielse, var det blot mit!

Begge (betragte hinanden et Dieblit; gribe, overvældede af deres
Følelse, pludselig hinandens Haand, og ile mod Forgrunden; med Id).

O, hvor mit fulde Hjerte

Bløder af Kjærlighed!

Sa, Længslens søde Smerte

Styrkes dens Flamme ved!

2.

Josef (hvistende).

For et lille at gi'e mig til Prøve —

Marie.

Jeg fra min Mund maa røve!

Josef.

Naar det ei af min Mund til ham kom?

Marie.

Han faaer dog Nys derom.

Josef.

O, paa Din Læbe saa mange der hviler, —

Marie.

Dine de siden er!

Josef.

Men naar jeg seer, at saa yndigt Du smiler —

Marie.

Hust, Mydelsen er nær!

Begge (staae fortabte i hjærlig Vestsuelse af hinanden; pludseligt omfavne de hinanden med Ild).

O hvor mit fulde Hjerte

Gløder af Kjærlighed!

Saa, Længslens søde Smerte

Styrkes dens Flamme ved!

Josef

(seer hende med Beemod ind i Dinene).

O Marie, hvor Du er smuk — (vender sig bort med et Suf) og hvor jeg kunde være lykkelig.

Marie (forfærdet).

Du er da ikke lykkelig! — Min Gud, hvad er det? tal!

Josef.

Jeg sværger Dig til, det vedkommer ikke det mindste vor Kjærlighed og Lykke; det er i sig selv

Jugenting, eller, rettere sagt, et overordentlig heldigt Tilfælde. Der er blot et lille — Savn ved, og derfor — jeg maa tilstaae —

Marie (levende).

Hvad? — Det er dog ikke de Penge, som min Fader —

Josef (hastig).

Jo, Marie, — det er netop dem.

Marie.

Gud! det var en dunkel Frygt i mit Hjerte, men jeg kunde ikke troe det; nei, jeg stolede paa din retfaste Tænkemaade.

Josef (warm).

Det gjorde Du Ret i; thi jeg har ikke gjort Noget, som jeg skulde blues ved.

Marie.

Men, for Guds Skyld, saa fortæl!

Josef.

Det var ikke ret af din Fader, at paalægge mig, en fattig Karl, at skaffe 6000 Gylden inden en Maaned. At jeg gav ham mit Lofte og vandrede herfra, var kun fordi jeg i min Kjærlighed til Dig ikke kunde bære Tanken om at tabe Dig, men opbidjede mig selv til at haabe paa en eller anden vidunderlig Hændelse. Jeg sagde Dig Lovel med et Smil, men jeg bar Fortvivlelsen i mit Hjerte.

Marie (rætter ham Haanden).

Stakkels Josef!

Josef.

Jeg bad i alle Kirker, knælede for alle Altene,

anraabte alle Helgene, gav alt, hvad jeg eiede, i Almisje, — førgjæves. Der var kun to Dage tilbage, — drevn af Angst og Fortvivlelse vankede jeg hertil og var, just som Maanen steg op, uden at vide det, kommen ind i Grausfoven i den vilde Bjergkloft, som Bonderne kalde Helvedesgabet. Mine Kræfter havde forladt mig, jeg laae haabløs paa Jorden og græd. Da nævnede En mit Navn; det var den gamle Veronica.

Marie.

Veronica?

Josef.

Hun kom fra Nabobyen og gif hjem til sin Hytte. „Hvad fejler Dig, Josef?“ spurgte hun. Jeg fortalte hende min Ulykke. „Hun, derfor var der maastee nok Raad,“ sagde hun. „Det er et gammelt Sagn, at der er en Mand, som gjerne hjælper ulykkelige Kjærester og Vgtesfolk, naar de viser ham en eller anden lille Tvielighed, som ikke kan skade dem noget. Han hedder Asmodæus og skal strax lade sig see, naar man ved Midnat gaaer ind i en mørk Bjerg-hule og hvisker hans Navn tre Gange ned i Jorden. Det er snart Midnat, Bjerghuler er her nok af; Du kunde jo i det mindste forsøge det.“ Dermed gif hun.

Marie.

Og Du, Josef?

Josef.

Seg har bragt Dit Fader de 6000 Gylden.

Marie.

Du vovede —

Josef.

Det gjaldt om at vinde Din Haand.

Marie (ghisende).

Og Du kaldte Djævlén!

Josef.

Om han var Djævlén selv, det veed jeg ikke. I et rodt Lysfjær stod et smukt, ungt menneskeligt Bæsen med lynende Dine. Han var slet ikke forfærdelig, og hans Betingelse —

Marie (levende).

Betingelse —?

Josef.

Engst Dig ikke. Bed alt, hvad der er helligt, den vil ikke paa mindste Maade hindre os i at føre et lykkelig Liv og døe en salig Død.

Marie (fornøiet).

Er det muligt!

Josef.

Troer Du, at jeg ellers havde indgaaet den? — Nei, kun et løierligt Indfald, et lille Drilleri; — aa, neppe værdt at tale om.

Marie

(sthynger sig tillidsfuldt til ham).

Er det sandt?

Josef.

Jeg havde saamæn ikke drømt om at komme saa let til min Lykke. Ha ha ha, Du vil lee af det.

Marie (Hjæleglad).

Naar Du troer det —

Tiende Scene.

De Forrige. Oswald (i Hvitidsdragt). Nepomuk.

Oswald.

Naar, Børn, nu kommer Skaren for at føre Jer til Kirke.

Josef (affides til Marie).

Om det Hjas en anden Gang. (hoit). Den skal finde os parate.

Nepomuk.

Dig især, Josef; det vil jeg vædde paa. Naar man har en saa nydelig lille Brud —

Josef.

Saa længes man efter at kalde hende Kone; ja vist, Hr. Kirkevæрге. Det er den lykkeligste Dag i mit Liv, og Marie kjender mit Hjerte saa godt, at hun siger det samme.

Marie (kaster sig om hans Hals).

Sa, Josef, det gjør jeg!

Nepomuk

(støder, pegende paa de Elskende, til Oswald).

Det lover et godt Egtefkab, Jaer Oswald!

Oswald

(omfavner Begge med Hjertelighed).

Og Glæde for mine gamle Dage.

Ellelte Scene.

De Sorrhige. Valli. Damian og Dreng (med Satter).
Brudeskaren (Derpaa) Asmodæus.

Chor.

Mel. Vin em- und ausgange im ganze Tirol.

Med Duffet, at Bykken i Toget gaaer med,
Til Kirken vi nu ville drage afsted!
Af Benner ledsaget med lystelig Sang
Skal Parret begynde gjennem Livet sin Gang.
Diridi oi dia—u!

(Under en stærk Accord, som slutter Efterspillet, sprænges pludseligt, uden at de Tilstedeværende bemærke det, det Øverste af en fremragende Klippeblot til en Spalte, hvori

Asmodæus

(viser sig med et smukt, forkløftet Hoved og Øverdelen af Legemet, der er ført en rød Dragt med guldbrodert sort Besatning). Ha ha, Timen er nær! han er snart i min Bold!

Repomuf.

Men vi skal gaae under Ringningen, og den begynder først Klokken ni.

Dswald.

Sa ja, saa maae vi give Tid lidt endnu.

Repomuf.

Lille Batli, om Du imidlertid sang os den delige Vise om en Kones Pligter? Den er saa moralsk. Jeg synes, det var passende til Diebliffet.

Alle.

Sa!

Repomuf.

Den er nydelig. Saadan en blid, stille Melodi

— la la la la; jeg har selv gjort den, og Ordene med. Det er en lille poetisk Formaning, som jeg forærede min Kjæreste paa vor Forlovelsesdag.

Alle.

Den maae vi høre!

Repomuf.

Bil lille Batli give os den?

Batli.

Hvorfor ikke det? med Fornøielse!

Usmodæus (affides).

En prægtig Leilighed til at lægge min Sæd i Smaaglutternes Hjerter.

Batli

(som staar under Klippeblokken, hvori Usmodæus sidder).

Saa hor da til! (Der tages en Accord i Orkestret; Usmodæus strækker ujeet Haanden ud over Batlis Hoved, hun aabner Munden, men kan ikke frembringe mere end et Ah! (og vedbliver forgjæves at bevæge Mund og Hænder).

Repomuf

(som med Hoved- og Haandbevægelser har fulgt sin Melodi, standser, da han ikke hører Toner). Lille Batli maa synge lidt høiere; man kan ikke høre hende.

(Usmodæus trækker Haanden tilbage).

Batli (tager Beiret).

Det var underligt; jeg tabte Næset lige med eet!

Repomuf.

Du maa være bleven for rovt, mit Barn!

Batli.

Bi! nu synes jeg, Stemmen kommer tilbage.

(forseger). Ah—a--a! — Pas nu paa! (hun synger, medens Usmodæus holder Haanden udstrakt over hende, med kraft og under livfuld Bevægelse).

Me I. En Staal for den Mø i blufærdige Vaar.

Wohse.

1.

I Krandsen, som slynger sig, Brud, om Dit Haar,
Sjænktes Dig Herskerens Krone!

Fri Du fra Ehdigheds Lænke nu staaer;
Alting er tilladt en Kone!

Flagr med Glædens Gud
Da i Livet ud,

Sværn fra Lyst til Lyst! nyd hvor Du kan!
Derfor tager Du Dig jo dog kun en Mand!

Asmodæus og Pigerne (jublende).

Derfor tager Du Dig jo dog kun en Mand!

Nepomuk

(der har staaet som forstenet af Overraskelse).

Men Du store Sanct Gregorius! Batli, hvad
er det for en gyfelig Bise!

Batli

(som om hun udmattet afstædede en Byrde).

Ah! (forvirret). Jeg veed ikke — jeg kan —

Mandsfolkene (oprørte til Nepomuk).

Har I gjort den?

Nepomuk.

Vor Herre bevare mig! (til Batli). Hvordan i al
Verden kommer Du paa —

Batli.

Jeg kan ikke — det er Noget, der ligesom vil
frem.

Nepomuk (hidfig.)

Men det er mine moralske Tanker og min tyndige
Melodi, som skal frem.

Batli.

Sa ja, nu kommer jeg paa begge Dele.

Repomuk.

Nu skal I høre!

Batli (syrger med endnu større Kraft).

2.

Til Hylдинг kald først vor Din Herkerstols Fod

Han, Du tog naadigst til Mage!

Har til at see paa en Anden han Mod,

Høbn Du maa over ham tage!

Livet er saa kort,

Det maa daudjes bort!

Sværn fra Lyft til Lyft! nyd hvor Du kan!

Derfor tager Du Dig jo dog kun en Mand!

Asmodæus og Pigerne (jublende).

Derfor tager Du Dig jo dog kun en Mand!

Asmodæus (bliver overgivet ved).

Ha ha ha ha ha!

Batli

(synter ved Wisens sidste Tone udmattet ned paa Banken).

Ah!

Oswald (opbragt).

Men hvad er det for Noget?

Repomuk (ibvrigt).

Derjom I troer, at det er den Moral, jeg har
forfattet —

Batli (veiser sig; undselig).

Nei, men — jeg kunde — ikke gjøre ved det.

Pigerne (med nedslagne Dine).

Seg ikke heller.

Repomuk.

Men hvad kan det saa —? I kan troe, Jaer
Oswald, det er en syngende Syge, som stifter i
Astenlusten.

Dswald.

Sladder! det er — (Kirkeklokker slaar ni). Stille! Klof-
fen slaaer! Nu Alvor i Sindet!

Asmodæus.

Farvel, Josef; vi sees snart! (forvinder. Spalten lukker sig).

Nepomuk tager sin baandbehaengte Stav.

I Orden, Born! i Orden, og begynder Kirkesangen!

(han ordner Toget. Kirkeklokkerne begynder at lyde, og)

Choret (falder ind).

Mel. Kein schöneres Leb'n.

I Haab og i Tro
Vi Ser, elskende To,
Ledfage med Sang,
— Holalahala! —

Under Klokkerens Klang!

Det skal tyde Ser paa:

I den Pagt, I indgaae,

Livets Glæde og Alvor forene sig maae!

Diria ho diria ho holdeho laso!

(Som Støren begynder at jodle, sætter den sig i Bevægelse. Foran gaaer Nepomuk; efter ham Drengene med Hatterne; derpaa kommer Damian, som blæser Stalmue; saa Brudeparret, ført af Dswald, og endelig Folget. Toget gaaer op ad Stien og bøier om til den Side, hvor Kirken ligger. I det Drengene ere komne op paa Stien, træder

Veronica

(frem paa Klippeblokken, stirrer, støttet til sin Stav, paa Toget, som hilser hende, og nynter ved sig selv under de Bortdragendes Fodlen):

Engang var min Fu

Af vandre som Du;

Men Foden gled,

Han brød sin Fed

Og — hu, hu, hu! —

Nu er det Nat udi Skoven.

(Sangen og Jakkeshjæret tabe sig i det Fjerne; det bliver mørkt; Veronica staaer ubevægelig, henstukket i Grublen; — Dækket falder).

Anden Act.

En smuk, med Blomster smykket Stue. I Baggrunden Vinduer og to smaa Borde, hvorpaa der staaer Armstager med Lys. Paa hoire Side er Indgangsdøren, paa venstre et Tæppe, som skjuler en Alkove. Nærvæd denne staaer en stor Lænestol, og ligeoverfor en Kurv, der er fyldt med Blomster og tildækket med et Klæde.

Første Scene.

Damian (i Begreb med at tænde Lysene). Batli (staaer paa en Stol og fasthefter Tæppet for Alkoven).

Batli

(til Damian, som, før at betragte hende, glemmer at tænde Lysene).

Skynd Dig, Damian, skynd Dig dog at faae alle Lysene tændte!

Damian.

Ja ja! Siden Josef har taget Munderingen af og Kofte paa, skal vi vel have mere Dands endnu, jaa de kommer ikke jaa snart. Nu spiller ogsaa først Musikanterne op til Sangen, hvormed Gjæsterne skal drikke Brudeparrets Skaal.

Batli (springer ned).

Ha, den maa jeg høre! (hun løber hen til et Vindue, aabner det og læner sig ud).

Chor (udenfor).

Mel.: Z'nächst bin i halt gange i'bers Bergel in Wald.

Guds Bessiguelse følge gjennem Livet Jer Gang,
Svor I færdes og fare, under Tag og paa Bang,

At til Glasfenes Klang

Denne Dag tidt maa fejres med Jubel og Sang!

Diridri dia u, o dia!

Batli

(løber igjen hen til Stolen og sætter den tilside).

Hvor det er nydeligt!

Damian

(atter isjerd med at tænde Bylene).

Na, det er rørende; isjær naar man aldrig tør tænke paa, at høre saadan en Skaal druffet for En selv.

Batli.

Hvorfor skulde Du ikke turde tænke paa det?

Damian.

Fordi det eneste Fruentimmer, jeg kan elske her i Verden, heller vil have en gammel Skifting, der er rig, end en fjøn ung Karl, der er fattig; for fattig er jeg, det vil jeg tilstaae.

Batli.

Det troer jeg ikke, at Du behøver. — Ja vist, Damian, den Fattigdom — det er en stor Feil hos Dig. Skil Dig af med den.

Damian.

Med Fornoielse. Men hvor skal jeg gjøre af den? — Ak, kan Du ikke sige mig en god Maade at blive rig paa?

Batli.

Th bevares, den allerbedste.

Damian (begjærlig).

Hvad er det for en?

Batli.

Ak arve.

Damian.

Arve? — Gud hjælpe mig; jeg har jo ingen Familie.

Batli (staaer Hænderne sammen).

Hvad! — Du er saa fattig, at Du ikke engang har en Smule Familie!

Damian.

Ikke saameget som et lillebitte Spødkendebarn. Fra jeg var ganske spæd, har jeg været hos Augustinerne i Lauterbach. De har lært mig mange gode Ting, men ikke at samle Penge. For sex Uger siden sagde de til mig, at nu skulde jeg gaae ud i Verden for at søge min Lykke. Jeg kom hertil og jaae Dig; — ah, jeg havde allerede havt fat paa den, dersom det (viser et Guldfors, der hænger om hans Hals) ikke var hele min Rigdom.

Batli.

Hvad er det?

Damian.

Et Guldfors, der hængte om min Hals, da Pater Martin fandt mig liggende udenfor Klosterporten. Han gav mig det ved Afskeden, og befalede, at jeg altid skulde bære det. Det skal jeg ogsaa, thi det er vel en Moders Haand, jeg kan takke for det. (Kysjer det).

Batli.

Og Du kan elske den, som formodentlig har forstødt Dig?

Damian.

Elsker jeg ikke Dig, Batli? Du forstøder mig jo ogsaa. Alligevel — jeg kan ikke lade være at holde af Dig; nei, om jeg ogsaa skulde blive saa ulykkelig

at see Dig som Madam Blasius, — jeg veed det, jeg maatte dog tænke paa Dig med Kjærlighed.

Batli (med Følelse).

Damian!

Damian (levende).

Hvad sagde Du?

Batli (i en anden Tone).

At Du glemmer, vi skal have Brudefolkenes Bærelse færdigt.

Damian.

Men det er jo —

Batli (vrængende).

Men det er jo — og Kurven, hvori jeg har samlet alle de deilige Blomster, Bruden har faaet?

Damian (løber hen til Kurven).

Død og Plage, det er sandt!

Batli.

Den maa staae her lige midt paa Gulvet; det seer saa yndigt ud. (hjelper ham den hen). Saadan —! (tager Klædet af). Na hvilken Flor!

Damian.

Og hvor de lugter — (lægger sig paa Knæ og lugter ned i Blomsterne). Ah! — (tager en Rose). Hvilken nydelig lille Rose! — vil Du gjøre mig den Fornøjelse at sætte den i Dit Livstykke?

Batli.

Hvorfor ikke? Der har Du igjen en Kamunkel til Dit Knaphul.

Damian.

Batli, nu er jeg saa lykkelig!

Anden Scene.

De Sarrige. Nepomuk.

Nepomuk (i det aabne Vindue).

Damian.

Begge (fare op).

Hvad er det!

Nepomuk.

Saa Kuce igjen!

Batli.

Sa for en Kurv!

Nepomuk.

Som Du har givet ham? — He he he, den er
ghjefelig stor!

Damian.

Men fylt med Blomster, Hr. Kirkevæрге.

Nepomuk (ivrig).

Hvad for Noget? — Hjælp mig ind! hjælp mig
ind!

Damian. Batli.

Gjerne! (de hjælpe ham ind).

Nepomuk

(løber hen og seer ned i Kurven).

Den er saagu ogsaa! — Og den giver Du ham?
Sag synes, at naar Du havde saadan en at være af
med, saa havde det været mere passende, om Du
havde givet mig den.

Batli.

Det kan nok være. Men han har heller ikke
saaet nogen Kurv af mig.

Nepomuk.

Ikke? — Det fornøier mig, lille Batli.

Batli.

Det er en Blomsterkurb til Bruden.

Nepomuk.

Saa saa!

Batli.

Men hvad skal det betyde, at I kommer her op igjennem Vinduet.

Nepomuk.

Na — haa haa, det var — en lille Fornøielse, jeg vilde gjøre mig — Dig vil jeg sige. Da jeg horte, at Du var heroppe med denne Dumrian —

Damian (Hefstig).

Hvad?

Nepomuk.

Damian, — for at pynte Bærelset, fik jeg med eet det Indfald at gjøre Dig en behagelig Overraskelse ved at komme bag paa Dig.

Damian.

Sgjennem Vinduet, ha ha ha!

Nepomuk

(med et bredt Blik til Damian).

Saa, — ha ha ha! (til Batli). Jeg saa, at det stod aabent; saa syntes jeg, det var allermorsomst, om jeg kom drattende lige ind til Jer; derfor tog jeg en Stige —

Damian.

Og udsatte Jer for at knække Halsen for at more os.

Repomuf (hidfig)
Hende — ja; ikke Dig!

Mel.: Sænedandsen af „Mastervaden“.

Batli.

Jeg skal Dig lære!

Damian (tjæphøiet).

Hvad skal det være?

Begge (med dæmpet Stemme).

Hør, min Ven, hvad søger I?

(hidfige).

Klammeri!

Repomuf.

Åh, hvor Du krøber Dig!

Damian.

See at Han dner Sig!

Begge (med dæmpet Stemme).

Vær nu klog og tir mig ei!

(hidfige).

Gaa Sin Vej!

Batli.

Men vær dog rolig!

Alle Tre.

Vær dog rolig!

Saadan Støjen her i Brudeparrets Bolig!

Det er en Frækhed, som næsten er utrolig!

Repomuf (tager Batlis Haand).

Hør jeg gaaer bort et hjælent Blik?

Batli. Damian.

Nei, nei, nei!

Damian (tager den anden Haand).

Men Du gier mig et venligt Nik?

Batli. Repomuf.

Gaa Din Vej!

Nepomuk. Damian.

Batli, Du mig hønhøre maa!

Lad et lille Blik
Mit mig faae,

Fremfor alt da Du seer,

Jeg saa bestedent derom beer.

Batli.

For ei Klammeri at faae,

Strax I begge To skal gaae;

Blag mig ei meer:

Jeg til Ingen af Jer seer!

Nepomuk (laster sig paa Knæ).

At, skal jeg sukke

For Din Fod, min søde Smukke?

Damian (ligesedes).

Batli, see min Kjærligheds Smerte,

Og skjænk mig Dit lille Hjerte!

Nepomuk (springer op).

Du tør frie til min Brud!

Damian.

Ja, jeg gjerne gad stikke Jer ud!

Batli.

Hør, I smukt skal holde Fred!

Nepomuk. Damian.

Han skal paffe sig afsted!

Tredie Scene.

De Sørrige. Asmodæus (i en simpel Tyrolerdragt med Kofte; paa Hovedet har han en bredskygget lavpullet Hat, hvorpaa der sidder en Boutet, og paa Ryggen bærer han en Kalvestinds Violinpose).

Asmodæus

(staaer pludselig bag Lænestolen og læner begge Arme paa dens Ryg).

Ha ha ha ha!

Batli. Nepomuk. Damian

(fare forkrækkede i Beiret og betragte ham med Forbauselse).

Hvad er det! hvor kom han fra?

Asmodæus.

Åh, det er herligt!
Det gaaer saa kjærligt,
Som I var i Ægtestand!

Batli. Nepomuk. Damian.

Hvad vil han?!

Asmodæus (træder frem).

Elstov just kjendes
Paa, at man skjændes;
Det er jo dens Krydderi!

Batli. Nepomuk. Damian.

Hvem er I?

Asmodæus

(tager Hatten af og hilser).

Jeg har den Ære
En lystig Spillemand at være,
Og ved Spaadoms gave unge Folk at lære,
Hvem deres Haand de gjør bedst i at forære.

Batli. Nepomuk. Damian (ivrige).

Hør, I maa endelig mig spaae.

Asmodæus.

Hvorfor ei?

Batli. Nepomuk. Damian.

Hvordan jeg bedst kan Lykken naae!

Asmodæus.

Det skal jeg!

Batli. Nepomuk. Damian. Asmodæus.

I paa en Korsvei seer mig staae; Hvis I paa en Korsvei staae,
Hvilken Side jeg skal gaae, Hvilken Side I skal gaae,
Seg ret gjerne saae, I at vide kan saae,
At jeg at vide kunde saae! Naar jeg i Haanden see Jer maae.

(række Hænderne frem).

(gjør Forberedelsesfager).

Åa, lad os nu see,
Hvad der vil see!

Ja, nu skal I see,
Hvad der vil see!

Asmodæus (seer i alle Tres Hænder).

Hm! — ja saa! — Jeg seer, i denne nysselige
Haand ligger alle Tres Skjæbne; derfor — jeg
giver hende mit Spaadom, saa kan I andre tage
Teres Deel af den.

Nepomuk.

Godt! jeg skal nok passe at tage min, — naar
den duer noget.

Damian.

Jeg med.

Asmodæus (seer hende i Haanden).

Ho ho; her kommer Rigdom til Din Dør, —
den seer noget skimlet ud, ja vist; — ho ho, der har
vi ogsaa Fattigdom — eia, den er smuk, og har alle
Sommerne fulde af Kjærlighed, —

Damian (hopper af Stæde).

Det er mig!

Asmodæus.

Men ikke en Døit! — oh hvor den slider og
slæber — der kommer ikke Noget ud af, — Borne-
strig, — tort Brød, Graad, Riv, Unger.

Damian (opbragt).

Det er en lumpen Spaadom!

Asmodæus.

Men see nu Rigdommen; — Død og Plage,
hvor den krammer ud! Guldspænder — Heste og
Vogne — en Herregaard!

Nepomuk (ivrig).

Det er mig!

Asmodæus.

Jeg kan ikke see mere for bare Glands og Herlighed. — Du har nu to Skjæbner at vælge imellem: Du kan tage Fattigdom, —

Batli

(hurtigt, idet hun stiller sig ved Siden af Nepomuk).

Nei, jeg er allerede forlovet med Nepomuk.

Nepomuk.

Søde Batli!

Damian (kaster sig fortvivlet i Sænestolen).

Fruentimmer! af Fruentimmer!

Nepomuk.

Hvor jeg er lykkelig. Tak, o tusind Tak, min fjære — Dor jeg spørge, hvad er Seres Navn?

Asmodæus.

Asmodæus.

Nepomuk.

Asmo—Asmodæus? Det var et Fandens Navn.

Asmodæus.

Meget rigtigt. Husk paa det, thi jeg har isinde at besøge Ser tidt, naar S bliver gift.

Nepomuk.

Det skal være mig en stor Fornøielse.

Damian (springer op).

S skulde aldrig faae Lov at sætte Ser God i mit Huus.

Asmodæus.

Det veed jeg; derfor skal jeg nok vogte mig for at hjælpe Dig til en Kone.

Reponuk (henrykt).

Kom, Batli, kom! Kunde jeg, Du søde Sjæl —
aa, jeg dandsede ned af Trapperne med Dig.

Asmodæus (tager Violinen frem).

Det skal der ikke være Noget i Veien for.

Damian (stiller sig foran Døren).

Saa? — Lad ham dandse ned af Trapperne,
men ikke med hende, saa længe jeg er her.

Asmodæus.

Du kjenner ikke min Violins Magt. (gjør et Buestrog;
vindhende). Staa Du, dands S! (Han spiller en overgiven Dands;
Reponuk og Batli begynde uvilkaarligt at dandse; Damian bevæger sig,
med Udtryk af den heftigste Forbittrelse og Lyst til at standse dem, i Takt
med Benene, men uden at kunne forlade Stedet. Tilslidst dandser Reponuk,
ganske udmattet, forbi ham ud af Døren med Batli. Asmodæus vedbliver
endnu nogle Dieblkke med aftagende Styrke; endelig holder han op og
Damian kommer til No).

Fjerde Scene.

Asmodæus. Damian.

Damian (udmattet).

Ah!

Asmodæus (stikker Violinen i Posen).

Du seer, jeg kan lære Folk at dandse, — og at
staae stille.

Damian.

Det er Kogleri! (opbragt). Men bi Du — (griber
en Stol) jeg skal vise Dig — (farer imod ham.)

Asmodæus (løser af).

Hvad? — ha ha ha!

Damian

(gjør flere Dorsjog paa at ramme ham, men Asmodæus undviger leende).

At jeg kan hævne mig. — Jeg er ikke — bange for Dine Kunstler, — jeg skal — slaae Arme og Been — (han er tæt ved Asmodæus og hæver Stolen til et frygteligt Slag.) Nu!

Asmodæus.

So vist! (springer pludselig ned i Blomsterkurven og forsvinder).

Ha ha ha!

Damian

(der har staaet til, hvor Asmodæus stod, bliver staaende forstenet). Borte!

— (betragter Kurven). Han sprang ned i —; han kan dog umulig være i den; (løfter Kurven op). Nei, den er ligesaa let som før. (sætter den igjen). Det er en Høxemester! Men hvor kan han være bleven af.

Asmodæus (inde i Ustoven).

Ha ha ha!

Damian.

Han er i Brudekammeret! — Om han vil gjøre Brudeparret Fortred! Jeg vil gaae ind og gjøre et Kors i hvert Hjørne; Skamfærd, saa skal han nok være nødt til at pakke sig derfra. (gaaer ind i Ustoven).

Femte Scene.

Marie. Josef.

Marie

(iler i Forveien og ser sig fornøjet om).

Hvor her er smukt!

Josaf (sørgmodig og adspredt).

Så! — (affides). Nu gjælder det!

Marie.

Men hvad feiler Dig, Jofef? Du er alvorlig — Du? mens hele Huset er faa fuldt af Glæde, at den gamle Kirkeværge kommer dansende ned af Trapperne.

Jofef.

Om, der var Noget, — som jeg tænkte paa.

Marie (sætter sig i Sænestolen; skjelmst.)

Jofef! — det var dog ikke, at jeg negtede Dig. — Du veed nok? — Nu er Du min Mand — (slaaer Dinene ned) ja nu negter jeg Dig det ikke mere.

Jofef (smerteligt, ved sig selv).

Hvor hun er iudtagende! (forlegen). Nei, det var dog ikke —

Marie (seer paa ham med Æmhed).

Min Mand — min Jofef! (med Varme). O, jeg tør endogsaa selv give Dig — (vil falde ham om Halsen).

Jofef (farev forfærdet tilbage).

Nei, nei, Marie!

Marie (betragter ham forbausket).

Hvad for noget!

Jofef.

Tilgiv mig, kjære, fortryllende Kone, men først et Ord, for Guds Skyld, først et Ord.

Marie.

Hvad vil det sige? Du forstrækker mig?

Jofef.

Vær rolig — sæt Dig! (fører hende til Sænestolen, hvori hun sætter sig). Det er ingenting, men — (gaaer urolig frem og tilbage).

Sjette Scene.

De Forrige. Damian.

Damian (aabner Tæppet).

Saa, nu skal — (standser). Brudeparret!

Josef (stamper i Gulvet).

Jeg veed ikke, hvorledes —

Marie (angstelig).

Josef!

Damian.

Bevares! Josef er vred! — Bare jeg kunde liste mig bort, uden at de mærker mig.

Josef

(gaaer hen til Stolen og støtter sig paa den).

Jeg fik ikke sagt Dig den eneste Betingelse, som Manden gjorde for at give mig Pengene.

Damian (titter ind).

Hvad hører jeg!

Marie.

Du forsikrede, at den var en Bagatel.

Josef.

Saa en Maade; ja; men en Bagatel, som jeg nu mærker, er — en meget stor Bagatel.

Marie.

Destobedre.

Josef.

Nei, nei — forstaae mig ret — en Bagatel, som er meget vigtig, — (hurtigt). som ikke er nogen Bagatel.

Marie (reiser sig).

Min Gud!

Josef.

Den er — at jeg aldrig maa kysse min Kone.

Marie (strigende).

Hvad! — ih, det er jo affhyeligt!

Damian (affides).

Det var en loierlig Betingelse!

Marie (langsomt, med dæmpet Stemme).

Du maa aldrig kysse Din Kone?

Josef.

Nei; det første Kys, jeg giver Dig, efter at Du er bleven min Kone, — saa kommer Manden og henter mig.

Marie (bævende).

Ah, — det er skrækkeligt!

Damian (affides).

Stakkels Tyr! — Nu kan jeg begribe: det er den Satan af en Mand, som snuser omkring her.

Marie (med Udbrud).

O Gud, hvad har Du gjort! (kaster sig fortvilet i Bænestolen).

Josef (kaster sig for hendes Fødder).

Marie! husk, det er et Offer, jeg maatte bringe, for ikke at miste Dig for evig! Og det er jo kun mig, som taber derved. Jeg kan elske, tilbede, forgude Dig, om jeg endogsaa aldrig —

Marie (blt).

Men Mand og Kone —

Josef.

Du skal ikke være mig mindre dyrebar; nei, jeg vil tvertimod i tusinde Hjærtegn vise Dig, at jeg

var det lykkeligste Menneske paa Jorden, dersom jeg ikke havde maattet — Du vender Dine Dine fra mig? — O, naar Du kunde læse i mit Hjerte! naar Du — (vender hendes Hoved til sig; henrykt). Hvor Du er smuk! — dette Blik — dette blide Smil — Og Du er Min — Min! — o Marie! (han glemmer sig og bøier Hovedet for at kysse hende).

Damian (uwilkaarligt).

Ah! — (han skjuler sig hurtigt bag Tæppet).

Josef og Marie (fare op; bævende).

Hvad var det!

Josef (søger at samle sig).

Jeg veed ikke; — maaſkee en Skytſengel; — jeg var paa Veien til —

Marie (sætter sig igjen).

Ah! det er forfærdeligt.

Josef.

Vær ikke bange; jeg vænner mig snart til at tage mig iagt.

Marie (but).

Det er just for det, jeg er bange.

Josef.

O, det kan ikke gjøre mig kold imod Dig. (smerteligt). Men, Marie, om det, jeg har gjort af Kjærlighed til Dig, just berøvede mig Din Kjærlighed! — jeg var ulykkelig.

Mel.: Das Alpenhorn.

Brodj.

O, det Offer, jeg har bragt
For at vinde mig Din Haand,
Bidne skal: ei jordisk Magt
Bryde kan min Trofskabs Baaud!

For maaste Dig kun at trykke
En Gang til min Barm som Brud,
Jeg har bobet Liv og Lykke
Ia mit Hjertes Fred med Gud!

Meer end Løfte, meer end Sed
For min Kjærlighed Du har;
Den til Rædsflens skumle Bred
I min Haabløshed mig bar!
Iugen Tvivl Din Sjel kan glemme,
Om, at Alt Du er for mig;
Kunde Du, Marie, glemme
Hvad jeg bobet har for Dig?

Josef.

Kunde Du, Marie, glemme
Hvad jeg bobet har for Dig?

Marie (med Sld).

Nei, jeg aldrig skal forglemme
Hvad Du bobet har for mig!

Marie.

Josef, der er min Haand: vi elske hinanden,
men —

Josef (leende).

Kysjes ikke?

Marie (omfavner ham overgivent).

Nei! — man kan jo godt være lykkelig uden det.
Aldrig et Ord om denne naragtige Betingelse.

Josef (giver hende et Haandslag).

Aldrig!

Damian (affides, sjæleglad).

Gud ske Lov, nu er han frelst.

Marie.

Og veed Du hvad, Josef? For at erstatte Dig
dette Tab — (stjelmst). thi ikke sandt, det bliver da
altid et Tab, min Dreng?

Joséf (med Heflighed).

Marie! — et Tab, som — jeg ikke tor tænke paa!

Marie.

— Vil jeg gjøre alt, for at Du skal finde mig ret elskværdig.

Damian (affides).

Den fortræffelige Kone!

Joséf

(betragter hende med Genrykkelse).

Du kan ikke være elskværdigere, end Du er.

Marie.

Det troer Du? — pah la la la! Jeg følger Dig paa Bjerg og i Skov, leer med Dig, synger for Dig, gjætter Dine Dufte, retter mig efter dem —

Joséf (ivrig).

Nei, nei! — alt det andet; men hvad Dufterne angaaer: jeg vil rette mig efter Dine.

Marie (smigrende).

Men det gjør Du, lille Mand, naar Du tillader mig at forekomme Dine.

Joséf.

Men saa — saa bliver det jo dog min Billie, der kommer til at gjælde, og det — det — (bestemt) Marie, det tillader jeg ikke.

Damian (affides).

Trætte af Kjærlighed; — aa, det er ude med ham!

Marie.

Saa saa, Hr. Mand! De gjør Dem vred, fordi

De ikke maa rette Dem efter mine Ønster, og De sætter Dem dog imod det eneste, jeg har? (sætter sig i Sænestolen; med comisk Udvor). De beder om Forladelse!

Josef (halvt smilende).

Men, kjære, lille Kone, hør dog —

Marie.

De beder om Forladelse.

Damian (affides).

Hvordan smutter jeg bort? Jeg har ikke Hjerte til at see Fanden tage ham, og det bliver dog Enden paa det. — Ah, Vinduet! (han kaster sig hen til Vinduet, og gaaer ud af det).

Syvende Scene.

Marie. Josef.

Josef

(stotter hen til Marie; varm).

Nei, hvor hun er nydelig!

Marie

Du vil ikke?

Josef.

So, jo, jeg beder om Forladelse, — o tusende Gange. Og til Forsoning — (iler hen til hende) Marie, Din Haand!

Marie.

(Springer hurtigt op og stiller sig skjult paa den anden Side af Stolen).

Nei!

Josef (bønligt).

Marie!

Marie.

Mel.: Tyrolienne.

Beauptan.

1.

Du faaer den ei, thi jeg veed, at Du vredes,
Naar jeg Dit Dufte kjærligt møde vil!

Josef (bydende).

Kom dog! kom dog! — Da Du vil ikke bedes —
Kom dog! kom dog! — Befaling der maa til.

Marie (seende).

O vee, Du saa klynkende byder,
At jeg —

Josef (levende).

Marie, tal! at Du? — bliv ved!

Marie.

At jeg —

(dandsjer omkring).

at jeg, min Ven, dog Dig ikke adlyder

paa
ceetgang

{ Men vil først see Dig en Smule mere vred!
Josef.
{ Ha, Du opflammer jo kun min Kjærlighed!

Marie.

2.

Du den ei faaer, hvis Du ei vil forsøge
Paa, i min Flugt behændigt mig at naae!

Josef

(som forgjæves har villet indhente hende).

Bøn! bøn! — o hold op med at spørge!
Bøn! bøn! — søg mig ei at undgaae?

Marie (triumferende).

Ah nu — Du har sølt Rængslens Smerte
Derfor —

Josef.

Marie, tal! Derfor —? bliv ved!

Marie.

Derfor —

Begge

(ile pludseligt i hinandens Arme).

— derfor jeg iler med Fryd til Dit Hjerte,

Og føler saligt os Gæt i Kjærlighed!

(Han giver hende, overvældet af Genrykkelse, et Kys. Der høres et Brag; en Luc slaar op af Kurven; Lykene sluttet; et rødt Stjær lægger sig over Bærelset, og Asmodæus skyder, flædt som i første Act, pludseligt i Beiret fra Blomsterne).

Ottende Scene.

De Forrige. Asmodæus.

Asmodæus (med stærk Røst).

Du er Min!

Josef og Marie (forfærdede).

Ha!

Asmodæus

(munter, idet han træder frem).

At bilde sig ind, at man kan frasige sig en for-
tryllende Kones Kys, — Daare! (blydende). Afsted!

Marie

(som holder Josef omfavnet; bævende).

Jeg følger ham.

Asmodæus.

Det gjør mig ondt, at maatte afflaae en saa
særdeles nydelig Foræring; men man kan ikke saa-
ledes løbe ind i Helvede, naar man har Dyst.
Ufskyldigheden maa finde sig i at blive udenfor.

Marie.

Og Josef — hvad har han forbrudt?

Asmodæus.

Frivillig indgaaet en Pagt med mig! D for ham er der allerede en Celle færdig; ha ha ha, jeg vidste, at han kom strax efter Bielsen,

Josef (stjælvende).

En Celle? Hvad er da min Lod?

Asmodæus.

Evig Censurhed, evigt Mørke, evig Længsel, evig Fortrydelse, og fuldt op af Helvedes vidtberømte Hede.

Marie (ghjænde).

Uh!

Asmodæus.

Sa, det er jo ingen behagelig Tilværelse, men han er ogsaa kun en simpel Fordømt, der ikke har andet at bestille end at lide. Vi virkelige Djævl, som maae ligge ude i Verden paa Hverving, har det noget bedre.

Marie (med Ryst).

Unde Mand, kan Du være saa lystig ved at føre en Sjæl til evig Fordømmelse?

Asmodæus (heftig).

Dg veed Du hvilken Dval jeg dolger bag denne Lystighed?

Marie.

Dval! — Du? — Hykler!

Asmodæus (lystig).

Sa saadan behandler man os stakkels Djævl. Men Fanden selv vil ikke gjøres værre, end han er. Kjender Du mit Væsen og dets Natur?

Mef.: O wär' ich doch des Mondes Licht.

Klanken

1.

Jeg stod, som Engel, Lyset nær,
Men trodsed frækt den Høie,
Dg blev nedstødt til Mørkets Hær,
Hvor Dvaler Hovmod høie!
Mindet om Himlens tabte Glæder
Som Nag mig nu til Hjertet træder!
I Strid for Lastens Aand jeg gaaer;
Men der er Smerte i hver Seir, jeg naaer!

2.

En jordiff Dvinde var den Magt,
Som fristed mig til Brøde,
Dg i en Dvindes Haand er lagt,
Hvor længe jeg skal høde!
En Gang af Dvinde overvundet,
Er jeg til Dybet evig bundet;
Men Naadens Favn vil aabne sig,
Har i sin Seir en Taare hun for mig!

Marie (gruende).

En Dvinde skulde fælde en Taare over Din evige
Fordømmelse?

Als modæus.

Maar jeg har villet hendes; — nei, nei!
(med Billedhed). jeg veed: det er et Haab, som kun er
givet mig til Spot! Der er ingen Frelse for mig,
ha ha ha! (griber Josef om Armen). Følg!

Josef

(i høieste Forfærdelse; næsten lydlost).

Marie!

Marie

(taster sig i Fortvivlelsens Udbrud paa sine).

Gud! — hvad gjør jeg! — bliv! — hvor er

Frelse?! — (gribes af en Tante) Ja! — ja! (springer op;
med kraftig Bestemtthed) Hør mig!

Asmodæus (med Gaan).

Hvad vil Du?

Marie (dristig).

Vil Du have to Sjæle istedetfor een?

Josef (ghjende).

Marie!

Marie (begeistret).

Ti! — det er ikke min Tanke! (heftigt til Asmodæus)
Vil Du?

Asmodæus.

Det er Bligt imod min Behersker ikke at afflaae
det. Men hvad vil Du gjøre for at blive Min?

Marie.

Dgsaa indgaae en Pagt med Dig.

Asmodæus.

Saa saa! — Lad høre!

Marie.

Du sætter mig i tre Fristelser: feirer jeg i de
to, da er han fri; feirer Du i de to, da tilhøre vi
Dig begge.

Asmodæus.

Ikke saa galt! — Dg hvad skal jeg hvergang
bringe Dig til, for at Du skal erkjende, at jeg har
feiret?

Marie.

Bestem!

Asmodæus.

Nu vel — at Du giver mig et Nys?

Marie. Josef (fare tilbage).

Aldrig!

Asmodæus.

Saa? — Ja, jeg vil ikke lade en saa god Handel gaae fra mig for en Bagatels Skyld. Alt-
saa: at Du hviler ved mit Bryst?

Marie (med Overvindelse).

Ja!

Josef.

Hvad! — Du vil —

Marie (med Høihed).

Vær rolig; det kan ikke skee!

Asmodæus.

Vi vil see! vi vil see! — det er da afgjort: tre
Fristelser —

Marie (levende).

Men med een Betingelse!

Asmodæus.

Den er?

Marie.

Du maa ikke gjøre Leiligheden til Fristelse.

Asmodæus

Ha ha ha, o Fruentimmer! hvor snilde, hvor
fløgtige! — Frygt ikke! Det er ikke andet end den
nederdrægtige Falskhed, hvormed Menneffene altid kaste
Skylden fra sig selv over paa Ganden, som har ind-
ført den Mening, at det er os, der lægger Snarer
for deres Dyd. Han deroppe har kun tilladt os,
at bruge Leiligheden til Fristelse, ikke at skabe
den. Behøves heller ikke; Teres Lidenstaber og

Daarligheder giver os meer end nok af den. Paa Helvedes Parole, jeg benytter kun Omstændighederne, men — vogt Dig for hvorledes jeg benytter dem! — Nu, Tiden inden hvilken den sidste Fristelse skal være endt?

Marie (seer paa Josef; dvælende).

Tiden —?

Josef (ligelædes).

Vi skal bestemme —?

Asmodæus.

Ja, Tiden. Orden i Forretninger! (da de endnu dvale). Dosmere, der staaer I med Jeres Angst! Det er jo aabenbart Jeres Fordeel, at den er kort, min, at den er lang. Men jeg vil ikke være urimelig —: kun et Aar.

Marie. Josef

(omstynge hinanden; bævende).

Kun et Aar!

Asmodæus.

Et Aar, og — jeg holder af ulige Tid; det er mindre ængstende for den menneskelige Tanke, og mig generer det ikke; jeg er præcis; — et Aar og til trettende Dags Middag.

Marie. Josef.

Men —

Asmodæus (bestemt).

Derved bliver det! Naar Kloffen, den trettende Dag efter et Aar fra nu, om Middagen slaaer det tolvte Slag, har Du fejret; dersom ikke — hvad der

kan skee — jeg har seiret i Forveien. Betingelserne ere afgjorte.

Josef med Energi).

Nei! — endnu een:

Asmodæus (standser).

Og den er?

Josef.

Hvis hun, inden Seiren er afgjort, løsfiger sig fra min Skjæbne og kaster sig i en andens Arme —

Marie (omfavner ham).

Umuligt!

Josef (bliver ved).

Da er hun fri!

Asmodæus.

Ha ha ha, det er noget Nyt!

Josef (fast).

Seg vil det!

Asmodæus

(truer ham, oudenstabsfuldt smilende med Fingeren).

Bogt Dig! Betingelser stærke kun min Skadefryd.
Om jeg vendte denne imod Dig?

Josef.

Ligegodt! jeg vil det.

Asmodæus.

• Vel, det skee! Er vi saa enige?

Marie. Josef (bævende).

Sa!

Asmodæus (let).

Godt! (munter!) Nu troer naturligtvis den lille elskværdige Kone, at nogle Draaber af hendes unge

Blod skal vinde til Pagtens Underskrift? — Bah bah, ogsaa lumpent Menneſkedigt! (ſtreng). Den Retfærdige har givet os Magt over hver Den, ſom frivillig har givet ſig i vor Magt. Ordet er nok! — (munter). Nu kan Du kyſſe Din Kone! — Vi ſees igjen! (han henter i Jorden; Flammer ſlaae i Beiret; det bliver et Dieblit mørkt, derpaa tænde Lyſene ſig).

Niende Scene.

Marie. Joſef.

Marie (ſeer ſig om).

Var det en ſkrækkelig Drøm?

Joſef (gruende).

Nei, nei! — (ſmerteligt). O, Marie, hvad har Du gjort!

Marie

(griber hans Haand; begejſtret).

Frelſt os begge; thi ſaalænge der er Kjærlighed i min Sjæl, kan Friſteren ikke vinde Magt over den.

Joſef.

Det troer Du?

Marie.

Det føler, det veed jeg! Naar Du ængſtes, ſaa er det kun, fordi Du ikke fatter min Kjærlighedsſtyrke, (mildt bebreidende) fordi Du kan tænke, at jeg kunde ophøre at elſke Dig.

Joſef.

Seg vil kun lade Dig beholde en Bei til Frelſe.

Marie (levende).

Jeg trænger ikke dertil; jeg har Tro og Kjærlighed.

Josef

(betragter hende med Beundring).

Ha, hvilket Mod der er i Fromhed. (trykker hende med Hæftighed til sit Bryst). Ja, Du vil seire.

Marie.

O, hvor mit Hjerte nu er let! (lægger sit Hoved ved hans Varm).

Gjæsterne (udenfor).

Mel.: Plaisirs de notre enfance

Stouard

Vi Hjemmets Bei nu vanke —

En god rolig Nat!

Med Jer i Bøn og Tanke,

En god rolig Nat!

Marie (paa samme Tid).

Hør! — vore Venner sige os god Nat, — de nedbede os Lykke. Og vi skulde ikke finde den?

Tiende Scene.

De Forrige. Damian (udenfor).

Damian (raabende).

Ti stille! Troer I, her er Noget at synge for?

Marie.

Hvad er det? hvorfor afbrøder Damian Sangen?

Josef (gaaer hen til Vinduet).

Damian! hvad skal det bethyde?

Damian.

Hvad for noget! er Du der! — Hurra! — jeg maa op til Dig!

Josef

(vender tilbage, men standser, idet hans Bine falde paa Marie).

Sa, jeg er her, — jeg tør elske Dig uden Frygt
— Du har Ret: vi er frelste! — O, jeg er lykkelig!

Marie (iler i hans Arme).

Og jeg!

Josef.

Kone! (tysker hende).

Damian (i Vinduet; forfærdet),

Hou!

Marie. Josef (forstræfede).

Hvad er det!

Damian.

Om Forladelse — det var — jeg kom —
(stifter Hovedet ind og seer sig om). jeg troede — (springer ind;
med Zunderlighed). O, det var bare Fornøielse over at see
Dig.

Marie.

Ha ha ha, den gode Damian har en løierlig
Maade at httre den paa.

Damian (seer sig omkring).

Men hvor Fanden mon Fanden er henne!

Josef.

Hvad er der skeet?

Damian.

He — ja — det er det, jeg egentlig ikke veed.
(affides) Han maa have forstaaet, at jage ham Fanden
i Bold.

Josef.

Hvorfor lod Du dem ikke blive ved at synge?

Damian (meget forlegen.)

Fordi jeg troede — at Du — Det var Kirkeværgen, som bad dem derom, men før et Dieblif fiden fik Husbond et Brev, — det kom nok med Godset, som han har kjøbt, og jeg var bange for, at han skulde blive forstyrret, mens han læste det.

Marie.

Na, det er lutter Omhyggelighed af Damian, ha ha ha!

Damian (ved sig selv).

Ih Gud ske Lov, det gaaer jo meget glædeligt.

Ellevte Scene.

De Forrige. Nepomuk.

Nepomuk (opbragt).

Tag ikke ilde op, men kan den Knold gaae ind af Vinduet, saa tør en respectabel Kirkevæрге vel tillade sig at trine ind af Døren.

Marie.

Hvad feiler Ter, gode Hr. Blasius?

Nepomuk.

Da dette Menneske har understaaet sig til at forstyrre en Serenade, som jeg har foranstaltet til Brudeparrets Ære, saa vil jeg give mig den Frihed at fornemme —

Josef.

Det er kun en lille Bildfarelse, Hr. Kirkevæрге. Syng I, syng! jeg er vis paa, Damian stemmer i med.

Damian.

Med Forpielse! nu skal jeg straaale af fuld Hals
— Hurra!

Tolste Scene.

De Forrige. Oswald.

Oswald

(Bleg og forvirret; med et aabent Brev i Haanden).

Ti! — ingen Glæde — jeg er tilintetgjort —
ødelagt!

Alle.

Hvad!

Oswald.

Dette Brev — o, jeg Daare! jeg har selv styrket
mig i Ulykken! — (forbittret). Ha, min fordømte Karrig-
hed! — Alt — Alt —

Marie (omfavner ham).

Fader! for Guds Skyld, fat Dig!

Oswald (heftig).

Fatte mig! — jeg er bragt til Bettelstaven!
(Synker i Josefs og Marias Arme).

(Der høres en Sloggerlatter fra Dybet).

Alle (uden Oswald, overraskede).

Hvad er det! (Pause).

Damian.

Na, det maa have været dem dernede; — de er
lystige.

Oswald (reiser sig).

Bedraget —

Neptomus.

Ho ho, det er Teres Commissionair —

Dswald.

Den Nedrige! han har taget Flugten med alt
hvad jeg eiede.

Neptomus.

See see! han er ikke bleven, til han kunde blive
10,000 Gylde rigere? — sikket Jæ!

Dswald (til Neptomus).

Dette Huus —

Neptomus.

Sa, det har han taget med, for jeg har betalt
det og foræret det til min lille Batlis Moder.

Dswald (sønderknust).

Seg har tabt alt — alt!

Marie (i sjælfuldt).

Nei, Du har os endnu.

Dswald (ryster paa Hovedet).

O, mit Barn!

Marie.

Hvad er det, Du har tabt, imod det, som Gud
har bevaret Dig? — O Fader, Du veed ikke —!
Mod! Vi staae ved Din Side. Ikke sandt, Josef,
vi vil arbeide for vor Fader?

Josef.

Det vil vi!

Damian (henrebet).

Og jeg for min Høsbond! (løber hen til Vinduet og
raaber) Naa, giv os nu Teres Godnat og gode Ønsker;
nu kan vi trænge til dem!

Gjæsterne (udenfor).

Vi Hjemmets Vei nu vanke —

En god rolig Nat!

Med Jer i Bøn og Tanke!

En god rolig Nat!

I Eders Hjed

Gaae Held og Fred

Til Gravens Bred!

Vi Hjemmets Vei nu vanke —

En god rolig Nat!

Med Jer i Bøn og Tanke!

En god rolig Nat!

Marie

(under Sangen; rækker Josef Haanden).

Mod til Kampen!

Josef.

Get i Liv og Død!

Marie (peger mod Himlen).

Tro og Kjærlighed!

(Dækket falder; Sangen vedbliver).

Credie Act.

En landlig Egn. Paa den ene Side en falskberdig Hytte med to Galvdpore; i Midten et stort Træ, hvorunder der staaer en Bænk, sammenslaet af Grene.

Første Scene.

Marie (sidder under Træet og skriver paa en rød Strømpe). Josef
(sidder ved hendes Fødder og skærer paa en Træfigur).

Josef.

Saa, nu er han færdig! — vil Du see, hvilken

Fyr? en Husar! — prægtigt skaaret, om jeg selv skal sige det. Naa, Marie, han er værd at see paa.
(reiser sig).

Marie.

Et Dieblif! — jeg skal luffe min Strømpe; kun to Masker — saa! (reiser sig). Lad mig nu see Din Husar. Ja, han er deilig! Hvilke Knebelstbarter! — jo Du kan! — Men vil Du nu see min Strømpe; den er heller ikke at foragte; — betragt engang Sviklen. Hvad vil Du sige om den paa et smukt Been?

Josef.

Allerfjærest! — Det er dog herligt, at vi kan bruge vore Hænder, hver paa sin Viis. Nu lægger vi disse Herligheder ned til de Træfigurer og Strømper, jeg allerede har pakket ind i to Kurve; og saa gaar jeg og Damian med dem ned i Byen til Kræmmeren, som kom iforgaars; han giver os dog altid 50 Gylben for vort Kram.

Marie (slaaer Hænderne sammen).

50 Gylben!

Josef.

Å det mindste!

Marie.

Men saa kan vi jo godt slaae os igjennem.

Josef.

Saalænge Damian, den ærlige Sjæl, bliver hos os, er det ingen Sag. Naar bare Din Fader ikke var saa utilfreds.

Marie.

Ja, hans Sjæl hænger nu engang ved Benge. Jeg har mærket, at i de tre Dage, siden den Herre, der har kjøbt Godsjet, er kommen hertil, er han bleven endnu ulykkeligere. Hver Dag gaaer han til Herregaarden, for at betragte al den Stads og Herlighed, som der skal være fuldt op af, og han kommer aldrig tilbage uden i Forbittrelse over, at han, istedetfor at have faaet Godsjet, er bleven ødelagt og har maattet søge Ly i denne Hytte.

Josef.

Hans Skjæbne er ogsaa tung. Naar man har været saa rig —

Marie.

Det er ogsaa det, gamle Veronica siger. Hun frygter for, at han mister Forstandten, dersom han ikke igjen kommer til Benge. Ak, Josef, hvor vi kunde være lykkelige, naar han blot var tilfreds.

Josef.

Og vi saa ikke skulde være bange for det, Du veed nok, — Fristelserne.

Marie.

Ah hvad, dem tænker jeg ikke paa. Har vi nu ikke i tre Maaneder levet forniiede med hinanden i vor Fattigdom, uden at mærke det mindste til ham? Nei, Du kan troe, han har stolet paa, at vi skulde give ham Leilighed, men — (omfavner ham) det vil vi ikke.

Josef.

Ja ja, der kan altid være en Krog i vort Hjerte, som den Orde kan snige sig ind i.

Marie.

Ikke i mit; thi hver Krog er opfyldt af Kjærlighed til Dig.

Josef.

Men om han nu just af den kunde gjøre en Snare?

Marie.

Den Dunde kan ikke besnære Menneskene ved det, som den Allgode har givet dem til Betsignelse. Pas Du paa: han tør ikke nærme sig til os, saa længe vi elske hinanden, og det vil vi gjøre, ikke alene i det Aar, han har til at friste mig i, men ogsaa i det næste, og det næste og det næste og —

Josef (udbreder Armene).

Altid!

Marie (falder ham om Halsen).

Saa altid!

Anden Scene.

De Sarrige, Batli (pyntet).

Batli (standser).

Oh nei, hvor I har det varmt!

Josef.

See god Dag, Batli. Naa, det er længe siden, vi har seet Dig.

Marie.

Kors, hvor Du er pyntet!

Batli.

Saa, min Moder og jeg flyttede i Mandags ind

i Din Faders smukke Huus, og saa syntes Hr. Blasius —

Josef.

Din Kjæreste —

Batli (forlegen).

Saa vist — at vi skulde see ud ligesom Huset. Han har foræret mig denne Stads.

Marie.

Og nu kommer Du for at lade mig see den?

Batli (forlegen).

Saa, jeg meente — det vilde fornøje mig — Dig, vilde jeg sige.

Marie (hjertelig).

Det gjør jeg ogsaa. Hvor Du er smuk!

Batli (naiv).

Synes Du ikke?

Marie (tysker hende).

Kyndelig. Men til Gjengjæld vil jeg vise Dig, hvor lykkelig jeg er. (omfavner Josef).

Batli (hurtigt).

Det har jeg allerede seet. (tryer sig) Ellers kan man da ogsaa være lykkelig paa en anden Maade.

Marie.

Kan nok være; men Du kan troe, paa denne er man det dog meest.

Batli.

O ja, men — men (hurtigt) Det er sandt, jeg skulde ned i Byen.

Josef.

Du vil allerede forlade os?

Batli.

O, naar man er saa lykkelig, vil man vist helst være alene.

Josef.

Hvorfor det, naar det er Mennesker, som glæder sig ved, at man er det?

Batli (ivrig).

Det gjør jeg — Men jeg har Hastværk; der er saa mange, jeg skal besøge. Farvel! (gaaer hurtigt op imod Baggrunden, men standser, da hun hører Damian).

Tredie Scene.

De Sørige. Damian.

Damian (endnu udenfor).

Duida — hoi — ah!

Batli (med uvilkaarlig Glæde).

Damian! (samlar sig). Han er her endnu?

Josef.

Ja, det er en tro Svend, som ikke forlader dem, han har kjær!

Damian

(idet han med et Knippe friske Vidier gaaer hen imod Hytten).

Da! — dui — da!

Josef.

Hvad er det, Du der har for, Damian?

Damian.

En Spas. Jeg er isærd med, ganske hemmeligt, ude i vor lille Have, at gjøre en Lovhytte til den

Gamle. Naar I nu følger ham hen til den, for at han kan tage sin Middagslunne — Herregud, det vil dog altid fornøie ham en Smule.

Marie. Josef.

Gode Damian.

Marie.

Hvordan skal vi lønne Dig?

Damian.

Sladder! har jeg ikke allerede mere Løn, end jeg forlanger? (gaaende). Daidu — daida! (seer Batli, standser og taber Snippet). Batli!

Batli (nærmer sig bevæget).

Sa —; jeg troede ikke, at Du var her.

Damian.

Hvor Du er stadselig.

Batli.

O det er — jeg — jeg — (hurtigt) kom for at besøge Marie.

Damian.

Sa, naar jeg seer de heilige Klæder, kan jeg nok begribe, at Du ikke ventede at møde mig.

Batli.

Hvorfor ikke? Du er jo meget munter; o, Du har nok glemt mig.

Damian.

Munter? Sa, naar jeg tænker paa, at fornøie dem, som holder af mig, saa kan jeg vel være lidt oprømt. Men ellers — Glemme Dig? — jo vist Batli! Rigtignok følger Skalmeyen mig endnu be-

standig, men jeg blæser aldrig Lystighed paa den; nei, bare rørende, bedrøvelige Toner.

Batli (undseelig).

Saa Du — holder endnu af mig?

Damian.

Om jeg gjør! — Men hvad bryder Du Dig om, hvordan det gaaer mig?

Batli.

Det skal Du ikke sige. Det gjør mig skrækkelig ondt, at Du ikke har Noget.

Damian.

Hvad Bøffer skulde jeg med det, naar jeg ikke havde Dig at give det til?

Batli (levende).

Damian.

Marie.

Siger Du, at han ikke har Noget? Da seer jeg dog nok, at han er den Æneste, der har Lykken for Dig.

Batli (ivrig).

Det er ikke sandt, for jeg er meget lykkelig, — overmaade meget lykkelig, (brister i Graad) det kan Du nok see paa mig.

Damian (bevæget).

Græd ikke, Batli! (ivrig til Marie) Hun har Ret: det er ikke sandt; for hun er en smuk Pige, en deilig Pige, der kan forlange, at leve som en Prindsesse, og jeg er en stakkels Karl, der aldrig kan fortjene saa meget, at jeg kan forsørge hende og hendes Moder saa pænt, som jeg havde Lyst til; derfor —

lad være, at det gjør mig ondt, — jeg siger dog, (grædende) jeg kan slet ikke fortænke hende i, at hun tager Kirkeværgeren —

Batli (grædende).

Men det er ikke rart, — at Du siger det, for — Du er et godt Menneske, Damian, og jeg — Farvel, farvel! (hun vil gaae).

Ellevte Scene.

De Forrige. Nepomuk.

Nepomuk (kommer hurtigt).

Min søde Batli, finder jeg Dig da — Bevares, Du græder! (trænde) Er der Noget, som — (se er Damian). Dami —! ja saa!

Batli (ivrig).

Han har aldeles ikke fornærmet mig, aldeles ikke; nei tværtimod; men — jeg tænkte —

Nepomuk.

Paa mig, og blev veemodig, — det kan jeg finde rimeligt, for Du seer, jeg er en ganske anden Person end han. Jeg har pudset baade Dig og Din Moder op, og kan give Der begge To gode Dage.

Damian.

Det er just det, jeg har tænkt paa; og da jeg under hende al den Lykke, som Gorden eier, saa lover jeg Der, at jeg aldrig mere skal tale til hende om Kjærlighed.

Nepomuk.

Det gjør Du meget fornuftigt i, for ellers jager jeg Dig fra Godsset, Lømmel.

Marie. Josef. Damian.

∫!

Nepomuk.

Seg.

Damian.

Ha ha ha, ∫ vil jage mig fra Godset, Hr. Kirkeværge?

Nepomuk.

Ikke mere Hr. Kirkeværge, Mosjø; men Hr. Godsforvalter.

Marie. Josef. Damian. Batli.
Godsforvalter!

Nepomuk.

Det er jeg.

Batli (tørre Vinene).

Er det muligt?

Nepomuk.

Ja, mit søde Barn! den ny naadige Herre har i Morges været saa naadig at lægge hele Godset i mine Hænder. Na, det er en velsignet Mand! smuk og nedladende og rig — uhm, gyselig! men, fremfor alt, gavmild; han øser Penge ud.

Marie.

Birkelig?

Nepomuk.

Med begge Hænder. Man behøver saamæn bare at have Driftighed til at bede ham, strax griber han i Lommen.

Marie (levende).

Hvad siger ∫?

Nepomuk.

Han vil have, at alle Mennesker paa hans Gods skal være lykkelige, og har begyndt med at befale, at Batli i Dag skal blive min Kone.

Damian.

I Dag?

Nepomuk.

I Dag. (til Batli) Han vil selv gjøre vort Bryllup, og det med største Stads.

Batli.

Oh nei! — (stotter til Damian). Men jeg synes — om det blev opsat et Par Dage — eller en Uge —

Nepomuk.

So vist! — Hvad den Mand vil, det vil han strax.

Batli.

Men — men — (heftig) naar jeg nu ikke vil?

Nepomuk.

Sødeste Sjæl, hvorfor?

Batli (forlegen).

Fordi — fordi — man dog skal sørge for —

Nepomuk.

Ingenting: det gjør han. Hvad synes Du? Han gav mig strax en Kiste med to kostbare Diamantspænder, som jeg skulde forære Dig til at bære i Brylster.

Batli (levende).

Diamantspænder!

Nepomuk (tager Kisten frem).

Vil Du see? Hvor de spiller og glimrer.

Marie (betragter dem nysgjerrig).

Sa, de er prægtige! — aa!

Repomuk.

Ikke sandt? De vil flæde Dig! Død og Plage,
Du vil sfinne, hvor Du kommer frem.

Batli (prober dem og kryer sig).

Saadan Stads har endnu aldrig nogen Brud
havt her i Egnen.

Repomuk.

Men saadan en Mand da? Godsforvalter —
he, he, he, det har Noget at betyde. Men Du maa
skynde Dig, for den naadige Herre kommer snart fra
Togten, og han har befalet, at jeg skal lade ham see
Dig i Din hele Pynt, spænd vi gaaer til Kirken.

Batli.

Den naadige Herre vil see mig? (Stotter til Damian, som,
mørk, med Armene overførs, staar lænet op imod Træet). Sa — saa
— saa maa man jo lystre.

Repomuk.

Forstaaer sig; Du især, min lille Duffe, for naar
Du bare lystrer ham denne Gang, saa kommer jo
hele Godset til at lystre Dig siden.

Batli (levende).

Hvad for Noget?

Repomuk.

Sa!

Mel.: Voyez ce vieux marquis.

B. Wissem.

1.

Betænk, min Slut, at naar
Du til Mand Din Øvrighed faaer,
Alt Du sthyer, som hans Madam;
Thi Du commanderer naturligviis ham!

Seg i Tømme maa
Holde Store, Smaa
Men bliver selv sørt i Vaand
Bed Din deilige Haand!
Hatten a! Hatten a!
Der raabes strax, hvor Du viser Dig da!

2.

Du har ved Kirkegang
Og ved Gilder høieste Rang!
Du, som Gudmoer, maa Fadder staae
Til alle de Børn, som vi selv ikke faae!
Sag endog vil see,
Om jeg kan maaskee,
Bed at blive noget Stort,
Faae til Frue Dig gjort!
Hatten a! Hatten a!

Der raabes strax, hvor Du viser Dig da!

Batli (tyer sig).

Hatten a! Hatten a!

Der raabes strax, hvor jeg viser mig da!

(Nepomut tager hende under Armen og fører hende ud).

Femte Scene.

Marie. Josef. Damian.

Damian (seer efter de Vortgaaende).

Det er forbi!

Marie.

Stakkels Damian.

Josaf.

Tab ikke Modet, min Ven.

Damian.

Det skal jeg ikke, Josef. Saa længe jeg kunde

bilde mig ind, at jeg maaskee dog tilsidst løb af med hende, saa kom hun mig altid i Tankerne, og Sorgen fulgte med; men nu er det afgjort: hun tager ham, — ah hvad, jeg vil ikke lade mig forknytte. (med taare-
qvalt Stemme). Duidaidu!

Josef.

Saadan skal vi have det. Glem hende!

Damian

(afbryder sig i Sangen; med Energi).

Det kan jeg ikke; og jeg vil vove baade Liv og Blod for den, som kunde faae hende til at lade ham fare; ikke for at hun skulde tage mig, men jeg veed: hun bliver ulykkelig, og det, det — (besinder sig; fast) Naa ikke et Ord mere om det! (fortsætter Sangen med stærk Stemme). Dideldidelduaida! (tager Knippet) Nu ifærd med Lovhytten!

Josef.

Nei bliv, Damian! (giver ham Træfiguren og Strømper) Læg dette ned i Kurvene til det Øvrige, og bring dem herud, saa vil vi To gaae ned til Byen og slaae en Handel af.

Damian.

Det kan jeg lide! Saa faaer vi os en lystig Sang paa Veien, til at fordrive Grillerne med — hopsa! Jeg er her strax igjen. (gaaer ind i Hytten og tager Knippet med).

Marie.

Du bliver dog ikke længe borte?

Josef.

Jeg!

Mel.: Vor meiner Liebsten Fenster da klingen meine Sporn. **Momigny.**

I.

Kun ved Dit sømme Hjerte jeg Lykke fandt for mig;
Min Længsel i det Fjerne derfor er kun hos Dig.
Hvor sidst jeg har Dig skuet, der flyver Tanken hen;
Jeg veed Du er her hjemme, — jeg kommer snart igjen!
Ah ah ah!

Begge.

Ah ah ah!

Marie.

Af Glæden i Dit Die min egen er et Stjær,
Mit Hjerte slaæer uroligt, naar Du mig ei er nær;
O lad min hange Bønten bevinge Dine Fjed!
Hust, vender Du tilbage, — min Glæde følger med!
Ah ah ah!

Begge og Damian

(som kommer med Kurven og Josef's Hat).

Ah ah ah!

Damian (under Mellemspillet).

Her har vi Kurvene! (han og Josef hjælpe hinanden hver
sin Kurb paa Ryggen).

Josef.

2.

Ku bort med Sorg, Hjertelskte, det er til Afsked Tid!
Jeg gaaer til Byes at hente Dig lønnen for vor Flib;
Og før Dit Hjerte ahner, at jeg er naaet derhen,
Skal Dig min Sang forkynde: han kommer alt igjen;
Ah ah ah!

Alle Tre.

Ah ah ah!

Marie.

O længselsfuld jeg lytte vil efter Echos Klang,
Som bringer mig fra Dalen den Elftes muntre Sang;

Dg lyde fjerne Toner, da flyver jeg afsted,
At føre Dig til Hjemmet, — og Glæden følger med!

Ah ah ah!

Alle Tre.

Ah ah ah!

(Jofef og Damian tage ventlig Afsted og gaae).

Sjette Scene.

Marie (alene; seer efter dem).

Farvel! (kysker paa Fingeren). Farvel! (kommer tilbage i Forgrunden). Hvor han er god! — Hum, Skjæbnen er dog ikke altid ond, naar den er os imod. Det gif mig nær, da Fader behandlede Riddiger saa haardt. Han var smuk, behagelig, overgiven; havde han levet, jeg havde vist nu været hans Kone; men lykkelig var jeg ikke bleven; nei, dertil var han for letfindig. Jofef derimod — hvilken Mand! — han er ligesaa trofast som kjærlig. Hvor det gjør mig ondt at see ham saa bekymret, naar Fader er vranten. So havde vi blot nogle Penge — ikke for vor Skyld, men — (levende) O, jeg vilde ønske — (grublende) Den nye naadige Herre, — han skal være saa gavmild, — om Jofef eller jeg — aa nei, det gaaer slet ikke an, — han kjender os jo ikke. — (sukkende) Det er Skade!

Syvende Scene.

Marie. Nepomuk (med fire Tjenere, som bringe prægtige Hynder, Kurve, et Bord, hvilket de sætte paa den ene Side, og nogle elegante Selsktole).

Nepomuk (gestjæftig).

Herhen med Bordet, — og Hynder paa Bænken.

Hans Naade vil tage en lille Hjertestyrkning, inden han rider hjem. Alting færdig i en Snup! (Tjenerne tage Champagnerflasker og Glas ud af Kurvene og sætte dem paa Bordet). Cia, Marie! — ja her er jeg igjen. Af, jeg har hverken Rist eller Ro, siden jeg er kommen til min ny Værdighed. — Min Opvartning hos Hans Naade, min Kjærlighed og saa mit Embeds mangfoldige hoist vigtige juridiske Forretninger. — Na Død og Plage, jeg glemte jo før —! Ja, det var af bare Fornøielse over at see min lille Batli. — Er Faer Dswald hjemme?

Marie.

Nei; I veed, at han pleier —

Repomuf.

Gjør ikke noget; jeg kan sige Dig det; Du saaer det saa at vide alligevel. Seer Du, lille Marie, han er endnu skyldig 211 Gylden 9¹/₂ Kreuzer i Skat for den Eiendom, som han ikke mere har.

Marie (ængstelig).

Seg veed det.

Repomuf.

Terminen er udløben i Dag, og jeg maa, ifølge mit Embede, paaftaae, at han indbetaler dem til mig inden Solnedgang.

Marie (levende).

Det kan han ikke.

Repomuf.

Det veed jeg meget godt, lille Marie; men saa maa Ketten have sin Gænge; det vil sige, han bliver sat i Fængsel, indtil Betaling skeer.

Marie.

Har den naadige Herre, som I siger er saa gavmild, befalet det?

Repomuf.

Hvor vil Du hen? Saadanne Bagateller kan jeg ikke genere hans hoiere Dren med. Jeg kjender jo min Pligt og veed, hvad Loven siger.

Marie.

Men hvad kan det nytte at bruge Loven, naar han er saa fattig, at —

Repomuf.

Oh, kjære Barn, det er en gammel Ven, og om han var saa fattig som Job, jeg skal saameen aldrig vise ham den Fornærmelse, at stille ham udenfor Loven. Nei, saadan misbruger jeg ikke min Myndighed.

Marie.

Siden I endnu husker ham som en gammel Ven, — hvad er det for Ser at frelse ham med denne lille Sum?

Repomuf.

Dersom jeg ikke var mig, saa gjorde jeg det. Men det vilde klæde mig smukt om jeg, Retfærdighedens Tjener, gif Retfærdigheden i Veien. Nei, det vil blive et grueligt Dieblif for mig, især paa min Bryllupsdag, men kan han ikke inden Solens Nedgang strabe Skillingerne sammen, saa maa jeg have ham med et blødende Hjerte.

Marie.

Men — (rast) ja! — Siig mig, — dersom jeg bad den naadige Herre —?

Nepomuk.

Det lader sig høre. Han faaer da at vide, hvor strengt jeg gjør min Pligt, og Noget kan Du altid vente ud af det, for — det er mærkeligt! — han har saamæn gjort Dig den Ære, at lade et Ord falde om Dig.

Marie (levende).

Hvorledes kan han —?

Nepomuk.

Det maa Du sige! Men da jeg i Morges maatte opgive ham alt, hvad der vedkommer Godsets Kjæreste-, Forlovelse- og Giftevæsen, som er det Æneste, han har forlangt noiagtig Oplysning om, og jeg kom til Dit Kavn, saa raabte han lige med eet: Det er den nydeligste af dem alle! Det var nu en Bildfarelse, som kom af, at han ikke endnu har seet min lille Batli, men det viser dog — (Man hører en Farsfare noget horte). Der har vi ham! Undskyld, lille Marie, men jeg maa flyve ham imøde.

(Gler ud med Tjenerne).

Ottende Scene.

Marie (alene).

Hvad gjør jeg! — hvor finder jeg Raad! — Josef og Damian er horte — Arreftere ham, — det blev hans Død! — Det koste hvad det vil — jeg er hans Datter; jeg maa frelse ham! (Farsfaren nærmer sig). Han kommer! Belan, en inderlig Bøn til den hellige Jomfru, og jeg vover Alt! (Iser ind i Hytten).

Tiende Scene.

De fire Tjenere; Nepomuk (som med mange Complimenter viser
Beien for) Asmodæus, (der fremtræder som en ung smuk Mand i
elegante Jagtdragt). Endeel unge Herrer fra Omegnen (ligeledes
jagtklædte) og Jægere, (som ledsage Choret med Baldhorn).

Chor.

Mel.: Es blies ein Jäger wohl in sein Horn. **Wohlung.**

I wild Galop, under Hornets Klang,
Trara! trara! trara!

Vi fulgte Dyret med munter Sang;
Trara! trara! trara!

Kom nu at styrke den matte Kraft,
Trara! trara! trara!

Bed Bachi skummende Druesaft,
Trara! trara! trara!

Før lystigt vi jage herfra!
Trara! trara! trara!

(Under Efterspillet sætter Asmodæus sig i Midten i en af Feltstolene, det
ovrige Selskab grupperer sig, siddende eller staaende omkring ham. Tjenerne
skjænte Champagner).

Asmodæus.

(reiser sig med Glæset i Haanden).

Det første Glas er viet det muntre Selskab,
som har gjort en ubekendt Nabo den Ære at mod-
tage hans Indbydelse.

En Herre.

Vi bevare denne Skaal med et Hurra for
Jagtherren.

Alle (til Hornmusik af Jægerne).

Hurra! Hurra! Hurra!

Asmodæus.

Meget forbunden! Det tredie Glas for mit
Gudses smukke Piger.

Alle (til Hornmusikken; levende).

Hurra! Hurra! Hurra!

Repomuf (butter; meget alvorlig).

Seg takker.

Herrerne (levende).

De?

Asmodæus.

Tro ikke, mine herrer, at min Forvalter regner
sig til de smukke Piger; han mener, at siden han er
forlovet med den allerjukkeste —

Herrerne (levende).

Han? Virkelig?

Asmodæus.

Seg har ikke endnu seet hende, men han paa-
staaer —

Repomuf.

Efter den naadigste Herres Befaling er hun til-
stede tilligemed endeel af Gudssets andre Piger, og
hvis De befaler —

Alle.

Naturligviis!

Repomuf.

Paa Diebliffet. (ifor ud).

Asmodæus.

Glasfene fyldte, for at modtage Skjønheden med
Tubel, dersom det virkelig er den, der kommer.

Tiende Scene.

De Sorrige. **Batli** (i en forfinet Nationaldragt af Silte, smykket med kostbare Spænder, føres ind af Nepomuk, og ledsages af endeel unge Piger).

Alle (overraskede).

Ja!

Asmodæus.

Skønheden i den meest fortryllende Gestalt.
Den leve!

Alle.

Den leve! (tømme Glasene).

Batli (neier til alle Sider).

Seg takker! jeg takker!

Nepomuk.

Ikke sandt, naadige Herre, hun er nydelig?

Asmodæus

(stiller sig imellem dem Begge og betragter dem begelvis).

Deilig! — og Han — (griber Hænderne af Stæde).
he he he, det vil give et godt Egtteskab.

Herrerne.

Ja, han bliver en lykkelig Mand, he he he!

Nepomuk (butter).

Na, De er altfor gode!

Asmodæus

(fører Batli hen til den med Gynder belagte Bænk).

Hæderspladsen for Skønheden! (sætter sig i Nærheden af hende paa en Feltstol).
Hvor Du er fortryllende!

Batli

(seer paa sig med megen Tilfredshed).

Ja, det er de deilige Spænder, som naadige Herre har foræret mig.

Ellevte Scene.

De Forrige. Marie.

Marie

(aabner den øverste Dør og bliver staaende i Døren).

Batli! jaa prægtig pyntet! til Høisæde! og alle de fornemme Herrer taler med hende!

Æsmodæus (affødes).

Der er hun! (til Batli). Du glemmer Din smukke Silfedragt. Ja, jaadan er det at vælge sig en rig Brudgom. Om han ogsaa er noget gammel, — bah, hans Penge gjør ham elskværdig.

Batli (langsomt).

Na ja!

Æsmodæus.

Hvad er Ungdom, Skjønhed — o, hvad er alt i Livet uden Penge? (tager en Pung med Guldpenge op af Lommen). See her — Guld! (kaster den i Beiret). Hør denne Klang! Ha, hvor liflig: Glæde og Frihed jubler ud af den.

Mel.: Aimes-tu, Marco, la belle?

Montaubry.

1.

Hvorved vindes Glands og Hæder
Og den Glut, Du beiler til?
Hvad fremtryller Livets Glæder
I et hppigt Farvespil?
Stikker i Talent og Dyder
Him vidunderlige Magt,
Som selv Lykken blindt adlyder,
Og har rige Dffre bragt?

Nei, nei!

Alle.

Nei, nei!

Asmodæus.

Nei, nei!

Deri den findes ei!

Vid og Aand ei Lykken standse;
Men ved Guldbets Klang den fro
Dvæler, for med Glædens Krands
Rigt dets Eier at omsnoe!

(rytter Pungen).

See! heri Magtens Aander boe!

Alle (begjærlige).

Ja! heri Magtens Aander boe!

Oh!

Asmodæus.

2.

Alle Livets Harmonier
Er i Guldbets Genklang lagt;
Sorgen jubler, Hadet tier
Bed dets Tones Tryllemagt!
Ei dets Kraft, som Elskovs Flamme,
Dæmpes kan af Tidens Haand;
Ewig holder den de samme
Magter i sit Slavebaand.

Nei, Nei!

Alle.

Nei, nei!

Asmodæus.

Nei, nei!

Dets Kraft forsvinder ei!
Naar vi blot med Guldet klinger,
Kommer Lykken altid fro;
Den vort Dufte opfyldt bringer,
Før vi det til den betroe!

(rytter Pungen).

See! heri Magtens Aander boe!

Alle (begjærlige).

Ja! heri Magtens Aander boe!

Oh!

Æsmodæus

(kaster Bungen til Pigerne).

Deler, smukke Piger!

Herrerne.

Bravo!

Pigerne (henrykte).

Taffe! taffe! (de aabne Bungen og betragte, under livfuld
Gviisfen, Bengene).

Marie (ved sig selv).

O, det kunde have frelst min Fader og gjort
os lykkelige.

Æsmodæus.

Hvad den smukke Brud angaaer, jeg giver hende
1,000 Gylden til Medgift.

Batli. Nepomuk.

Naadigste Herre!

Marie (ved sig selv).

1,000 Gylden! — min Gud, hvor hun er kommen
i Naade hos ham.

Æsmodæus.

Ingen Taffigehjer. Rigdommen bør bringe
Skjønheden sin Hylbing.

Marie (levende).

Han vil ikke afflaae min Bøn!

Æsmodæus.

Mine Herrer, hvad om vi, medens vore trætte
Heste faae et Foer, spadserer lidt omkring med disse
indtagende Pigebørn?

Herrerne.

Fortræffeligt!

Asmodæus.

Vi samles her om et Dvarteer.

Herrerne.

Om et Dvarteer. (De hyde Armen til Pigerne, som, efter nogle Ophævelser, fladdrende følge med dem til forskjellige Sider).

Asmodæus

(tager Batli ved Haanden).

Den elskværdige Brud — (han seer paa Nepomuk, som staaer med et langt Ansigt og venter, at han vil gaae bort med Batli) ha ha ha, gaaer med sin elskværdige Brudgom (slynger Batli hen til ham).

Nepomuk (udbrydende).

Tak, allernaadigste Herre! (ved sig selv). Af, jeg slap med Skrækken. (gaaer med Batli).

Tolvte Scene.

Asmodæus. Marie.

Asmodæus.

efter at Tjenerne, paa hans Bink, ere gaaede med Bordet; ved sig selv)

Vi er ene! (sætter sig paa Bænken, uden at lade som han seer Marie).

Marie.

(træder ud af Døren, gaaer et Par Stridt, men standser undselig; halvhoit).

Naadigste Herre —

Asmodæus.

Hvad er —? (reiser sig rask). Ah, hvor smuk!

Marie (naiv).

Sa, det er mig, som De i Morges sagde om —

Asmodæus.

Hun er den nydeligste af dem alle. Ah ha, det

har Forvalteren sagt Dig? Da havde jeg kun hørt det fortælle, nu veed jeg det.

Marie (driftigere).

Seg har — en Bøn —

Asmodæus.

Øpperligt! Seg vil gjerne have Fordring paa en saa indtagende Kones Taknemmelighed.

Marie.

Forvalteren vil endnu i Dag sætte min Fader i Fængsel for Skatter, som han ikke kan betale, og min Mand er saa fattig, at han ikke —

Asmodæus (afbryder hende).

Stille! Da jeg har paalagt Forvalteren Godssets Bestyrelse, kan jeg ikke blande mig i, hvad han gjør for at opfylde sin Pligt:

Marie (levende).

Men det vil dræbe min Fader.

Asmodæus.

Saa maa Du, som en god Datter, frelse ham.

Marie.

Seg? — hvorledes kan jeg — jeg, som er saa fattig —

Asmodæus.

Det kommer an paa Dig, og Du er saa rig, at Du ikke blot kan betale hans Gjæld, men skjænke ham og Din Mand Overflod, — ja pynte Dig selv endnu kostbarere end den lille Batli.

Marie (i Bebagelse).

Seg? — jeg kunde blive saa rig? — hvordan, hvordan?

Asmodæus.

Eftergive Din Fader Gjælden, det vil jeg ikke; det er Lapperi, som kun bringer Forvirring i min Forvalters Regnskaber; men forære Dig —

Marie (begjærlig).

Forære mig —?

Asmodæus.

20,000 Gylden.

Marie.

20,000 Gylden!

Asmodæus.

Det er hurtigt afgjort, uden Omstændigheder, — det vil jeg.

Marie (ude af sig selv).

Seg — saa mange Penge! — min Fader — Josef — jeg kan gjøre dem glade, rige, lykkelige! — D er det en Drøm!

Asmodæus.

Nei! Du har deres og Din Lykke i Din Haand. Seg forlanger kun —

Marie (skræffet).

De forlanger —?

Asmodæus.

En Ubetydelighed. Seg kan dog for et saadant Offer have Ret til at forsikre mig om, at det ikke er en Utaknemmelig, jeg bringer det.

Marie.

D, vi vil aldrig glemme, —

Asmodæus.

Ah, Anviisninger paa Grindring er meget usikre;

jeg tager heller Pant i Diebliffet. Seg giver Dig
Din Families Fremtids Lykke; Du giver mig kun
— et Kys.

Marie (forfærdet).

Et Kys!

Asmodæus.

Det er det Hele; et Kys og 20,000 Gylden er
Dine.

Marie.

Men — naadigste Herre, jeg — er gift; — min
Mand —

Asmodæus.

Har Du eet mindre til ham, naar Du bringer
ham de 20,000 Gylden?

Marie (tempende).

Nei, nei! det vil jeg ikke.

Asmodæus.

Ah, Du forlanger, at jeg skal eftergive, hvad jeg
har tilgode hos en Mand, som jeg aldrig har seet,
og vil ikke med et eneste Kys rive Din Fader bort
fra Fængslet og føre ham til Alt, hvad han kalder
Livets Glæde?

Marie.

Seg kan ikke!

Asmodæus.

Du siger, at det bliver hans Død; er det mig
eller Dig, der dræber ham?

Marie.

O Gud!

Asmodæus.

Det var en Caprice, et Indfald, men nu — jeg vil dog see, om Din Faders Liv er Dig mindre, end et Offer, som Intet er, Ingen fjender og Ingen taber ved.

Marie (med Overvindelse).

Nei, — jeg vil ikke! (gaaer henimod Hytten, standser og vender sig; bønligt). Naadigste Herre —

Asmodæus.

Mel.: „Heitere Lebensbilder.“

Foh. Strauß.

Hvad er et Kys, givet useet?

Keppe Din Mund veed af, det er skeet!

Det sporløst forsvinder, endt er dets Magt
Strax, naar det Dig Din Lykke har bragt!

Marie.

Uro og Tvivl bestorme mit Bryst!

Attraa, o tør jeg høre Din Nøst?

Blot et Secund — vi Alt kan opnaae —!

O vil en Synd jeg derved begaae!?

Asmodæus (nærmer sig).

Kom i min Favn!

Marie.

Nei, nei!

Fly mig! — jeg tør det ei!

Asmodæus.

Da er Din Fader fri!

Kan Du modstaae?

Marie.

Ei, ti!

Asmodæus.

Og Du fra nu er rig!

Marie.

O frist ei mig!

Trettende Scene.

De Forrige. Balli og Nepomuk; Herrerne og Pigerne
(komme fra forskjellige Steder i Baggrunden).

Herrerne og Pigerne.

Nu er det Tid —

(standse, da de see Marie hos Asmodæus).

Oh! oh!

Lør jeg mit Die troe!

Asmodæus.

Tænk Dig dog, blot et Kys!

Herrerne.

En Amourette —

Pigerne.

Tys! tys!

O mon han seire vil?

Herrerne og Pigerne.

Ah lytter til!

Asmodæus.

Ja, vil Du meer? — Skjønne, o tal!

Rigdommens Glands omstraale Dig skal!

Et Liv fuldt af Fryd for Fader og Mand

Strax, med et Kys, fremfalde Du kan!

Marie (i høieste Uro).

Undergang nær — jeg Frelsen kan naae!

Dyffen igjen — for os vil opgaae!

Og denne Stund —

(med Fortvivlelsens Udbrud).

forglemme jeg vil

I alt det Held, den førte os til!

Asmodæus.

Gulde, saa kom!

Marie (bliver staaende; bævende).

Ja, ja!

Asmodæus (triumferende; ved sig selv).

Dengang jeg feirer da!

Herrerne (til Pigerne).

Seer I, han vandt sit Kys.

Pigerne.

O, ei endnu —

Herrerne og Pigerne.

Tys! tys!

Marie (hæver sig pludseligt; med Kraft).

Nei, usle Tant far hen!

(vender sig stolt mod Asmodæus).

Seg —

Josef og Damian (udenfor).

Han er her alt igjen!

Ah, ah, ah!

Maria

(taster sig, i Glædens stærkeste Udbrud, paa Knæ).

Der er han! — o Gud, jeg takker Dig! (reiser sig; med Kraft til Asmodæus). Ikke for alle Verdens Herligheder, ikke for min Faders Frihed — skee hvad der vil! Tro og Kjærlighed! — (bejnder sig, betragter ham overrasket og udbryder pludseligt). Ha, — Satan! (triumferende). jeg vandt!

Asmodæus (synker i Dybet).

Du vandt!

Alle (forsærdede).

Ha!

Fjortende Scene.

De Sarrige (uden Asmodæus). Josef og Damian (som faste sturvente, idet de træde ind).

Josef.

Marie! (hun taster sig i hans Arme).

Alle (ile frem; jublende).

Kjærligheds Kraft Seieren vandt!

Ustylds Bliit Fristeren bandt!

Dig Løn for Din Kamp alt Himlen har sendt:
Bed hans Bryst i Fryd den er endt!

Joséf (forbauseet).

Hvad er det!

Marie.

O, hvilken Raadens Engel har bragt Dig saa hurtigt tilbage?

Joséf.

En Engel er det, men ikke af dem med Vinger paa. Hvad synes Du? — vor Godseier!

Alle (forbausede).

Hvad?

Joséf.

Damian og jeg kommer ned i Huulveien; et Par løbste Heste jager imod os med en Vogn, jeg griber dem, just som de skulde styrte ned i Afgrunden; en smuk ung Herre stiger ud, omfavner mig, kalder mig sit Livs Redningsmand, osrer en Slump Guldstykker ud i min Hat, og siger, at han er vor Herremand.

Alle.

Er det muligt!

Joséf.

Han kommer lige fra Italien; den, der er her, er en Bedrager.

Marie (hemmelighedsfuldt).

Dys! — han er borte! — det var — ham!

Joséf (forfærdet).

Hvad siger Du?

Marie.

O, Du veed ikke — Forvalteren vil arrestere Fader for Skatterne.

Nepomuk (ivrig).

Ikke mere! — mit Embede er jo røget af med den naadige Herre.

Marie.

Seg bad ham, — som jeg troede, var den naadige Herre, — om at frelse os, og han tilbød mig 20,000 Gylden, aa — alt hvad jeg vilde have, naar jeg — (undsæelig) vilde give ham et Kys.

Josef (levende).

Og Du —?

Marie.

Josef, jeg vaskede. Rigdom, Glands, min arme Fader forvildede mine Tanker; — (begeistret) da fremfaldte jeg Dit Billed for min Sjæl — Alt for Kjærlighed! Da jeg hørte Din Stemme var Seiren alt min!

Josef (trykker hende til sit Bryst).

Marie!

Batli (henreven).

Alt for Kjærlighed! — og jeg skulde forlade den, jeg elsker, for at faae en Smule Stads og komme høit paa Straaet? — nei! (til Nepomuk). Tag alt, hvad I har givet mig; lad mig være fattig, men jeg vil være lykkelig med Damian.

Damian (ude af sig selv af Glæde).

Hvad! — Batli — er det sandt — ! — (hun rækker ham Haanden).

Repomuf.

Saa! Bruden med! Jo det er en Bryllupsdag.

Damian

(tafter sig for Mariæ Fodder og kysser hendes Hænder).

Det kan jeg takke Dig for! Men pas paa, jeg holder mit Ord: Liv og Blod for Dig og Josef!

Fjerde Act.

En velhavende Tyrolerbondes Stue. I Baggrunden en dobbelt Dør, som staaer aaben og giver Udsigt til en malerisk Bjergegn. Over Døren er af hvide Moser dannet en Bue, hvis Ender gaae ned langs Dørkarmen; paa hver Side af den staaer et Bord, hvorpaa en stor blank Kande og flere Kruse. Under Loftet hænger en af Granqviste sammensat Krone, smykket med forskjelligtfarvede nedhængende Baand. Paa hver Side en Dør; tilhøre et Bord med Krydsfod og ved det en stor gammeldags Lænestol. Det er i Begyndelsen af Solnedgang.

Første Scene.

Marie (siddet paa venstre Side og træder en pyntelig Bugge: Josef (staaer, lænende sig paa hendes hvirvgede Stol, og betragter det søvende Barn): Oswald (siddet i Lænestolen og læser med dyb Andagt i en stor Bibel); Damian (staaer i Baggrunds døren, med Ryggen mod Karmen og det ene Been slynget over det andet, blæsende paa sin Skalmeie den sidste Periode af Choret, som slutter anden Act); Bassi (siddet i Mellemgrunden paa en Skammel, med Hagen støttet paa den ene Haand, og lytter til. Naar Damian har endt, træder Orkestret ind med Forspillet til Buggevisen).

Marie.

Mel.: Gya popeya, so leise und lind.

Syohr.

1.

Gia popeie,

Hvor slumrer Du sødt!

Moder Dit Leie
Har redt Dig saa blødt;
Og de Gudsengle, som vogte de Små,
Blidt i Din Drøm deres Guldharpes Flaac!

2.

Gia popeie,
Mit sødeste Noer,
Følg Herrens Veie.
Naar Du bliver stor!
Alt, hvad jeg ønsker, min Slut, er, at Du
Altid kan slumre saa roligt som nu!

Batli

(som ved Bisens Begyndelse har reist sig og, omslynget af Damian, staet
i Mellemgrunden og hørt til).

Hvor der dog er smukt og høitideligt i et Huus,
naar der er Barnedaab.

Marie (tager kjærlig Josef's Haand).

Saa, da vi kom fra Kirken med Slutten, var det
ligesom jeg ordentlig følte Himlens Belsignelse traadte
ind af Døren med mig.

Josef.

Lille Kone, den har vi jo længe haft hos os. Vige
jiden den skræffelige Dag, da Ulykken svævede over os,
da Din Fader blev truet med Fængsel, og Du —

Marie (reiser sig og falder ham om Halsen).

O lad os aldrig mere tale derom. See heller
paa dette ustyldige Ansigt, og siig, om Du troer,
at noget Ondt kan faae Magt i et Huus fra det
Dieblif, da der boer en saadan lille Engel i det.
For Resten, det er sandt, just fra den Dag, da vi
stod Afgrunden saa nær, kom Belsignelsen til os,
og det i en af de Tilstiftelser, som vi Kortshuede

kalder Hændelser, fordi vi ikke kan see, at vort Livs hele Skjæbne kommer frem af dem.

Josef.

Saa, at just jeg skulde i det Dieblif være i Huusveien og frelse vor gode naadige Herres Liv.

Marie.

Derved kom han til at tage sig af os.

Josef.

Det gjorde, at han kom til at kjende Fader.

Marie.

Hvorved han mærkede, at han var en dygtig Mand, som han kunde betroe Godsets Bestyrelse.

Josef.

Hvad der igjen var Skyld i, at vi kunde kjøbe Faders smukke Huus tilbage fra Kirkeværgen.

Marie (vinker Josef, Damian og Batli til Siden).

Veed I, hvad der fryder mig ret lige ind i Sjælen?

Josef.

Naa? lad os høre.

Marie.

At Fader i den pludselige Frelse har vinet Guds Finger og er bleven saa from og kjærlig. See, hvor ærværdig sidder han ikke der fordybet i sin Bibel.

Damian (hviskende).

Og naar han lægger den tilside og tager fat paa sin Dont — aa, alting gaaer for ham saa det er en Lyst, han er glad, saa lang som Dagen er.

Batli.

Saa, hvad synes Du, Marie? Det er ikke nok,

at han, som var saa gjerrig, har sørget for min Moder lige siden jeg gav Kirkeværgen Kurven, men han har lovet, at han om en Maaned vil gjøre mit og Damians Bryllup.

Marie

Ja nei? — det er jo Glæde paa alle Kanter!

Dswald (læser).

„Et Dre, som hører gavnlige Trettesættelser, boer iblandt de Vise. Den, som ikke cendser Raamindelser, holder sit Liv intet værdt; den, der hører Trettesættelser, han vorder klog. Gudsfrugt er Optugtelse til Viisdom, men Lidelse gaaer foran Vren.“

Marie.

Hører Du, hvad det er for fromme Tanker, han indprenter sit Hjerte?

Josef.

Sa, det har vendt sig til det Gode.

Marie (hvissende til Josef).

Derfor, Josef, han maa aldrig erfare, hvilken skrækkelig Magt, der havde udstrakt sin Haand efter hans Børn.

Josef.

Aldrig.

Dswald (lutter Bibelen og rejser sig).

Maa, sover min lille Dswald? (gaaer hen og betragter BARNET). Ja, — hvor roligt. (munter). I Dag har jeg da en ret fornøielig Dag; — min lille Dattersøn døbt, og opkaldt efter mig! — Hvor han er smuk! — Hør, Marie, naar vore Gjæster siden kommer og der skal danses Dnsfejæde, mens Aljerne

bringer Lyffegaver, saa maa Du lægge ham min Bibel under Hovedet; det gjor, at han bruger dem i Gudsfrøgt.

Marie.

Det skal jeg, kjære Fader.

Dswald (atvorlig).

Saa, for jeg skulde da ikke troe, at Du, fordi de mere og mere her i Egnen lader haant om smukke gamle Bedtægter, forsømmer at dandse Dnsketjæde for Din førstefødte Søn?

Batli.

So vijt, Husbond! Seg har været nede hos Moder, som tilgavns forstaaer sig paa alt saadant Noget, bare for at høre, hvorledes den skal gjøres rigtigt efter Reglerne.

Dswald.

Og hun kunde huske det?

Batli.

Kors! Fra Dandsen begynder til et Halvtimelsglas er rundet ud, maa ingen mennefskelig Fod træde ind i det Bærelse, hvor Buggen staaer, ellers flygter Alferne, inden de faaer givet Barnet alle Gaverne, og derved kan det hændes, at det faaer fuldtop af Lykke til Ungdommen, men slet ingen til Alderdommen. Saa maa ogsaa Moderen føre Dandsen efter de rigtige Loure; — dem har jeg øvet Marie i, — og tage sig iagt for at standse, thi hver Standning bliver en Kurre paa Traaden for Barnet, naar det kommer ud i Verden. Og mens Dandsen gaaer, maae Dandserne synge de Dnsker, som de vil have,

at Alfjerne skal opfylde. See saadan, Husbond, skal
Dnsfejæden slynges og synges.

Dswald.

Meget rigtigt! meget rigtigt!

Damian.

Men om nu Barnet giver sig til at græde?

Batli.

Din Tøsse, saa gaaer man naturligviis ind til
det. Derfor skal der ogsaa staae en Dyttepige ved
Døren.

Damian.

Flygter da Alfjerne ikke, naar man gaaer ind til
det, fordi det græder?

Batli.

Vist gjør de, men saa er det Barnets Skjæbne,
at det selv skal forstyrre sin Lykke; det er en anden
Sag. Men om vi andre gjorde det, sy, det var jo
Synd.

Dswald.

Det har Batli Ret i!

(Det beghynder 'at mørknes)

Anden Scene.

De Forrige. Veronica.

Veronica

(træder pludseligt ind fra Baggrunden, med sin Stav i Haanden, og bliver
staaende indenfor Døren).

God Aften i Huset!

Alle (levende).

Gamle Veronica!

Veronica (nærmer sig).

Ja! — he he he, I troer nok neppe Teres' egne Dine.

Oswald.

Nei, Skamfærd, det er første Gang, Du er traadt over min Tærskel. Desuden har vi jo ikke seet Dig i et Fjerdingssaarstid.

Veronica.

Fra den Tid begyndte det jo at gaae Dig glædeligt, og hvad havde jeg da her at bestille for det første? Hm, saa vankede jeg om og pønsede paa Et og Andet. Men da jeg hørte, at her i Dag skulde være Barnedaab, og at Du var saa fornøiet, som Du endnu aldrig havde været, saa maatte jeg hertil; jeg maatte see, om det var sandt.

Oswald.

Det er det, Veronica. — Kom her! — seer Du den Dreng? hvor sund og smuk, — døbt i Dag, opkaldt efter mig, — ha ha ha, skulde jeg ikke være glad?

Veronica (betragter Barnet).

Jo vist! — Hm, ja — det er Dit Skjod og Blod.

Oswald.

Derfor vil Du da ønske ham Lykke?

Veronica.

Det vil I nok selv sørge for. I skal da vel dandje Onstefjæden, — ikke sandt?

Marie.

Skulde vi forsjømme Noget, som vi troer —

Veronica (ivrig).

Nei, gjør ikke det. Men pas paa, Marie, stands ikke i Dandsen. De onde Magter gjøre gjerne Støi, for at lokke Forældrene til at løbe ind; — lad Dig ikke narre af deres Kogleri, mit Barn.

Marie.

Nei, jeg skal nok overvinde min Angst.

Veronica.

Det maa Du. (seer sig omkring) Naa, — her er Glæde og Gammen i alle Ansigter. Lykken gaaer med Dig, Oswald, — he he he, Lykken gaaer med Dig.

Oswald.

Sa, (omfavner Josef og Marie ved Buggen) dette er dog den rette Rigdom.

Veronica.

Seg seer, Du har fundet den, — derfor vil jeg gaae igjen.

Oswald (henter et Sølvkrus).

Har Du gjort mig den Glæde at træde ind under mit Tag, saa vil Du dog ikke gaae, uden at have smagt det sædvanlige Krus paa Fred og Velkommen.

Veronica (ivrig).

Nei, nei! — det er mig for stærkt; — jeg vil ikke.

Alle.

Men Veronica —

Veronica (bestemt).

Nei! — (roligere) Seg har seet, hvad jeg vil, og jeg gaaer igjen. Seg har meget at bestille.

| Oswald.
| Du?
| De Andre.
| I?

Veronica.

Skal jeg ikke ogsaa sørge for den Villes Fremtid? Oswald og jeg kjender jo hinanden fra gamle Dage, — ho ho, vi har mange Erindringer fra dem; og hvad der er hans Lykke, — ja det kommer ogsaa mig ved. (Man hører Forspillet til det følgende Chør. Et, der har vi Jeres Barnedaabsgjæster.

Damian (seer ud).

Ja, med Kirkeværgeren i Spidsen. (omsluttes Batli).
Ha ha, nu ærgrer jeg mig ikke mere over at see ham.

Batli.

Men han sig bestomere over at see Dig (løber ud med Damian tilhøire).

Veronica.

De Toner er ikke for mine Øren. Farvel, jeg flentrer nu til min Hytte. Glæd Jer, glæd jer, — af Glæden er en flygtig Kompan; tag godt af ham, medens I har ham. (gaaer ud i Baggrunden tilvenstre. Forspillet høres stærkere. Det er blevet mørkt)

Tredie Scene.

De Forrige (uden Veronica. Strax efter) Egnens Folk (ansorte af) Nepomuk.

Oswald

(til Damian og Batli, som komme ind med Lys).

Naa, Børn, nu Kanderne paa rede Haand og alle Krusene fyldte. (Damian og Batli løbe hver til sit Bord og fylde Krusene).

De Kommende.

Mel.: Berger, qu' amour engage.

Stouard.

J festligt Tog ni drage
Herhen med Sang og Spil;
For Eders Fremtids Dage
Vi Held Jer ønske vil!

Dswald.

Velkomne, kjære Venner! — Ei, ei, Hr Kirke-
værge?

Repomuf.

(medens Damian og Battli hyde Krusene om).

Det er Jer maaske en Smule paafaldende, Jaer
Dswald, at jeg, som, da jeg sidst havde den For-
nojelse at have med Jer at gjøre, vilde putte Jer i
Arrest, nu kommer som Jeres gode gamle Ven for
at gratulere Jer; men det er ganske forklarligt af
mit Bæfens forskjellige Natur. Dengang indfandt
jeg mig ifølge den Pligt, som paalaae mig i de fire
Timer, jeg var Dvrigheid; nu er jeg her som Sognets
Kirkeværge, der har faaet den brugelige Douceur, og
derfor skylder Jer min hjerteligste Forsikkring om
den allerunderdanigste Deeltagelse i Jeres Lykke.

Dswald.

Ah, min gode Hr. Blasius, paa saadan en Glæde-
stabsdag tænker jeg ikke paa det Onde, man har
villet gjøre mig for et halvt Aar siden.

Repomuf.

Det ventede jeg. Lyft til Hævn det er kun en
Følelse for de lave Sjæle.

Dswald.

Saa vil vi lade dem beholde den.

Repomuf.

Det vil vi. (vender sig om, og seer Batli, som støder ham paa Armen for at røkke ham et Krus). Gia, Somsfru Batli — (hviskende) ja Dig skal jeg huske!

Batli.

Med gode Onsker? ja, nu kan jeg snart bruge dem; for om en Maaned kommer Damian og bestiller Kirken hos Ter.

Repomuf.

See see! virkelig?

Batli.

Ja! — der vil vante en god Douceur. (gaaer fra ham).

Repomuf.

Taf! (ved sig selv) Den Douceur skal jeg nok sørge for, jeg ikke faaer.

Dswald.

Maa, gode Venner, lad os nu tomme vort Krus —

Repomuf (ibrig).

For lille Dswald. Et Dieblif! den Skaal maa indledes med nogle hjertegrubendee Ord, og da jeg er Familiens gamle Ven og den Fornemste, saa maa det være mig tilladt at fremsføre dem. (Stiller sig ved Buggen). Vi staae her ved Begyndelsen af et Liv, bestemt til at faste en rig, betydningsfuld Straalesflor paa Enden af et andet Liv, hvilket vi alle ville ønske, maa blive saa langt, som noget Liv kan blive i dette endelige, forgængelige og — og forgængelige Liv. Det er med en høi og dyb Betragtning af den for os i uigjennemtrængelige Taager hyllede

Fremtid at jeg for nogle Diebliffe vil staa dvælende, idet jeg i større Udførlighed siger, at — siger, at, — at, — nu veed jeg ikke hvad mere jeg skal sige, og siger derfor i Korthed, hvad jeg allerede engang har sagt: For lille Oswald:

Alle (udbrydende).

Han —

Marie (levende).

Han vaagner!

Alle (fuldende med dæmpet Stemme).

Leve! (brutte).

Nepomuk

(med endnu mere dæmpet Stemme).

Lille Oswald han leve! (tømmer Kruget).

Oswald.

Tak, Kirkevæрге! Taler gif mig noget for høit, men Slutningen var prægtig.

Nepomuk.

Det er mig hjært, for den var i Grunden Indholdet af det Hele.

Oswald.

Dg nu, ester god gammel Skif, først til Dnskefjæden.

Batli (gestjæftig).

Sa! Du gaaer foran, Damian, med to Lys.

Oswald.

Dg min Bibel.

Batli.

Den bærer jeg. Dg saa bagefter Forældrene

med Buggen, som de derinde forse tre Gange.
Munter! (hun og Damian gaac ind).

Marie

(betragter BARNET, idet hun og Josef tager Buggen).

Hvor han slumrer trygt.

Josef.

Skjelmen vil give Alferne god Tid til at bringe
ham Lykkegaver. (de bære Buggen ind).

Batli (kommer ud med Damian).

Nu paa Plads, Alleammen! — Nei, nei, —
jaadan! Bedstefader her! (Marie og Josef komme tilbage). Her-
hen med Fader og Moder! — Saa, — nu er alting
i Orden! — Jeg er Lyttepige og staaer ved Døren
med Timeglasjet foran mig. (stiller sig foran Døren med
Timeglasjet, som hun har sat paa en Stol foran sig) Pas paa!
(vender Timeglasjet) Begynd!

(Dandsen begynder).

Mel.: Tyrolienne

Mosini.

Alle (under Dandsen).

Venlige Alfer, vi Eder

Fremmane og beder.

Snoer, med Gaver, i hvirvlende Ring

Fer omkring!

Væg nysomt Sind og Mod og Kjærlighed

I Drengens Hjerte ned!

Bring Sundhed, Venfkab, Fred og gode Aaar

For mange, mange Aar!

(Der høres pludselig Larm inde i Kammeret; Marie, som er i Forgrunden,
standsar forfærdet, og med hende hele Rjæden).

Batli (ivrig).

Bliv ved! bliv ved! det er kun Røgleri; Drengen
græder ikke.

Dswald (med stærkt Stemme).

Videre, Marie, Videre!

Marie.

Naar Fader figer det. (Hun fortsætter i hyulig Uro Dandsen).

Alle.

Venlige Alfes, vi Eder

Fremmane og beder:

Snoer, med Gaver, i hvirvlende Ring
Ser omkring!

Marie (da Dandsen er endt).

Ah! — nu maa jeg see ham!

Batli (standser hende).

Hvad tænker Du paa? Glasfæt er ikke udløbet.
(lytter) Hør engang! han giver ikke et Kny. Vil Du
lade Dig forloffe til at forstyrre hans Lykke?

Marie (i heftig Bevægelse).

Nei, nei, — men —

Dswald (tager hende under Hagen).

Ha ha ha, Tosse! — er det saaledes, Du vil
overvinde Din Angst?

Josef.

Kolig, lille Kone! Naar Batli figer, at —

(Der bankes pludseligt med et stærkt Slag paa Døren i Baggrunden).

Alle (uden Dswald, fare i Veiret).

Hvad er det?

Dswald.

Hvad andet, end en Gæst? (med stærkt Stemme)
Kom ind!

Fjerde Scene.

De Forrige. Asmodæus (i militair Dvertjole, med Jeltthue paa og en Handsfel i Haanden)

Asmodæus (træder rast ind).

Her er jeg!

Alle.

En Soldat!

Dswald.

Du banker saa haardt paa en Dør, som staaer aaben for Alle?

Asmodæus.

Tag ikke ilde op, gamle Papa. Jeg er fremmed: en Bohmer; har kæmpet under Keiserens Faner i Lombardiet, og vandrer nu hjem som Udtjent.

Dswald.

Et Krus til Velkomst. — Josef — Du er Bert! et Krus!

Josef,

Velkommen, Kammerat!

Asmodæus (drikker).

Det gjorde godt. (rækker Josef Kruset) Kammerat? — ja — paa min Sjæl — Josef Scholz!

Josef.

Du kjender mig?

Asmodæus.

Har Du glemt det Ballasthug, som var tiltænt Dit Hoved af en italiensk Dragon ved Cremona, og den bohmiske Hirschfænger, som parerede det?

Josef.

Hvad? Du er den Tæger, som frelst mit Liv?

Asmodæus.

Et Stykke af ham.

Josef.

Ja — nu seer jeg — Min Redningsmand!

Marie (levende)

Det er ham, Du har fortalt mig om? — ham,
som —

Josef.

Du kan takke for, at vi opleve denne lykkelige
Dag.

Dswald.

Min Svigersøns Redningsmand! — Et Kruz
med mig, Soldat.

Asmodæus.

En Snes, gamle Papa!

Dswald.

Hvad hedder Du, lystige Broder?

Asmodæus.

Jh — for i Aften Broder Lystig.

Dswald.

Ha ha ha, lad mig see, at Du gjør Navnet Vre.
Vor nye Gæsts, Broder Lystigs Skaal!

Alle (levende).

Broder Lystigs! Skaal!

Asmodæus (buffer til alle Sider).

Taffer! taffer! — For en Ulykke, jeg seer, at
medens jeg har marcheret, attaqueret, camperet og
voltigeret om imellem Klinger, Rugler og Kardætcher,
har Du gjort et glimrende Tilbagetog og lagt Dig
Huus og Hjem med en nydelig lille Kone til.

Josef.

Dg en Son, Kammerat! Du kommer just tilpas til en lille Lystighed i Anledning af hans Daab.

Usmodæus.

Du har havt Barn i Kirke i Dag? Ah, det er derfor her er saa stort Selskab? Gratulerer! — Man kan vel faae den lille Fyr at see?

Batli

(breder Armene ud for Døren; svingende).

Ikke endnu! ikke endnu!

Usmodæus.

Ei! hvad er det for en allerkjæreste Slut, som staaer for Gevær der? — Oh oh — Luttepigen! I har danset Dnsfejæden?

Repomuf.

Kjender Han den, Hr. Soldat?

Usmodæus.

Meget godt, Hr. Kirkeværge.

Repomuf (forbausset)

Dg mig ogsaa, Hr. Soldat?

Usmodæus.

Ogsaa; — men jeg gjør mig ikke til af det.

Repomuf.

Det var mærkeligt!

Usmodæus.

At jeg ikke gjør mig til af det?

Repomuf.

Nei, det finder jeg meget fornuftigt; men at Han saadan kjender Folk, som Han ikke kjender. Det er særdeles mærkeligt!

Asmodæus.

Hm, der er noget Zigeuner-Blod i mig fra Moders Side.

Repomuf.

Ho, Han er af Taterfamilie? saa kan jeg begribe det. Han kan den sorte Kunst?

Asmodæus.

Begyndelsesgrundene: here, spaae, vise igjen.

Repomuf.

Det veed Han ogsaa!

Asmodæus.

Ikke sandt: det gad Han havt?

Repomuf (begjærlig).

Sa!

Asmodæus.

Men det kan jeg ikke.

Repomuf (modfalden).

Ikke?

Asmodæus.

Nei, jeg kan ikke vise Noget Noget igjen, som han aldrig har havt. (vender ham Ryggen).

Repomuf (ved sig selv).

Høflig er den Soldat ikke.

Damian (sjæleglad).

Tak for det Ord! til Gjengjæld vil jeg ønske Dig en Kjæreste, der er ligesaa smuk som hun.

Asmodæus.

En Kjæreste? Ha ha ha! Krigen er mit Element; jeg gaaer nu til Ungarn og tager Tjeneste paa ny;

— jeg en Kjæreste? for at gjøre hende til Enke
inden hun blev Kone? jo vist!

Act. Des Königs General thut commandiren. Reissfiger.

1.

Til Opbrud Trommer gaaer og Fanen vaier!
Tornistret paa, og lystigt ud til Seier!

„Spødeste Soldat,
Gaaer Du fra Din Skat?“ —
„Ja, min Englelut,
„Ellers bliver jeg studt!“

Det Jer! — Tornistret paa og lystigt ud til Seier!
Fremad march!

2.

I Solglands Bajonetters Myle alt blinker;
Til Kamp for Fædrelandet Vren vinker!

„O, min elskte Ven,
Kommer Du igjen?“ —
„Ja, hvis Døden ei
Afsker' mig min Bei!“

Det Jer! — Til Kamp for Fædrelandet, Vren vinker!
Fremad march!

3.

Han Dødens Hug paa Fiendens Slandse henter;
Med Længsel ham forgjæves Pigen venter!

Fjendehænder gav
Ham en ukjendt Grav;
Dg i hendes Savn
Lever kun hans Navn!

Han faldt! — og mindes kun af Pigen, som ham venter.
Fremad march!

Det er Soldaterstjæbne!

Marie (singer Armen om Josef).

Ikke altid.

Asmodæus (munter).

Nei, som jeg seer, lille Moer! men — det bliver min. Seg har spaaet mig selv.

Marie.

J troer da virkelig paa Jeres Spaadomme?

Asmodæus.

De flaaer aldrig fejl.

Batli (raaber).

Glasfæt er ude! Døren aaben!

(sætter Stolen med Timeglasfæt tilside).

Marie.

O, ind til ham! (iker til Døren, men standses). Nu, da Alferne har givet ham deres Gaver, maa J spaae, hvorledes det skal gaae ham med dem.

Asmodæus (langsomt).

Seg gjør ikke gjerne mine Kunstes, men — (raff) en Krigskammerats Søn —

Marie (levende).

J vil? — (iker ind i Kammeret).

Oswald.

Det er maaskee ikke ret, at hun plager Dig med Sligt, men en Moder, min Ven, — hun kan aldrig faae Forsikring nok om sit Barns Lykke.

Marie (udstøder i Kammeret et Radselsstrig).

Ah!

Alle (forfærdede).

Hvad er det!

Batli.

Dette Strig —

Josef.

Gud! (han og Batti ville ile ind i Kammeret; Alle, uden Asmodæus, som staaer i Forgrunden, gjøre en heftig Bevægelse).

Marie (styrter bleg og forvildet ud).

Mit Barn — mit — (Stemmen forsager hende)

Alle.

Tal! tal!

Marie.

Han er borte! (styrter i Osvalds og Battis Arme).

Alle.

Borte! (Josef iler ind i Kammeret).

Marie (samler sig).

Hvorhen —? — hvad skal jeg —?

Josef

(styrter forskædet ind og kaster sig om Mariens Hals).

Ja — han er borte! (Pause; dyb Stillehed).

Marie.

Vi maae finde ham —! hvor skal vi —? (seer pludseligt Asmodæus). Ha — Du!! — (heftig). Du har sagt, at Du forstaaer — tal, tal! kan Du sige, hvor han er?

Asmodæus.

Maaaskee!

Marie (kaster sig for hans Fødder).

Gjør det! — jeg anraaber Dig! — mit Liv — mit —

Asmodæus.

Velan! Saa let det synes, jeg sætter mig i høieste Fare, vender frygtelige Bæsners Hævn imod mig, men for Din Skyld, — jeg vil! — (bydender) Stille! (han bedækker Ansigtet med sine Hænder. Alle staae tause i spændt Forventning.

Paa engang tager han Hænderne bort og stirrer begejstret hen foran sig.
Jeg seer ham! (Alle gjøre en levende Bevægelse). Der staaer
et Kors under fem Graner, som lude ud over en
Afgrund —

Alle (uvilkaarligt, med Rædsel).

Djævelspynten!

Asmodæus.

En Skikkelse hviler sig, med Ryggen imod det
midterste Træ, — Drengen ligger for dens Fodder.

Alle (levende).

Derop!

Asmodæus (med stærk Stemme).

Bliv! — (roligt). Om ti Minutter bringes han
videre, — jeg seer ikke hvorhen. (sætter sig ved Bordet).

Alle (levende).

Gud!

Josef (fortvivlet).

Der er næsten en halv Times Gang ad Bjerg-
veien, — vi kommer før sildigt!

Asmodæus.

Tversover Kløften og opad Klippevæggen er ikke
længer, end at man kan raabe dertil.

Josef (forbauset).

Det veed Du? og veed Du ikke ogsaa, der er
saa brat, at der aldrig har været Sti?

Asmodæus.

Saa gjør man sig en! Klattrer fra den ene
Klippeblok til den anden.

Alle.

Det er umuligt!

Repomut.

Det kan kun Satan selv, (svodis). og faa maastee
Han, Hr. Soldat.

Asmodæus.

(springer op med et lynende Blik paa Repomut).

Ja! — og jeg vilde — ha, med Glæde, dersom
— (standsar; ved sig selv med Harm). det fordomte Kors!
(høit, idet han sætter sig). Jeg er for træet.

Josef.

Marie, jeg forsøger det!

Marie (holder paa ham).

Du styrter i Afgrunden!

Damian (standsar Josef).

Bliv! (til Marie). Du skal ikke miste baade Mand
og Barn! Jeg gaaer! (iler hen imod Døren).

Batli (med Rædsel).

Damian!

Alle (forfærdede).

Du vil —?

Damian.

Frelse ham eller dø! (Han iler ud; Døren bliver staaende,
aaen. Alle gjøre uvilkaarligt et Par Skridt mod Baggrunden og bliver
overraaskede og forfærdede, staaende og stirre efter ham. — Pause).

Femte Scene.

De Forrige (uden Damian).

Dswald (kommer tilbage)

Det er Døden!

Asmodæus

(som er bleven staaende i Forgrunden).

Hvorfor? Har han kun Driftighed, — han er

fulgt af en Magt, som giver ham Kraft og bevinger hans Fod.

Dswald.

Sa, Himlens Barmhjertighed!

Asmodæus (fort).

J traf det! (gaaer op mod Baggrunden).

Damian (langt borte).

Hoidohoho!

Alle.

Hør!

Dswald (overrasket).

Han er allerede i Kløften! (Alle bevæge sig, forventningsfuldt slyttende, mod Baggrunden).

Marie

(staaer ene i Forgrunden, nedjunken i sin Smerte; ved sig selv).

Mit Barn —! borte! O, hvem har kunnet volde en Moder denne Smerte!

Asmodæus

(hviskende, idet han let bevæger sig forbi hende).

Batli! (han skyder sig hurtigt ind i Klyngen).

Marie (farer forfærdet op).

Batli!! — (seer sig om; forfærdet). Denne Klost —
Sngen! (ved sig selv, som drømmende) Batli! — umuligt!
hun, som elsker os, — som ikke har forladt Bærelset,
— det kan ikke være — (levende). Men jeg hørte
tydeligt — (søger at samle sig). Det var mine oprørte
Tanker! — (atter grublende). Batli — og hvorfor? —
hvorfor?

Damian (længere borte).

Hoidohoho!

Josef (udbrændende),

Han har naaet Bjergvæggen! (Levende Bevægelse).

Dswald (gaaende imod Forgrunden).

Sa, der er en overnaturlig Magt med ham!

Josef (til Marie).

Hu gjælder det!

Dswald.

Døden svæver over ham! et Feiltrin — og alt
Haab er fortabt! (med Kraft og Værdighed) **Ånæler Born!**
forener Ser i Bon!

(Alle knæle: til Åsmodæus staaer opreist i Baggrunden og betragter de
Bedeude med Haan og Harme).

Alle.

Mel.: Who in this world of strife.

Mahles.

Din Magt ham, o Gud, bevare!
Dølg Rædslen for hans Blik, at ei
Hans Sjæl forsager ved den Fare,
Han hjælt maa trodse paa sin Ve!
I Dval vi efter Raabet lytte, —
Af angst Forventning vil forgaae, —
Barmhjertige, Du ham beskytte!
O lad — o lad ham Maalet naae!

(Damians Fodlen har et Par Gange, meget fjernt, dukket op under
Sangen og bragt de Bedende i en Bevægelse, som de have søgt at overvinde,
for at bevare Andagten; efter Choret's Slutning indtræder et Dieblisk dyl
Tausshed, som afbrydes af)

Damian (meget langt borte).

Seg har ham! hoidohoho!

Alle (springe jublende op).

Han har ham!

Åsmodæus

(staaende i Midten af Stuepladsen).

Din Søn er frelst! (udbreder Armene imod Marie).

Marie

(styrter ude af sig selv til hans Bryst).

Taf! taf!

Asmodæus (triumferende).

Jeg har fejret! Ha ha ha! (han forsvinder).

Marie.

Ah! (synes afmægtig i Jofefs Arme).

Alle (forfædede),

Gud!

Femte Act.

Den landlige Egn fra første Act.

Første Scene.

Batli (siddet, dybt nedslaaet, paa Benken, og skjuler Ansigtet i Hænderne).

Jofef (gaaer rast frem og tilbage, for at overvinde en heftig Sindsbevægelse)

Batli.

O, det er skræffelig! (veiser sig). Fat Dig, Jofef!
for Guds Skyld, fat Dig!

Jofef (standsset).

Jeg har fattet mig. (fortættende) Første Gang
fejrede hun over Fristeren, det gjorde hende endnu
tryggere, og da lille Oswald blev født, tvivlede hun
ikke om, at Gud havde velsignet vort Huus med en
Engel, som den Onde ikke turde nærme sig. Men
just ved denne Skytsengel blev hun anden Gang
ledet i Fristelse, og overvunden. Fra dette skræffelige

Dieblif var hun ikke mere den Samme. Hendes Tillid er brudt, og hendes Sjæl er fuld af Bitterhed. Batli, det har bedrovet mig inderligt, at hun især viser den imod Dig, som dog bestandig har holdt saa meget af hende; jeg har grublet for at opdage Marsjagen, men forgjæves. Derfor har jeg overvundet mig til at betro Dig alt. Nu kan Du fatte, hvilke Qualer hun dolger i sit Bryst, og Du vil ikke være vred paa hende.

Batli.

Vred paa hende? Arme, ullykkelige Marie!

Josef.

Selv imod den gode Damian, som med Livsfare har frelst hendes Barn, er hun mørk og uvenlig, fordi han ikke vil sige, hvem det var, han troede der ilede bort fra Drengen, da han nærmede sig Djævelsphynten.

Batli.

Han paastaar, at det maaske vilde være en stor Synd imod en Ustyldig, om han sagde det, thi han skintede kun en Skygge, og den lignede En, som han ikke tør tiltroe en saa skrækkelig Gjerning. Ikke engang til mig har han villet sige det, hvor meget jeg har bedet ham derom, og han har dog betroet mig Noget af det, som Du nu har fortalt.

Josef.

Damian! — hvad! — (levende) Hvad har han fortalt Dig, Batli, hvad?

Batli.

Bryllupsaftenen kom han, imod sin Villie, til at høre Dig sige til Marie, at dersom Du kyskede Din Kone, saa vilde en ond Mand faae Magt over Dig. Han blev saa forskrækket, at han styndte sig bort, og siden forundrede han sig meget over, at Du alligevel gjorde det, uden at der skete Dig nogen Ulykke.

Josef.

Han veed altsaa Intet om den Bagt, som Marie har indgaaet?

Batli.

Nei, men det siger jeg Dig, han skal vide det, for kan han optænke Noget, der kan frelse Jer, han hviler ikke; nei, han vover anden Gang sit Liv.

Josef (levende).

Seg veed det! Men hvad formaaer han eller Nogen i det sidste Dieblit —!

Batli.

Det sidste Dieblit —!

Josef.

Sa; i Dag naar Klokken er slaaet tolv er vi enten frelste eller — Alt er forbi.

Batli (ghjende).

I Dag — i Dag! Og Marie?

Josef.

Seg troer, at hun i sit mørke Tungstind slet ikke tænker paa, at det er den sidste Dag, og jeg vover ikke at ængste hende, ved at erindre hende derom. Batli, vidste Du hvad jeg lider! Husker hun det ikke,

hvor let kan da ikke Fristelsen overraske hende? og huser hun det, o, da har hendes Hjerte saa ganske vendt sig fra mig, at hun ikke engang vil tale til mig derom; og hvorledes skulde jeg da kunne vente, at hun af mig vil hore et Trostens Ord? at jeg, ved at være ved hendes Side, kan styrke hende i Tro og Kjærlighed?

Batli

Hvad vil Du da gjøre?

Josef.

Veed jeg det? Mange forvirrede Tanker fare igjennem min Sjæl, men der er een, som bestandig vender tilbage. I Nat — jeg kunde af Uro og Angstelse ikke lukke et Die — da forekom det mig, som jeg laae paa Kuce for Altertavlen i vor Kirke, og den hellige Jomfru, der svæver paa den, oplod sine Arme for mig og sagde: „Her er Frelsen! her er Tilgivelsen!“

Batli (med Sld).

Det er Veien, den eneste, den sikke! Til, fast Dig for den Betsignedes Fod, og hold fast ved hende i Bon, indtil Klokken er slagen tolv.

Josef.

Men Marie?

Batli.

Jeg og Damian skal vaage over hende, uden at hun veed det, men Du er den, som skal frelse hende, og det ikke her, men der, hvor den Hellige har kaldt Dig hen!

Joséf (fortvivlet).

Mel.: L'orage.

Romagnesi.

1.

Naar hun for mig skildfri maa lide,
Skal hun ei see mig ved sin Side?!
Dg hvis os Helveds Flammer naae,
Da skulde jeg i hendes Favn ei forgaae!?
O, med vild, fortærende Smerte
Angst og Dvaler omspænde mit Hjerte!

Joséf. Batli (tæle).

Hellige Somfru, forlad {mig
ham} ei!

Led {mig
ham} hjærtligt paa Frelsens Bei!

Joséf (veiser sig jyvlet tilligemed Batli).

2.

Ja, jeg hos Dig Naade vil møde;
Ei tør ved Tvivl jeg den bortstøde!
Med Tro paa Dig, med Haab og Mod
Jeg iler at kaste mig ned for Din Fod!
I den Sammer, som mig bethunger,
Jeg fortvivlet til Dig mig klynger!

Joséf. Batli.

Hellige Somfru, forlad {mig
ham} ei!

Fos Dig søger {jeg
han} Frelsens Bei!

Joséf (trykker hendes Hænder).

Farvel! farvel! (iler ud tilhøire).

Batli (følger ham nogle Stridt).

Farvel! (løner sig bedrøvet op imod en Skippeblok).

Anden Scene.

Batli. Marie.

Marie

(idet hun træder ud af Huset; ved sig selv).

Batli! — og han! (høit) Det var Joséf?

Batli (søger at fatte sig).

Sa; han gif til Kirken, for at gjøre Bon.

Marie.

Hm! han har maaske Noget at afbede; — saa undrer det mig, at Du ikke gif med ham. (iætter sig taufesuld paa Vænten).

Batli (smerteligt).

Marie! (vender sig fra hende, for at skjule sine Taarer).

Tredie Scene.

De Sarrige. Damian (fra Bjergstien).

Damian.

Haa, min søde lille Kjæreste, nu — Hvad er det? Taarer! Hvad feiler Dig?

Batli.

O, det er Ingenting. Marie var lidt hut imod mig — (falder ham grædende om Halsen) og det gjorde mig saa ondt.

Damian.

Vær rolig, min egen gode Pige. Du seer nok, at hun ikke mere vil kjendes ved gode gamle Venner, som, det tør jeg sige, ærligt har staaet hende bi i Ulyffens Dage. Det havde jeg aldrig troet om hende. Hun kan ikke bære Ulyffen. Men, veed Du hvad? jeg vil reent ud sige hende —

Batli.

For Guds Skyld, nei! — Ulyffen? arme Kone! Nei, Damian, det er Ulyffen, en frygtelig Ulyffe, der hviler paa hende, og som hverken Du eller jeg kunde bære som hun.

Damian (forbavsset).

Hvad siger Du?

Batli.

Sa, hun er god og from som altid; det er Fortvivlelse, der —

Damian.

Min Gud, forklar Dig —

Batli.

Det skal jeg, Damian, det skal jeg. Vi maae gjøre alt, hvad der staaer i vor Magt, for at frelse hende og den stakkels Jofef.

Damian.

Ogsaa Jofef! Tal! tal!

Batli.

Ikke her! Hun maa Intet høre.

Damian.

Kom med da, og siig mig, hvad jeg skal gjøre! Hvad Du vil, det vil jeg ogsaa, om det saa var at døe. (gaaer ud tilhøre med Batli).

Fjerde Scene.

Marie (grublende).

Batli — (reiser sig hurtigt). Batli! — Sa, jeg horte Stemmen tydeligt, — o, den lyder endnu bestandigt for mit Øre! Neppe havde jeg spurgt mig selv, hvem der kunde gjøre en Moder saa bitter Smerte, saa lod det: Batli! (langsomt). Men hun var tilstede, — hun kunde jo ikke — (levende). Ah, men min Tanke fik strax til Svar: Batli! det klang høit, —

og Ingen var mig nær! (grublende). Hun var altid
 saa kjærlig og venlig imod mig, — hvorfor skulde
 hun ville berøve mig mit Barn? mit Barn! (opfarende).
 Hun elsker Jofef! Det var kun af Medlidenhed, kun
 i et Dieblifs Barme, at hun lod sig røre af Damians
 Kjærlighed. (med stigende Hestighed) Hun er letsindig,
 uftadig, forfængelig — (i Fortvivlelsens Udbrud) ja, hun
 elsker Jofef! (skuler Ansigtet i sine Hænder. Pause; derpaa hæver
 hun tummerfuldt Hovedet) Og han —, min Sorg har
 trættet ham, — han søger Trost hos hende! Endnu
 i dette Dieblif, — til hende har han sagt, at han
 gif til Kirken, men ikke til mig, — mig! og han
 veed dog, at Afgjorelsens skrækelige Dag maa være
 nær. (lægger Haanden grublende paa Panden). Naar? naar?
 — O, disse vilde Tanker forvirre mit Hoved; jeg
 veed ikke mere — (levende) Men jeg skulde lade mig
 rive bort fra mit Barn, — fordømme til evige
 Dvaler for ham, — ham, som har glemmt mig, som
 elsker en Anden! (med Afstt). Ha! — Og kan jeg mod-
 staae? — Min Kraft er gaaet under med hans
 Kjærlighed! O, da han elskede mig — lykkelige Dage!
 da var der ingen Tvivl i mit Hjerte!

Mel: La rose.

2. Puget.

1.

Henrykt i mine Arme
 Han Lykken fandt;
 Og ved hans sømme Barme
 Min Sorg forsvandt!
 Uden for den at grue
 Faren da nær jeg stod;
 Thi ved hans Dies Lue
 Tændtes mit Hjertes Mod!

O, kom igjen, I skjønne Dage,
Da ved mit Bryst han kjærlig laae;
Mit Mod jeg faaer med Jer tilbage,
Og skal med Seir fra Kampen gaae!

2.

Tillidsfuldt jeg mig vendte
Med Bøn til Gud;
Kjærlig i Tro han sendte
Mig Naadens Bud!
Naar jeg tilfreds og rolig,
Kaldte os Glæder frem,
Armodens lille Bolig
Blev mig til Lyffens Hjem!

O, kom igjen, I skjønne Dage,
Da ved mit Bryst han kjærlig laae;
Mit Mod jeg faaer med Jer tilbage,
Og skal med Seir fra Kampen gaae!

(Sun sætter sig tankesuld paa Bænken).

Femte Scene.

Marie. Nepomuk (fra Bjergstien).

Nepomuk.

God Dag, Marie, god Dag!

Marie (adspredt).

God Dag, Hr. Kirkeværge.

Nepomuk.

He he he, nei, jeg er bleven Bedemand, lille Marie; at sige, for mig selv. Nu skal jeg saamen igjen have Bryllup.

Marie.

Saa?

Nepomuk.

Sa, i Overmorgen; og for at gjøre Ser en Gæst, vil jeg have den Gæst selv at invitere Ser til det.

Marie.

Tat.

Nepomuk.

Jeg faaer Kjærlighedsens lille Ambrosia; — smuk, atten Mar, — aa, jeg bliver en meget lykkelig Mand. Hun har ikke Noget, nei; men det siger ikke: jeg gaaer efter Fattigdom. Jeg skal sige os, de unge Piger forlanger en Mængde Ungdom og Deilighed, som jeg ikke har, men de fattige tager heller Penge, som jeg har.

Marie.

Troer I?

Nepomuk.

Su gjør de saa. Du bilder Dig maaskee ind, at denne Jomfru Sipperris, Batli, forsmaaede saadant et brillant Partie, som jeg er, bare for at faae Damians tomme Hænder? jo vist!

Marie (reiser sig; levende).

I mener —

Nepomuk.

Hun har andet bag Øret. Det er et underfundigt Menneske!

Marie.

Har I mærket det?

Nepomuk.

Tilgavns. Du kan troe mig, for jeg er en klog Mand, hun har Die paa Gen, som hun kan gjøre

Blæst med, og naar hun seer Leilighed til at tage ham vis, saa giver hun Damian Fanden, ligesom hun gav mig. Denne Oppustelse, der kom over hende lige med eet, saa at hun behandlede mig skammelig, og i alle de unge Herrers og Bondertøsenes Nærværelse bragt over med mig, troer Du, at den stak i en grundig Kjærlighed? pyt! Skalteskjul! Knuder, for at blive af med mig, da hun havde faaet Nit paa noget Bedre.

Marie (udbrusende).

J troer virkelig, at hun tænker paa Josef?

Repomuk (forbausset).

Paa Jo — Din Josef! — Der siger Du Noget.
(sitter) Sa vist tænker hun paa Josef.

Marie

(bedækker fortvivlet Ansigtet med sine Hænder).

Ah!

Repomuk.

Har Du lagt Mærke til det?

Marie (hidfig).

Sa — ja! siden den skrækelige Nsten, da lille Oswald blev borttranet. Naar jeg har sørget, grædt, lidt — jeg har seet det: de har vexlet Diekast, hvistet! Og denne Røst, hvorved mine Dine aabnedes —

Repomuk.

En Røst? — hvad var det for en?

Marie.

J det frygtelige Dieblif spurgte jeg mig selv, hvem der kunde have revet mit Barn fra mit Hjerte, og en stærk Stemme svarede: Batli.

Repomuk.

Du hellige Gregorius! hun skulde have —?
Nei, vel har hun bedraget mig for en Kjærlighed,
men at hun skulde stjæle Børn — nei, Marie, det er
umuligt.

Marie (heftig).

Det er muligt! Alt træffer jammen. Som I
selv siger, hun løsrev sig fra Ter i det Dieblit, da
hun hørte, at Josef havde frelst den naadige Herre,
vundet hans Gunst og faaet Penge af ham; hun
vilde endelig være Lyttepige, og forbød mig Ind-
gangen, da hendes Hjælpere stødte Stolen om, —
(bestemt) jo, det er muligt!

Repomuk (ængstelig).

Lille Kone, lille velsignede Kone, vær rolig —
betænk —

Marie (endnu heftigere).

Dg hvem skulde ellers begaae denne Skjændighed?
Han, den Forfærdelige, min Sjels Fjende, han
turde det ikke; det var imod vor Pagt, at han skabte
Veiligheden til Fristelse —

Repomuk.

Forfærdelige! Sjels Fjende! Alle hellige Mænd
og Qvinder, hvad er det Du siger?

Marie

(uden at høre ham, brister i Graad).

Jo, det er hendes Bærf, hendes! Dg han elsker
hende! — o jeg Ulyksalige!

Sjette Scene.

De Forrige. Oswald.

Oswald.

Men hvor er I alle sammen henne i Dag?

Marie (kaster sig om hans Hals).

Fader! beed for mig! (iler ind i Huset).

Oswald (forbausket).

Hvad skal det betyde?

Nepomuk.

Det skal jeg ikke kunne sige ganske tilforladeligt;
men Miskand er der i det.

Syvende Scene.

Nepomuk. Oswald. Damian.

Damian (kommer ilfsomt fra højre Side).

Hvor er Marie?

Oswald.

Hun gik nylig ind. Hvad feiler Dig? Hvor er
Josef?

Damian.

Gaaet til Kirken, for at gjøre Bøn. Batli og
jeg mødte ham paa Veien, da han i sin Fortvivlelse
vilde tilbage til Marie; vi bad og bønfuldt ham om
igjen at ile derhen, og jeg lod Batli følge ham.

Oswald.

Men hvorfor, i alle Helgenes Navn! hvorfor?

Damian.

O Gud! — i min Uro har jeg —

Oswald. Nepomuk.

Tal! tal!

Damian.

Hvad skal jeg sige? — Dersom Ulykken rammer
Ser uventet, den vil dræbe Ser.

Oswald.

Ulykken! hvilken? Tal! jeg er stærkt!

Damian.

Ja, der svæver en stor Ulykke over Seres Hoved,
Fær Oswald, og I har en svær Synd at forsvare.
Nepomuk.

Bevares!

Oswald.

Hvad er det?

Damian.

De 6,000 Gylden, som I tvang den stakkels
Josef til at skaffe — det var Syndpenge! — og
dersom Himlens Barmhjertighed ikke bevarer ham og
Ser Datter imod den Dnde, indtil Klokken er slaet
tolv —

Oswald.

Hvad har jeg gjort!

Ottende Scene.

De Forrige. Veronica (fra Bjergspalten).

Veronica.

Naa, Oswald, —

Oswald. Nepomuk. Damian.

Veronica!

Veronica.

Hvordan har Du det? — (Pause). Ja, Du er jo en lykkelig Mand.

Oswald (i heftig Bevægelse).

Seg var bleven det! Hjemføgelserne havde gjort mit Hjerte noisomt, jeg saae Fremtiden lys, fandt Glæde hos mine Børn; men nu — med eet Slag —! Veronica, Du var min tro Raadgiverinde! trøst mig, raad mig! Jeg har i nogen Tid med Bedrøvelse seet, at Marie var bekymret; i Dag —

Veronica.

Seg har hørt det.

Oswald. Repomuk.

Du har hørt det?

Veronica.

Fra Kloften der. — Fabel! Damian seer Spøgelses. Bær Du ikke bange for Marie.

Damian (levende).

Tro hende ikke! Jeg veed ikke, hvorfor hun vil dysje Ser i Ro; men hvad jeg siger er sandt: Josef har selv sagt det. De Benge, I forlangte af ham —

Oswald (mistroisk).

Det var Dig, Veronica, som sagde, at Du vidste, han kunde skaffe dem.

Damian.

Det var hende? — hende! (heftig). Bogt Ser for hende! — Det er aldrig kommet over mine Læber, fordi jeg ikke turde troe mine Dine; men nu veed jeg det — det var (vender sig rast imod Veronica) Dig, som jeg saae ved den lille Oswald paa Djævelspynten.

Veronica (haanligt leende).

Mig?

Damian.

Dig!

Oswald (forfærdet).

Veronica, er det sandt? Det var Dine Raad, der altid bragte mig det Mammon, hvorefter mit Hjerte higebe, men som bar Fordærvelfsens Sæd i sig. — Hvad har Du gjort imod mig?

Veronica.

Din Ret. Ja, det var mig, Hævnen!

Damian.

Det uskyldige Barn!

Veronica.

Havde han ikke stødt mig ud i Verden saa elendig, at jeg maatte betroe mit uskyldige Barn, som burde hvilet ved hans Hjerte, til en Barmhjertighed, der skjulte sine Beie for mig? Vilde jeg andet, end gjøre ham lige Skjel?

Oswald (sonderetnust).

Veronica, Du har mere end straffet min Brøde.

Veronica.

Det var Din Gjerrighed, hvorved Du forbrød Dig imod mig; jeg har kun hævnnet mig ved at friste Din Gjerrighed.

Oswald.

Men denne Hævn vil hvile tungt paa Din Sjæl!

Veronica (greben; halvt ved sig selv).

hm, — det kan nok være. — Der kommer af

og til saadan Noget i mine Tanker. Hvorfor jeg ikke ogsaa kunde ramme Dig, uden at de, — hvad ondt har de gjort mig? — og det er dem — dem — (farer op). Oswald, Himlen give mig Raade ved at frelse dem. (gaaer hurtigt ind i Klippepalsten).

Niende Scene.

De Sorrige (uden Veronica).

Repomuf

(til Oswald, som staaer nedsjunken i sin Sorg).

Sjald jeg som Kirkebørge kan være Ser til nogen Tjeneste, —

Oswald (samler sig).

Kom! — ind til Marie!

Damian (standsør ham; bønlig).

Nei, Husbond! — hun veed ikke af Faren, men dersom hun seer Seres Angst, som I ikke kan skjule —

Oswald.

Du har Ret. Men hvor skal jeg finde Frelse?

Damian.

Der, hvor den alene er. I er bleven en from Mand; overvind Seres Uro, og gaa, for at paa-falde Naaden med den stakkels Josef.

Repomuf.

Gjør det, Faer Oswald; jeg vil hjælpe Ser. Da jeg er Kirkens Dyrighed, kan I indsee, at min Bøn har Kraft.

Oswald.

Men forlade hende?

Damian.

Jeg skal være hende nær og beskytte hende eller lade mit Liv, det har I min Haand paa.

Oswald.

Vel, jeg boier mig under Tilskikkelsen med Nidmyghed. Kom! kom! (gaaer ud støttet paa Nepomuts Arm).

Damian (tjæt).

Saa, nu er jeg ene! Lad ham kun komme, Fristeren; vi vil dog see, om Damian ikke kan kudske ham! (viver Korset fra sit Bryst) Hellige Tomfru, staa mig bi, og jeg offrer Dig mit Guldkors, det eneste Smykke, jeg eier! (vil gaac ind) Der er Marie! — Lad os see! (Han smutter op paa Bjergstien bag Klippeblokken).

Tiende Scene.

Marie. Damian (stjult).

Marie (i stærk Bevægelse).

Han er ikke kommen — (seer sig om) og hun er borte! — O, mine Tanker! — Den Utaknemmelige — Jeg skulde forlade mit Barn, for at følge ham til — (med Rædsel og Afsty). ah! — (atter grublende). Og om jeg forgaaer, — det kan ikke redde ham — Hvorfor da? — hvorfor? — Men denne Pagt, — jeg maa dele Stjæbne — (aribes pludselig af en Tante). Ha, det Vilkaar, han selv har sat! — Hvis jeg søgte Tilflugt i en Andens Arme? — (med Smthed). Og om jeg gjorde ham Uret? — (levende). Nei nei! jeg veed det jo! (grublende). Jeg kunde frelse mig — frelse mig for mit Barn — (med Videnskabelighed). O, det maa

den himmelske Barmhertighed, ved at afvende Fri-
stelsen, — thi hvem kunde jeg elske efter ham? —
Tungen! Tungen! (synker overvældet ned paa Bænken).

Ellevte Scene.

De Forrige. Asmodæus.

Asmodæus (udenfor).

M. l.: Sezt kommer die schöne Frühlingszeit.

1.

Med Jubel hilser jeg igjen
Den flodomkrandsste Dal,
Hvor mine Barndomsaar svandt hen
I Glæder uden Tal!
En Plet, der trykker saa mit Blik,
Jeg ei paa Jorden veed;
Her findes Alt, hvad hjært jeg fik:
Her boer min Kjærlighed!
Hola tralala daidu!

Marie

(er ved Sengen, som bestandig kommer nærmere, bleven vakt af sit Tung-
sind; hun rejser sig uvilkaarligt og søger, halvt drømmende, at samle sine Tanker).

Denne Stemme — jeg har hørt — nei! —
umuligt.

Asmodæus.

2.

Jeg kjæf paa Bjergets bratte Gang
I Gensens Spor skal gaae,
Og hvirvle høit, i Alpesang,
Min Glæde mod det Blaae!
Her vækkes Livet i mit Bryst;
Kast veyle Kamp og Fred;
Paa Gletscherus Speil er Favens Lyft,
I Dalen Kjærlighed!
Hola tralala daidu!

Marie

(afbrudt, men mere og mere levende, under Sangen).

Det er — ja! — jeg tager ikke fejl! (med Udbrud).

Rüdiger!! (stjuler Ansigtet i sine Hænder).

Æsmodæus

(træder ind, som en ung Tyroler, med Randsjel paa Næsten og Stav i Haanden).

Marie! (lader Staven falde og udstrækker Armen imod hende).

Marie (bevende).

Du lever!

Æsmodæus (kaster Randsjelen).

Som Du seer! Jeg veed nok, de sagde, jeg havde styrtet mig i en Klippekløft, fordi Faer Dswald afslog mig Din Haand. Ha, mit Tægermod fortvivler ikke saa let! jeg vilde vinde, ikke opgive Dig. Jeg gik til fremmede Lande, for at synge mig Rigdom til med mine Tyrolerviser. Ja jeg lever — prægtigt, siden jeg seer Dig, — og med alle Lommer fulde af Penge! (kaster en stor Pung med Guldstykker iveiret).

Damian (affides).

Han er farligere, end den Dnde selv.

Marie (soin før).

Veed Du, at jeg er gift?

Æsmodæus.

O, jeg følte Dødens Smerte, da jeg hørte, at Josef var bleven Din Mand. Mit Mod forlod mig for første Gang, (heftig) jeg vendte min Haand imod —

Marie (uwilkaarligt).

Gud!

Æsmodæus.

Da stod Dit Billede for mig, og mit Hjerter sagde:

hvad der end er skeet, hun vil dog blive Din! —
Naa, det bedrog mig jo ikke. Neppe vender jeg hjem,
førend jeg hører, at han troløs vil forlade Dig —

Marie.

Forlade mig!

Asmodæus (bliver ved).

Uf Kjærlighed til den lille Batli.

Marie (grebet).

U!

Damian (affides, levende).

Hvad siger han!

Marie (med Overvindelse).

Det er — ikke sandt.

Asmodæus (rolig).

Seg troede det dog, da jeg saae, at han kyskede
hende henne ved Kilden, idet jeg gik forbi.

Marie.

Det har Du seet!

Damian.

Kyskede hende! — det er skamme — (staudser) Ha,
den Onde selv!

Asmodæus.

Det har jeg seet. Og han sagde til hende —
jeg veed ikke hvad det skulde sige, — han sagde:
Bær rolig; hun frelser mig, og saa er jeg Din.

Damian (affides).

Sa, det er ham! — Naa, kom an!

Marie.

Aldrig! aldrig!

Asmodæus (med Æmhed).

Bedrager han Dig, Marie, — jeg har kun levet
for Dig, — iil til mig med Dit Barn; ved dette
Hjerte er Frelse for Der begge.

Damian (affides).

Den Listige! Hellige Jomfru, indgiv mig List
til at overvinde ham.

Asmodæus.

Mel.: Rose, o je t'adore!

Boneldieu.

Marie, kom i mine Arme!

Marie (i heftig Bevægelse).

Skal jeg fly?!

Asmodæus.

Der er Æmhed og Barme,

Der tilsmiler Dig Lykken paa ny.

Marie.

Asmodæus.

Ja, jeg veed, at jeg Frelse kan finde

Bed hans Bryst!

(Iidenstabeligt)

I hans Favn Frelse kan gives.

Derhen naaer ei den Dudes Magt!

Fra mit Barn vil jeg ei rives, —

Nei, jeg bryder en skydig Pagt!

Kom dog! lad Dig overvinde!

Hør, Marie, min Røst!

Elfkte, o lad Dig røre!

Vil Du Trostaa ei bønhyre?

See min Ild! kan Du mod-

staae dens Magt?

Asmodæus.

O, lad mit Die Dig sige,

Seg Dig aldrig vil svige.

Marie (uden at høre ham).

Men da maa Josef nedstige

Haabløs i Mørkhedens Rige;

Thi han

Kun af mig frelses kan!

(Pause).

Marie (talende).

O, men mit Barn! — (Iidenstabeligt). Nei!

Marie.

I hans Favu Frelse kun gives;
Derhen naaer ei den Dudes Magt!
Fra mit Barn vil jeg ei rives, —
Nei, jeg bryder en syndig Pagt!

Asmodæus.

Elfte, o lad Dig røre!
Vil Du Trostaa ei bønshøre?
See min Ild! kan Du mod-
staae dens Magt?

Marie (ude af sig selv).

Seg ham fra Afgrunden spør,
At han kan hende tilhøre?

Det vil jeg ei!

Seg vil gaae Frelsens Ve!

Asmodæus

(udbreder Armene imod hende).

Kom, o kom! forstød mig dog ei!

(Dantian har i Sjæleangst, deels bedende, deels i Begreb med at kaste sig imellem dem, fulgt Scenen. Under Mariens sidste Ord træder han bag Klippeblokken, og just da hun vil styrte hen til Asmodæus blæser han paa sin Skalmes Slutningstiraden af Josefs Romance i anden Act).

Marie

(gribes pludseligt af Grindringen, og følger, som drømmende, Melodien med enkelte Udbrud, idet hun mat læner sig op mod Klippeblokken).

Hans Stemme! —

Han mig glemme? —

O nei, nei!

Asmodæus (i Bevægelse, mumlende).

Hvad er det? — Disse Toner —?

Marie

(udbryder ved Tiradens Gjentakelse med Junderlighed)..

O, hvor kunde jeg forglemme,

At for mig han hengav sig?

Nei, min Sjæl ei Tvivl skal glemme,

Om at alt jeg er for Dig!

Asmodæus (lidenstabeligt).

Timen slaaer! vee mig, hun dvæler!

Ha, men alt nær hun stod sit Fald!

O, min Angst med Kraft mig besjæler;

Snart jeg hende beseire skal!

(Pause).

Damian

(boier sig ud over Klippeblokken; hvistende).

Den sidste Dag! Kloffen er strax tolv!

Marie (farer op og betragter Asmodæus).

Ha, det er ham, Fristeren! — Tolv? — (levende)

O, kunde jeg hævne os!

Asmodæus (dmt).

O kom! synt til mit Hjerte!

Kan, Marie, Du mig modstaae?

Her er Trøst for al Din Smerte!

Marie.

Seg kan ei Dig modstaae!

Damian (hjalteangst, talende).

O Gud! hvad er det!

Marie (afsiges).

Ei Du skal mig undgaae!

Asmodæus

(med Omhedens stærkeste Udtryk).

O, i min Favn vil al Din Dval forgaae!

Marie.

Seg kan ei Dig modstaae!

(Kirkehvret begynder at staae tolv).

Asmodæus (med Rædsel).

Kloffen staaer!

Marie.

Asmodæus (i vild Utaalmodighed).

Til Dine Arme

Kom herhid! lad dog ei Liden forgaae!

Med Eskovs Barme,

Ku følge mig Du maa!

Ja, ja, jeg ile maa!

(Hvret staaer det tolvte Slag).

Marie.

Du har tabt!!

Damian (springer ned).

Seir! Seir! (talende med stærk Stemme). Hahoho!

(Det bliver pludseligt mørkt).

Chor fra Dybet!

Mel.: af Volger.

Ewig til Mørket Du,
Med al dets Qval og Gru
Faldue, er bunden nu,
Haabløs, forladt!
Forgjæves Du vaander Dig;
I Afgrundens Jubel sig
Taber Dit Smertens Skrig!
Synk i dens Nat!

Chor fra Oven:

Mel.: O sanctissima!

Nei, Alkærlighed
I sin Herlighed
Brhder Afgrundens Røenker!
Taaren, som rinder
Paa Ufhylds Rinder,
Naade ham skjænker!

(Dybet's Chor bliver stedse svagere, overvældet af Choret fra Oven, der mere og mere tiltager i Styrke og tilsidst toner ene, medens Asmodæus langsomt, af en usynlig Magt, føres hen til den hellige Jomfrus Fod, hvor han livløs synker sammen. Grotten lukker sig, idet Choret ophører, og det bliver atter lyst).

Løbte Scene.

Marie. Damian. Josef (strax efter). Oswald, Basli, Veronica,
Nepomuk og Egnens Folk.

Josf (fra høire Side, udenfor)

Marie!

Asmodæus

(synker af Rødsel i Knæ).

See mig!

Marie. Damian (forstræffet).

Hvad er det!

Asmodæus

(udstrækker Hænderne).

Har Du ikke en Taare
for min Frelse?

Marie (vender sig bort med Afsty).

Forfærdelige!

Asmodæus.

Ifke jeg berøvede Dig
Din Søn; jeg gav Dig ham
tilbage!

Marie.

Ja! ja! o, min Søn!

(brister i Graad).

(Hjeldet aabnes langsomt til en Grotte, hvori den hellige Jomfru staaer, som mater dolorosa, med udbredte Arme, omgivet af en Gruppe sørgende Engle med nedadvendte brændende Fakler.)

Marie

(Springer op og kaster sig om hans Hals, idet han aandeløs styrter ind).

Vi er frelst!

Josef.

Ved Dig, ikke ved min Bøn. Jeg kunde ikke bede; min Angst lod mig ingen Ro; forgjæves søgte Din Fader og Batli at standse mig, jeg rev dem med mig, — o, jeg maatte tilbage til Dit Bryst!

Oswald (ifor i Maries Arme).

Mit Barn! jeg har Dig endnu!

Batli (bliver staaende noget borte).

Marie, er Du endnu vred paa mig?

Marie.

Nei! det var Mørkets Bærk; kom i mine Arme og tilgiv mig!

Oswald.

Og nu truer Jer ikke mere nogen Fare?

Josef.

Nei, Fader! fra nu af kan vi leve i Fred og kun for Kjærlighed.

Marie. Josef.

Vi er frelst!

Beronica (staaende paa Bjergstien).

Frelste! (hun folder Hænderne).

Marie (tager Damians Haand).

Og her — Damian er vor Redningsmand.

Josef. Oswald.

Anden Gang!

Damian

(grædesfærdig af Glæde, omfavner den ene efter den anden).

O naar I vidste — Josef, Marie og Du, min

egen søde lille Batli — naar I vidste — nei, jeg har ikke Rum til al den Blæde!

Veronica (er kommen ind).

Oswald, tilgiv! Da min Hævn stod mig saa nær, blev mit Dje først opladt, saa at jeg saae, hvor græsselig den var! — For første Gang, siden Hadet fik Indgang i mit Hjerte, vil jeg gaae til Alterets Fod — og takke for Dine Børns Lykke.

Damian.

Og jeg for at bringe den hellige Tomsfru mit Guldfors! — See her, Gamle, saadant et Offer har jeg at gjøre hende, saa fattig som jeg er!

Veronica (betragter Korset).

Hvad! — dette Kors er Dit?

Damian.

Saa længe jeg har levet, har det i det mindste ikke tilhørt nogen Anden.

Veronica

(omfavner ham pludseligt med Indertighed, og vender sig derpaa til Oswald, med dæmpet Røst, idet hun viser ham Korset).

Oswald, Sønnen har forsonet hvad Moderen forbrød. (høit). Vi sees igjen — (byder Oswald Haanden, som han modtager) i Kjærlighed! (gaaer hurtigt bort til høire Side).

Damian (forundret).

Hvad skal det bethde!

Oswald (med levende Følelse).

Damian! kom til mit Bryst! vær mit tredie Barn!

Damian (grædende).

Batli, nei see dog hvor lykkelig jeg er!

Alle.

Det er vi alle!

Damian (seer ud).

See der kommer vore Venner og Naboer ilende
fra alle Kanter. Dho, de har hort mit Raab!

Nepomuk og Egnens Folk

(fra forskjellige Sider).

Hvad er der paafærde?

Damian.

Glæde! Fest for Fred og Lykke! — Faer Dswald
vil gjøre hele Egnen en lystig Dag! Fyldte Kander
og lette Hjerter — ikke sandt, Høsbond — (falder
ham overgivent om Halsen). Fader, vilde jeg sige. Men
fremfor alt Sang — Sang, som kan dundre vor
Glæde ud i den hele vide Verden.

Alle (jublende).

Sa, ja!

Met.: Da bin i auf d'Vergl auffgang'n.

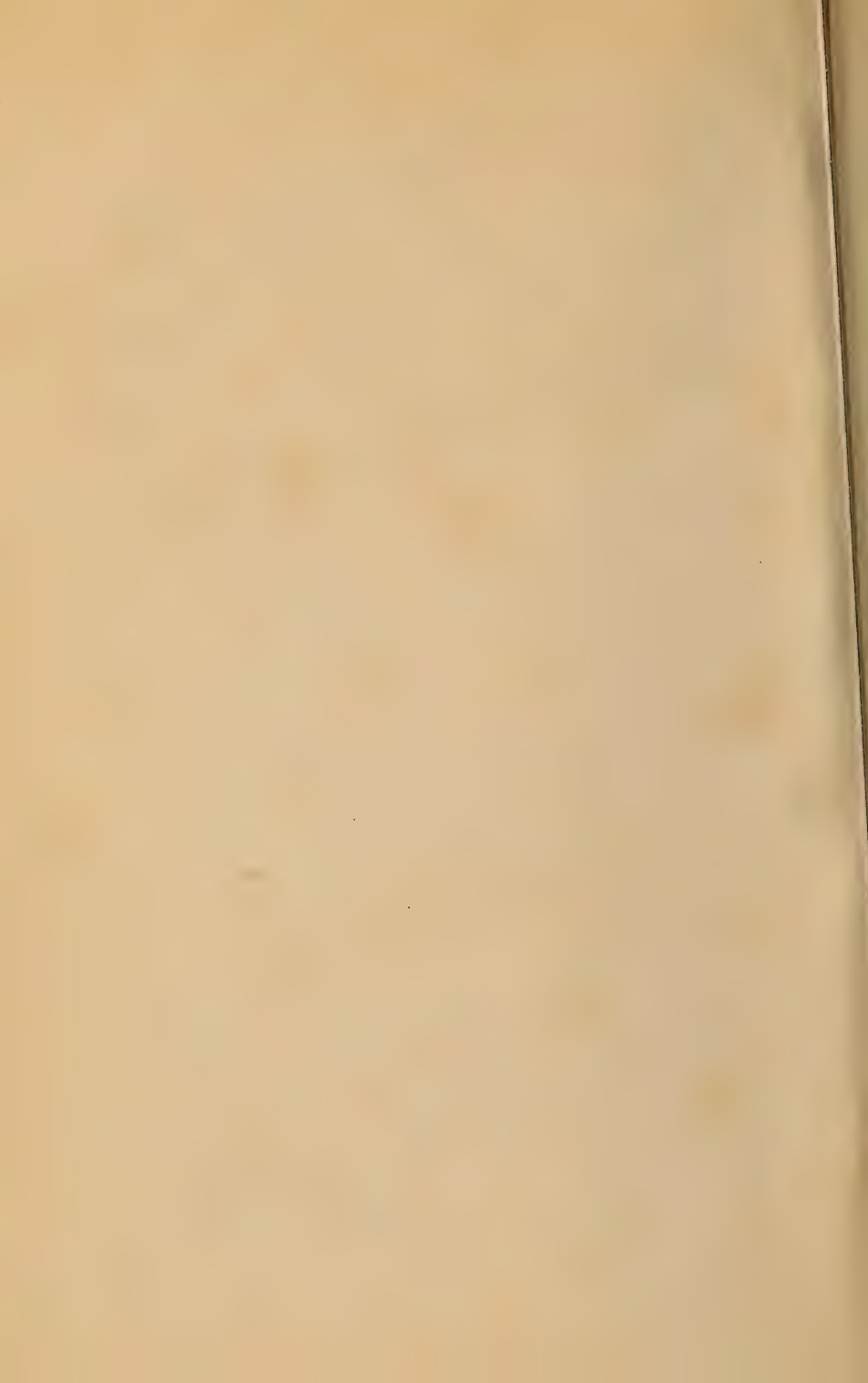
Lad Glæden strømme frem i Sang,
Der høres kan af Echos Klang
Fra Kløft til Kløft og hølje op
Mod sneedækt Alpetop!
Lad runge høit til Dal og Fjeld,
At her boe Fred og husligt Held;
At den, som deler Glæden her,
Befkommen blandt os er!

(Tappet falder).

PT Overskou, Thomas
8160 Udvalgte komedier
08A19
1877
bd.2

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 01 04 08 001 5